

22.06.2015

Kokousaika	22.06.2015 16:00 - 17:52, keskeytetty 16:04 - 16:54	
Kokouspaikka	Kaupunginhallituksen istuntosali	
Läsnä		
Jäsenet		
	Rauhamäki, Tatu	kaupunginhallituksen puheenjohtaja
	Honkasalo, Veronika	
	Karhuvaara, Arja	
	Kivekäs, Otso	
	Männistö, Lasse	
	Oskala, Hannu	
	Peltokorpi, Terhi	
	Raatikainen, Mika	
	Rantala, Marcus	
	Rissanen, Laura	poistui 17:32, poissa: 677 - 688 §:t
	Torsti, Pilvi	
	Vainikka, Mirka	
	Arhinmäki, Paavo	varajäsen
	Koskela, Antti	varajäsen
	Rantanen, Tuomas	varajäsen
Muut		
	Puoskari, Mari	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
	Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
		poistui 17:21, poissa: 676 - 688 §:t
	Paavolainen, Sara	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
	Pajunen, Jussi	kaupunginjohtaja
		poistui 17:08, poissa: 674 - 688 §:t
	Sauri, Pekka	apulaiskaupunginjohtaja
	Viljanen, Ritva	apulaiskaupunginjohtaja
	Sinnemäki, Anni	apulaiskaupunginjohtaja
	Korhonen, Tapio	kansliapäällikkö
	Pohjaniemi, Marju	henkilöstöjohtaja
	Summanen, Juha	hallintojohtaja
	Sarvilinna, Sami	kaupunginlakimies
	Kari, Tapio	viestintäpäällikkö
	Teppo, Tiina	johtava asiantuntija
		poistui 16:58, poissa: 662 - 688 §:t

22.06.2015

Andersson, Victor	kaupunginsihteri
Erroll, Katri	hallintoasiantuntija
Härmälä, Timo	kaupunginsihteri
Matikainen, Kristiina	kaupunginsihteri
Mickwitz, Leena	kaupunginsihteri
Nyfors, Maria	kaupunginsihteri
Rautanen, Marja-Liisa	kaupunginsihteri
Thodén, Annikki	vs. kaupunginsihteri
Vallittu, Anja	kaupunginsihteri
Lindén, Timo	vs. apulaiskaupunginsihteri
Menna, Lauri	hallintoasiantuntija
Kousa, Tuuli	kaupunginhallituksen konsernijaoston puheenjohtaja asiantuntija saapui 16:07, poistui 16:54, ei läsnä
Kolbe, Laura	päätösasioiden käsittelyn aikana keskustan valtuustoryhmän puheenjohtaja asiantuntija saapui 16:07, poistui 16:54, ei läsnä
Månsson, Björn	päätösasioiden käsittelyn aikana ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän puheenjohtaja asiantuntija saapui 16:07, poistui 16:54, ei läsnä
Malmström, Atte	päätösasioiden käsittelyn aikana konserniohjauksen päällikkö asiantuntija saapui 16:07, poistui 16:54, ei läsnä
Majuri, Pekka	päätösasioiden käsittelyn aikana hallituksen puheenjohtaja (Helen Oy) asiantuntija saapui 16:07, poistui 16:54, ei läsnä
Manninen, Pekka	päätösasioiden käsittelyn aikana toimitusjohtaja (Helen Oy) asiantuntija saapui 16:07, poistui 16:54, ei läsnä
Åhlgren, Harry	päätösasioiden käsittelyn aikana johtava kaupunginasiames asiantuntija saapui 17:11, poistui 17:19, läsnä:
Cantell, Timo	osa 675 §:ää johtaja asiantuntija

22.06.2015

saapui 17:36, poistui 17:43, läsnä:
osa 679 §:ää

Puheenjohtaja

Tatu Rauhamäki

kaupunginhallituksen puheenjohtaja
654 - 688 §:t

Esittelijät

Jussi Pajunen

kaupunginjohtaja
654 - 657 ja 660 - 668 §:t

Anni Sinnemäki

apulaiskaupunginjohtaja
658 - 659 ja 681 - 688 §:t

Ritva Viljanen

apulaiskaupunginjohtaja
669 ja 677 - 680 §:t

Pekka Sauri

apulaiskaupunginjohtaja
670 - 676 §:t

Pöytäkirjanpitäjä

Lauri Menna

hallintoasiantuntija
654 - 688 §:t

22.06.2015

---

§	Asia	
654	Kj/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
655	Kj/2	Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano
656	Kj/1	F 26.8.2015, Val av ledamot och ordförande i direktionen för svenska arbetarinstitutet
656	Kj/1	V 26.8.2015, Ruotsinkielisen työväenopiston johtokunnan jäsenen ja puheenjohtajan valinta
657	Kj/2	V 26.8.2015, Kaupunginhallituksen jäsenen ja toisen varapuheenjohtajan sekä kaupunginhallituksen konsernijaoston varajäsenen valinta
658	Kaj/1	V 26.8.2015, Taka-Töölön korttelin 514 tontin 3 ja sen ympäristön asemakaavan muuttaminen (nro 12310, Olympiastadion)
659	Kaj/2	V 26.8.2015, Hakaniemen kauppahallin peruskorjauksen hankesuunnitelma
660	Kj/3	Kaupungin henkilöstöraportti 2014
661	Kj/4	Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan palkkio eduskuntavaaleissa 2015
662	Kj/5	Osasairauslomalla olevan henkilön palkka
663	Kj/6	Määrärahan myöntäminen kiinteistövirastolle eri alueiden esirakentamiseen ja alueiden käyttöönoton edellyttämiin toimenpiteisiin
664	Kj/7	Määrärahan myöntäminen kiinteistölautakunnan käyttöön kaupungintalokorttelien kehittämistä varten
665	Kj/8	Määrärahan myöntäminen liikuntavirastolle Kivikon liikuntapuiston esirakentamiseen
666	Kj/9	Kalliolan Senioripalvelusäätiölle myönnetyn lainan laina-ajan pidentäminen
667	Kj/10	Kaupunginvaltuuston 17.6.2015 tekemien päätösten täytäntöönpano
668	Kj/11	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
669	Kj/12	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

22.06.2015

670	Ryj/1	Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Helsingin kaupungin hakemuksesta ruopata Hernesaaren lumenvastaanottoaikkaa
671	Ryj/2	Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Helsingin kaupungin hakemuksesta maa- ja kiviaineksen välivarastointiin ja esikäsittelyyn Kivikossa sekä töiden aloituslupa
672	Ryj/3	Liikennelaitos -liikelaitoksen eräiden virkojen lakkauttaminen ja uusien johtajien virkojen perustaminen
673	Ryj/4	Bussiliikennetoimintaan liittyvän rahoitussopimuksen hyväksyminen
674	Ryj/5	Oy Gardenia-Helsinki Ab:ta koskevan omistajapoliittisen linjauksen muuttaminen
675	Ryj/6	Lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle hankintalain kokonaisuudistuksen valmisteluryhmän mietinnöstä
676	Ryj/7	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
677	Stj/1	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
678	Sj/1	Työllisyydenhoidon Helsinki-lisän myöntämisperusteiden uudistaminen
679	Sj/2	Helsingin kaupungin tietokeskuksen tutkimuspäällikön virkaan ottaminen
680	Sj/3	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
681	Kaj/1	Sopimuksen ja esisopimuksen tekeminen Latokartanon Urheilu- ja kulttuurisäätiön kanssa (12282)
682	Kaj/2	Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi: yhteistyö Lasipalatsin Mediakeskuksen ja Amos Anderssonin museon kanssa
683	Kaj/3	Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi: kaupungin tilojen myynnissä tavoitteeksi kokonaistaloudellinen etu
684	Kaj/4	Kiinteistöviraston tonttiosaston osastopäällikön virkaan valinta
685	Kaj/5	Rakennusvalvontaviraston eräiden virkanimikkeiden muuttaminen
686	Kaj/6	Rakennusvalvontaviraston kahden toimen muuttaminen viraksi
687	Kaj/7	Lausunto Uudenmaan elinkeino, - liikenne- ja ympäristökeskukselle poikkeamishakemuksesta Suomenlinnan tilalle Rnro 6:3 (Suomenlinna H 9)
688	Kaj/8	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

22.06.2015

Kj/1

§ 654

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Oskalan ja Rantalan sekä varatarkastajiksi jäsenet Karhuvaaran ja Kivekkään.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

22.06.2015

Kj/2

---

§ 655

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

22.06.2015

Kj/1

§ 656

F 26.8.2015, Val av ledamot och ordförande i direktionen för svenska arbetarinstitutet

HEL 2015-006592 T 00 00 02

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade föreslå stadsfullmäktige följande:

Stadsfullmäktige beslutar

1. bevilja Nils Torvalds befrielse från förtroendeuppdragen som ledamot och ordförande i direktionen för svenska arbetarinstitutet
2. välja Marcus Rantala till ny ledamot och ordförande i direktionen för svenska arbetarinstitutet för den mandattid som utgår i slutet av maj 2017.

Stadsfullmäktige beslutar samtidigt konstatera att Johanna Stenman blir personlig ersättare för den nya ledamoten i direktionen.

Stadsfullmäktige beslutar dessutom justera protokollet omedelbart vad detta ärende beträffar.

Föredragande

stadsdirektör
Jussi Pajunen

Upplysningar

Lauri Menna, förvaltningsexpert, telefon: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Bilagor

1 Nils Torvalds avskedsansökan

Sökande av ändring

Kunnallisvalitus, valtuusto

Utdrag

Utdrag
Päätöksessä mainitut

Bilagor till utdrag
Kunnallisvalitus, valtuusto

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

22.06.2015

Kj/1

Föredragandens motiveringar

Stadsfullmäktige valde 16.1.2013 (§ 5) Nils Torvalds (SFP) till ledamot och ordförande i direktionen för svenska arbetarinstitutet för mandattiden 2013–2016. Nils Torvalds anhåller 31.5.2015 om befrielse från förtroendeuppdraget som ordförande i direktionen för svenska arbetarinstitutet.

Enligt 38 § i kommunallagen (365/1995) kan den som har giltiga skäl avgå från förtroendeuppdraget. Det organ som utser de förtroendevalda i fråga beslutar om beviljande av avsked.

Till ett förtroendeuppdrag som blivit ledigt under pågående mandattid ska en ny förtroendevald utses för den återstående mandattiden. Den som utses ska vara valbar till direktionen med stöd av 33 § och 36 § i kommunallagen (365/1995).

Föredragande

stadsdirektör
Jussi Pajunen

Upplysningar

Lauri Menna, förvaltningsexpert, telefon: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Bilagor

1 Nils Torvalds avskedsansökan

Sökande av ändring

Kunnallisvalitus, valtuusto

Utdrag

Utdrag

Päätöksessä mainitut

Bilagor till utdrag

Kunnallisvalitus, valtuusto

För kännedom

Ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta
Kaupunginkanslia
Taloushallintopalvelut -liikelaitos

22.06.2015

Kj/1

§ 656

V 26.8.2015, Ruotsinkielisen työväenopiston johtokunnan jäsenen ja puheenjohtajan valinta

HEL 2015-006592 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. myöntää Nils Torvaldsille vapautuksen ruotsinkielisen työväenopiston johtokunnan jäsenen ja puheenjohtajan luottamustoimista sekä
2. valita Marcus Rantalan uudeksi jäseneksi ja puheenjohtajaksi ruotsinkieliseen työväenopistoon toukokuun 2017 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto toteaa, että uuden jäsenen henkilökohtainen varajäsen johtokunnassa on Johanna Stenman.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

1 Nils Torvaldsin eronpyyntö

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

22.06.2015

Kj/1

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi 16.1.2013 (§ 5) Nils Torvaldsin (RKP) ruotsinkielisen johtokunnan jäseneksi ja puheenjohtajaksi vuoden 2016 lopussa päättyväksi toimikaudeksi. Nils Torvalds pyytää 31.5.2015 vapautusta ruotsinkielisen työväenopiston johtokunnan puheenjohtajan tehtävästä.

Kuntalain (365/1995) 38 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää se toimielin, jonka valittavana luottamushenkilö on.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen johtokuntaan kuntalain (365/1995) 33 ja 36 §:ssä määrätyn mukaisesti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

1 Nils Torvaldsin eronpyyntö

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta
Kaupunginkanslia
Taloushallintopalvelut -liikelaitos

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

22.06.2015

Kj/2

§ 657

V 26.8.2015, Kaupunginhallituksen jäsenen ja toisen varapuheenjohtajan sekä kaupunginhallituksen konsernijaoston varajäsenen valinta

HEL 2015-007338 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. myöntää Emma Karille vapautuksen kaupunginhallituksen jäsenen ja toisen varapuheenjohtajan sekä kaupunginhallituksen konsernijaoston varajäsenen luottamustoimista,
2. valita Sanna Vesikansan uudeksi kaupunginhallituksen jäseneksi ja Otso Kivekkään kaupunginhallituksen toiseksi varapuheenjohtajaksi sekä
3. valita _____ Tuomas Rantasen henkilökohtaiseksi varajäseneksi kaupunginhallituksen konsernijaostoon vuoden 2016 lopussa päättyväksi kaupunginhallituksen toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto toteaa, että uuden jäsenen henkilökohtainen varajäsen kaupunginhallituksessa on Tuomas Rantanen.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Emma Karin eronpyyntö
- 2 Emma Karin eronpyyntöä koskeva täydennys

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

22.06.2015

Kj/2

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. myöntää Emma Karille vapautuksen kaupunginhallituksen jäsenen ja toisen varapuheenjohtajan sekä kaupunginhallituksen konsernijaoston varajäsenen luottamustoimista
2. valita _____ uudeksi kaupunginhallituksen jäseneksi ja toiseksi varapuheenjohtajaksi sekä Tuomas Rantasen henkilökohtaiseksi varajäseneksi kaupunginhallituksen konsernijaostoon vuoden 2016 lopussa päättyväksi kaupunginhallituksen toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto toteaa, että uuden jäsenen henkilökohtainen varajäsen kaupunginhallituksessa on Tuomas Rantanen.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Emma Karin (Vihr.) 14.1.2015 (§ 5) kaupunginhallituksen jäseneksi ja toiseksi varapuheenjohtajaksi sekä (§ 6) konsernijaoston varajäseneksi vuoden 2016 lopussa päättyväksi toimikaudeksi. Emma Kari pyytää 18.6.2015 eroa kaupunginhallituksen jäsenen, konsernijaoston varajäsenen ja johtamisen jaoston jäsenen luottamustoimista.

Kuntalain (365/1995) 38 § mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää se toimielin, jonka valittavana luottamushenkilö on. Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Kaupunginhallituksen johtosäännön (18.9.1996) mukaan kaupunginvaltuusto valitsee kaupunginhallituksen, konsernijaoston ja tietotekniikkajaoston jäsenet ja varajäsenet. Valtuusto valitsee kaupunginhallituksen puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan kaupunginhallituksen varsinaisista jäsenistä.

22.06.2015

Kj/2

Konsernijaoston jäsenet ja varajäsenet valitaan kaupunginhallituksen jäsenistä ja varajäsenistä. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen kunnanhallitukseen kuntalain 33 ja 35 §:ssä (365/1995) määrätyn mukaisesti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Emma Karin eronpyyntö
- 2 Emma Karin eronpyyntöä koskeva täydennys

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Taloushallintopalvelut -liikelaitos

22.06.2015

Kaj/1

§ 658

V 26.8.2015, Taka-Töölön korttelin 514 tontin 3 ja sen ympäristön asemakaavan muuttaminen (nro 12310, Olympiastadion)

HEL 2013-005421 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä 14. kaupunginosan (Taka-Töölö) korttelin 514 tontin 3 ja puisto-, katu-, urheilu- ja virkistyspalvelualueita koskevan asemakaavan muutoksen 9.12.2014 päivätyn ja 26.5.2015 muutetun piirustuksen nro 12310 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Käsittely

Esittelijä muutti esitystään siten, että esitystä täydennettiin Helen Sähköverkko Oy:n, HSY:n, Museoviraston ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnoilla (liite 9).

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12310 kartta, päivätty 9.12.2014, muutettu 26.5.2015
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12310 selostus, päivätty 9.12.2014, muutettu 26.5.2015
- 3 Vuorovaikutusraportti 9.12.2014, täydennetty 26.5.2015
- 4 Tilastotiedot, tarkistettu 26.5.2015
- 5 Havainnekuva, 9.12.2014
- 6 Asemapiirustus
- 7 ELY-keskuksen rakennussuojelupäätös 13.11.2014
- 8 Osa päätöshistoriaa
- 9 Osa päätöshistoriaa (lisätty 22.6.2015, Khs)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Liite 6
Liite 7

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Museovirasto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä 14. kaupunginosan (Taka-Töölö) korttelin 514 tontin 3 ja puisto-, katu-, urheilu- ja virkistyspalvelualueita koskevan asemakaavan muutoksen 9.12.2014 päivätyn ja 26.5.2015 muutetun piirustuksen nro 12310 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Tiivistelmä

Asemakaavan muutos mahdollistaa Olympiastadionin kehittämisen monipuoliseksi tapahtumakeskukseksi rakennuksen tilojen muutoksilla, rakentamalla uusilla maanalaisilla tiloilla ja liittämällä Olympiastadionin korttelialueeseen pohjoinen ja läntinen etupiha sekä puistoaluetta Pallokentän ja Tahkontien puolella.

Helsingin Olympiastadion ja sitä ympäröivä alue on suojeltu rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) nojalla. Sen korjaus- tai muutostöitä koskevat määräykset annetaan suojelupäätöksessä. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on 13.11.2014 antamassaan rakennussuojelupäätöksessä uudistanut v. 2006 annettua suojelupäätöstä, jotta kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävän ja arvokkaan rakennuksen suojelun tavoitteet tukevat sen käyttöä ja ovat lähtökohtana sen hoidolle, korjaamiselle sekä muutoksille. Suojelupäätös on ympäristöministeriön vahvistettavana.

Asemakaavan muutos on valmisteltu yhteistyössä Stadion-säätiön kanssa.

Olympiastadionille muodostettava tontti 14514/4 osoitetaan urheilu-, liikunta- ja kulttuuritoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi (YU), jolle saa rakentaa myös Olympiastadionia palvelevia näyttely-, museo-, kokous-, toimisto-, ravintola- ja muita yleisöpalvelutiloja. Korttelialueelle osoitetaan uusia maanalaisia liikunta-, ravintola-, kokous-, pysäköinti- ja huoltotiloja, Suomen Urheilumuseon laajennus (YM 1) ja pohjoiselle etupihalle kioski- ja tekniikkakatos (kt 1). Stadionin katsomot katetaan.

Olympiastadionin sisäänkäynnit on suunniteltu järjestettäväksi uudelleen Stadionin pohjois- ja eteläpäädyistä. Tavoitteena on suurten yleisömäärien sujuva liikkuminen ja tarpeellisten turvajärjestelyjen toteuttaminen.

Stadionin etukenttä nimetään Olympiastadioninaukioksi. Olympiastadioninaukiolta Hammarskjöldintielle kulkevan Tahkontien linjausta tarkistetaan. Aukion itäisivua ja siltä Tahkontien kautta Hammarskjöldintielle kulkeva jalankulku- ja baanareitti tulee pitää auki myös suurten tapahtumien aikana.

Osa Paavo Nurmen tietä liitetään Olympiastadionin korttelialueeseen yleisenä jalankulku- ja pyörätienä. Olympiastadionin kaupunkikuvalliseen sommitelmaan kuuluva Paavo Nurmen tien Stadionin tornille johtava suora osuus (pp/ht) tulee suunnitella Olympiastadionin arkkitehtuurin lähtökohdista shared space -tyyppisenä katuna.

Kaavaan sisältyy myös määräyksiä Olympiastadionille ja katu-, puisto-, tori-, yleisen jalankulun ja pysäköintialueille tehtävistä valaistus- ja ympäristösuunnitelmista.

Olympiastadionin autopaikkavaatimus on enintään 130 autopaikkaa ja polkupyöräpaikkavaatimus vähintään 240 paikkaa. Olympiastadionin huolto on suunniteltu maanalaisiin tiloihin, joihin ajo on Pohjoiselta Stadiontieltä yksikaistaisen ajoluiskan kautta. Pesararadan tilanvaraukset on merkitty asemakaavan muutosehdotuksen kortteli-, puisto-, katu- ja torialueille.

Asemakaavan muutoksessa tontin 14514/4 maanpäällisten rakennusten kerrosala on 27 000 k-m², maanalaisten liikunta-, ravintola- ja kokoustilojen kerrosala 13 400 k-m² ja maanalaisten huolto- ja varastotilojen kerrosala 16 000 k-m². Olympiastadionin nykyiseen kerrosalaan 19 917 k-m² verrattuna rakennusoikeuden lisäys on 7 083 k-m² maanpäällisiä ja 29 400 k-m² maanalaisia tiloja.

YU- ja VU -korttelialueille sekä katu- ja puistoalueelle saadaan edellä mainittujen tilojen lisäksi sijoittaa maanalaisia teknisiä ja pysäköintitiloja.

Muutosalueen pinta-ala on n. 7,6 ha, josta Olympiastadionin korttelialue (YU) on n. 6,1 ha.

Esittelijän perustelut

Asemakaavan muutos on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja oikeusvaikutteisen Yleiskaava 2002:n mukainen ja edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista. Maakuntakaavassa esitetyt seutuliikenteen radan ohjeellinen sijainti sekä kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeät alueet (RKY 2009, Olympiarakennukset) on otettu valmistelussa huomioon.

Kaavaratkaisun lähtökohdat ja perustelut ilmenevät yksityiskohtaisemmin liitteenä olevasta selostuksesta.

Kaupunki omistaa kaava-alueen. Olympiastadionin tontti 514/3 on vuokrattu Stadion-säätiölle.

Asemakaavamuutoksen vaikutukset ja kustannukset

Stadionin ulkoiset muutokset vaikuttavat sen hahmoon jonkin verran, mutta sen merkitys kaupunkikuvassa säilyy. Suurimmat muutokset tehdään maan alla ja sisätiloissa, eikä niillä ole merkittävää vaikutusta, Stadionin uusia kulkuaukkoja lukuun ottamatta.

Asemakaavaehdotuksen toteuttaminen parantaa Eläintarhan alueen ulkoiluyhteyksiä ja alueen käyttömahdollisuuksia Stadionin uusien palvelujen rakentamisen myötä. Joukkoliikenteen kehittämishanke Pissararata lisää alueen joukkoliikennetarjontaa. Kaava edellyttää toteuttamista varten tehtäviä ympäristö- ja valaistussuunnitelmia. Rakentamishanke laatii tarvittavat turvallisuussuunnitelmat.

Olympiastadionin perusparannus- ja uudistamishankkeen taloudellisten vaikutusten selvityksen mukaan uudistetun Olympiastadionin tapahtumat luovat vuosittain noin 1 150 työpaikkaa ja noin 132 miljoonan euron tuotantovaikutuksen. Kaupunki on varannut hankkeen rahoitukseen 50 %:n osuuden, joka on arviolta 104,5 miljoonaa euroa.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Kaavoitustyö on käynnistetty kaupungin aloitteesta.

Vireilletulosta on ilmoitettu osallisille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä, jonka mukana lähetettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma (päivätty 3.4.2014). Vireilletulosta ilmoitettiin myös

vuoden 2014 kaavoituskatsauksessa. Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Kaavamuutoksen valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä asianomaisten hallintokuntien ja kuntayhtymien, Museoviraston ja liikenneviraston sekä Uudenmaan ELY -keskuksen kanssa.

Viranomaisten kannanotot kohdistuivat Olympiastadionin suojelumääräyksiin, laadittaviin ympäristösuunnitelmiin, Pissararadan tilanvaraukseen, hulevesisuunnitteluun ja liikenteeseen.

Viranomaisten ilmoittamat asiat on otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon jatkosuunnittelussa sekä kaavaehdotusta valmisteltaessa.

Kaavamuutoksen valmisteluun liittyen on esitetty kirjeitse kolme mielipidettä, jotka koskivat osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa ja asemakaavan muutosluonnosta. Lisäksi suullisia mielipiteitä on esitetty puhelimitse.

Saadut mielipiteet kohdistuivat Olympiastadionin laajennukseen ja toiminnan muutokseen sekä luonnonympäristön säilymiseen ja torialueen meluhäiriöön.

Mielipiteet on kaavoitustyössä otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon jatkosuunnittelussa sekä kaavaehdotusta valmisteltaessa.

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään tiivistelmät viranomaisten kannanotoista ja mielipiteistä sekä niiden vastineet laajemmin.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 16.1. - 16.2.2015. Ehdotuksesta ei ole tehty muistutuksia.

Lausunnot

Ehdotuksesta ovat antaneet lausuntonsa liikuntavirasto, ympäristökeskus, yleisten töiden lautakunta, pelastuslautakunta, Liikennelaitos -liikelaitos (HKL), Helen Sähköverkko Oy, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja Museovirasto.

Liikuntavirastolla, ympäristökeskuksella ja Helen Sähköverkko Oy:llä, ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta. Liikennelaitos-liikelaitos (HKL) toteaa, että HKL:n ilmoittamat asiat on otettu huomioon kaavaehdotusta laadittaessa. Pelastuslautakunta toteaa, että Olympiastadionista tulee laatia erillinen palotekninen suunnitelma, joka hyväksytetään pelastusviranomaisilla.

Yleisten töiden lautakunta toteaa, että Stadionin tontin rajaa on siirrettävä niin, että Stadionin maanalaiset rakenteet ja kadun osuus sijaitsevat Stadionin tontilla, jos rakennusviraston mitoitusvaatimuksista halutaan poiketa. Olympiastadionin ympäristön tulee olla esteettömyyden erikoistason aluetta ja se tulee korjata kaavaselostukseen.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY toteaa, että hulevesien järjestäminen tulee suunnitella ja tarvittavilta osin toteuttaa ennen Olympiastadionin kunnostusta. Olympiastadionin tontin kaakkoiskulmassa sijaitseva yleisen sekavesiviemäriin johtokuja tulee merkitä asemakaavaan.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että yleisten töiden lautakunnan ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n esittämät asiat on tarkistettuna asemakaavan muutosehdotuksessa otettu huomioon. Sekavesiviemäri sijaitsee tarkistetun asemakaavan muutosehdotuksen alueen ulkopuolella.

Museovirasto toteaa, että asemakaavakarttaan tulee lisätä YU-korttelialuetta koskeva merkintä srs: Helsingin Olympiastadion ja sitä ympäröivä alue on suojeltu rakennussuojelulain/rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain nojalla. Sen korjaus- ja muutostöitä koskevat määräykset on annettu suojelupäätöksessä.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa lausunnossaan, että korttelialuumerkintä YU tulee muuttaa merkinnäksi SRS, Rakennussuojelulain/Rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain nojalla suojeltu alue. Olympiastadion ja sitä ympäröivä alue on tarkoitus suojella rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain nojalla. Sen korjaus- ja muutostöitä koskevat määräykset on annetaan suojelupäätöksessä.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että asemakaavan muutoksen YU-korttelialueen suojelumääräystä on tarkistettu Uudenmaan ELY-keskuksen ja Museoviraston antamien lausuntojen mukaisesti.

Lausunnot on referoitu tarkemmin ja niihin on annettu vastineet liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Yleisten töiden lautakunnan lausunnon johdosta asemakaavan muutosehdotukseen on tehty seuraavat muutokset:

- Olympiastadionin korttelialueeseen (YU/srs) on liitetty puiston ja Paavo Nurmen tien alueita siinä laajuudessa kuin niille on

asemakaavan muutosehdotuksessa osoitettu Stadionin maanalaisia tiloja, sekä maanalaisiin tiloihin johtavan Stadionia palvelevan ajoluiskan alue. Kaavaselostusta on tarkistettu nimeämällä Olympiastadionin ympäristö esteettömyyden erityistason alueeksi.

HSY:n vesihuollon lausunnon johdosta asemakaavan muutosehdotukseen on tehty seuraavat muutokset:

- Asemakaavan muutosehdotukseen on lisätty määräys asemakaava-alueelle laadittavasta hulevesien hallintasuunnitelmasta ennen rakennusluvan myöntämistä.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnon ja Museoviraston lausunnon johdosta asemakaavan muutosehdotukseen on tehty seuraavat muutokset:

- Asemakaavan rakennussuojelumääräys on tarkistettu Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Museoviraston lausuntojen mukaisesti muotoon: "(YU/srs) Helsingin Olympiastadion ja sitä ympäröivä alue on suojeltu rakennussuojelulain/rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain nojalla. Sen korjaus- ja muutostöitä koskevat määräykset annetaan suojelupäätöksessä."

Kaupunkisuunnitteluvirasto on muuttanut asemakaavan muutosehdotusta jatkosuunnittelun johdosta seuraavasti:

- Olympiastadionin aitaamista koskeva määräys on poistettu.
- Kaavamääräys tapahtuma-aikaisista kioski-, mainos- ja muista rakennelmista ja niiden sijoittamisesta ja opasteista laadittavasta yleissuunnitelmasta on ulotettu koskemaan myös Olympiastadionin aukioon liittyviä ulkotiloja.
- YU/srs-korttelialueen itäpuolelle on lisätty varaus maanalaisille liikuntatiloille (kaavamääräys ma-2)
- Urheilu- ja virkistyspalvelujen alueen (VU) ma-2 -merkitylle alueelle osoitettu maanalainen rakennusoikeus on poistettu.
- Asemakaava-aluetta on vähäisessä määrin supistettu alueen kaakkoiskulmassa Tahkontien kohdalla.

Lisäksi kaavakarttaan ja kaavaselostukseen on tehty joitakin teknisluonteisia tarkistuksia, jotka eivät muuta ehdotuksen sisältöä.

Kaupunkisuunnitteluviraston mielestä tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville. Muutoksista on neuvoteltu asianomaisten hallintokuntien, rakennusviraston ja liikuntaviraston kanssa.

Kaava-alueeseen ei liity maankäyttösopimusmenettelyä.

Päätösehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan 9.12.2014 tekemän esityksen mukainen. Lautakunnan päätös oli yksimielinen. Kaupunkisuunnitteluvirasto on tehnyt ehdotukseen edellä mainittuja vähäisiä tarkistuksia.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12310 kartta, päivätty 9.12.2014, muutettu 26.5.2015
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12310 selostus, päivätty 9.12.2014, muutettu 26.5.2015
- 3 Vuorovaikutusraportti 9.12.2014, täydennetty 26.5.2015
- 4 Tilastotiedot, tarkistettu 26.5.2015
- 5 Havainnekuva, 9.12.2014
- 6 Asemapiirustus
- 7 ELY-keskuksen rakennussuojelupäätös 13.11.2014
- 8 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

22.06.2015

Kaj/1

Liite 6

Liite 7

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun
ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Museovirasto

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Rakennuslautakunta
Liikennelaitos -liikelaitos (HKL)
Liikuntavirasto
Pelastuslautakunta
Yleisten töiden lautakunta
Ympäristökeskus

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnitteluvirasto 26.5.2015

HEL 2013-005421 T 10 03 03

Ksv:n hankenumero 0789_4

14. kaupunginosan (Taka-Töölö) korttelin 514 tonttia 3 ja puisto-, katu-, urheilu- ja virkistyspalvelualueita koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta annetut lausunnot.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 9.12.2014 puoltaa 9.12.2014 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä.

Asemakaavan muutos mahdollistaa Olympiastadionin kehittämisen monipuoliseksi tapahtumakeskukseksi rakennuksen tilojen muutoksilla, rakentamalla uusilla maanalaisilla tiloilla sekä liittämällä Olympiastadionin korttelialueeseen pohjoinen ja läntinen etupiha, Paavo Nurmen tien aluetta ja puistoaluetta Pallokentän ja Tahkontien puolelta.

Olympiastadionille muodostettava tontti 14514/4 osoitetaan urheilu-, liikunta- ja kulttuuritoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi (YU), jolle saa rakentaa myös Olympiastadionia palvelevia näyttely-, museo-, kokous-, toimisto-, ravintola- ja muita yleisöpalvelutiloja. Korttelialueelle osoitetaan uusia maanalaisia liikunta-, ravintola-, kokous-, pysäköinti- ja huoltotiloja, Suomen Urheilumuseon laajennus

(ym-1) ja pohjoiselle etupihalle kioski- ja tekniikkakatos (kt 1). Stadionin katsomot katetaan.

Olympiastadionin sisäänkäynnit on suunniteltu järjestettäväksi uudelleen Stadionin pohjois- ja eteläpäädyistä. Tavoitteena on suurten yleisömäärien sujuva liikkuminen ja tarpeellisten turvajärjestelyjen toteuttaminen. Stadionin etukenttä nimetään Olympiastadioninaukioksi. Kaavaehdotuksessa on määräys aukion myös suurten tapahtumien aikana vapaana pidettävästä, uudelleen linjattavan Tahkontien kautta Hammarskjöldintielle jatkuvasta jalankulku- ja baanareitistä.

Osa Paavo Nurmen tietä liitetään Olympiastadionin korttelialueeseen yleisenä jalankulku- ja pyörätienä. Olympiastadionin kaupunkikuvalliseen sommitelmaan kuuluva Paavo Nurmen tien Stadionin tornille johtava suora osuus (pp/ht) tulee suunnitella Olympiastadionin arkkitehtuurin lähtökohdista shared place -tyyppisenä katuna.

Asemakaavan muutosehdotuksessa on määräys Olympiastadionille ja katu-, puisto-, tori-, yleisen jalankulun ja pysäköintialueille tehtävistä valaistus- ja ympäristösuunnitelmista.

Helsingin Olympiastadion ja sitä ympäröivä alue on suojeltu rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) nojalla. Sen korjaus- tai muutostöitä koskevat määräykset annetaan suojelupäätöksessä. Olympiastadionin autopaikkavaatimus on enintään 130 autopaikkaa ja polkupyöräpaikkavaatimus vähintään 240 paikkaa. Olympiastadionin huolto on suunniteltu maanalaisiin tiloihin, joihin ajo on Pohjoiselta Stadiontieltä yksikaistaisen ajoluiskan kautta. Pesararadan tilanvaraukset on merkitty asemakaavan muutosehdotuksen kortteli-, puisto-, katu- ja torialueille.

Asemakaavan muutosehdotuksessa tontin 14514/4 maanpäällisten rakennusten kerrosala on 27 000 k-m², maanalaisten liikunta-, ravintola- ja kokoustilojen kerrosala 13 400 k-m² ja maanalaisten huolto- ja varastotilojen kerrosala 16 000 k-m². Olympiastadionin nykyiseen kerrosalaan 19 917 k-m² verrattuna muutosehdotuksessa on lisäystä 7 083 k-m² maanpäällisiä ja 29 400 k-m² maanalaisia tiloja. YU- ja VU-korttelialueille ja puistoalueelle saadaan sijoittaa maanalaisia teknisiä ja pysäköintitiloja.

Muutosalueen pinta-ala on 75 985 neliometriä, josta Olympiastadionin korttelialue (YU) on 61 241 neliometriä.

Asemakaavan muutos on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja oikeusvaikutteisen Yleiskaava 2002:n mukainen ja edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista. Maakuntakaavassa

esitetyt seutuliikenteen radan ohjeellinen sijainti sekä kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeät alueet on otettu valmistelussa huomioon. Kaavaratkaisun lähtökohdat ja perustelut ilmenevät yksityiskohtaisemmin liitteenä olevasta selostuksesta.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 16.1. - 16.2.2015.

Ehdotuksesta ei ole tehty muistutuksia. Ehdotuksesta ovat antaneet lausuntonsa liikuntavirasto, ympäristökeskus, yleisten töiden lautakunta, pelastuslautakunta, Liikennelaitos -liikelaitos (HKL), Helen Sähköverkko Oy, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja Museovirasto.

Liikuntavirastolla (19.2.2015), ympäristökeskuksella (19.2.2015) ja Helen Sähköverkko Oy:llä (12.2.2015), ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta. Liikennelaitos-liikelaitos (HKL) (30.1.2015) toteaa, että HKL:n ilmoittamat asiat on otettu huomioon kaavaehdotusta laadittaessa. Pelastuslautakunta (20.1.2015) toteaa, että Olympiastadionista tulee laatia erillinen palotekninen suunnitelma, joka hyväksytetään pelastusviranomaisilla.

Yleisten töiden lautakunta (17.2.2015) toteaa, että Stadionin tontin rajaa on siirrettävä niin, että Stadionin maanalaiset rakenteet ja kadun osuus sijaitsevat Stadionin tontilla, jos rakennusviraston mitoitusvaatimuksista halutaan poiketa. Olympiastadionin ympäristön tulee olla esteettömyyden erikoistason aluetta ja se tulee korjata kaavaselostukseen.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY (20.2.2015), toteaa, että hulevesien järjestäminen tulee suunnitella ja tarvittavilta osin toteuttaa ennen Olympiastadionin kunnostusta. Olympiastadionin tontin kaakkoiskulmassa sijaitseva yleisen sekavesiviemärin johtokuja tulee merkitä asemakaavaan.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että yleisten töiden lautakunnan ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY:n esittämät asiat on tarkistettussa asemakaavan muutosehdotuksessa otettu huomioon. Sekavesiviemäri sijaitsee tarkistetun asemakaavan muutosehdotuksen alueen ulkopuolella.

Museovirasto (23.2.2015) toteaa, että asemakaavakarttaan tulee lisätä YU-korttelialuetta koskeva merkintä srs: Helsingin Olympiastadion ja sitä ympäröivä alue on suojeltu rakennussuojelulain/rakennusperinnön

suojelemisesta annetun lain nojalla. Sen korjaus- ja muutostöitä koskevat määräykset on annettu suojelupäätöksessä.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa lausunnossaan (9.2.2015), että korttelialuumerkintä YU tulee muuttaa merkinnäksi SRS, Rakennussuojelulain/Rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain nojalla suojeltu alue. Olympiastadion ja sitä ympäröivä alue on tarkoitus suojella rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain nojalla. Sen korjaus- ja muutostöitä koskevat määräykset on annetaan suojelupäätöksessä.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että asemakaavan muutoksen YU-korttelialueen suojelumääräystä on tarkistettu Uudenmaan ELY-keskuksen ja Museoviraston antamien lausuntojen mukaisesti.

Lausunnot on referoitu tarkemmin ja niihin on annettu vastineet liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Yleisten töiden lautakunnan lausunnon (17.2.2015) johdosta asemakaavan muutosehdotukseen on tehty seuraavat muutokset:

- Olympiastadionin korttelialueeseen (YU/srs) on liitetty puiston ja Paavo Nurmen tien alueita siinä laajuudessa kuin niille on asemakaavan muutosehdotuksessa osoitettu Stadionin maanalaisia tiloja, sekä maanalaisiin tiloihin johtavan Stadionia palvelevan ajoluiskan alue. Kaavaselostusta on tarkistettu nimeämällä Olympiastadionin ympäristö esteettömyyden erityistason alueeksi.

HSY:n vesihuollon lausunnon (20.2.2015) johdosta asemakaavan muutosehdotukseen on tehty seuraavat muutokset:

- Asemakaavan muutosehdotukseen on lisätty määräys asemakaava-alueelle laadittavasta hulevesien hallintasuunnitelmasta ennen rakennusluvan myöntämistä.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnon (9.2.2015) ja Museoviraston lausunnon (23.2.2015) johdosta asemakaavan muutosehdotukseen on tehty seuraavat muutokset:

- Asemakaavan rakennussuojelumääräys on tarkistettu Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Museoviraston lausuntojen mukaisesti muotoon: "(YU/srs) Helsingin Olympiastadion ja sitä ympäröivä alue on suojeltu rakennussuojelulain/rakennusperinnön suojelemisesta annetun

22.06.2015

Kaj/1

lain nojalla. Sen korjaus- ja muutostöitä koskevat määräykset annetaan suojelupäätöksessä."

Kaupunkisuunnitteluvirasto on muuttanut asemakaavan muutosehdotusta jatkosuunnittelun johdosta seuraavasti:

- Olympiastadionin aitaamista koskeva määräys on poistettu.
- Kaavamääräys tapahtuma-aikaisista kioski-, mainos- ja muista rakennelmista ja niiden sijoittamisesta ja opasteista laadittavasta yleissuunnitelmasta on ulotettu koskemaan myös Olympiastadionin aukioon liittyviä ulkotiloja.
- YU/srs-korttelialueen itäpuolelle on lisätty varaus maanalaisille liikuntatiloille (kaavamääräys ma-2)
- Urheilu- ja virkistyspalvelujen alueen (VU) ma-2 -merkitylle alueelle osoitettu maanalainen rakennusoikeus on poistettu.
- Asemakaava-alueita on vähäisessä määrin supistettu alueen kaakkoiskulmassa Tahkontien kohdalla.

Lisäksi kaavakarttaan ja kaavaselostukseen on tehty joitakin teknisuonteisia tarkistuksia, jotka eivät muuta ehdotuksen sisältöä.

Jatkotoimenpiteet

Kaava-alueeseen ei liity maankäyttösopimusmenettelyä.

Kaupunkisuunnitteluviraston mielestä tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville. Muutoksista on neuvoteltu asianomaisten hallintokuntien, rakennusviraston ja liikuntaviraston kanssa.

Lisätiedot

Martin Bunders, arkkitehti, puhelin: 310 37203
martin.bunders(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 17.02.2015 § 80

HEL 2013-005421 T 10 03 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Olympiastadionin peruskorjaussuunnittelussa on esitetty Stadionin maanalaisia tiloja yleisellä katualueella kulkevan jalankululle ja polkupyöräilylle varatun kadun (pp/h) alle. Kadulla on huoltoajo sallittu. Alue sijaitsee Pallokentän ja Stadionin välissä. Yleisillä alueilla rakenteiden suunnittelussa noudatetaan rakennusviraston rakenteiden

mitoitusvaatimuksia. Tontin rajaa on siirrettävä niin, että Stadionin maanalaiset rakenteet ja kyseisen kadun osuus sijaitsevat Stadionin tontilla, jos rakennusviraston mitoitusvaatimuksista halutaan poiketa. Tontilla kuormavaatimukset voidaan määritellä kiinteistön tarpeiden mukaan. Yleisten töiden lautakunta katsoo, että avoin kulkuyhteys kevyen liikenteen reitillä tulee varmistaa kaikissa tilanteissa. Stadionin tapahtumien aikaan voidaan kuitenkin kevyen liikenteen reitillä oleva liikenne ohjata tilapäisesti muuta reittiä pitkin, esimerkiksi Urheilukadun kautta.

Olympiastadionin ympäristön tulee olla esteettömyyden erikoistason aluetta. Tämä tulee korjata kaavaselostukseen.

Kaupunki on varannut hankkeen rahoitukseen 50 %:n osuuden, joka on arviolta 104,5 miljoonaa euroa. Kaavaselostuksessa ei ole eritelty yleisten alueiden muutosten kustannuksia. Reittien uusimisen kustannuksiksi on rakennusvirastossa arvioitu 1,5 miljoonaa euroa. Tähän ei sisälly Olympiastadionin edusaukion eli Stadionin etukentän peruskorjauskustannuksia.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa asemakaavan muutosta nro 12310 edellä esitetyin huomautuksin.

Käsittely

17.02.2015 Ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutos: Lisätään lausuntoehdotuksen toisen kappaleen loppuun seuraavat virkkeet: "Yleisten töiden lautakunta katsoo, että avoin kulkuyhteys kevyen liikenteen reitillä tulee varmistaa kaikissa tilanteissa. Stadionin tapahtumien aikaan voidaan kuitenkin kevyen liikenteen reitillä oleva liikenne ohjata tilapäisesti muuta reittiä pitkin, esimerkiksi Urheilukadun kautta."

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi
Anni Tirri, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38335
anni.tirri(a)hel.fi

Liikuntavirasto 17.2.2015

HEL 2013-005421 T 10 03 03

Asemakaavan muutoksella Olympiastadionille muodostettava tontti 14514/4 osoitetaan urheilu-, liikunta- ja kulttuuritoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi (YU), jolle saa rakentaa myös Olympiastadionia palvelevia näyttely-, museo-, kokous-, toimisto-, ravintola- ja muita yleisöpalvelutiloja.

Asemakaavanmuutoksen tavoitteena on luoda edellytykset Olympiastadionin kehittämiseksi monipuoliseksi tapahtumakeskukseksi rakennuksen tilojen muutoksilla, rakentamalla uusilla maanalaisia tiloja ja laajentamalla Olympiastadionin korttelialuetta.

Olympiastadionin korttelialueeseen liitetään Stadionin läntinen etupiha ja Olympiastadionin käytössä oleva pohjoinen etupiha sekä puistoaluetta Tahkontien puolella. Lisäksi kaavassa osoitetaan eräitä puisto-, urheilu- ja virkistyspalveluiden alueita ja niiden maanalaisia tiloja Olympiastadionin liikunta-, ravintola-, kokous-, pysäköinti-, huolto- ja teknisten tilojen käyttöön.

Asemakaavanmuutoksessa on Stadionin peruskorjaus- ja laajentamishankkeen mukaisen rakennusoikeuden lisäksi esitetty tilanvarauksia hankkeeseen kuulumattomille maanalaisille tilanvarauksille, joihin saa sijoittaa liikunta-, huolto-, ja teknisiä tiloja ja huolto, varasto- ja teknisiä tiloja.

Liikuntavirastolla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutoksesta.

Lisätiedot

Hanna Lehtiniemi, arkkitehti, puhelin: 310 87723
Antti Salaterä, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 87783

Ympäristölautakunta 10.02.2015 § 57

HEL 2013-005421 T 10 03 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti, että lausunnon asiasta antoi ympäristökeskus.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Juha Korhonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32080
juha.korhonen(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) HKL-Infrapalvelut 30.1.2015

HEL 2013-005421 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt HKL:ltä lausuntoa Taka-Töölön asemakaavan muutoksesta nro 12310. Suunnittelualue sisältää Olympiastadionin ja sen viereisiä urheilu-, puisto- ja katualueita. Suunnitelmassa maanalaisia alueita Stadionin viereisillä puisto- ja urheilualueilla osoitetaan Olympiastadionin liikunta-, pysäköinti-, huolto- ja teknisten tilojen käyttöön. Stadionin etukenttä suunnitellaan torialueeksi. Olympiastadionia sivuavia kevyen liikenteen reittejä selkeytetään.

Helsingin kantakaupungin alueelle, Pasilasta etelään suunnitellaan lähes kokonaan maanalaista Pissararata-rautatietä. Osa Pissararadan maanalaista tunnelia sijoittuu suunnittelualueelle Stadionin etukentän ja puiston alueelle.

HKL on lausunut ko. kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta seuraavaa:

HKL kannattaa hyvien kulkuyhteyksien mahdollistamista Olympiastadionilta suunnitteilla olevan Pissararadan Töölön asemalle sekä nykyisille joukkoliikennepysäkeille. Pissararadan tarvitseman maanalaisen tilan, pystykuilujen ja muiden teknisten tilojen varaukset tulee mahdollisuuksien mukaan huomioida kaavasunnittelussa.

Olympiastadionin logistiikkaa suunniteltaessa on huomioitava tavara- ja matkustajaliikenteen, mm. taksien, reitit siten, että ne eivät häiritse aluetta kiertävää raitioliikennettä Helsinginkadulla, Mannerheimintiellä tai Nordenskiöldinkadulla. Lisäksi stadionin vieraiden kulku raitiovaunupysäkeille tulee säilyttää mahdollisimman esteettömänä ja häiriöttömänä.

HKL:n ilmoittamat asiat on otettu huomioon kaavaehdotusta laadittaessa. Liikennelaitoksella ei ole lisättävää edellä mainittuihin kommentteihin.

26.11.2014 Lausunto annettu

Lisätiedot

Jaakko Laurila, projekti-insinööri, puhelin: 310 22691
jaakko.laurila(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

22.06.2015

Kaj/1

Pelastuslautakunta 20.01.2015 § 11

HEL 2013-005421 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon Olympiastadionin asemakaavan muutoksesta (nro 12310):

Olympiastadionista muutoksineen tulee laatia erillinen palotekninen suunnitelma, joka hyväksytetään pelastusviranomaisella. Olympiastadion koostuu olemassa olevasta suojelluista ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaista rakennusosista sekä nyt suunnitelluista uudisrakennuksista. Näiden yhdistämiseen sekä Olympiastadionin palo- ja pelastusturvallisuuden tason saattamiseen suurille yleisötilaisuuksille soveltuvaksi liittyy useita paloteknisiä haasteita ja yhteensovittamistarpeita.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Katja Seppälä, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 310 31236
katja.seppala(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 09.12.2014 § 405

HEL 2013-005421 T 10 03 03

Ksv 0789_4, Pohjoinen Stadiontie 4, Tahkontie 2, Paavo Nurmen tie 1, Hammarskjöldintie 4, karttalehti G4

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 9.12.2014 päivätyn 14. kaupunginosan (Taka-Töölö) korttelin 514 tontin 3 ja puisto-, katu-, urheilu- ja virkistyspalvelualueita koskevan asemakaavan muutosehdotuksen nro 12310 hyväksymistä
- asemakaavan muutosehdotuksen asettamista nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Samalla lautakunta päätti

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin
- että kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä.

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Martin Bunders, arkkitehti, puhelin: 310 37203
martin.bunders(a)hel.fi
Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37482
raila.hoivanen(a)hel.fi
Mika Kaalikoski, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37433
mika.kaalikoski(a)hel.fi
Kaarina Laakso, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi
Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi
Maija Lounamaa, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258
maija.lounamaa(a)hel.fi
Leena Makkonen, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37262
leena.makkonen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 9.5.2014

HEL 2013-005421 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1156-00/14 ja kaavaluonnoksesta (14.ko Taka-Töölö, Olympiastadion) 5.5.2014 mennessä.

Aluesuunnittelija Anu Kiiskinen ja Marko Jylhänlehto toimivat rakennusviraston kaavayhteistyön yhteyshenkilöinä eteläisessä suurpiirissä.

Paavo Nurmen tie on asemakaavaluonnoksessa esitetty levennettäväksi jalankulku-, pyöräily- ja huoltoreitiksi. Tällä vahvistetaan etelä-pohjoissuuntaista reittiä keskuspuiston sisällä. Paavo Nurmen kadulle on sijoitettu myös Stadionin alle johtava

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

ajoramppi. Jatkosuunnittelussa on huomioitava Paavo Nurmen kadun reunavyöhyke ja muutosten vaikutus näkymiin ja maisemaan.

Jatkosuunnittelussa on huomioitava Pissararadan maanalaistenrakenteiden sovittaminen asemakaavamuutosalueelle. Yleisillä alueilla Pissararadan rakenteiden kantavuuden mitoituksen tulee vastata katualueen mitoitusvaatimuksia.

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi

Marko Jylhänlehto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
marko.jylhanlehto(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 14.4.2014

HEL 2013-005421 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 7.4.2014

Museoviraston ja Helsingin kaupunginmuseon / Keski-Uudenmaan maakuntamuseon yhteistyösopimuksen mukaisesti Museovirasto antaa lausunnon rakennussuojelulain nojalla suojellun Olympiastadionin kaavahankkeesta.

Lisätiedot

Anne Mäkinen, yksikön päällikkö, puhelin: +358 9 310 36486
anne.makinen(a)hel.fi

22.06.2015

Kaj/2

§ 659

**V 26.8.2015, Hakaniemen kauppahallin peruskorjauksen
hankesuunnitelma**

HEL 2014-008086 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä 31.3.2015 päivätyn Hakaniemen kauppahallin peruskorjauksen ja laajennuksen hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 4 675 brm² ja että rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 12 500 000 euroa huhtikuun 2014 kustannustasossa.

Samalla kaupunginhallitus toteaa, että jos kaupunginvaltuusto hyväksyy hankesuunnitelman, kaupunginhallitus tulee täytäntöönpanopäätöksessään kehottamaan tilakeskusta kuulemaan Hakaniemen hallikauppiaiden edustajia hankkeen suunnitteluprosessin edetessä ja tiedottamaan hankkeen etenemisen vaiheista kiinteistölautakunnalle ja hallikauppiaille sopivin väliajoin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakaniemen halli, hankesuunnitelma
- 2 Viitesuunnitelma
- 3 Hankeaikataulu

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Hakaniemen Ykköskauppiat ry
Hakaniemen Käsityöläiset ry

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Hakaniemen halli on valmistunut vuonna 1914. Korjauksia siihen on tehty vuosina 1952, 1971 ja 1996. Tekniset järjestelmät ovat huonokuntoisia ja eri vuosikymmeniltä. Sisätilan lämpötilaerot kesällä ja talvella ovat suuret. Rakennuksessa ei ole jäähdytystä eikä riittävästi kylmävarastoja toiminnan kehittämiseksi. Rakennukseen on tehty toistuvasti hätäkorjauksia, jotta hallikauppa voisi jatkua siellä.

Nyt suunnitellulla peruskorjauksella hallirakennukseen saadaan ajanmukaiset ilmanvaihto- ja sähköjärjestelmät sekä toimivat varasto- ja sosiaalitilat.

Rakennustyön on suunniteltu alkavan tammikuussa 2017 ja valmistuvan elokuussa 2018.

Toimenpidealueen laajuus on 4 675 brm², 3 145 htm² ja 2 729 hym².

Kellarin laajennuksen pinta-alat ovat 932 brm², 302 htm² ja 245 hym² ja ne sisältyvät edellä mainittuihin kokonaisaloihin.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1 ja hankkeen viitesuunnitelma liitteenä 2..

Esittelijän perustelut

Yleistä hankkeesta

Kauppahalli on kaksikerroksinen tiilirunkoinen rakennus, joka on valmistunut vuonna 1914. Julkisivut ovat puhtaaksimuurattua punatiiltä, sokkeli kiviverhoiltu ja vesikatto konesaumattua peltiä. Väli- ja alapohjat ovat teräsbetonipalkistojen varaan raudoitettua ontelotiiltä. Rakennus on perustettu puupaaluille. Ensimmäinen ja toinen kerros ovat myymälätilaa; kellarissa on teknisiä tiloja ja varastoja. Lisäksi rakennuksessa on matala kylmä ullakko.

Kauppahallin myymälä- ja varastotilat eivät vastaa tämän päivän toiminnallisia ja terveysturvallisten vaatimuksia. Toiseen kerrokseen 1970-luvulla toteutettu sosiaalilaratkaisu vie myymälätilaa ja estää asiakaskierron. Liikuntaesteisten kulkuyhteydet ovat puutteelliset.

Rakennuksen talotekniikka on elinkaarensa päässä eivätkä talotekniset tilat täytä nykymääräyksiä. Sisällä on kesällä erittäin kuuma, koska myymälöiden kylmäkalusteiden lauhduttimet sijaitsevat hallitilassa ja siirtävät lämmön halliin. Viemäriputkissa on ollut vuotoja ja tukoksia. Sähköjakelujärjestelmä on ikääntynyt, ja laitteiston kirjo on suuri. Kellarissa on todettu kosteusvaurioita.

Hakaniemen kauppahallin 1. kerroksessa myydään elintarvikkeita ja 2. kerroksessa lahja- ja kuivatavaroita. Molemmissa kerroksissa on rajoitetusti ravintola- ja kahvilatoimintaa. Kellarissa tulevat sijaitsemaan sosiaalitulat, kuiva- ja kylmävarastot sekä pääosa teknisistä tiloista.

Tavarahuolto toimii torin puolella sijaitsevan lastauslaiturin kautta. Sekajätteet kerätään torin maanalaisiin jätesäiliöihin ja kellariin rakennetaan uusi kylmätila biojätteille.

Kauppahalli tulee korjauksen jälkeen jatkamaan kauppahallina.

Peruskorjauksen hankesuunnittelussa on oltu jatkuvassa vuorovaikutuksessa kiinteistöviraston tilakeskuksen, hallin vuokralaisen Helsingin tukkutorin ja sen vuokralaisena olevien halli- ja torikauppiaitten ja näitä edustavien yhdistysten kanssa.

Jos hankesuunnitelma hyväksytään ja päästään hankkeen yksityiskohtaiseen suunnitteluun, tarkoituksena on pitää säännöllistä yhteyttä myös hallin liikkeenharjoittajiin.

Esittelijä pitää lisäksi tärkeänä, että Tukkutori tarjoaa vanhoille kauppiaille mahdollisuuden palata vanhoille paikoilleen ja että hallin nykyinen perusluonne elintarvikekauppahallina säilyy myös peruskorjauksen ja siihen sisältyvän ravintolatilaratkaisun jälkeen.

Toimenpiteet

Kauppahallin talotekniikka uusitaan nykymääräykset täyttäväksi. Rakennetaan uudet sähkö-, iv-, jäähdytys-, kylmä- sekä LTO-järjestelmät sekä uudet, määräykset täyttävät talotekniset tilat uuteen kellariin ja ullakolle.

Rakennuksen sisäpuoliset vesi- ja viemäriverkostot puretaan ja uusitaan kokonaisuudessaan. Tonttviemärit ja -vesijohto uusitaan. Rakennus liitetään Helsingin Energian kaukokylmäverkkoon.

Helsingin kaupungin vesihuollon on rakennettava rakennuksen ali kulkevan sekaveden runkoviemärin korvaava uusi viemäri, jonka tulee kiertää myös mahdollisesti myöhemmin rakennettava toriparkki.

Rakennuksen esteettömyyttä parannetaan rakentamalla määräykset täyttävä sisääntuloluiska, hissi ja WC liikuntaesteisille. Kerrosten välistä sisäyhteyttä parannetaan kahdella uudella tavara- ja huoltohissillä, joista toinen on uusittava hissi vanhaan kuiluun.

Ensimmäisen kerroksen lattiat uusitaan ja varustetaan vesikiertoisella lattialämmityksellä. Uudet myymäläkalusteet ja talotekniikka toteutetaan niin, että myymälöiden kokoa voidaan joustavasti muuttaa

myymäläyksiköitä yhdistelemällä. Jokaiseen myymäläyksikköön tulee oma vesi-, viemäri-, kylmä-, sähkö- ja dataliittymä.

Toinen kerros palautetaan suojelumääräyksen hengen mukaisesti kokonaan myymäläkäyttöön siirtämällä 1970-luvulla rakennetut kauppiaiden sosiaalityilat ja iv-konehuone uuteen kellariin. Rakennetaan varaus ravintolalle. Uusitaan yleisön WC-tilat.

Vesikatto ja yläpohjan lämmöneristeet uusitaan.

Hankkeen laajuus on 4 675 brm², 3 145 htm² ja 2 729 hym². Kellarin laajennuksen pinta-alat ovat 932 brm², 302 htm² ja 245 hym² ja ne sisältyvät edellä mainittuihin kokonaisaloihin.

Kustannukset ja vaikutus käyttötalouteen

Kiinteistöviraston tilakeskuksen laatiman kustannusennusteen mukaan hankkeen enimmäishinta on arvonlisäverottomana 12 500 000 euroa huhtikuun 2014 kustannustasossa.

Vuoden 2015 talousarvion liitteenä olevassa talonrakennushankkeiden vuosien 2015-2024 rakentamishankkeissa hankkeelle on osoitettu rahoitus talousarvion kohdassa muut tilakeskuksen korjaushankkeet vuosille 2015-2017.

Vuokravaikutus

Pääomavuokra on laskettu 3 %:n korolla. Perittävä vuokra on yhteensä 27,23 euroa/htm²/kk, josta pääomavuokraa on 20,84 euroa/htm²/kk, ja se sisältää tonttivuokran 3,18 euroa/htm²/kk. Kuukausivuokra on 85 658 euroa ja vuosivuokra 1 027 899 euroa.

Esitetyin laskuperustein Hakaniemen kauppahallin peruskorjauksen ja laajennuksen jälkeen tukkutorilta perittävä pääomavuokraosuus olisi näin runsaat 50 000 euroa nykyistä noin 34 000 euron kokonaisvuokraa korkeampi. Pääomavuokraan tulee edelleen lisättäväksi ylläpitovuokra, joka ei ole vielä tiedossa.

Tukkutorin käyttötaloutta sitoo talousarviossa tulojen ja menojen erotuksena syntyvä toimintakate. Tähän saakka tukkutori on pystynyt kattamaan vuokra- ja ylläpitokulut vuokratuloillaan. Jatkossakin tukkutorin toiminnassa on tavoitteena, että tuloilla pystytään kattamaan menot. Myös kaupungin tilojen ulosvuokrauksessa on periaatteena, että vuokrilla voidaan vähintään kattaa menot.

Tavoitteena on, että Hakaniemen kauppahallin peruskorjauksen ja laajennuksen jälkeen vuokralaisilta peritään vuokraa, jolla voidaan kattaa tukkutorilta perittävä vuokra. Vuokranmäärityksessä ja

vuokrasopimuksissa on kuitenkin otettava huomioon hallin toiminnan ja perusluonteen jatkuvuus, hallin yleinen kaupankäynnin taso sekä muiden vastaaventyypisten tilojen markkinavuokrataso.

Vertailun vuoksi voidaan vielä todeta, että tukkutorin Vanhasta Kauppahallista ja Hietalahden hallista tilakeskukselle maksamat vuokrat perustuvat neuvottelutulokseen, jossa lähtökohtana on pidetty sitä, että tilakeskus on vastannut rakennuksen ulkovaipan korjauksesta ja entisöinnistä ja tukkutori kauppiaiden tiloista ja toiminnallista tarpeista aiheutuneista kustannuksista, joita sitten on pidetty pääomavuokran määrittämisen perusteena. Niissä kauppiailta perityt vuokrat johtavat suurin piirtein nollatulokseen tukkutorin kannalta.

Vuoden 2015 talousarvion liitteenä olevassa talonrakennushankkeiden vuosien 2015-2024 rakentamishjelmassa hankkeelle on osoitettu rahoitus tilakeskuksen muiden korjaushankkeiden määrärahasta 8 02 02 04 vuosille 2015-2017.

Rakentamisen suunnitellaan alkavan tammikuussa 2017 ja hankkeen valmistuvan elokuussa 2018. Näin mahdollistetaan vuoden 2016 joulumyynti ja hallin aukeaminen syysmyynnin alkaessa. Tältä osin hankkeen aikataulua on muutettu liitteenä 3 olevaan aikatauluun verrattuna.

Kiinteistöviraston tilakeskus vastaa hankkeen toteuttamisesta sekä Helsingin tukkutori ja tilakeskus vastuunjakotaulukon mukaisesti rakennuksen ylläpidosta.

Lopuksi

Ehdotus on kauppahallin peruskorjauksen ja laajennuksen hankesuunnitelman hyväksymistä koskevilta osin kiinteistölautakunnan esityksen mukainen.

Kiinteistölautakunta edellytti lisäksi, että Hakaniemen hallikauppiaiden edustajaa kuullaan hankkeen suunnitteluprosessin edetessä ja että hankkeen etenemisen vaiheista tiedotetaan kiinteistölautakuntaa ja hallikauppiaita sopivin väliajoin.

Kaupunginhallitus toteaa, että kiinteistölautakunnan esitys tullaan näiltä osin sisällyttämään kaupunginhallituksen tekemään toimeenpanopäätökseen.

Lisäksi kiinteistölautakunta piti tärkeänä, että Tukkutori tarjoaa vanhoille kauppiaille mahdollisuuden palata vanhoille paikoilleen.

Edelleen kiinteistölautakunta piti tärkeänä, että hallin nykyinen perusluonne elintarvikekauppahallina säilyy myös peruskorjauksen ja siihen sisältyvän ravintolatilatarkistuksen jälkeen.

Kaupunginhallitus yhtyy edellä esitettyyn.

Kiinteistölautakunnan päätös tehtiin ehdolla, että Helsingin tukkutori antaa puoltavan lausunnon hankesuunnitelmasta.

Teknisen palvelun lautakunta on lausunnossaan 7.5.2015 puoltanut kiinteistöviraston tilakeskuksen laatimaa kauppahallin peruskorjauksen hankesuunnitelmaa.

Helsingin tukkutorin näkemyksen mukaan peruskorjaushanke on välttämätön ja tarpeellinen. Se on osa kaupungin strategiaohjelmaa, jossa Helsingin kilpailukykyä kehitetään suomalaisen ruoan ja matkailun keskuksena. Halli on lisäksi tärkeä osa kauppaperinnettä ja strategiaa, jossa Helsinki haluaa olla Suomen yritysyhteistyön kaupunki.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakaniemen halli, hankesuunnitelma
- 2 Viitesuunnitelma
- 3 Hankeaikataulu

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Hakaniemen Ykköskauppiat ry
Hakaniemen Käsityöläiset ry

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta
Teknisen palvelun lautakunta
Talous- ja suunnitteluosasto

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 12.05.2015 § 219

HEL 2014-008086 T 10 06 00

Esitys

A

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle 31.3.2015 päivätyn Hakaniemen kauppahallin peruskorjauksen ja laajennuksen hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 4 675 brm² ja että rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 12 500 000 euroa kustannustasossa 4/2014.

Kiinteistölautakunta edellyttää lisäksi, että Hakaniemen hallikauppiaiden edustajaa kuullaan hankkeen suunnitteluprosessin edetessä ja että hankkeen etenemisen vaiheista tiedotetaan kiinteistölautakuntaa ja hallikauppiaita sopivin väliajoin.

Lisäksi kiinteistölautakunta pitää tärkeänä, että Tukutori tarjoaa vanhoille kauppiaille mahdollisuuden palata vanhoille paikoilleen.

Edelleen kiinteistölautakunta pitää tärkeänä, että hallin nykyinen perusluonne elintarvikekauppahallina säilyy myös peruskorjauksen ja siihen sisältyvän ravintolatilaratkaisun jälkeen.

Päätös tehdään ehdolla, että Helsingin tukutori antaa puoltavan lausunnon hankesuunnitelmasta.

B

Kiinteistölautakunta päätti, että hankkeen suunnittelu voi jatkua odottamatta päätöksen lainvoimaisuutta.

Käsittely

12.05.2015 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Asian käsittelyn kuluessa tehtiin seuraavat vastaehdotukset, jotka esittelijä sisällytti omaan esitykseensä:

Vastaehdotus:

Juha Hakola: Esitysehdotuksen kohtaan A lisätään 2.kappaleeksi:

Kiinteistölautakunta edellyttää lisäksi, että Hakaniemen hallikauppiaiden edustajaa kuullaan hankkeen suunnitteluprosessin

edetessä ja että hankkeen etenemisen vaiheista tiedotetaan kiinteistölautakuntaa ja hallikauppiaita sopivin väliajoin.

Kannattajat: Jasmin Hamid

Vastaehdotus:

Jasmin Hamid: Lisätään kohtaan A:

Lautakunta pitää tärkeänä, että Tukutori tarjoaa vanhoille kauppiaille mahdollisuuden palata vanhoille paikoilleen.

Kannattajat: Antti Hytti

Vastaehdotus:

Antti Hytti: Lisätään kohtaan A:

Kiinteistölautakunta pitää tärkeänä, että hallin nykyinen perusluonne elintarvikekauppahallina säilyy myös peruskorjauksen ja siihen sisältyvän ravintolataratkaisun jälkeen.

Kannattajat: Kirsi Pihlaja

Arto Hiltunen: Muutan esitystäni seuraavasti:

Esitysehdotuksen A kohtaan lisätään ensimmäisen kappaleen perään seuraavat kappaleet:

Kiinteistölautakunta edellyttää lisäksi, että Hakaniemen hallikauppioiden edustajaa kuullaan hankkeen suunnitteluprosessin edetessä ja että hankkeen etenemisen vaiheista tiedotetaan kiinteistölautakuntaa ja hallikauppiaita sopivin väliajoin.

Lisäksi kiinteistölautakunta pitää tärkeänä, että Tukutori tarjoaa vanhoille kauppiaille mahdollisuuden palata vanhoille paikoilleen.

Edelleen kiinteistölautakunta pitää tärkeänä, että hallin nykyinen perusluonne elintarvikekauppahallina säilyy myös peruskorjauksen ja siihen sisältyvän ravintolataratkaisun jälkeen.

28.04.2015 Pöydälle

16.04.2015 Pöydälle

21.08.2014 Palautettiin

07.08.2014 Pöydälle

22.06.2015

Kaj/2

26.06.2014 Pöydälle

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Aulikki Korhonen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 31823
aulikki.korhonen(a)hel.fi
Irmeli Grundström, hankepäällikkö, puhelin: 310 42319
irmeli.grundstrom(a)hel.fi

Teknisen palvelun lautakunta 07.05.2015 § 107

HEL 2014-008086 T 10 06 00

Lausunto

Teknisen palvelun lautakunta antoi kiinteistölautakunnalle seuraavan lausunnon, jolla se puoltaa Hakaniemen kauppahallin peruskorjauksen hankesuunnitelmaa, joka on kiinteistöviraston tilakeskuksen laatima.

16.04.2015 Palautettiin

Esittelijä

toimitusjohtaja
Timo Taulavuori

Lisätiedot

Timo Taulavuori, toimitusjohtaja, puhelin: (09) 310 32500
timo.taulavuori(a)hel.fi

22.06.2015

Kj/3

§ 660 Kaupungin henkilöstöraportti 2014

HEL 2015-004828 T 01 00 02 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi kaupungin henkilöstöraportin vuodelta 2014.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marju Pohjaniemi, henkilöstöjohtaja, puhelin: 310 37965
marju.pohjaniemi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Henkilöstöraportti2014.pdf
- 2 Henkilöstötoimikunnan lausunto 23.4.2015.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vuoden 2014 henkilöstöraportti antaa kokonaiskuvan kaupungin henkilöstöstä ja niistä henkilöstöpoliittisista toimenpiteistä, joilla toteutetaan vuosien 2013 – 2016 strategiaohjelman tavoitteita.

Henkilöstöraportti on uusiutunut ulkoasultaan ja rakenteeltaan. Sen toivotaan olevan helpommin luettavissa ja kiinnostavampi. Raportin teksteihin sisältyy vain keskeisimmät tilastotiedot. Pääosa tilastotiedoista ilmestyy kaupungin www.hel.fi – sivuilla erillisenä raporttina.

Henkilöstömäärä on pysynyt jokseenkin ennallaan ja oli vuoden vaihteessa 40 350. Henkilöstömäärä on kasvanut noin 200 henkilöllä. Kaupungissa on 15,4 asukasta kaupungin työntekijää kohden. Keskeisissä henkilöstöä koskevissa tunnusluvuissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Strategiaohjelmassa asetettiin tavoitteita erityisesti sairauspoissaolojen ja työpaikkatapaturmien vähentymiselle, työurien pidentymiselle ja työhyvinvoinnin parantumiselle. Näitä tavoitteita toteutetaan työelämän ja työhyvinvoinnin kehittämishankkeessa.

Sairauspoissaolojen osuus kokonaistyöajasta laski vuosina 2010 – 2012, mutta hyvä kehitys on nyt kääntynyt nousuun. Sairauspoissaolojen osuutta kokonaistyöajasta (4,9 %) voidaan edelleen pitää kohtuullisena tasona. Vaikka sairauspoissaolojen kasvu on yhteistä kuntasektorille, sairauspoissaolojen pitkittyminen on tyypillistä Helsingille. Tällä strategiakaudella on panostettu nimenomaan pitkien sairauspoissaolojen vähentämiseen.

Sekä työpaikalla että työmatkalla sattuneiden työtaturmien määrä on laskenut strategiakauden aikana. Työpaikoilla tapahtui 1 511 tapaturmaa (1680 vuonna 2012) ja työmatkalla 548 tapaturmaa (777 vuonna 2012).

Kaupungin palveluksesta erotaan eläkkeelle siirtymisen johdosta yhä vanhempina. Viime vuonna kaupungin palveluksessa erottiin kokoaikaiselle eläkkeelle siirtymisen johdosta keskimäärin 63,9 vuoden iässä. Vanhuuseläkkeelle siirryttiin keskimäärin 64,9 -vuotiaana.

Kaupunki osallistui vuonna 2014 ensimmäisen kerran Työterveyslaitoksen Kunta 10 – työhyvinvointitutkimukseen. Tästä syystä ei ole käytettävissä vertailutietoa siitä, onko työhyvinvoinnin taso parantunut strategiakaudella asetetun tavoitteen mukaisesti. Seuraavan kerran työhyvinvointi-tutkimus tehdään vuonna 2016.

Strategiassa asetetaan tavoitteeksi myös vieraskielisten osuuden kasvattaminen henkilökunnassa sekä naisjohtajien määrän lisääminen. Muun kuin suomen tai ruotsin äidinkielekseen ilmoittavien osuus henkilöstöstä on kasvanut vuosittain ja vuoden 2014 lopussa se oli 6,6 %.

Naisten osuus kaupungin ylimmässä johdossa oli jokseenkin ennallaan eli 39,5 %.

Henkilöstötoimikunta on 23.4.2015 kokouksessa käsitellyt vuoden 2014 henkilöstöraportin ja puoltaa sen hyväksymistä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marju Pohjaniemi, henkilöstöjohtaja, puhelin: 310 37965
marju.pohjaniemi(a)hel.fi

22.06.2015

Kj/3

Liitteet

- 1 Henkilostoraportti2014.pdf
- 2 Henkilöstötoimikunnan lausunto 23.4.2015.pdf

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslian henkilöstöosasto

22.06.2015

Kj/4

§ 661

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan palkkio eduskuntavaaleissa 2015

HEL 2015-006344 T 01 02 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti vahvistaa maksettavaksi 4 350 euroa palkkiona keskusvaalilautakunnan puheenjohtajalle vuoden 2015 eduskuntavaalien yhteydessä hoitamistaan tehtävistä talousarvion luvulta 1 01 (Vaalit, keskusvaalilautakunnan käytettäväksi).

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi
Timo Lindén, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Keskusvaalilautakunnan pj palkkiopyyntö eduskuntavaalit 2015.pdf

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Keskusvaalilautakunnan
puheenjohtaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja pyytää (4.6.2015), että hänelle suoritetaan 19.4.2015 toimitettuihin eduskuntavaaleihin liittyneiden tehtävien hoitamisesta palkkio luottamushenkilöiden palkkiosäännön 5 § 2 momentin nojalla. Luottamushenkilöiden palkkiosäännön perusteella keskusvaalilautakunnan puheenjohtajalle maksetaan vaalikohtainen palkkio. Puheenjohtaja hakee samansuuruista palkkiota kuin edellisellä toimikaudella ja edellisissä vaaleissa eli 4 350 euron

22.06.2015

Kj/4

suuruista palkkiota huolimatta vuoden 2013 alussa tapahtuneista palkkioiden korotuksista.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Veera Reuna, keskusvaalilautakunnan sihteeri, puhelin: 310 64572
veera.reuna(a)hel.fi
Timo Lindén, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Keskusvaalilautakunnan pj palkkiopyyntö eduskuntavaalit 2015.pdf

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Keskusvaalilautakunnan
puheenjohtaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Tiedoksi

Keskusvaalilautakunta

22.06.2015

Kj/5

§ 662

Osasairauslomalla olevan henkilön palkka

HEL 2015-006717 T 01 02 00 00

Päätös

Esittelijä peruutti ehdotuksensa ja asia poistettiin esityslistalta.

Käsittely

Esittelijä poisti esityksen ennen asiasta käytävän keskustelun alkamista.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Tommi Majanen, Hr-asiantuntija, puhelin: 310 70227
tommi.majanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää virka- ja työehtosopimuksista poiketen, että osasairauslomalla olevalle henkilölle maksetaan täyden sairauslomajan palkkaa vastaava korvaus siltä ajalta, kun henkilöllä on oikeus 100 % palkkaetuihin ollessaan sairauslomalla.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että korvauksen maksaminen on mahdollista vain sillä edellytyksellä, että Kela maksaa työnantajalle hakemuksesta osasairauspäivärahan.

Esittelijän perustelut

Osasairauslomaaan liittyvien käytäntöjen kehittäminen on osa kaupungin strategiaohjelmasta 2013–2016 johdettua työelämän ja työhyvinvoinnin kehittämishanketta, jossa kehitetään toimia työhyvinvoinnin lisäämiseksi ja sairauspoissaolojen vähentämiseksi.

Osasairauslomalla henkilö työskentelee omassa työssään osaaikaisesti sairauslomaa aikana, usein sen loppupuolella. Osasairauslomaa käyttäminen edellyttää hoitavan lääkärin lausuntoa ja sopimista esimiehen kanssa. Osasairausloma voi kestää 12-120 päivää. Osasairauslomaa tarkoituksena on nopeuttaa työhön paluuta ja

22.06.2015

Kj/5

siten tukea työkyvyn säilymistä ja työntekijän pysymistä työelämässä. Tavoitteena on lisätä osasairauslomien käyttöä kokoaikaisen sairauslomien sijaan.

Nykyisen käytännön mukaan henkilön ollessa osasairauslomalla hän saa osa-aikatyön mukaisen palkan (KVTES II luku 4 §) ja sen lisäksi osasairauspäivärahan itselleen. Palkkaedut jäävät tässä tapauksessa pienemmiksi kuin kokoaikaisella sairauslomalla ollessa. Osasairauslomien käyttö kaupungilla onkin ollut vähäistä, vuonna 2014 sitä käytti 243 henkilöä. Palkkaus ei kannusta nopeutettua työhön paluuta, mistä syystä esitetyn osasairauslomien palkkaedut tulee määritellä uudelleen.

Tavoitteena on, että henkilölle maksetaan osasairauslomalla samaa palkkaa kuin kokoaikaisella sairauslomalla ollessa silloin, kun henkilö on oikeutettu virka- ja työehtosopimuksen mukaisiin täysiin palkkaetuihin. Tästä syystä on perusteltua, että kaupunki korvaa henkilölle osa-aikatyön ja kokoaikatyön palkan välisen erotuksen edellyttäen, että Kela maksaa työnantajalle osasairauspäivärahan.

Järjestelyn katsotaan olevan myös kustannuksiltaan kannattava. Kokoaikaisella sairauslomalla olevalle palkataan usein sijainen, jolloin palkkamenot ovat kaksinkertaiset. Työntäjän saama päiväraha ei tässä tapauksessa riitä kattamaan kokonaan poissaolevan henkilön palkkakustannusta. Osasairauslomalla oleva henkilö on osittain töissä, jolloin sijaistarve pienenee oleellisesti. Lisäksi henkilön saama korvaus katetaan osittain päivärahalla, joka myönnetään työnantajalle. Toimintamallilla ajatellaan olevan myös pitkän aikavälin kustannusvaikuttavuutta, kun työkykyä pystytään paremmin ylläpitämään ja työkyvyttömyyseläkkeitä torjumaan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Tommi Majanen, Hr-asiantuntija, puhelin: 310 70227
tommi.majanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Henkilöstöosasto

22.06.2015

Kj/6

§ 663

Määrärahan myöntäminen kiinteistövirastolle eri alueiden esirakentamiseen ja alueiden käyttöönoton edellyttämiin toimenpiteisiin

HEL 2015-006190 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää kiinteistövirastolle vuoden 2015 talousarvion alakohdasta 8 01 02 11, alueiden käyttöönoton edellyttämät selvitykset ja toimenpiteet

835 000 euroa, Mellunmäen ja Suurmetsän välisen avojohdon siirtoon,

alakohdasta 8 01 02 15, Länsisataman esirakentaminen

4 300 000 euroa Saukon kanavan massanvaihtoon sekä alueiden pilaantuneen maan kunnostukseen ja

alakohdasta 8 01 02 17, Kalasataman esirakentaminen

3 200 000 euroa, Sompasaarella sijaitsevan Helen Oy:n energiahuollon ajotunnelin siirtoon.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kiinteistöviraston määrärahaesitys, 21.5.2015
- 2 Helen Oy:n tarjous energiatunnelin siirrosta, 12 5 2015

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

22.06.2015

Kj/6

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Mellunmäen ja Suurmetsän välisen avojohdon siirto

Mellunmäen keskustan asemakaavan muutos mahdollistaa metroaseman lähiympäristön kehittämisen kaupunkirakennetta tiivistämällä ja monipuolistamalla palveluja. Mellunmäen uusi keskus rakentuu metroradan molemmin puolin. Liityntäliikenteen bussiterminaalin toimintaa tehostetaan. Uutta asuntokerrosalaa keskuksen alueelle tulee noin 14 000 m² ja uutta liiketilaa 4 900 k-m².

Asemakaava-alueella on Helsingin Sähköverkko Oy:n (HSV) Mellunkylä-Suurmetsä 110 kV:n avojohto, jonka johtoalue on vuokrattu HSV:lle. Alueen asemakaavan toteuttaminen edellyttää avojohdon siirtämistä vuoden 2015 aikana.

HSV:lla ei ole tarvetta johdon siirtämiseen, vahvistamiseen tai uusimiseen. Sähköverkkotoiminnan kustannusten ja investointien tulee pohjautua sähkömarkkinalain mukaisiin tarpeisiin, jotta niitä vastaavat kustannukset voidaan veloittaa asiakkailta sähkön siirtohinnoissa.

Mikäli sähköverkon rakenteita on tarve muuttaa muista syistä, muutoksesta hyötyvien tahojen tulee maksaa muutostöiden kustannukset. Em. vuoksi kiinteistövirasto maksaa kyseisen johtosiirron.

Avojohton siirtäminen maksaa HSV:n esittämän tarjouksen mukaan noin 975 000 euroa. Kaupunginhallitus on myöntänyt 8.9.2015 (891 §) kiinteistövirastolle hanketta varten 140 000 euron määrärahan.

Vuodelle 2015 tarvitaan töiden toteuttamista varten vielä 835 000 euron määräraha.

Jätkäsaaren pilaantuneiden maiden kunnostaminen

Kiinteistövirasto vastaa Jätkäsaaren alueella pilaantuneen maan kunnostuksen tutkimuksista, kunnostussuunnittelusta, ympäristölupien hakemisesta sekä kunnostusten toteuttamisesta tonttialueilla ja liikuntapuistossa. Pilaantunut maaperä kunnostetaan pääosin esirakentamistöiden ja talonrakentamisen yhteydessä.

Kaupunginhallitus on myöntänyt vuosina 2011–2014 kiinteistövirastolle yhteensä 2,4 milj. euroa Jätkäsaaren maaperän tutkimuksiin, suunnitteluun ja puhdistamiseen.

Jätkäsaaren Saukonlaiturin länsiosan asemakaava-alueelle on merkitty Saukonkanava, joka sijaitsee alueen pilaantuneimmille kohdille. Kanavan rakentamisen edellytyksenä on, että syksyllä 2015 tehdään massojen vaihto, jonka kustannukset ovat konsultin kustannusarvion mukaan 3,35 miljoonaa euroa.

Arvioitu poistettava kokonaismassamäärä on 80 000 m³ ja kaivanto ulottuu noin 16 000 m²:n alueelle. Suurin osa kaivusta toteutetaan vedenalaisen kaivuna. Työt tehdään ennen varsinaista kanavan rakentamista, koska määrät massat on kuivattava ja Jätkäsaaren sedimenttialtaita voidaan vielä tänä ja ensi vuonna käyttää näiden massojen kuivaamiseen. Altaissa on mahdollista myös esikäsitellä massoja vastaanottokustannusten pienentämiseksi. Lisäksi kanavasta kaivettaville massoille on saatava tilaa välivarastointikentältä, minkä vuoksi sieltä kuljetetaan hyötykäyttöön sopimattomat maat luvanvaraisiin vastaanottopaikkoihin.

Jätkäsaarella myös kunnostetaan pilaantuneita maita esim. talonrakentamisen yhteydessä sekä tarkennetaan tutkimuksia, joiden kustannukset arvioidaan 0,95 milj. euron suuruisiksi.

Jätkäsaaren maaperätutkimuksista, kunnostussuunnittelusta ja kunnostuksesta aiheutuu yhteensä 4,3 milj. euron kustannukset vuonna 2015.

Energiatunnelin siirto Sompasaarella

Sompasaaren uusi kortteli 10636 sijaitsee Helen Oy:n Mustikkamaan öljysäiliöiden käytössä olevan ajotunnelin päällä. Ajotunneli on siirrettävä, jotta asemakaavaehdotuksen mukainen kortteli voidaan rakentaa. Korttelin 10636 tonttien 1-6 (AK) rakennusoikeus on yhteensä 20 750 k-m². Koska kyseessä on kaavamuutoksesta johtuva tontin rakentamiskelpoiseksi saattaminen, kaupunki vastaa ajotunnelin siirron kustannuksista.

Helen Oy:n esittämä kustannusarvio on 3,3 milj. euroa. Kustannusarvio muodostuu kilpailutetusta louhinta- ja rakennustyöurakasta (2,55 milj. euroa) sekä sähkö-, automaatio- ja kulunvalvontaurakoista, lisä- ja muutostyövarauksesta sekä rakennuttamispalkkiosta (yhteensä 0,75 milj. euroa).

Helen Oy:llä ei ole omaa tarvetta siirtää ajotunnelin paikkaa. Jatkovalmistelussa Helen Oy on arvioinut uusista kulkuovista, paloilmoinjärjestelmistä, sähkö- ja automaatiojärjestelmistä sekä kulunvalvontajärjestelmästä sille tulevaisuudelle hyödyksi noin 0,1 milj. euroa. Kaupungin osuudeksi jää siten 3,2 milj. euroa.

22.06.2015

Kj/6

Määrärahaesitys

Kiinteistövirasto esittää, että kaupunginhallitus myöntäisi kiinteistövirastolle määrärahaa vuoden 2015 talousarvion alakohdasta 8 01 02 11, alueiden käyttöönoton edellyttämät selvitykset ja toimenpiteet, Mellunmäen ja Suurmetsän välisen avojohdon siirtoon 835 000 euroa ja alakohdasta 8 01 02 15, Länsisataman esirakentaminen, pilaantuneen maan kunnostukseen 4 300 000 euroa.

Edelleen kiinteistövirasto esittää, että kaupunginhallitus myöntäisi kiinteistövirastolle 3 200 000 euron määrärahan vuoden 2015 talousarvion alakohdasta 8 01 02 17, Kalasataman esirakentaminen, Helen Oy:n energiahuollon ajotunnelin siirtoon.

Esittelijä toteaa, että yhteensä 8 335 000 euron määräraha tulisi myöntää kiinteistövirastolle vuoden 2015 talousarvion kohdan 8 01 02, Esirakentaminen, täyttötöyt ja alueiden käyttöönoton edellyttämät toimenpiteet, Khn käytettäväksi ao. alakohdista.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kiinteistöviraston määrärahaesitys, 21.5.2015
- 2 Helen Oy:n tarjous energiatunnelin siirrosta, 12 5 2015

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kiinteistövirasto
Kaupunginkanslia
Taloushallintopalvelu -liikelaitos
Helen Oy

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

22.06.2015

Kj/7

§ 664

Määrärahan myöntäminen kiinteistölautakunnan käyttöön kaupungintalokorttelien kehittämistä varten

HEL 2015-005773 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää kiinteistölautakunnan käyttöön vuoden 2015 talousarvion kohdasta 8 02 04, Kaupungintalokorttelien kehittäminen, Khn käytettäväksi

14 577 000 euroa Helsingin Leijona Oy:n Torikortteleiden kiinteistökehityssuunnitelman mukaisten hankkeiden toteuttamiseen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vuoden 2015 talousarvion kohdassa 8 02 04, Kaupungintalokorttelien kehittäminen, kaupunginhallituksen käytettäväksi on varauduttu mm. Elefanti-korttelin pohjoisosan perusparannuksen rakentamiseen (Aleksanterinkatu 14-18 ja Katariinankatu 1-3), Sarvikuono-korttelin Sofiankatu 4:n perusparannuksen suunnitteluun, Leijona-korttelin (Aleksanterinkatu 20-24 ja Pohjoisesplanadi 11-13) pihojen kunnostamiseen, Bockin talon pihasiiven ja Burtzin talon liiketilojen muutostöihin sekä Helleniuksen talon liiketilojen muutostöihin.

Kaupungintalokortteleiden kehittämiseen on käytetty vuosina 2010–2014 yhteensä 34,0 milj. euroa. Vuoden 2015 tarpeeksi on arvioitu talousarviossa osoitetut 14,58 miljoonan euron määrärahat. Vuoden 2015 talousarvion investointiohjelmassa vuosien 2016–2017 määrärahatarpeeksi on arvioitu 9,4 milj. euroa.

22.06.2015

Kj/7

Määrärahaesitys

Kiinteistölautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus oikeuttaisi kiinteistölautakunnan käyttämään vuoden 2015 talousarvion kohdassa 8 02 04, Kaupungintalokorttelien kehittäminen, kaupunginhallituksen käytettäviksi osoitetut määrärahat 14,58 miljoonaa euroa vuoden 2015 talonrakennusinvestointiohjelman toteuttamiseen.

Esittelijä toteaa, että vuoden 2015 talousarvion kohdassa 8 02 04, Kaupungintalokorttelien kehittäminen, Khn käytettäväksi on varauduttu em. korttelien kehittämishankkeisiin 14 577 000 eurolla, joka tulisi myöntää kiinteistölautakunnan käyttöön.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Tilakeskus
Taloushallintopalvelu -liikelaitos

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 28.05.2015 § 243

HEL 2015-005773 T 02 02 00

Esitys

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus oikeuttaisi kiinteistölautakunnan käyttämään vuoden 2015 talousarvion kohdassa 8 02 04, Kaupungintalokorttelien kehittäminen, kaupunginhallituksen käytettäviksi osoitetut määrärahat 14,58 miljoonaa euroa vuoden 2015 talonrakennusinvestointiohjelman toteuttamiseen.

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

22.06.2015

Kj/7

Lisätiedot

Irmeli Grundström, hankepäällikkö, puhelin: 310 42319
irmeli.grundstrom(a)hel.fi
Mårten Lindholm, hankeohjelmoija, puhelin: 310 31831
marten.lindholm(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

22.06.2015

Kj/8

§ 665

Määrärahan myöntäminen liikuntavirastolle Kivikon liikuntapuiston esirakentamiseen

HEL 2015-004381 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää liikuntavirastolle talousarvion alakohdasta 8 01 02 10, Muu esirakentaminen, Khn käytettäväksi

700 000 euroa Kivikon liikuntapuiston esirakentamista varten.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Liikuntaviraston määrärajaesitys, 20.4.2015

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Liikuntavirasto jatkaa Kivikon liikuntapuiston esirakentamista suunnitelmien mukaisesti (asemakaava nro 11670 Kvsto 7.12.2007).

Vuonna 2000 alkaneisiin liikuntapuiston esirakentamistöihin on vuoden 2014 loppuun mennessä käytetty 0,7 milj. euroa. Esirakentamisen jatkotöihin mm. penkereen poiskuurintaan ja raivauksiin arvioidaan tarvittavan vuoden 2015 jälkeen 0,5 milj. euroa.

Esirakentamisessa hyödynnetään vuonna 2015 noin 35 000 m³ pilaantumattomia maa-aineksia. Mikäli edellä mainituille maa-aineksille ei voida osoittaa hyötykäyttöä niistä aiheutuu kuljetus- ja vastaanotokustannuksia noin 0,5 milj. euroa eri hankkeille.

22.06.2015

Kj/8

Painopenkereillä mahdollistetaan liikunta-alueiden rakentamista ilman kallista esirakentamista esimerkiksi pilaristabiloinnilla. Painopenkereen tulee olla alueella vähintään kolme vuotta ennen varsinaisen rakentamisen aloittamista.

Esirakentamiskustannukset käytettäessä painopengertä ovat vuonna 2014 laaditun esirakentamissuunnitelman perusteella 0,7 milj.euroa eli 30 euroa/m². Pilaristabilointikustannukset ovat suuruusluokkaa 2,0 milj. euroa eli 100 euroa/m². painopenger on siten noin 1,3 milj. euroa halvempi. Edellä mainituissa kustannuksissa ei ole otettu huomioon ylijäämämaiden hyötykäytöstä saatavia säästöjä.

Määrärahaesitys

Liikuntavirasto esittää, että kaupunginhallitus myöntäisi liikuntaviraston käyttöön Kivikon liikuntapuiston esirakentamista varten 700 000 euroa.

Esittelijä toteaa, että vuoden 2015 talousarviossa on varauduttu Kivikon liikuntapuiston esirakentamiseen. Esirakentamiseen tarvittava 700 000 euron määräraha tulisi myöntää liikuntavirastolle talousarvion alakohdasta 8 01 02 10, Muu esirakentaminen, Khn käytettäväksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepääällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Liikuntaviraston määrärajaesitys, 20.4.2015

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Liikuntavirasto
Taloushallintopalvelu -liikelaitos

22.06.2015

Kj/9

§ 666

Kalliolan Senioripalvelusäätiölle myönnetyn lainan laina-ajan pidentäminen

HEL 2015-005096 T 02 05 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää Kalliolan Senioripalvelusäätiölle myönnetylle lainalle (Khs 7.12.1999, § 1605) lyhennysvapaata aikavälille 31.5.2015–30.11.2016 ja vastaavasti laina-ajan pidennystä kahdella vuodella. Lyhennysvapaa-ajalta Kalliolan Senioripalvelusäätiö maksaa vain lainan korot. Muut lainan ehdot säilyvät ennallaan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Heikki Kohi, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 36124
heikki.kohi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Anomus
- 2 Pöytäkirjanote

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kalliolan Senioripalvelusäätiö on perustettu vuonna 1997 tarjoamaan helsinkiläisille senioreille ja ikäihmisille heidän tarpeitansa varten suunniteltua, ennaltaehkäisevää ja hoitavaa kuntoutusta. Säätiö ylläpitää Helsingin Töölössä Kuntokeidas Sandelsia, jonka tiloihin kuuluvat seniorikuntosali, liikuntasali ja allasosasto saunoineen. Säätiö tekee yhteistyötä kaupungin kanssa, mutta sosiaalivirasto ei osallistu palvelujen tuottamiseen eikä ostamiseen.

22.06.2015

Kj/9

Kalliolan Senioripalvelusäätiön lainalle on aiemmin myönnetty lyhennysvapaata vuosina 2002, 2004 ja viimeksi 2010 (Khs 7.12.2010, § 1322). Säätiön hallitus hakee lyhennysvapaata aikavälille 31.5.2015–30.11.2016 vedoten tiukkaan taloustilanteeseensa ja tilikauden negatiiviseen tulokseen. Merkittävin vaikuttava tekijä on RAY:n myöntämän avustuksen loppuminen vuonna 2014. Sosiaalilautakunnalla ei ollut kokouksessaan 2.6.2015 asiasta lausuttavaa.

Esittelijä toteaa, että em. lyhennysvapaapäätöksiä lukuun ottamatta Kalliolan Senioripalvelusäätiö on lyhentänyt lainaansa moitteetta ja suunnitelman mukaisesti. Lainan vakuutena kaupungilla on riittävä määrä ko. toimitilan pantattuja osakekirjoja. Lainan pääoma on tällä hetkellä 105.139,41 € ja haettavat lykkäyserät ovat suuruudeltaan yhteensä 38.232,52 €. Lyhennysvapaa-ajalta Kalliolan Senioripalvelusäätiö maksaa vain lainan korot. Muut lainan ehdot säilyvät ennallaan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Heikki Kohi, rahoitusasiantuntija, puhelin: 310 36124
heikki.kohi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Anomus
- 2 Pöytäkirjanote

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 02.06.2015 § 206

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

22.06.2015

Kj/9

HEL 2015-005096 T 02 05 03 00

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

"Kalliolan Senioripalvelusäätiö anoo Helsingin kaupungilta, että 7.12.1999 (§ 1605) myönnetyn lainan (3400000184) 31.5.2015 - 30.11.2016 erääntyville, yhteensä 38 232,52 euron suuruisille lyhennyksille, myönnettäisiin lykkäystä 30.11.2016 saakka siten, että laina-aikaa pidennetään vastaavasti 2 vuodella. Vuoden 2014 tilinpäätöksen mukaan lainaa on jäljellä 31.12.2014 yhteensä 95 581,28 euroa. Kalliolan Senioripalvelusäätiö perustelee anomustaan sillä, että tällä hetkellä sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelutuotannon (ikäihmisten liikunta- ja kuntoilupalvelut) taloudellinen tilanne on erittäin tiukka.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, ettei se sijoita asiakkaita edellä mainittuun Kalliolan Senioripalvelusäätiöön eikä sillä näin ollen ole asiasta lausuttavaa."

Esittelijä

virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Timo Hakala, erityissuunnittelija, puhelin: 310 62404
timo.hakala(a)hel.fi

22.06.2015

Kj/10

§ 667

Kaupunginvaltuuston 17.6.2015 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 17.6.2015 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

KAUPUNGINHALLITUKSEN EHDOTUKSET

Kaupunginjohtajan toimiala

1-2 Ei toimenpidettä.

4 Toivomusponsi kaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

5 Kaupunginhallitus päätti kehottaa kaupunginkansliaa toimittamaan Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle luottamushenkilörekisterin ylläpitoa varten tarvittavat tiedot.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi keskusvaalilautakunnalle, kaupunginkanslialle ja Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle.

6 Kaupunginhallitus päätti kehottaa sosiaali- ja terveyslautakuntaa toimittamaan Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle luottamushenkilörekisterin ylläpitoa varten tarvittavat tiedot.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi sosiaali- ja terveyslautakunnalle, kaupunginkanslialle ja Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle.

7 Kaupunginhallitus päätti kehottaa varhaiskasvatuslautakuntaa toimittamaan Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle luottamushenkilörekisterin ylläpitoa varten tarvittavat tiedot.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi varhaiskasvatuslautakunnalle, kaupunginkanslialle ja

22.06.2015

Kj/10

Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle.

- 8 Kaupunginhallitus päätti kehottaa opetuslautakuntaa toimittamaan Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle luottamushenkilörekisterin ylläpitoa varten tarvittavat tiedot.

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille.

Tiedoksi opetuslautakunnalle, kaupunginkanslialle ja Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle.

- 9 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote HUS:lle.

Tiedoksi sosiaali- ja terveystoimistolle.

- 10 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote hakijalle.

Tiedoksi liikuntavirastolle sekä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolle.

- 11 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote vuokranantajalle.

Tiedoksi Taloushallintopalvelu-liikelaitokselle.

- 21, Aloitteet kaupunginjohtajan valmisteltavaksi.
22

Rakennus- ja ympäristötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

- 12 Ei toimenpidettä.

- 23 Aloite rakennus- ja ympäristötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

- 24 Aloite sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Sivistystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

22.06.2015

Kj/10

- 13 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille ja Helsingin käräjäoikeudelle.
- 14 Kaupunginhallitus päätti perustaa nuorisotoimen 1.1.2016 voimaan tulevan johtosäännön mukaiset läntisen, pohjoisen ja itäisen nuorisotyön osastojen osastopäällikköjen virat sekä kehittämisosaston osastopäällikön viran. Kaikki virat perustetaan 1.1.2016 lukien ja 5 602 euron suuruisen kokonaispalkan mukaan määräytyvin palkkaeduin. Samalla kaupunginhallitus kehottaa nuorisosiainkeskusta julistamaan nämä virat haettavaksi uuden johtosäännön mukaisin kelpoisuusehdoin ja edellä mainituin palkkaeduin.
- Tiedoksi nuorisosiainkeskukselle.
- 25 Aloite sivistystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan toimiala

15, 16 Tiedoksi kiinteistölautakunnalle.

- 17 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helen Oy:lle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle (Vesihuolto), Liikennevirastolle, puolustusvoimille ja eduskunnalle.

Tiedoksi kaupunkisuunnittelulautakunnalle, kiinteistölautakunnalle, rakennuslautakunnalle, kaupunginmuseon johtokunnalle, Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunnalle, pelastuslautakunnalle, pelastuslaitokselle, rakennusvalvontavirastolle, taidemuseon johtokunnalle, taidemuseolle, yleisten töiden lautakunnalle, rakennusvirastolle, ympäristökeskukselle, opetusvirastolle, sosiaali- ja terveystieteiden virastolle, teknisen palvelun lautakunnalle sekä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastolle.

- 18 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Sähköverkko Oy:lle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle.

Tiedoksi kaupunkisuunnittelulautakunnalle,

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

22.06.2015

Kj/10

kiinteistölautakunnalle, kiinteistövirastolle,
rakennuslautakunnalle, pelastuslautakunnalle, yleisten töiden
lautakunnalle ja ympäristölautakunnalle.

- 19 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Sähköverkko Oy:lle,
Helen Oy:lle, Helsingin seudun ympäristöpalvelut
–kuntayhtymälle.

Tiedoksi kaupunkisuunnittelulautakunnalle,
kiinteistölautakunnalle, kiinteistövirastolle,
rakennuslautakunnalle, kaupunginmuseolle,
pelastuslautakunnalle, yleisten töiden lautakunnalle,
rakennusvirastolle, ympäristölautakunnalle ja
kaupunkisuunnitteluvirastolle.

- 20 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökeskukselle, Helen Sähköverkko Oy:lle,
Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymälle
(Vesihuolto).

Tiedoksi kaupunkisuunnittelulautakunnalle,
kiinteistölautakunnalle, rakennuslautakunnalle,
kiinteistöviraston geotekniselle osastolle,
pelastuslautakunnalle, rakennusvirastolle, yleisten töiden
lautakunnalle, ympäristölautakunnalle, ympäristövirastolle ja
kaupunkisuunnitteluvirastolle.

- 26 Aloite kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtavan
apulaiskaupunginjohtajan valmisteltavaksi.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN EHDOTUKSET

- 3 Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote KPMG Julkishallinnon
Palvelut Oy:lle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

22.06.2015

Kj/10

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

22.06.2015

Kj/11

§ 668

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 25 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Khn puheenjohtaja 15.6.2015 ja
17.6.2015

jaostot

- konserni

- johtamisen

- tietotekniikka

15.6.2015

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

johtokunnat

- Taloushallintopalvelu

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

apulaiskaupunginjohtajat

- rakennus- ja ympäristötointa johtava

- sosiaali- ja terveystointa johtava

- sivistystointa johtava

- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava

kaupunginkanslia

- kansliapäällikkö

- elinkeinojohtaja

- hallintojohtaja

- henkilöstöjohtaja

- kaupunginlakimies

- rahoitusjohtaja

- tietotekniikka- ja viestintäjohtaja

- tietotekniikkapäällikkö

- viestintäpäällikkö

Taloushallintopalvelu -liikelaitos

22.06.2015

Kj/11

- toimitusjohtaja

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

22.06.2015

Kj/12

§ 669

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 25 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

kaupunginjohtaja
- johtajiston asiat
- muut asiat

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

22.06.2015

Ryj/1

§ 670

Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Helsingin kaupungin hakemuksesta ruopata Hernesaaren lumenvastaanottoaikkaa

HEL 2014-013463 T 11 01 00 00

ESAVI/9988/2014

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon kaupungin hakemuksesta Hernesaaren lumenvastaanottoaikan ruoppaamisesta:

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin ympäristölautakunta on 9.6.2015 kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena antanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle lausunnon hakemuksesta Hernesaaren lumenvastaanottoaikan ruoppaamisesta.

Kaupunginhallitus viittaa ympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa puoltavansa hakemusta ympäristökeskuksen lausunnossa esitetyn mukaisesti.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 ESAVIN lausuntopyyntö, Staran lupahakemus Hernesaaren lumenvastaanottoaikan ruoppaaminen
- 2 Staran lupahakemus, Hernesaaren lumenvastaanottoaikan ruoppaaminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Etelä-Suomen
aluehallintovirasto,
ympäristölupavastuualue

Otteen liitteet
Esitysteksti

22.06.2015

Ryj/1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Helsingin kaupungin ja kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Helsingin kaupungin rakentamispalvelu Staran hakemuksesta Hernesaaren lumenvastaanottoaipaikan ruoppaamisesta. Lausunto on pyydetty toimittamaan 8.6.2015 mennessä. Lausunnon antamiselle on myönnetty lisäaikaan 23.6.2015 asti.

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

Helsingin kaupunginrakentamispalvelu Stara hakee vesilain mukaista lupaa Hernesaaren lumenvastaanottoaipaikan ruoppaamiselle. Lumenvastaanottoaipaikan laiturilla sijaitsee Hernesaaren kärjessä, Lauttasaarenselän edustalla. Vastaanottoaipaikalle viedään talvisin suurin osa Helsingin kantakaupungin yksityisten kiinteistöjen ja katualueiden lumista. Hakemuksen mukaan lumenvastaanottoaipaikan toiminta on kantakaupungin liikenteen ja sen toimivuuden kannalta välttämätöntä.

Vesilupaa haetaan ruoppausmassalle, joka ylittää vesilain mukaisen 500 m³ rajan. Ruopattava massamäärä on noin 2 500 m³ ja ruopattavan alueen koko noin 30 m x 30 m. Vedensyvyys kasvaa noin 2 m ruoppauksen seurauksena. Ruopattava massa koostuu hiekoitussepeleistä, joka on lumenkaadon yhteydessä kulkeutunut mereen. Tarkoituksena on ruopata vain ylimääräinen hiekoitussepele pois ilman, että merenpohjaa muokataan.

Alueen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelukohteita eikä alue ole virkistyskäytössä satunnaisia onkijoita lukuun ottamatta. Lähin virkistysalue on Eiranranta vajaan kilometrin päässä.

Ruoppaus tehdään lautalle integroidulla kaivinkoneella. Massat kuljetetaan proomulla laiturille ja edelleen kuorma-autoihin. Massoista otetaan näyte haitta-aineiden tutkimiseksi. Ruoppausmassat sijoitetaan Staran omille toimipisteille. Puhtaat massat päätyvät Staran omaan käyttöön eri rakennuskohteisiin. Haitta-aineilla pilaantuneet massat käsitellään erikseen pilaantuneiden maiden osastolla.

Hakija ilmoittaa käsittelevänsä ja varastoivansa ruoppausmassat itse ottaen huomioon niiden likaantuneisuuden. Puhtaat massat

hyötykäytetään rakennuskohteissa ja haitta-aineilla pilaantuneet massat käsitellään pilaantuneiden maiden osastolla.

Hakijan mukaan ruoppaus ei vaikuta veden virtauksiin, eikä veden laatuun. Ruoppaus ei myöskään vaikuta merenpohjaan, sillä ruoppauksen kohteena ovat merenpohjan päällä olevat hiekoitushiekat. Ruoppaus saattaa kuitenkin sekoittaa hiekkaa, jolloin se pääsee kulkeutumaan virtausten mukana. Työnaikaisia haittoja saattavat aiheuttaa liikenteen melu ja päästöt.

Hakija katsoo, että Hernesaaren lumenvastaanottoaika on Helsingin tärkein ja toimintavarmin, ja sen toiminta on tärkeää talvikunnossapidon ja sujuvan liikenteen kannalta. Ruoppauksen avulla saadaan merenpohja palautettua normaaliin tilaansa ja varmistettua lumenvastaanottoaajan vetoisuus.

Ruoppaus kestäisi arviolta 2 - 3 päivää, ja se suoritetaan vuoden 2015 talven aikana.

Ilman ruoppausta hiekoitussepeleitä kasaantuisi pohjalle eikä lumenvastaanottoalue enää toimisi. Aluetta on ruopattu aiemminkin. Tällöin massamäärä on ollut pienempi, ja asia on hoidettu vesilain mukaisella ilmoitusmenettelyllä. Nyt suunniteltavan ruoppauksen massamäärä on suurempi ja se ylittää vesilaissa mainitun 500 m³:n rajan, joten sille on haettava lupa aluehallintovirastosta.

Saadut lausunnot

Esittelijä toteaa, että asiasta ovat antaneet lausuntonsa ympäristölautakunta, kaupunkisuunnitteluvirasto, liikuntavirasto ja Helsingin Satama Oy. Ympäristölautakunta on kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena antanut lausuntonsa hakemuksesta 9.6.2015. Lautakunnan päätös oli yksimielinen. Kiinteistövirasto on ilmoittanut, ettei sillä ole lausuttavaa hakemuksesta. Kaupunkisuunnitteluvirasto puoltaa vesiluvan myöntämistä. Liikuntavirasto puoltaa hakemuksen hyväksymistä. Helsingin Satama Oy puoltaa ruoppausluvan myöntämistä siten, että ruoppaustöiden yhteydessä otetaan huomioon viereinen satama-alue ja sen vesialue ja varmistetaan, ettei laivaväylälle ajaudu ruoppausmassoja. Lisäksi Hernesaaren rakennettava uusi risteilylaituri tulee ottaa huomioon.

Esittelijän kannanotto

Esittelijä viittaa saatuihin lausuntoihin ja esittää hakemusta puollettavaksi lausunnoissa esitetyin tavoin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja

22.06.2015

Ryj/1

Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 ESAVIN lausuntopyyntö, Staran lupahakemus Hernesaaren lumenvastaanottoaikaan ruoppaaminen
- 2 Staran lupahakemus, Hernesaaren lumenvastaanottoaikaan ruoppaaminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Etelä-Suomen
aluehallintovirasto,
ympäristölupavastuualue

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 09.06.2015 § 220

HEL 2014-013463 T 11 01 00 00

ESAVI/9988/2014

Päätös

Ympäristölautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle ja Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Hernesaaren lumenvastaanottoaikaan ruoppausluvan myöntämistä puoltavan lausunnon seuraavasti.

Vuonna 2007 Helsingin ja Turun kaupungit sitoutuivat konkreettisiin vapaaehtoiisiin toimiin rannikkovesien ja koko Itämeren hyväksi - syntyi Itämerihaaste. Itämeri nostettiin kaupunkien strategiatyöhön, Helsingin kaupungin strategiaohjelmaan ja Turun kaupungin ilmasto- ja ympäristöohjelmaan. Itämerihaasteen työtä koordinoi Helsingissä ympäristökeskus ja Turussa ympäristötoimiala.

Itämerihaasteen uudessa toimenpideohjelmassa Helsingin ja Turun kaupungit sitoutuvat jatkamaan työtä rannikkovesien ja koko Itämeren hyväksi vuosina 2014–2018. Kaudella on tarkoitus jatkaa mm. vuonna 2012 aloitettuja selvityksiä vesistöjen ja sedimenttien

mikroroskaantumisesta yhteistyössä yliopistojen, vesilaitosten, vesiensuojeluyhdistysten ja Suomen ympäristökeskuksen kanssa. Selvitysten tavoitteena on muodostaa selkeä kuva merialueiden mikroroskaantumisen tilanteesta vuoteen 2016 mennessä.

Itämerihaasteen kautta Helsinki on mm. sitoutunut selvittämään keinoja lumen merikaadosta aiheutuvan roskaantumisen vähentämiseksi ja vaihtoehtoisia menetelmiä lumen merikaadolle.

Edellisen perusteella ympäristölautakunta esittää, että vesimassaan vapautuvan roskan ja mikroroskan määrää ruoppauksen aikana selvitetään erikseen hyväksyttävän suunnitelman mukaisesti. Ympäristölautakunta esittää myös, että maalle nostettavan, ruopattun hiekoitushiekan sisältämä mahdollinen roskan ja mikroroskan määrä dokumentoidaan. Tiedot toimitetaan sen jälkeen viipymättä raportin muodossa Uudenmaan ELY-keskukselle ja Helsingin kaupungin ympäristökeskukselle. Tiedot ovat tarpeen valvontaviranomaiselle, jotta lumenkaadon elinkaaren aiheuttamaa mahdollista ympäristönsuojelulain mukaista ympäristön pilaantumisen vaaraa ja mahdollisia vesilain 3:2 § mukaisia vaikutuksia voidaan arvioida. Hakijan ja valvojan viranomaisen on myös syytä olla tietoinen roskan määrästä, sillä se saattaa vaikuttaa hiekoitushiekan jatkohyödyntämisen mahdollisuuksiin eri kohteissa. Sepelin jatkohyödyntäminen tarkastellaan tarpeen mukaan myöhemmin omana jätelain mukaisena asianaan.

Asia

Kaupunginhallitus ja Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytävät ympäristölautakunnan lausuntoa Hernesaaren lumenvastaanottoaikan ruoppaushakemuksen johdosta.

Stara hakee vesilain mukaista pysyväislupaa Hernesaaren lumenvastaanottoaikan ruoppaamiselle. Hernesaaren alue on Helsingin tärkein lumenvastaanottoaika. Sinne kipataan talvisin suurin osa kantakaupungin yksityisten kiinteistöjen ja katualueiden lumista. Lumenvastaanottoaikan toiminta talvisaikaan on hakemuksen mukaan kantakaupungin liikenteen ja sen toimivuuden kannalta välttämätöntä.

Lumenvastaanottoaikan ruoppaamisella on tarkoitus poistaa merenpohjasta noin 2500 m³ hiekoitussepeleitä, jota sinne on kertynyt talven aikana lumikuormien mukana. Ruopattavan alueen koko on noin 30 x 30 metriä. Veden syvyys ennen ruoppausta on kolme metriä ja ruoppauksen jälkeen se olisi viisi metriä.

22.06.2015

Ryj/1

Alueen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelukohteita eikä alue ole virkistyskäytössä satunnaisia onkijoita lukuun ottamatta. Lähin virkistysalue on Eiranranta vajaan kilometrin päässä.

Ruoppaus tehdään lautalle integroidulla kaivinkoneella. Massat kuljetetaan proomulla laiturille ja edelleen kuorma-autoihin. Massoista otetaan näyte haitta-aineiden tutkimiseksi. Ruoppausmassat sijoitetaan Staran omille toimipisteille. Puhtaat massat päätyvät Staran omaan käyttöön eri rakennuskohteisiin. Haitta-aineilla pilaantuneet massat käsitellään erikseen pilaantuneiden maiden osastolla.

Ilman ruoppausta hiekoitussepeleitä kasaantuisi pohjalle eikä lumenvastaanottoalue enää toimisi. Aluetta on ruopattu aiemminkin. Tällöin massamäärä on ollut pienempi, ja asia on hoidettu vesilain mukaisella ilmoitusmenettelyllä. Nyt suunniteltavan ruoppauksen massamäärä on suurempi ja se ylittää vesilaissa mainitun 500 m³:n rajan, joten sille on haettava lupa aluehallintovirastosta.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Sini-Pilvi Saarnio, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32019
sini-pilvi.saarnio(a)hel.fi

Liikuntavirasto 22.5.2015

HEL 2014-013463 T 11 01 00 00

Helsingin kaupungille teknisesti tärkeä asia ja liikuntavirasto puoltaa vesiluvan myöntämistä Helsingin kaupungin Staralle.

Lisätiedot

Turo Saarinen, osastopäällikkö, puhelin: 310 87801
turo.saarinen(a)hel.fi
Soile Lehmusto, hallintosihteeri, puhelin: 310 87803
soile.lehmusto(a)hel.fi

Kaupunkisuunnitteluvirasto 13.5.2015

HEL 2014-013463 T 11 01 00 00

ESAVI/9988/2014

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Vesilupahakemuksessa esitetty toiminta

Helsingin kaupungin Stara hakee vesilain mukaista pysyväislupaa Hernesaaren lumenvastaanottoaikan ruoppaamiselle. Lumenvastaanottoaikan laiturin sijainti sijaitsee Hernesaaren kärjessä, Lauttasaarenselän edustalla. Vastaanottoaikalle viedään talvisin suurin osa Helsingin kantakaupungin yksityisten kiinteistöjen ja katualueiden lumista.

Nyt haetaan vesilupaa ruoppausmassalle, joka ylittää vesilain mukaisen 500 m³ rajan. Ruopattava massamäärä on noin 2 500 m³ ja ruopattavan alueen koko noin 30 m x 30 m. Vedensyvyys kasvaa noin 2 m ruoppauksen seurauksena. Ruopattava massa koostuu hiekoitussepelistä, joka on lumenkaadon yhteydessä kulkeutunut mereen. Tarkoituksena on ruopata vain ylimääräinen hiekoitussepele pois ilman, että merenpohjaa muokataan.

Stara käsittelee ja varastoi ruoppausmassat itse ottaen huomioon niiden likaantuneisuuden. Puhtaat massat hyötykäytetään rakennuskohteissa ja likaiset massat käsitellään pilaantuneiden maiden osastolla.

Hakijan mukaan ruoppaus ei vaikuta veden virtauksiin, eikä veden laatuun. Ruoppaus ei myöskään vaikuta merenpohjaan, sillä ruoppauksen kohteena ovat merenpohjan päällä olevat hiekoitushiekat. Ruoppaus saattaa kuitenkin sekoittaa hiekkaa, jolloin se pääsee kulkeutumaan virtausten mukana. Työnaikaisia haittoja saattavat aiheuttaa liikenteen melu ja päästöt.

Hakija katsoo, että Hernesaaren lumenvastaanottoaika on Helsingin tärkein ja toimintavarmin, ja sen toiminta on tärkeää talvikunnossapidon ja sujuvan liikenteen kannalta Helsingissä. Ruoppauksen avulla saadaan merenpohja palautettua normaaliin tilaansa ja varmistettua lumenvastaanottoaikan vetoisuus.

Ruoppaus kestäisi arviolta 2 - 3 päivää, ja se suoritetaan vuoden 2015 talven aikana.

Lausunto

Helsingin kaupunki omistaa ruoppauksen kohteena olevan vesialueen 91-432-5-2.

Kaupunkisuunnitteluvirasto puoltaa vesiluvan myöntämistä Helsingin kaupungin Staralle.

Lausuntopyyntö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

22.06.2015

Ryj/1

Helsingin kaupunginhallitus on pyytänyt kaupunkisuunnitteluviraston lausuntoa Staran Etelä-Suomen aluehallintovirastolle jättämästä vesilupahakemuksesta 22.5 mennessä.

Lisätiedot

Kaarina Laakso, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

22.06.2015

Ryj/2

§ 671

Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Helsingin kaupungin hakemuksesta maa- ja kiviaineksen välivarastointiin ja esikäsittelyyn Kivikossa sekä töiden aloituslupa

HEL 2013-000130 T 11 01 00 00

ESAVI/2758/2015

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon kaupungin hakemuksesta maa- ja kiviaineksen, mineraalisen purkujättemateriaalin ja tuhkapitoisen maa-aineksen välivarastointiin ja esikäsittelyyn Kivikossa sekä hakemuksesta toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta.

Kaupunginhallitus toteaa, että hyödyntämällä maarakennuskäyttöön kelpaavia ylijäämäkiviaineksia säästetään luonnonvaroja. Lisäksi hyödyntämällä jätteet lähellä niiden käyttöpaikkaa vähennetään muun muassa raskaan liikenteen aiheuttamia haittoja. Hanke on Helsingin kaivumaiden hyödyntämisen kehittämisohjelman mukainen.

Kaupunginhallitus puoltaa hakemuksen hyväksymistä. Raskaan liikenteen ajoväylät ja muut toiminta-alueet on pidettävä mahdollisimman pölyämättöminä suolaliuoksella ja välivarastokasojen kastelulla.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Esavin lausuntopyyntö ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaiselle, Kivikon massojen esikäsittely
- 2 Täydennys Kivikon alueen massojen välivarastointi- ja esikäsittelyalueen ympäristölupahakemukseen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

22.06.2015

Ryj/2

Etelä-Suomen
aluehallintovirasto,
ympäristölupavastuualue

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Helsingin kaupungin lausuntoa Helsingin kaupungin rakennusviraston hakemuksesta maa- ja kiviainesten, mineraalisten purkujättemateriaalien ja tuhkapitoisen maa-aineksen välivarastointiin ja esikäsittelyyn Kivikossa sekä hakemuksesta toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta. Lausuntoa on pyydetty 29.6.2015 mennessä.

Hakemuksen pääasiallinen sisältö

Helsingin kaupungin rakennusvirasto hakee ympäristölupaa väliaikaiselle massojen esikäsittely- ja välivarastointialueelle Kivikossa. Hakija hakee myös lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta. Välivarastointi- ja esikäsittelykenttä palvelee useita Helsingin kaupungin rakennusalueita Kivikon läheisyydessä. Välivarastointi- ja esikäsittelykenttä vähentää maa-ainesten ajosta aiheutuvaa energiankulutusta ja päästöjä.

Alue sijaitsee Mellunkylän kaupunginosassa Kivikossa Lahdenväylän ja Kehä I:n välittömässä läheisyydessä. Alue koostuu kahdesta osasta, joista pohjoinen alue sijaitsee osoitteessa Kivikonkaari 16 ja 18 ja läntinen alue osoitteessa Kivikonlaita 7, 9 ja 11 sekä Kivikonkuja 3. Kaikkien ympäristölupa-alueella hyväksyttävien massojen välivarastointia ja esikäsittelyä voidaan tehdä sekä pohjoisella että läntisellä välivarastointikentällä. Välivarastointialueella voidaan työskennellä 24 h /vrk. Pääasiallinen toiminta-aika on kuitenkin arkisin (ma-pe) klo 7-22. Esikäsittelytoimenpiteitä (seulontaa, välppäystä ja sekoittamista) ei tehdä klo 22-7 välisenä aikana.

Välivarastoitavia massoja ovat: maa- ja kiviaines, jätteellinen maa-aines (seassa mineraalista purkujätettä), pilaantumaton kynnysarvotason ylittävä maa-aines (kynnysarvomaa), humus- ja multamaa, mineraalinen purkujäte (betoni, tiili ja asfaltti), maasta kaivettu tuhka (lento- ja pohjatuhka) ja maa-ainekseen sekoittunut tuhka ja hiekoitussepele. Käytettäviä esikäsittelymenetelmiä ovat seulonta ja välppäys sekä sekoittaminen.

Toimenpidealueilla Helsingin Kivikossa on voimassa vuoden 2002 yleiskaava, jossa alueet on merkitty työpaikka- ja teollisuus/toimisto/satamatoimintojen alueiksi. Läntisellä osa-alueella on sen länsireunaa lukuun ottamatta voimassa asemakaava 11670, jossa alue on varattu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi pelastusasemaa varten (ET-1). Pohjoisella osa-alueella ja läntisen osa-alueen länsireunassa on voimassa asemakaava 10860, jossa alueet on merkitty teollisuusrakennusten korttelialueiksi (TT).

Kaava 10860 sisältää määräyksen, joka kieltää korttelialueelle (TT) sijoitettavan laitoksen, joka aiheuttaa ympäristöön hajua tai muuta ilman pilaantumista tai josta aiheutuva melutaso ylittää viereisen virkistysalueen rajalla 55 dB(A). Hakijan mukaan alueen käyttö välivarastointi- ja esikäsitteilyalueena ei estä alueen kaavanmukaista käyttöä. Välivarastointi- ja esikäsitteilytoiminta on väliaikaistoimintaa, jonka käyttö ja laajuus muuttuvat alueen rakentamisen edetessä. Alue on helposti ennallistettavissa ennen toiminnan alkamista vallinneeseen tilaan alueen rakentuessa kaavan mukaiseen käyttötarkoitukseen.

Hakijan mukaan hankkeella ei tule olemaan merkittäviä ympäristövaikutuksia väliaikaisten pöly- ja meluhaittojen lisäksi.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että ympäristölupahakemusta koskeva hanke on Helsingin kaupunginhallituksen 7.1.2015 hyväksymän kaivumaiden hyödyntämisen kehittämissuunnitelman mukainen.

Saadut lausunnot

Esittelijä toteaa, että asiassa on saatu lausunnot ympäristölautakunnalta ja kaupunkisuunnitteluvirastolta. Ympäristölautakunta puoltaa yksimielisellä päätöksellään hakemuksen hyväksymistä, jos hakemuksen käsittelyssä otetaan huomioon ympäristölautakunnan lausunnossaan esittämät seikat eli raskaan liikenteen ajoväylät ja muut toiminta-alueet on pidettävä mahdollisimman pölyttöminä suolaliuksella ja välivarastokasojen kastelulla. Lisäksi alueilla ei saa yöaikaan (klo 22-7) kipata eikä siirrellä massoja. Lupamääräyksissä tulee varautua siihen, että alueille tulee toimitilarakentamista varastointi- ja esikäsitteilytoiminnan vielä jatkuessa. Kaupunkisuunnitteluvirasto puoltaa hakemuksen hyväksymistä. Hanke on Helsingin kaivumaiden hyödyntämisen kehittämissuunnitelman mukainen. Kiinteistövirasto on ilmoittanut, ettei sillä ole huomautettavaa hakemuksesta.

Esittelijän kannanotto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

22.06.2015

Ryj/2

Esittelijä viittaa saatuihin lausuntoihin ja puoltaa hakemuksen hyväksymistä lausunnoissa esitetyin tavoin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Esavin lausuntopyyntö ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaiselle, Kivikon massojen esikäsittely
- 2 Täydennys Kivikon alueen massojen välivarastointi- ja esikäsittelyalueen ympäristölupahakemukseen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Etelä-Suomen
aluehallintovirasto,
ympäristölupavastuualue

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 09.06.2015 § 222

HEL 2013-000130 T 11 01 00 00

ESAVI/2758/2015

Lausunto

Esitteli muutti ehdotustaan siten, että kappaleen 3 viimeisessä virkkeessä "on otettava" muutetaan muotoon "otetaan huomioon".

Ympäristölautakunta antoi Etelä-Suomen aluehallintovirastolle ja kaupunginhallitukselle Helsingin kaupungin rakennusviraston maa- ja kiviaineksen, mineraalisten purkujättemateriaalien sekä tuhkapitoisen maa-aineksen välivarastointia ja esikäsittelyä Kivikossa koskevasta ympäristölupahakemuksesta seuraavan lausunnon.

Ympäristölautakunta on 5.3.2013 (4/2013 Ypv/7) antanut lausunnon rakennusviraston aiemmasta ympäristölupahakemuksesta samassa

kohteessa. Uusi hakemus poikkeaa aiemmasta siinä, että lupaa ei haeta mineraalisen purkujätteen murskaukseen ja toimintaa tulee olemaan vain kahdella alueella, läntisellä ja pohjoisella.

Ympäristölautakunta puoltaa Helsingin kaupungin rakennusviraston maa- ja kiviaineksen, mineraalisten purkujättemateriaalien sekä tuhkapitoisen maa-aineksen välivarastointia ja esikäsittelyä koskevan ympäristölupahakemuksen hyväksymistä, jos hakemuksen käsittelyssä otetaan huomioon jäljempänä esitetyt seikat.

Hyödyntämällä maarakennuskäyttöön kelpaavia ylijäämäkiviaineksiä säästetään luonnonvaroja. Hyödyntämällä jätteet lähellä niiden käyttöpaikkaa vähennetään muun muassa raskaan liikenteen aiheuttamia haittoja.

Raskaan liikenteen ajoväylät ja muut toiminta-alueet on pidettävä mahdollisimman pölyämättöminä suolaliuoksella ja välivarastokasojen kastelulla.

Alueilla ei saa yöaikaan (kello 22 - 7) kipata eikä siirrellä massoja.

Lupamääräyksiä annettaessa tulee varautua siihen, että alueille tulee toimitilarakentamista ja varastointi- ja esikäsittelytoiminnan vielä jatkuessa. Toimintaa koskevat lupamääräykset tai lupamääräysten tarkistaminen tulee sitoa uusien toimitilojen tulon alueelle.

Massojen varastointi ja esikäsittely voidaan aloittaa ennen kuin lupapäätös on saanut lainvoiman. Toiminnan aloittaminen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

17.09.2013 Ehdotuksen mukaan

25.06.2013 Ehdotuksen mukaan

05.03.2013 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Jukka Puttonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31995
jukka.puttonen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnitteluvirasto 4.6.2015

HEL 2013-000130 T 11 01 00 00

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Lupahakemuksessa esitetty toiminta

Helsingin kaupungin rakennusvirasto hakee ympäristölupaa (ESAVI/2758/2015) massojen väliaikaiselle välivarastoinnille ja esikäsittelylle Kivikossa sekä lupaa toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta. Alue koostuu kahdesta osa-alueesta, pohjoisesta ja läntisestä. Pohjoinen alue sijaitsee osoitteessa Kivikonkaari 16 ja 18 ja läntinen osoitteessa Kivikonlaita 7, 9 ja 11 sekä Kivikonkuja 3. Välivarastointi- ja esikäsittelyalue palvelee Kivikon läheisiä työmaita.

Välivarastointi- ja esikäsittelyalueen pinta-ala on yhteensä noin 4,5 ha. Koko välivarastointialueen enimmäiskapasiteetti on kerrallaan 100 000 m³. Alueella on tarkoitus välivarastoida maa-aineksia, jätteellisiä maa-aineksia, kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältäviä alemman ohjearvotason alittavia aineksia, humus- ja multamaita, betoni-, tiili- ja asfalttijätettä, tuhkaa sekä hiekoitussepeleitä. Pilaantuneita maita ei varastoida tai esikäsitellä. Esikäsittelyssä käytettäviä menetelmiä ovat seulonta ja välppäys sekä sekoittaminen. Esikäsittelyn jälkeen ainekset joko uudelleenkäytetään, kierrätetään tai hyödynnetään.

Hakijan mukaan toiminnan ympäristövaikutuksia ovat esikäsitteilyn osalta työnaikaiset melu ja pöly, sekä välivarastoinnin osalta pöly. Toiminta tulee loppumaan alueen rakentumisen myötä.

Hakija katsoo, että välivarastointi ja esikäsitteily Kivikossa vähentävät maa-ainesten ajosta aiheutuvaa energiankulutusta ja päästöjä, ja toiminta on jätelain sekä Helsingin kaupungin valtuustostrategian mukaista.

Lausunto

Toimenpidealueilla Helsingin Kivikossa on voimassa vuoden 2002 yleiskaava, jossa alueet on merkitty työpaikka- ja teollisuus/toimisto/satamatoimintojen alueiksi. Läntisellä osa-alueella on sen länsireunaa lukuun ottamatta voimassa asemakaava 11670, jossa alue on varattu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi pelastusasemaa varten (ET-1). Pohjoisella osa-alueella ja läntisen osa-alueen länsireunassa on voimassa asemakaava 10860, jossa alueet on merkitty teollisuusrakennusten korttelialueiksi (TT).

Kaava 10860 sisältää määräyksen, joka kieltää korttelialueelle (TT) sijoitettavan laitoksen, joka aiheuttaa ympäristöön hajua tai muuta ilman pilaantumista tai josta aiheutuva melutaso ylittää viereisen virkistysalueen rajalla 55 dB(A). Koska välivarastointi- ja

esikäsittelytoiminta on luonteeltaan tilapäistä, voidaan väliaikaisia haittoja pitää hyväksyttävinä.

Hakijan mukaan hankkeella ei tule olemaan merkittäviä ympäristövaikutuksia väliaikaisten pöly- ja meluhaittojen lisäksi.

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että ympäristölupahakemusta koskeva hanke on Helsingin kaupunginhallituksen 7.1.2015 hyväksymän kaivumaiden hyödyntämisen kehittämissuunnitelman mukainen.

Kaupunkisuunnitteluvirasto puoltaa rakennusviraston ympäristölupahakemuksen hyväksymistä.

Lausuntopyyntö

Helsingin kaupunginhallitus on pyytänyt kaupunkisuunnitteluviraston lausuntoa 10.6.2015 mennessä Helsingin kaupungin rakennusviraston Etelä-Suomen aluehallintovirastolle jättämästä ympäristölupahakemuksesta. Asia on Vaasan hallinto-oikeuden täydennettäväksi palauttama.

Lisätiedot

Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37251
jouni.kilpinen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 18.03.2013 § 304

HEL 2013-000130 T 11 01 00 00

Viite: Dnro ESAVI/324/04.08/2012

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon Helsingin kaupungin rakennusviraston ympäristönsuojelulain mukaisesta hakemuksesta, joka koskee muun muassa maa- ja kiviainesten välivarastointia Kivikossa.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin ympäristölautakunta on 5.3.2013 kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisena antanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle lausunnon rakennusviraston hakemuksesta. Kaupunginhallitus viittaa ympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa seuraavaa:

Kaupunginhallitus pitää maarakennuskäyttöön kelpaavien maiden hyötykäyttöä lähellä niiden syntypaikkaa kannatettavana.

Hyödyntämällä maarakennuskäyttöön kelpaavia ylijäämäkiviaineksia säästetään luonnonvaroja, saavutetaan taloudellisia säästöjä sekä vähennetään kuljetusmatkoja ja raskaan liikenteen aiheuttamia haittoja.

Lupahakemuksen mukaan välivarastoinnin ja esikäsittelyn merkittävimäksi ympäristövaikutukseksi arvioidaan mm. massojen välivarastoinnista ja esikäsittelystä sekä ajoneuvoliikenteestä aiheutuva pöly. Kaupunginhallitus katsoo, että lupa-alueen läheiset raskaan liikenteen ajoväylät ja muu toiminta-alue tulee pitää mahdollisimman pölyämättöminä ympäristöhaittojen välttämiseksi.

Lupahakemukseen mukaan esikäsittelyn aiheuttamaa meluhaittaa torjutaan melua aiheuttavien toimintojen sijoittelulla siten, että meluvaikutus lähimpien häiriintyvien kohteiden suuntaan minimoidaan. Lisäksi toimintojen ajoitus suunnitellaan siten, että eniten meluavat toiminnot, kuten murskaus tapahtuu arkipäivisin. Kaupunginhallitus katsoo, että lupahakemuksen mukaista toimintaa ei tule harjoittaa yöaikaan (kello 22-7).

Kaupunginhallitus puoltaa Helsingin kaupungin rakennusviraston maa- ja kiviaineksen, mineraalisten purkujätämateriaalien sekä tuhkapitoisen maa-aineksen välivarastointia ja esikäsittelyä koskevan ympäristölupahakemuksen hyväksymistä, mikäli hakemuksen käsittelyssä otetaan hakemuksessa esitettyjen seikkojen lisäksi huomioon edellä ja ympäristölautakunnan lausunnossa esitetyt seikat.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

22.06.2015

Ryj/3

§ 672

Liikennelaitos -liikelaitoksen eräiden virkojen lakkauttaminen ja uusien johtajien virkojen perustaminen

HEL 2015-006301 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti perustaa liikennelaitos –liikelaitokseen seuraavat uudet virat 1.9.2015 lukien:

Nimike, kokonaispalkka

- Infra- ja kalustoyksikön johtaja, 6 600 euroa/kk
- Kunnossapitoyksikön johtaja, 6 300 euroa/kk
- Liikennöintiyksikön johtaja, 6 600 euroa/kk
- Toiminnanohjausyksikön johtaja, 6 300 euroa/kk

Samalla kaupunginhallitus päätti, että seuraavat virat lakkautetaan viimeistään 31.12.2015 lukien, taikka mikäli perustettavat uudet virat täytetään tätä aikaisemmin, kyseisestä ajankohdasta lukien:

- HKL-Infrapalveluiden yksikön johtaja
- HKL-Metroliiikenteen metroliiikennejohtaja
- HKL-Raitoliikenteen johtaja.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin liikennelaitos –liikelaitoksen johtosäännön 5 §:n mukaan johtokunta päättää liikelaitoksen jakautumisesta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

osastotasoisiin yksiköihin sekä ottaa osastotasoisten yksiköiden päälliköt.

Liikennelaitos –liikelaitoksen johtokunta on päättänyt 27.5.2015, että HKL:n organisaatio jakaantuu 1.1.2016 alkaen seuraaviin osastotasoisiin yksiköihin:

- Liikennöinti eli liikennöintiyksikkö
- Kunnossapito eli kunnossapitoyksikkö
- Infra ja kalusto eli infra- ja kalustoyksikkö
- Toiminnanohjaus eli toiminnanohjausyksikkö ja
- Yhteiset palvelut eli yhteiset palvelut –yksikkö.

Muutos liittyy HKL:n johtamisjärjestelmän kehittämiseen siten, että liikennemuotokohtaisesta organisaatiosta luovutaan ja tilalle tulee kolmen linjaorganisaatiossa olevan osastotasoisen yksikön ja kahden kaikkia yksiköitä palvelevan osastotasoisen yksikön kokonaisuus. Muutoksen tavoitteena on hakea nykyistä vahvempaa synergiaa metro- ja raitioliikenteen väliltä niin liikennetuotannossa, kunnossapitopalveluissa kuin kehittämis- ja investointihankkeissa.

Uutta organisaatiota varten on tarpeen perustaa neljä uutta osastotasoisen yksikön johtajan virkaa. Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta esittää 27.5.2015, että HKL-Infrapalveluiden yksikön johtajan, HKL-Raitioliikenteen johtajan ja HKL-Metroliikenteen metroliikennejohtajan virat lakkautetaan 31.12.2015 lukien ja lakkautettavien virkojen tilalle perustetaan HKL:n uuden organisaation mukaisesti 1.9.2015 alkaen seuraavat uudet virat: Liikennöintiyksikön johtaja, Kunnossapitoyksikön johtaja, Infra- ja kalustoyksikön johtaja sekä Toiminnanohjausyksikön johtaja.

Kuntalain 44 §:n 2 momentin mukaan tehtävää, jossa käytetään julkista valtaa, hoidetaan virkasuhteessa. Helsingin kaupungin hallintosäännön 11 §:n mukaan virat perustaa ja lakkauttaa kaupunginhallitus lukuun ottamatta kaupunginjohtajan, apulaiskaupunginjohtajan sekä viraston tai laitoksen päällikön virkoja.

HKL:n osastotasoisten yksiköiden päälliköiden palkkaus määräytyy Helsingin kaupungin johdon palkkausjärjestelmän mukaisesti. Johtajien tehtävien vaativuuden arvioinnissa käytetään HAY -vaativuudenarviointijärjestelmää, jonka mukaiset arvioinnit on tehty HKL:n toimitusjohtajan, Hay Groupin konsultin ja kaupunginkanslian henkilöstöosaston välisenä yhteistyönä.

22.06.2015

Ryj/3

Kaupunginkanslian henkilöstöosasto puoltaa päätösehdotuksen mukaisia kokonaispalkkoja.

Uusien virkojen täyttöprosessi käynnistetään, kun virat on perustettu. Uudet virat täytetään julkisella haulla. Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta on johtosäätönsä mukaisesti 27.5.2015 erikseen päättänyt uusien virkojen kelpoisuusehdoista ja haettavaksi julistamisesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

HKL

Päätöshistoria

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 27.05.2015 § 96

HEL 2015-006301 T 00 01 00

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) päätti esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus

(1) lakkauttaa 31.12.2015 lukien seuraavat HKL:n johtajien virat:

- HKL-Infrapalveluiden yksikön johtaja
- HKL-Raitioliikenteen johtaja
- HKL-Metroliikenteen metroliikennejohtaja

sekä

(2) perustaa lakkautettavia virkoja korvaamaan HKL:n uuden organisaation mukaisesti 1.9.2015 alkaen seuraavat uudet virat:

- Liikennöintiyksikön johtaja
- Kunnossapitoyksikön johtaja
- Infra- ja kalustoyksikön johtaja

22.06.2015

Ryj/3

– Toiminnanohjausyksikön johtaja

Käsittely

27.05.2015 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Eija Tuomonen, Tapio Hölttä, Juha Saarikoski, Yrjö
Judström

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Matts Hägg, henkilöstöpäällikkö, puhelin: 310 34747
matts.hagg(a)hel.fi

22.06.2015

Ryj/4

§ 673

Bussiliikennetoimintaan liittyvän rahoitussopimuksen hyväksyminen

HEL 2015-007179 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Helsingin kaupungin osalta Helsingin Bussiliikenne Oy:n ja Nordea Rahoitus Suomi Oy:n väliseen luotonantoon liittyvän liitteenä olevan luonnoksen mukaisen rahoitussopimuksen.

Samalla kaupunginhallitus kehotti kaupunginkanslian oikeuspalvelut - osastoa allekirjoittamaan rahoitussopimuksen kaupungin puolesta ja tekemään sopimukseen tarvittaessa teknisluonteisia tai muuten vähäisiä muutoksia.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Rahoitussopimusluonnos

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Helsingin Bussiliikenne Oy

Nordea Rahoitus Suomi Oy

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Liite 1

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Kaupunginhallitus päätti 25.2.2013, § 227 osaltaan hyväksyä Helsingin Bussiliikenne Oy:n tytäryhtiö HelB-Fleet Oy:n ja Nordea Rahoitus Suomi Oy:n väliseen luotonantoon liittyvän rahoitussopimuksen.

Rahoitussopimus liittyi vuonna 2013 toteutettuihin kalustoinvestointeihin, jotka Helsingin Bussiliikenne Oy toteutti 100 % omistamansa tytäryhtiön HelB-Fleet Oy:n kautta. Bussiliikennekonsernin kalusto oli tuolloin HelB-Fleet Oy:n taseessa. HelB-Fleet Oy fuusioitiin Helsingin Bussiliikenne Oy:öön vuonna 2014.

Helsingin Bussiliikenne Oy tarvitsee rahoitusta voittamiensa linjojen liikennöimiseen tarvittavien linja-autojen hankkimiseksi. Yhtiö on neuvotellut tarvitsemastaan rahoituksesta Nordea Rahoitus Suomi Oy:n kanssa. Rahoitusyhtiö edellyttää, että rahoitussopimuksessa otetaan kantaa kaupungin omistus- ja äänioikeusosuuteen Helsingin Bussiliikenne Oy:ssä. Sopimusehdon mukaan Nordea Rahoitus Suomi Oy:llä on oikeus tarkistaa voimassa olevien rahoitussopimusten hinnoittelua tai vedota erityisehtoon, jonka mukaan sopimusten maksamattomat erät eräänntyvät välittömästi maksettavaksi, jos omistus- ja/tai äänioikeusosuuksissa tapahtuu muutoksia.

Mainitun rahoitussopimuksen ehdon osalta edellytyksenä on se, että myös kaupunki on sopimuksen sopijapuolena.

Kyseinen sopimusehto liittyy rahoitusyhtiön omaa luototusta koskevaan riskienhallintaan ja on sellaisenaan tavanomainen ja markkinaehtoinen käytäntö rahoitusmarkkinoilla. Helsingin Bussiliikenne Oy ei saa järjestelyn yhteydessä kaupungilta rahoitusta tai muutakaan taloudellista etuutta, joten kyseessä ei ole julkinen tuki kaupungin tytäryhtiölle.

Rahoitussopimusluonnos vastaa sisällöltään pääosin vuonna 2013 solmittua rahoitussopimusta. Sopimusluonnokseen on tehty HelB-Fleet Oy:n fuusiosta johtuvat tekniset muutokset. Lisäksi sopimuksen kohteena olevia vastuuta on muutettu siten, että sopimus koskee kaikkia Helsingin Bussiliikenne Oy:n ja Nordea Rahoitus Suomi Oy:n välillä voimassa olevia sekä myöhemmin allekirjoitettavia rahoitussopimuksia. Vuoden 2013 sopimus koski tuolloin voimassa olleita sekä vuoden 2013 aikana osapuolten välillä laadittavia rahoitussopimuksia.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

22.06.2015

Ryj/4

Liitteet

1 Rahoitussopimusluonnos

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Helsingin Bussiliikenne Oy

Nordea Rahoitus Suomi Oy

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Liite 1

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Liite 1

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

22.06.2015

Ryj/5

§ 674

Oy Gardenia-Helsinki Ab:ta koskevan omistajapoliittisen linjauksen muuttaminen

HEL 2013-016069 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti muuttaa Oy Gardenia-Helsinki Ab:ta koskevaksi omistajapoliittiseksi linjaukseksi 6 = Purkaminen.

Käsittely

Esteelliset: Jussi Pajunen

Palautusehdotus:

Marcus Rantala: Palautetaan uuteen valmisteluun, joka pohjautuu poistokauden pidentämiseen sekä sponsoroiden hankintaan.

Marcus Rantalan vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi. Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Gardenia on valmistunut vuonna 2001. Kiinteistöllä, jonka kokonaispinta-ala on 17 775 m², on kolme rakennusta: lasirakenteiden talvipuutarha-/viher- ja ympäristötietokeskus ja luontokoulutila Gardenia (1698 m²) sekä kaksi liikerakennusta (872 m² ja 980 m²).

Oy Gardenia-Helsinki Ab on Helsingin kaupungin (90 %) ja Helsingin yliopiston (10 %) omistama yhtiö, joka tuottaa viher- ja ympäristöalan palveluja yhteistyössä mm. Helsingin kaupungin eri virastojen kanssa.

Palvelutarjontaan kuuluvat mm. luontokoulu, opastetut puutarhakierrokset ja luontoretket, kurssit sekä puutarhaneuvonta. Lisäksi Oy Gardenia-Helsinki Ab:n tiloja vuokrataan kokous- ja juhkakäyttöön. Yhtiö toimii vuokratiloissa, jotka omistaa Kiinteistö Oy Viikin viher- ja ympäristötietokeskus Fastighets Ab.

Kiinteistö Oy Viikin viher- ja ympäristötietokeskus Fastighets Ab on perustettu hallitsemaan Helsinki-Gardenian tonttia (tontti 36197/1) ja omistamaan sille rakennettuja rakennuksia. Kaupunki omistaa yhtiön osakkeista 91,3 % ja Helsingin Yliopisto 8,7 %. Liiketilat on vuokrattu ulkopuolisille. Kaupungin omistamien liiketilojen vuokrauksesta huolehtii kiinteistöviraston tilakeskus.

Oy Gardenia-Helsinki Ab:n tilanteesta

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 9.4.1997 Helsinki-Gardenian perustamissuunnitelman ja 20.10.1999 suunnitelman tarkistuksen. Esityslistalla 20.10.1999 todettiin mm., että 'yhtiön toiminta rahoitetaan sisäänpääsymaksuista, vuokrasta ja palveluiden myynnistä saatavilla tuloilla, ja että pääsymaksujen ja erilaisten palvelumaksujen osuuden on talvipuutarhan ja viher- ja ympäristötietokeskuksen osalta arvioitu olevan 30-50 %.' Edelleen todettiin, että 'alkuvuosina yhtiön tulorahoitus ei riitä kattamaan sen menoja, vaan tarvitaan omistajien tukea ja tuen tarve vähenee toiminnan vakiintuessa.'

Oy Gardenia-Helsinki Ab:n tulot muodostuvat tilojen vuokraustoimintaan ym. perustuvista tuloista sekä kaupungin eri virastojen tilauksista yhtiöltä, aikaisemmin myös kaupungin avustuksesta. Näistä merkittävin on ollut kaupungin avustus.

Yhtiön suurimmat kuluerät ovat henkilöstökustannukset noin 0,46 milj. euroa ja vuokrat noin 0,57 milj. euroa (sopimuksen mukainen vuokra ilman alennusta). Henkilöstöä on 9 työntekijää.

Pääasialliset yhteistyökumppanit kaupungin sisällä ovat opetusvirasto (luontokoulutoiminta), rakennusvirasto ja ympäristökeskus. Virastojen tilausten määrä on vuosien mittaan laskenut huomattavasti vuoden 2002 tasolta noin 0,27 milj. eurosta noin 0,10 milj. euroon. Erityisesti luontokoulun osuus, joka on merkittävin, on laskenut selvästi. Vuonna 2015 opetusvirastolla ei ole enää ollut rahoitusta varattuna palveluostoihin.

Kaupungin avustukset (vuokranalennukset) yhtiölle ovat tähän mennessä (19.3.2001 – 30.6.2014) olleet yhteensä noin 1,9 milj. euroa. Kaupungin avustuksen vuosittainen määrä (noin 600 000 euroa) on pysynyt samalla tasolla lähes koko yhtiön toiminnan ajan. Kaupungin yhtiölle myöntämän avustusmäärän kasvattaminen ei ole valtiontuki- ja

kilpailuneutraliteettisääntelyn sekä kaupungin omien avustusten myöntämistä koskevien yleisohjeiden perusteella mahdollista. Oy Gardenia-Helsinki Ab toimii osittain kilpailuilla markkinoilla ja kuuluu siltä osin valtiontukisääntelyn piiriin. Kaupunki ei voi antaa yhtiölle avustusten muodossa sellaista tukea, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua.

Yhtiölle on asetettu Helsingin kaupungin talousarviossa sitova tavoite: Yhtiö toteuttaa vuonna 2014 laadittua talouden tervehdyttämisohjelmaa. Tervehdyttämisohjelmasta huolimatta yhtiön taloudellinen tilanne on huono. Luontokoulun rahoituksen pienentymisen jälkeen yhtiö ei ole löytänyt korvaavaa liikevaihtoa.

Oy Gardenia-Helsinki Ab:n tulos vuonna 2015 tulee ennusteen mukaan olemaan 246 254 euroa negatiivinen. Vuoden 2014 vastaava tulos oli 202 857 euroa negatiivinen ja vuoden 2013 vastaava tulos 145 101 euroa negatiivinen. Yhtiön kannattavuus kaikilla kannattavuuden tunnusmittareilla laskettuna laskee merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna. Nykyisellä tappiotasolla yhtiön toiminta voi jatkua korkeintaan vuoden 2015 loppuun.

Yhtiön toiminnan tulevaisuus

Konsernijaoston on käsitellyt Oy Gardenia-Helsinki Ab:n taloudellista tilannetta useita kertoja vuoden 2014 aikana. Erilaisia vaihtoehtoja Gardenian toiminnalle (toimintaa jatketaan nykyisellään, toiminta konseptoidaan uudelleen, toiminta lakkautetaan) on tarkasteltu konsernijaostossa ja jaostolle toimitetuissa selvityksissä.

Kaupungin taloudellinen tilanne ei käytännössä mahdollista opetusviraston luontokoulutoiminnan tilausten nostamista alkuvuosien tasolle eikä myöskään muiden hallintokuntien tilausten lisäämistä. Kaupungin avustusmäärän kasvattaminen ei enää ole mahdollista.

Kiinteistön päärakennus Gardenia on erikoistarkoitukseen rakennettu rakennus. Myös sen käyttömahdollisuuksia on arvioitu selvityksissä. Tilan hyödyntämismahdollisuudet kaupungin omassa palvelutilaverkossa on todettu heikoiksi. Gardenia-rakennukselle ei ole löydetty toiminnallisesti sopivia kustannustehokkaita käyttömahdollisuuksia kaupungin oman toiminnan piiristä.

Gardenian toiminnan saaminen nykyisenkaltaisella konseptilla kannattavaksi ulkopuolisenkaan omistajan toimin on epävarmaa, samoin ulkopuolisten omistajatahojen kiinnostus tällaista erikoistilaa kohtaan. Ulkopuoliselle vuokraus ei kohteen luonne ja nykyinen taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole realistinen vaihtoehto.

Käytännössä ainoa ratkaisu tilanteeseen on yhtiön toiminnan hallittu alasajo ja uusien käyttömahdollisuuksien etsiminen kiinteistölle realisoimalla kiinteistö tarkoituksenmukaisessa laajuudessa.

Konsernijaoston päätös 8.6.2015

Konsernijaosto päätti 8.6.2015 esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallituksen 26.4.2011 § 431 hyväksymää omistajapoliittista linjausta Oy Gardenia-Helsinki Ab:n osalta muutetaan seuraavasti: Nykyinen linjaus: 1=Pidetään nykyisellään, uusi linjaus: 6=Purkaminen.

Lisäksi konsernijaosto päätti

- kehottaa Oy Gardenia-Helsinki Ab:n hallitusta yhteistyössä kaupunginkanslian oikeuspalvelujen kanssa ryhtymään toimenpiteisiin yhtiön toiminnan lopettamiseksi ja yhtiön purkamiseksi vuoden 2016 alusta lukien
- kehottaa Kiinteistö Oy Viikin viher- ja ympäristötietokeskus Fastighets Ab:n hallitusta yhteistyössä kaupunginkanslian oikeuspalvelujen kanssa ryhtymään Oy Gardenia-Helsinki Ab:n toiminnan lopettamisen ja kiinteistön mahdollisten tulevien käyttömuutosten edellyttämiin tarvittaviin toimenpiteisiin
- että näiden päätösten täytäntöönpanon edellytyksenä on, että kaupunginhallitus tekee edellä mainitun omistajapoliittisen linjauksen muuttamista koskevan päätöksen.

Lisäksi konsernijaosto päätti kehottaa

- kaupunkisuunnitteluvirastoa, kiinteistöviraston tilakeskuksen selvityksessä 19.5.2015 ja kaupunkisuunnitteluviraston kannanotossa 26.5.2015 esitetyn pohjalta, yhteistyössä kiinteistöviraston ja muiden tarvittavien tahojen kanssa tekemään nopealla aikataululla selvityksen tontin 36197/1 kaavoituksellisista kehittämisedellytyksistä siinä tilanteessa, että Oy Gardenia-Helsinki Ab:n toiminta tontilla loppuu vuoden 2016 alusta lukien
- kiinteistövirastoa ja kaupunkisuunnitteluvirastoa yhteistyössä Kiinteistö Oy Viikin viher- ja ympäristötietokeskus Fastighets Ab:n kanssa jatkamaan kiinteistön realisointitoimia kiinteistöviraston tilakeskuksen selvityksessä 19.5.2015 ja kaupunkisuunnitteluviraston kannanotossa 26.5.2015 esitetyn pohjalta
- kaupunkisuunnitteluvirastoa ja kiinteistövirastoa tekemään asiassa mahdollisesti tarvittavat esitykset 31.12.2016 mennessä.

Jos kaupunginhallitus päättää muuttaa Oy Gardenia-Helsinki Ab:ta koskevan omistajapoliittisen linjauksen, konsernijaoston em. päätös tarkoittaa yhtiön toiminnan alasajoa ja uusien käyttömahdollisuuksien etsimistä kiinteistölle realisoimalla kiinteistö tarkoituksenmukaisessa laajuudessa. Konsernijaoston päätöksessä mainitussa kiinteistöviraston tilakeskuksen selvityksessä 19.5.2015 on tarkasteltu kiinteistön realisoimismahdollisuuksia Oy Gardenia-Helsinki Ab:n toiminnan loppuessa kiinteistöllä, ja kaupunkisuunnitteluviraston kannanotossa 26.5.2015 viraston käsitystä etenemispolusta asiassa kaavoituksen näkökulmasta.

Konsernijaoston käsittely ilmenee päätöshistoriasta.

Esittelijän kannanotot

Esittelijä katsoo, että Oy Gardenia-Helsinki Ab:n toimintaa ei ole perusteltua eikä yhtiön talous huomioon ottaen mahdollista jatkaa enää kuluvan vuoden jälkeen.

Kaupungin omistajapoliittisten linjausten mukaan Oy Gardenia-Helsinki Ab:n kehittämisvisio on toiminnan kehittäminen nykyiseltä pohjalta. Yhtiön toiminnan alasajo konsernijaoston päätöksen mukaisesti edellyttää, että kaupunginhallituksen päätöstä omistajapoliittisista linjauksista muutetaan.

Päätös omistajapoliittisen linjauksen muuttamisesta on syytä tehdä nopeasti. Osakeyhtiölain mukainen selvitysmenettely, jolla yhtiön purkaminen käynnistetään, on verrattain pitkäkestoinen prosessi, joten tarvittavat toimenpiteet on käynnistettävä viipymättä. Mikäli kaupunginhallitus päättää muuttaa omistajapoliittista linjausta, on Oy Gardenia-Helsinki Ab:n yhteistyössä kaupunginkanslian oikeuspalvelujen kanssa ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhtiön toiminnan lopettamiseksi ja yhtiön purkamiseksi. Myös yhtiön käytännön toiminnan lopettaminen vuoden 2015 lopussa edellyttää, että konsernijaoston 8.6.2015 antamia kehotuksia voidaan pikaisesti ryhtyä toteuttamaan.

Myös Kiinteistö Oy Viikin viher- ja ympäristötietokeskus Fastighets Ab:n osalta on selvitettävä vaikutukset yhtiön toimintaan.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

22.06.2015

Ryj/5

Oheismateriaali

1 Operaatio Gardenian viesti kaupunginhallitukselle

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 15.06.2015 § 639

HEL 2013-016069 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

15.06.2015 Pöydälle

Esteelliset: Jussi Pajunen

Palautusehdotus:

Björn Månsson: Palautetaan uuteen valmisteluun, joka pohjautuu poistokauden pidentämiseen sekä sponsoroiden hankintaan.

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle ennen varajäsen Månssonin palautusehdotuksen käsittelyä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 08.06.2015 § 100

HEL 2013-016069 T 00 01 05

Päätös

Konsernijaosto päätti merkitä tiedoksi Oy Gardenia-Helsinki Ab:n tilannekatsauksen.

Samalla konsernijaosto päätti esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallituksen 26.4.2011 § 431 hyväksymää omistajapoliittista

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

linjausta Oy Gardenia-Helsinki Ab:n osalta muutetaan seuraavasti:
Nykyinen linjaus: 1=Pidetään nykyisellään, uusi linjaus: 6=Purkaminen.

Lisäksi konsernijaosto päätti

- kehottaa Oy Gardenia-Helsinki Ab:n hallitusta yhteistyössä kaupunginkanslian oikeuspalvelujen kanssa ryhtymään toimenpiteisiin yhtiön toiminnan lopettamiseksi ja yhtiön purkamiseksi vuoden 2016 alusta lukien
- kehottaa Kiinteistö Oy Viikin viher- ja ympäristötietokeskus Fastighets Ab:n hallitusta yhteistyössä kaupunginkanslian oikeuspalvelujen kanssa ryhtymään Oy Gardenia-Helsinki Ab:n toiminnan lopettamisen ja kiinteistön mahdollisten tulevien käyttömuutosten edellyttämiin tarvittaviin toimenpiteisiin
- että näiden päätösten täytäntöönpanon edellytyksenä on, että kaupunginhallitus tekee edellä mainitun omistajapoliittisen linjauksen muuttamista koskevan päätöksen.

Vielä konsernijaosto päätti kehottaa

- kaupunkisuunnitteluvirastoa, kiinteistöviraston tilakeskuksen selvityksessä 19.5.2015 ja kaupunkisuunnitteluviraston kannanotossa 26.5.2015 esitetyn pohjalta, yhteistyössä kiinteistöviraston ja muiden tarvittavien tahojen kanssa tekemään nopealla aikataululla selvityksen tontin 36197/1 kaavoituksellisista kehittämisedellytyksistä siinä tilanteessa, että Oy Gardenia-Helsinki Ab:n toiminta tontilla loppuu vuoden 2016 alusta lukien
- kiinteistövirastoa ja kaupunkisuunnitteluvirastoa yhteistyössä Kiinteistö Oy Viikin viher- ja ympäristötietokeskus Fastighets Ab:n kanssa jatkamaan kiinteistön realisointitoimia kiinteistöviraston tilakeskuksen selvityksessä 19.5.2015 ja kaupunkisuunnitteluviraston kannanotossa 26.5.2015 esitetyn pohjalta
- kaupunkisuunnitteluvirastoa ja kiinteistövirastoa tekemään asiassa mahdollisesti tarvittavat esitykset 31.12.2016 mennessä.

Käsittely

08.06.2015 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Jussi Pajunen

08.12.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

24.11.2014 Pöydälle

09.06.2014 Ehdotuksen mukaan

10.03.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

24.02.2014 Pöydälle

10.02.2014 Pöydälle

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Ympäristökeskus 28.5.2014

HEL 2013-016069 T 00 01 05

Gardenian rakentamisen taustalla oli alun perin 1990-luvulla kaksi hanketta. Edesmenneen kaupunginpuutarhuri Pekka Jyrängön ideana oli rakentaa Viikkiin itäisiä kaupunginosia palvelemaan Töölönlahden talvipuutarhaa täydentävä talvipuutarha. Toisaalta ympäristökeskus suunnitteli Vanhankaupunginkoskelle kestävää elämäntapaa edistävä ympäristövalistuskeskusta ja luontokoulua. Suunnittelun edetessä rakennusvirasto ja ympäristökeskus päättivät yhdistää nämä hankkeet selvien synergiaetujen takia ja myös siksi, että paikka soveltuisi myös viherneuvonnalle, johon oli tarvetta.

Perustamissuunnitelmassa rakennusvirasto ja ympäristökeskus sitoutuivat tilaamaan Gardenialta viher- ja ympäristöneuvontapalveluita ja opetusvirasto puolestaan sitoutui tilaamaan luontokoulupalvelua. Edellä mainittujen virastojen toiveet huomioitiin Gardenian tiloja ja toimintaa suunniteltaessa ja virastojen palvelutilaukset muodostivat keskeisen perustan myös Gardenian taloudelle. Kun vielä korkeiden rakentamiskustannusten takia korkeisiin vuokriin saatiin huojennusta luotiin pohja Gardenian toiminnalle vuosiksi eteenpäin. Taloudelliset vaikeudet alkoivat erityisesti opetusviraston alkaessa vähentää tilauksiaan ja vuokrien kohotessa. On selvää, että pelkästään luontokoulun ja ympäristöneuvonnan kannalta olisi taloudellisesti järkevää siirtää toiminnot Viikkiin halvempiin tiloihin. Sellaisenaan ne eivät ole sidoksissa välttämättä talvipuutarhaan.

Ympäristökeskus yhtyy tilakeskuksen näkemykseen, että ulkopuolisen ostajan löytäminen on hyvin epätodennäköistä ja vuokraaminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

nykyisellä vuokratasolla subventoimatta sitä on vaikeaa. Ympäristökeskus pitää Gardenian toiminnan jatkumista ja edelleen kehittämistä hyvin tärkeänä. Ympäristökeskus on valmis nostamaan tilauksiaan tasolle, joka vallitsi Gardeniaa perustettaessa eli n. 40.000 euroon. Tällä ei kuitenkaan olisi yksistään tietenkään ratkaisevaa merkitystä Gardenian talousvaikeuksien kannalta. Ympäristökeskuksen mielestä muidenkin virastojen tulisi kyetä palaamaan siihen tilauspohjaan, mikä oli Gardenian alkuvuosina ja josta sovittiin.

Yhtenä vaihtoehtona ympäristökeskus esittää, että Gardenian omistuspohjaa laajennetaan ja sitä kautta lisätään paikan houkuttelevuutta. Omistuspohjan laajentaminen voisi myös vahvistaa Gardenian asemaa korkealaatuisena viheralan näyttely- esittely ja myyntikeskuksena. Ravintolatoiminnan laajentamista osin kasvihuoneeseen ja kasvihuoneesta avautuvalle terassille voisi tarkemmin selvittää. Rajoittavaksi tässä voi tulla kuitenkin mm. keittiökapasiteetin riittämättömyys. Myös myyntitoimintaa voisi laajentaa ja monipuolistaa nykyisestä. Parhaimmillaan Gardenia voisi houkutella ekologisesta elämäntavasta ja viherasioista kiinnostuneita kaupunkilaisia hakemaan innostusta, elämyksiä sekä käyttämään ravintolapalveluita ja tekemään hankintoja myös iltaisin ja viikonloppuisin. Tällä hetkellä ravintola palvelee lähinnä työpaikkaruokalana. Yliopisto voisi tuoda lisää näkyvyyttä Gardenialle entistä aktiivisemmalla tieteen popularisoinnilla esimerkiksi yleistilaisuuksien ja kurssien muodossa. Yliopiston mahdollisuudet käyttää Gardeniaa ovat toistaiseksi jääneet idea-asteelle.

Ympäristökeskuksen mielestä Gardenialla on sijaintinsa, arkkitehtuurinsa ja yhä ajankohtaisemman sisältönsä vuoksi huomattavaa kehittämispotentiaalia. Tarvitaan uusia ideoita ja uusia yhteistyökumppaneita toiminnan kehittämiseksi. Kytkös ympäröivään luontoalueeseen voisi olla vahvempi. Myös markkinointia ja opasteita tulisi lisätä. Markkinointia ovat tähän saakka rajoittaneet käytettävissä olevat määrärahat. Kaupungin pitäisi myös sallia paremmat opasteet kadun varsille. Tähän ei yrityksistä huolimatta ole saatu lupaa.

Lupaavalta tuntuu ajatus siitä, että Gardenia hyväksyttäisiin kaupungin palvelutarjoajaksi palveluseteliasioissa, jolloin palveluita voitaisiin tarjota palvelutalojen vanhuksille.

Gardenialla on keskeinen rooli ympäristökasvatuspalveluiden tarjoajana Helsingissä. Erilaisten oppimisympäristöjen hyödyntämistä pidetään yhä tärkeämpänä keinona sekä koulujen että päiväkotien opetuksen kehittämisessä. Gardenian yhteydessä toimivalla luontokoululla on erityisesti luontokoulukäyttöön suunnitellut sisätilat ja varsinaisena luokahuoneena toimii upea Viikki-

22.06.2015

Ryj/5

Vanhankaupunginlahden luontoalue. Ympäristökeskus pitää erittäin tärkeänä, että Gardenian suosittu luontokoulutoiminta jatkuu ja helsinkiläiset lapset ja nuoret saavat tilaisuuden tutustua arvokkaaseen lähiluontoonsa.

Lisätiedot

Kaisa Pajanen, johtava ympäristökasvattaja, puhelin: +358 9 310 31521
kaisa.pajanen(a)hel.fi

Rakennusvirasto Kaupungininsinööri 27.5.2014

HEL 2013-016069 T 00 01 05

Rakennusvirasto on tehnyt yhteistyötä Oy Gardenia-Helsinki Ab:n kanssa yhtiön perustamisesta lähtien. Rakennusvirasto on tilannut yhtiöltä viherneuvontaa, ympäristökasvatustyötä sekä viheralan esitteiden ja tapahtumien valmistelutyötä. Vuotuisen tilauksen arvo on ollut viime vuosina yhteensä 68 000 euroa (ALV 0%). Rakennusviraston kannalta yhteistyö on ollut toimivaa ja asiantuntijuus ja saatujen palveluiden laatu on ollut hyvä.

Tilaukset on rahoitettu katu- ja viheralueiden ylläpitoon varatuista määrärahoista Rakennusviraston ei ole mahdollista lisätä palvelutilauksia yhtiöltä tehtävävastuiden lisääntymisestä ja kustannustason noususta johtuvan talouden kiristymisen vuoksi. Lisärahoituksen osoittaminen Oy Gardenia-Helsinki Ab:ltä tilattaviin palveluhankintoihin edellyttäisi katu- ja viheralueiden ylläpidon muiden tehtävien rahoituksen vähentämistä.

Lisätiedot

Antti Hietala, osastopäällikkö, puhelin: 310 38236
antti.hietala(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

22.06.2015

Ryj/6

§ 675

Lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle hankintalain kokonaisuudistuksen valmisteluryhmän mietinnöstä

HEL 2015-005975 T 03 00 00

TEM/221/00.04.01/2013

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa työ- ja elinkeinoministeriölle hankintalain kokonaisuudistuksen valmisteluryhmän mietinnöstä seuraavan lausunnon:

Lausunto on jaettu seuraaviin kohtiin:

Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista

1. Lainsäädännön soveltamisala, sidosyksikkö ja hankintayksiköiden yhteistyö s. 2
2. Kansalliset kynnysarvot s. 3
3. Yhteishankinnat s. 6
4. Hankintamenettelyt s. 8
5. Kansalliset menettelyt s. 11
6. Sosiaali- ja terveystaloudelliset s. 14
7. Ehdokkaiden ja tarjoajien sekä tarjousten valinta s. 16
8. Ympäristö- ja sosiaaliset näkökohdat s. 18
9. Pienten ja keskisuurten yritysten asema julkisissa hankinnoissa s. 19
10. Hankintaa koskevat päätökset ja hankintasopimus s. 21
11. Valvonta ja neuvonta s. 23
12. Oikeussuojajärjestelmä s. 23
13. Sähköiset viestintävälineet s. 24
14. Julkiset käyttöoikeussopimukset s. 27
15. Vaikutusten arviointi s. 27
16. Hankintalain pykäläkohtaiset kommentit s. 29

Laki vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (erityisalojen hankintalaki)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

22.06.2015

Ryj/6

17. Erityisalojen hankintalaki s. 40

Esitys tiedonsaantioikeudesta (harmaan talouden torjunta) s. 41

Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista

1. Lainsäädännön soveltamisala, sidosyksikkö ja hankintayksiköiden yhteistyö

Soveltamisala

Mietinnössä ei ole esitetty soveltamisalaan olennaisia muutoksia. Näin ollen esimerkiksi lain soveltamista keskeisesti määrittelevät hankintasopimuksen ja hankintayksikön määritelmät pysyvät entisellään.

Sidosyksikköhankinnat

Sidosyksikköhankintojen osalta mietinnön esitys (15 §) perustuu pääosin direktiivin velvoittavaan sisältöön. Näin ollen kansallisessa laissa ei ole juurikaan liikkumavaraa. Mietinnössä on esitetty sidosyksikön nykyisen määritelmän täsmentämistä siten, että sidosyksikön tulee harjoittaa vähintään 90 % toiminnastaan niiden hankintayksiköiden kanssa, joiden määräysvallassa se on. Sidosyksikkö voisi siten harjoittaa ns. ulosmyyntiä alle 10 % toiminnastaan. Nykyisessä laissa asia on ilmaistu toteamalla, että sidosyksikön on harjoitettava ”pääosa” toiminnastaan emon kanssa. Direktiivin mukaan olisi mahdollista, että sidosyksikkötoiminnan raja asetettaisiin 80 %:iin, jolloin sidosyksikkö voisi harjoittaa ulosmyyntiä alle 20 %:a toiminnastaan.

Lisäksi esitykseen on otettu direktiivistä johtuen laajennus sidosyksikkötoiminnan soveltamisalaan. Sidosyksikköhankinnaksi katsottaisiin myös sidosyksikön hankinnat konsernin emolta ja muilta konserniin kuuluvilta sidosyksiköiltä. Esityksessä on myös täsmennetty määräysvallan käsitettä.

Kaupunginhallitus toteaa, että sidosyksikkösuhdetta koskevat säännökset ja niiden ulottaminen kaupunkikonsernin sidosyksiköiden väliseen hankintaan ovat tarpeellisia. Kaupunkikonsernin tytäryhteisöiden perustaminen johtuu tavanomaisesti siitä, että kaupunki katsoo omista lähtökohdistaan tarkoituksenmukaisemmaksi harjoittaa jotain toimintaa erillisenä oikeushenkilönä. Hankintalain näkökulmasta katsottuna kaupunkikonsernin tytäryhteisöiden asemaa tulisi verrata kaupungin omien yksiköiden asemaan. Näin ollen kaupunkikonsernin yksiköiden välillä tapahtuviin hankintoihin ei lähtökohtaisesti tulisi soveltaa hankintalakia.

Helsingin kaupungilla on huomattava määrä tytäryhteisöitä, jotka täyttävät nykyisin asetettamat sidosyksikön vaatimukset. Kaupunki soveltaa hankinnoissa sidosyksikköhankintaa koskevaa säännöstä.

Sidosyksikkösuhteen määritelmään liittyvän toiminnan harjoittamisen määrällisen vaatimuksen osalta kaupunki esittää, että direktiivin artiklan 12.1 mahdollistamalla tavalla riittäväksi katsottaisiin, että sidosyksikön toiminnasta 80 % suuntautuu siihen määräysvaltaan käyttävään hankintayksikköön. Lisäksi kaupunki pitää perusteltuna sitä, että esityksessä on pyritty täsmällisemmin määrittelemään sidosyksikön kriteerit.

Hankintayksiköiden välinen yhteistyö

Hankintayksiköiden välisen yhteistyön osalta mietinnön esitys (16 §) perustuu pääosin direktiivin velvoittavaan sisältöön. Esityksen mukaan lakia ei sovelleta hankintayksiköiden väliseen hankintasopimukseen, jolla hankintayksiköt toteuttavat yhteistyössä niiden vastuulla olevat yleisen edun mukaiset julkiset palvelut. Edellytyksenä on kuitenkin, että yli 90 % yhteistyön piiriin kuuluvista palveluista tuotetaan sopimuksen osapuolia varten.

Direktiivissä prosentuaalinen markkinoilla toimimisen osuus on määritelty enimmillään 20 %:iin. Esitykseen sisällytetty 10 % perustuu siihen ajatukseen, että tätä suuremman osuuden katsotaan vaarantavan julkisen ja yksityisen välistä kilpailuneutraliteettia.

Kaupungin näkemyksen mukaan direktiivissä määritellyn ulosmyynnin osuuden enimmäismäärän asettamisessa lienee otettu huomioon Euroopan Yhteisön lainsäädännössä ja oikeuskäytännössä vaikuttavaan kilpailuneutraliteettiin liittyvät näkökohdat ja että esityksessä mainitulla perusteella ulosmyynnin enimmäismäärän rajoittaminen kansallisesti 10 %:iin ei ole perusteltua. Yleisen edun mukaisten julkisten palveluiden yhteistyöjärjestelyjen tavoitteena ei lähtökohtaisesti ole markkinoille pyrkiminen. Sen sijaan joissakin olosuhteissa voi syntyä tilanne, jossa esimerkiksi yksityissektorin palveluntarjonnan puutteellisuuden vuoksi on perusteltua, että julkisyhteisöt tarjoavat palveluja myös yksityissektorille. Tällöin tulisi olla käytettävissä direktiivin mahdollistama 20 %:n ulosmyynti. Näistä syistä johtuen kaupunki esittää, että sopimuksen osapuolille tuotettavien palveluiden raja olisi 80 %.

2. Kansalliset kynnysarvot

Direktiivi määrittelee EU-hankintojen kynnysarvot sitovasti. Kansalliset kynnysarvot sen sijaan ovat kansallisesti päätettävissä. Mietinnössä (25 §) ehdotetaan hankintalain uusiksi kansallisiksi kynnysarvoiksi:

- 60.000 euroa tavara- ja palveluhankinnoissa sekä suunnittelukilpailuissa (nykyisin 30.000 euroa)
- 100.000 euroa eräissä koulutuspalveluhankinnoissa (ei muutosta nykyiseen)
- 150.000 euroa rakennusurakoissa (ei muutoksia nykyiseen)
- 300.000 euroa sosiaali- ja terveystaloudellisia palveluja sekä muita erityisiä palveluja koskevissa hankinnoissa (nykyisin 100.000 euroa)
- 500.000 euroa julkisissa käyttöoikeussopimuksissa (nykyisin käyttöoikeusurakoiden kynnyksarvo 150.000 euroa, palveluiden osalta 30.000 euroa).

Rakennusurakoiden ja eräiden koulutuspalveluhankintojen kynnyksarvoihin ei esitetä muutoksia.

Sosiaali- ja terveystaloudellisten palveluiden sekä muiden erityisten palveluiden ja julkisten käyttöoikeussopimusten osalta ehdotetaan, että käytössä on vain yksi kynnyksarvo, jonka ylittävissä hankinnoissa sovelletaan hankintadirektiiviin ja käyttöoikeussopimuksista annetun direktiivin määräyksiä täysimääräisinä. Tämä tarkoittaa myös sitä, että näistä hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista tehdään EU-laajuinen hankintailmoitus myös sellaisissa tilanteissa, joissa hankinnan tai käyttöoikeussopimuksen arvo alittaa hankinta- ja käyttöoikeussopimusdirektiiveissä asetetut korkeammat kynnyksarvot.

Muiden kuin valtion keskushallintoviranomaisten tai puolustuksen alalla toimivien hankintaviranomaisten osalta EU-kynnyksarvot ovat seuraavat:

- 207.000 euroa tavara- ja palveluhankinnoissa sekä suunnittelukilpailuissa
- 5.186.000 euroa rakennusurakoissa

Tavara- ja palveluhankinnat ja suunnittelukilpailu

Esityksessä on ehdotettu, että uudeksi kansalliseksi kynnyksarvoksi tavarahankinnoissa, palveluhankinnoissa ja suunnittelukilpailuissa tulisi 60.000 euroa.

Kaupungin näkemyksen mukaan 100.000 euron kynnyksarvoa voidaan pitää sopivana tavara- ja palveluhankinnoissa sekä suunnittelukilpailuissa. Vaikka puheena olevaa kynnyksarvoa esitetään nostettavaksi yli kaksinkertaiseksi nykyiseen verrattuna ja siten lain soveltamisalan ulkopuolelle jäävien hankintojen määrä lisääntyy jonkin

verran, on otettava huomioon, että hankintalainsäädännön periaatteita (tasapuolisuus, syrjimättömyys, avoimuus, suhteellisuus) on noudatettava myös kansallisen kynnysarvon alittavissa ns. pienhankinnoissa. Lisäksi kaupungilla on pienhankintoja koskevia määräyksiä mm. kaupungin taloussäännössä ja talousarvion noudattamisohjeessa.

Rakennusurakat

Esityksessä ei ole esitetty muutosta rakennusurakoita koskevaan 150.000 euron kynnysarvoon.

Kaupunki toteaa, että tavara- ja palveluhankintojen osalta kynnysarvoa on esitetty nostettavaksi 60.000 euroon. Tämä johtaa siihen, että tavara- ja palveluhankintojen kynnysarvon raja lähestyy olennaisesti rakennusurakoiden kynnysarvoa. Kun otetaan huomioon, että tavara ja palveluhankintojen EU-kynnysarvo on 207.000 euroa ja rakennusurakoiden 5.186.000 euroa, tulisi kaupungin näkemyksen mukaan myös rakennusurakoiden kansallista kynnysarvoa nostaa vähintäänkin samassa suhteessa kuin tavara- ja palveluhankintojen kynnysarvoa.

Näin ollen kaupunki esittää, että rakennusurakoita koskevaa kynnysarvoa tulisi nostaa 300.000 euroon. Kuten edellä tavara- ja palveluhankintojen kohdalla on todettu, myös pienhankintojen kohdalla on otettava huomioon hankintalain periaatteet ja kaupungin sisäiset määräykset.

Sosiaalipalvelut ja muut erityiset palvelut

Esityksessä on ehdotettu, että uudeksi kansalliseksi kynnysarvoksi sosiaali- ja terveystalouksissa tulisi 300.000 euroa.

Kaupunki toteaa, että hankintadirektiivissä säädetään sosiaali- ja terveystalouksien sekä muiden erityisten palveluiden osalta kynnysarvoksi 750.000 euroa. Koska EU-lainsäätäjällä on todennut, että 750.000 euroa alittavissa kokonaisuuksissa rajat ylittävää intressiä ei ole, on kansallisella tasolla liikkumavaraa kynnysarvon asettamisen suhteen.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystalouksista suuri osa on arvoltaan tämänkin kynnysarvon ylittäviä hankintoja. Kansallisen kynnysarvon nostaminen direktiivin mahdollistamaan 750.000 euroon yksinkertaistaisi hallinnollista menettelyä arvoltaan vähäisempien hankintojen osalta, koska esim. hankintailmoitusta ei tarvitsisi tehdä EU-laajuisena. Lisäksi kaupunki kiinnittää huomiota siihen, että tuleva sote-uudistus tulee johtamaan siihen, että yksittäisten sote-hankintojen

euromäärät tulevat nousemaan ja myös tästä syystä olisi perusteltua nostaa kynnyksarvoa esitetystä 300.000 eurosta.

Kaupungin esittää kynnyksarvon asettamista direktiivin mahdollistamaan 750.000 euroon.

Kaupunki toteaa, että kynnyksarvon rajan nostaminen 750.000 euroon ei merkitse sitä, että rajan alle jääviä hankintoja toteutettaisiin ilman ohjeistusta. Kuten edellä tavara- ja palveluhankintojen kohdalla on todettu, myös pienhankintojen kohdalla on otettava huomioon hankintalain periaatteet ja kaupungin sisäiset määräykset

Käyttöoikeussopimukset

Esityksessä on ehdotettu, että uudeksi kansalliseksi kynnyksarvoksi käyttöoikeussopimusten osalta tulisi 500.000 euroa.

Kaupungin näkemyksen mukaan esitettyä 500.000 euron kynnyksarvoa voidaan pitää sopivana. Vaikka puheena oleva kynnyksarvo esitetään nostettavaksi merkittävästi nykyisiin verrattuna (käyttöoikeusurakoiden kynnyksarvo 150.000 euroa, palveluiden osalta 30.000 euroa) ja siten lain soveltamisalan ulkopuolelle jäävien hankintojen määrä lisääntyy jonkin verran, on otettava huomioon, että hankintalainsäädännön periaatteita ja kaupungin sisäisiä määräyksiä on noudatettava myös pienhankinnoissa.

3. Yhteishankinnat

Hankinnat yhteishankintayksiköltä

Esityksen 20 §:ssä käsitellään yhteishankintayksiköltä tehtäviä hankintoja. Pykälä perustuu hankintadirektiivin 37 artiklaan, jossa asiasta säättäminen on jätetty kansallisen harkintavaltaan. Esityksessä mahdollistetaan hankinnat yhteishankintayksiköltä sekä yhteishankintayksikön tekemän hankintasopimuksen, dynaamisen hankintajärjestelmän tai puitejärjestelyn käyttäminen. Esitys vastaa tältä osin pääosin voimassa olevaa lainsäädäntöä. Lisäksi esityksessä täsmennetään voimassa olevan hankintalain sääntelyä erityisesti vastuusuhteiden osalta.

Kaupungilla ei ole tältä osin erityistä lausuttavaa.

Muut yhteishankinnat

Esityksen 21 §:ssä käsitellään hankintayksiköiden yhteistyötä yksittäisissä hankinnoissa. Kyseisen pykälän 1 momentissa asetetaan hankintaan osallistuville hankintayksiköille yhteisvastuu, mikäli hankinta toteutetaan ”kokonaisuudessaan” niiden ”nimissä ja puolesta”. Lisäksi

yhteisvastuu koskee tilanteita, joissa yksi hankintayksiköistä "toteuttaa hankintamenettely" myös muiden hankintayksiköiden "puolesta". Säännös perustuu direktiivin 38 artiklan 2 kohtaan, eikä asiassa ole kansallista harkintavaraa.

Kaupunki toteaa, että hankintayksiköt tekevät tällä hetkellä yhteistyötä hankintatoimessa eri tavoin. Yksi usein käytetty yhteistyön muoto on ns. hankintarengas. Käytännössä tämä tarkoittaa usein sitä, että yksi hankintayksikkö huolehtii muiden hankintayksiköiden puolesta kilpailutuksen pääasiallisesta valmistelusta ja teknisestä toteutuksesta. Hankinnan valmistelua varten hankintarenkaan jäsenet perustavat joko yhteisen työryhmän tai valmistelu hoidetaan yhteistyössä vähemmän muodollisella tavalla. Valmistelun aikaisen yhteistyön toteutus riippuu hankkeesta. Hankintarenkaassa mukana olevat hankintayksiköt tekevät hankinnan osalta tavallisesti kaikki itsenäiset hankintapäätökset ja hankintasopimukset. Yhteistyöhön liittyvä synergiaetu siis saavutetaan valmisteluvaiheessa ja yhteistyön muoto ja sisältö vaihtelevat hankinnan kohteesta riippuen.

Tavallisesti kaupunki ei siis siirrä päätösvaltaansa kuntalain 49 §:n mukaisesti toiselle kunnalle, kun se tekee muiden kuntien kanssa hankintayhteistyötä.

Kaupunki toteaa, ettei direktiivin artiklan 38 alakohdasta 2 eikä mietinnössä esitetystä 21 §:stä tai sen perusteluista ilmene selkeästi minkälaisia yhteistyöjärjestelyjä säännös loppujen lopuksi koskee. Säännös ja sen taustalla oleva direktiivin artikla 38 ilmaisevat säännöksen soveltuvan tilanteeseen, jossa "hankintamenettely toteutetaan kokonaisuudessaan yhteisesti kaikkien asianomaisten hankintaviranomaisten nimissä ja puolesta" (artikla 38.2 ja esitetty 21 § 1 momentti). Yllä kuvatun kaltaisessa yhteistyöjärjestelyssä (hankintarengas) hankintaa ei toteuteta "kokonaisuudessaan kaikkien asianomaisten viranomaisten nimissä ja puolesta".

Vastaavasti esitetyn säännöksen 2 momentissa mainitussa tilanteessa (osittain yhdessä toteutettu hankintamenettely) jää avoimeksi se, mitä yhteistyön elementtejä sisältyy toisen nimissä ja puolesta toimimiseen (vrt. artikla 38.2).

Näin ollen kaupunki toteaa, että säännöksen soveltamista koskevia tilanteita on avattava perusteluissa.

Lisäksi kaupunki toteaa, että epäselväksi jää se, mitä direktiivissä ja esitetystä säännöksessä tarkoitettu yhteisvastuu lain säännösten noudattamisesta käytännössä tarkoittaa. Säännöksen perusteluista on tulkittavissa, että yhteisvastuu merkitsisi sitä, että hankintarenkaan yhden ainoan jäsenen hankintapäätökseen kohdistuvan

muutoksenhaun katsottaisiin kohdistuvan samalla myös muiden jäsenten hankintapäätöksiin, ja että ne näin jäisivät vaille lainvoimaa.

Kaupunki katsoo, että mikäli tätä tarkoitetaan, tulisi säännöksen soveltamistilanteet säätää ja perustella tarkemmin sekä ottaa tilanne huomioon myös esityksen oikeusturvaa koskevassa osassa.

Oikeussuojakeinoja koskevassa 15 luvussa on säädetty mm. seuraamusten kohdistamisesta ja yhteisvaikutuksesta (152 §). Kyseisessä säännöksessä todetaan, että markkinaoikeus voi kohdistaa määräämänsä seuraamuksen hankintayksikköön, joka on vastannut yhteistyöjärjestelyssä hankintamenettelystä muiden puolesta. Säännös tai sen perustelut eivät selvitä esitetyn 21 §:n tarkoittamia tilanteita.

4. Hankintamenettelyt

Hankintadirektiiviin velvoittaa kansalliseen lakiin otettavaksi kaikki direktiivissä määritellyt hankintamenettelyt, joita ovat:

- avoin menettely
- rajoitettu menettely
- tarjousperusteinen neuvottelumenettely (uusi) / neuvottelumenettely
- kilpailullinen neuvottelumenettely
- innovaatiokumppanuus (uusi)
- suoramarkinta
- puitejärjestely
- sähköinen huutokauppa
- dynaaminen hankintajärjestelmä
- sähköinen katalogi / luettelo (uusi)
- suunnittelukilpailu

Uusiksi menettelyiksi mainituista on todettava, että tarjousperusteinen neuvottelumenettely on käytännössä sama kuin voimassa oleva neuvottelumenettely ja sähköinen katalogi ei varsinaisesti ole menettely, vaan se on hankintayksikön vaatimus tarjouksen esittämisestä sähköisen katalogin / luettelon muodossa. Varsinaisena uutena menettelynä on innovaatiokumppanuus.

Mietinnössä ehdotetaan, että nykyisiä hankintamenettelyjä koskevia säännöksiä yksinkertaistetaan, selkeytetään ja tehdään joustavimmiksi.

Avoin ja rajoitettu menettely

Avoimen (32 §) ja rajoitetun (33 §) menettelyn osalta ei ole esitetty muutoksia verrattuna nykyilainsäädäntöön. Kaupungilla ei ole tältä osin lausuttavaa.

Neuvottelumenettely ja kilpailullinen neuvottelumenettely

Neuvottelumenettelyn (34 – 35 §) ja kilpailullisen neuvottelumenettelyn (36 – 37 §) osalta kansalliseen lakiin esitetään otettavaksi direktiivin määräykset menettelyjen käyttöedellytyksistä ja kulusta.

Nykylainsäädäntöön verrattuna kysymys on ennen kaikkea käyttöedellytysten osittaisesta laajentamisesta ja neuvottelujen kulkua ohjaavien säännösten täsmentämisestä. Tässä tarkoitettuja hankintamenettelyjä koskevia säännöksiä sovelletaan EU-hankinnoissa.

Kaupunki toteaa, että neuvottelumenettelyn kulkua on selvennetty, jota seikkaa on pidettävä tarpeellisena. Voimassa olevan lain aikana on ollut jonkin verran epäselvyyttä esimerkiksi siitä, mistä voidaan neuvottelumenettelyn kuluessa neuvotella ja mistä ei.

Lakiehdotuksessa ja sen perusteluissa tätä selvennettäisiin uusin säännöksin. Myös neuvottelujen kulun rakennetta on selvennetty. Esimerkiksi säännellään, että neuvottelujen pohjana toimisi aina toimittajilta pyydettävä alustava kirjallinen tarjous. Uutena ja selventävänä on ehdotukseen myös otettu säännökset siitä mistä ei neuvottelumenettelyn kuluessa saa neuvotella: näitä ovat hankintailmoituksessa tai alkuperäisessä tarjouspyynnössä tai neuvottelukutsussa määritellyt vähimmäisvaatimukset ja vertailuperusteet.

Neuvottelumenettelyn kulkua koskevan 35 §:n osalta yksityiskohtaiset huomiot on esitetty jäljempänä kohdassa 16.

Innovaatiokumppanuus

Innovaatiokumppanuus (38 – 39 §) on kokonaan uusi hankintamenettely. Esitys perustuu direktiivin määräyksiin ja esityksessä on pyritty omaksumaan mahdollisimman ymmärrettävä ja selkeä terminologia. Innovaatiokumppanuudessa hankintayksikkö pyrkii edistämään innovaatioiden kehittämistä ja käyttöönottoa neuvottelemalla menettelyyn valittujen kumppanien kanssa hankinnan ehdoista. Hankintayksikön ei tarvitse järjestää tarjouskilpailua tuotekehityksen perusteella tehtävästä hankinnasta, jos se tehdään tuotekehityksen tai idean kilpailutukseen osallistuneelta tarjoajalta.

Kaupunki toteaa, että liikkumavaraa innovaatiokumppanuuden sisällön osalta ei kansallisessa lainsäädännössä juurikaan ole.

Innovaatiokumppanuuden hankintamenettelyn tavoitteena on innovatiivisen tavarán, palvelun tai rakennusurakan kehittäminen ja tämän tuloksena tuotettavien tavaroiden, palveluiden tai rakennusurakoiden hankkiminen.

Kaupungin arvion mukaan innovaatiokumppanuus ei hankintamenettelynä tule kuitenkaan olemaan helppokäyttöinen. Menettelyssä on mm. arvioitava toimittajien valmiuksia tutkimukseen ja kehittämiseen sekä innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen. Innovaatiokumppanuus on jaettava peräkkäisiin vaiheisiin ja toimittajalle on asetettava välitavoitteita. Hankkeelle on asetettava suoritustasot ja enimmäiskustannukset. Menettelyn käyttö tulee asettamaan haasteita hankintayksikölle ja sen käyttö tulee edellyttämään perusteellista menettelyn suunnittelua. Innovaatiokumppanuuden toteutus tulee myös edellyttämään hankintayksiköltä enemmän resursointia seurannan ja valvonnan osalta. Kaupungilla ei muilta osin ole erityistä lausuttavaa innovaatiokumppanuudesta hankintamenettelynä.

Suorahankinta

Suorahankinnan (40 – 41 §) osalta esitys ei sisällä muutoksia verrattuna nykylainsäädäntöön. Suorahankintaa koskevat säännökset perustuvat sellaisenaan direktiivin määräyksiin. Säännöksiä sovelletaan sekä EU-hankinnoissa että kansallisissa hankinnoissa.

Kaupunki toteaa, että suorahankintaa koskevat säännökset perustuvat direktiivin velvoittaviin määräyksiin, eikä niissä ole kansallista liikkumavaraa.

Puitejärjestely

Puitejärjestelyn perustamisen sääntely perustuu hankintadirektiivin 33 artiklaan ja vastaisi pääosin nykyistä sääntelyä. 42 §:ssä ongelmallista on se, että toimittajien määrä on ilmoitettava etukäteen. Nykyisin on pidetty riittävänä, että ennalta on ilmoitettu suuntaa antava määrä, jonka puitteissa hankintayksikkö on voinut valita toimittajat. Perusteluissa on tuotu esille, että riittävää olisi ilmoittaa ennalta säännöt, joiden perusteella valittavien toimittajien määrä ratkaistaan. Kaupunki katsoo, että tästä tulisi säätää pykälässä, eikä ainoastaan jättää sitä perusteluihin.

Epäselväksi jää 42 §:n perusteluissa se, mitä tarkoitetaan yhteishankintayksikön puitejärjestelyn käyttöön oikeutettujen hankintayksiköiden rekisterillä. Asia liittyy niiden hankintayksiköiden yksilöintiin, joilla on oikeus puitejärjestelyn käyttöön.

Puitejärjestelyyn perustuvista hankinnoista säänneltäisiin 43 §:ssä, joka vastaisi pääosin voimassa olevaa lakia. Uutena toimintamallina esitettäisiin kuitenkin mallia, jonka mukaan osa hankinnoista tehtäisiin kevennetyllä kilpailutuksella ja osa ennalta määrätyllä tavalla esimerkiksi suoraan tilauksina.

Perusteluissa todetaan, että puitejärjestelyissä joissa kaikki ehdot on vahvistettu, voidaan hankinnat tehdä siltä toimittajalta, jonka palvelujen hinnat ovat alhaisemmat hankintayksikön hankkijaprofiilin mukaisissa hankinnoissa. Perustelujen tätä kohtaa on aiheellista selventää.

Sähköinen huutokauppa ja dynaaminen hankintajärjestelmä

Sähköistä huutokauppaa (44 – 48 §) ja dynaamista hankintajärjestelmää (49 – 52 §) koskevat säännökset sisältyvät nykyään erilliseen lakiin, joka otettiin Suomessa käyttöön vuonna 2012. Hankintamenettelyjä koskevat esitetyt säännökset vastaavat pääosin nykyisin voimassa olevia säännöksiä. Esityksellä lähinnä täsmennetään nykyisiä menettelysäännöksiä.

Kaupungilla ei ole erityistä lausuttavaa sähköistä huutokauppaa ja dynaamista hankintajärjestelmää koskevista säännöksistä.

Sähköinen luettelo

Sähköistä luetteloa (53 §)koskevien säännösten perusteella hankintayksikkö voi vaatia, että tarjoukset esitetään sähköisen luettelon muodossa tai että tarjoukseen liitetään sähköinen luettelo. Sähköisen luettelon kautta hankintayksikkö voisi poimia puitejärjestelyissä ja dynaamisissa hankintajärjestelmissä haluamiaan tuotteita tarjoajien toimittamista laajoista nimikeluetteloista.

Kaupungilla ei ole erityistä lausuttavaa sähköistä luetteloa koskevista säännöksistä.

Suunnittelukilpailu

Suunnittelukilpailun (54 - 55 §) osalta ehdotetut säännökset vastaavat pääasialliselta sisällöltään voimassaolevia säännöksiä.

Kaupungilla ei ole erityistä lausuttavaa suunnittelukilpailua koskevista säännöksistä.

5. Kansalliset menettelyt

Kansallisten hankintojen menettelysääntöjä kevennetään huomattavasti. Esityksessä säädetään ainoastaan keskeisimmistä menettelyjä koskevista seikoista, kuten mm. hankinnasta ilmoittamisesta. Näin halutaan lisätä hankintayksiköiden harkinnanmahdollisuuksia ja menettelyiden joustavuutta niin hankintayksiköiden kuin tarjoajienkin kannalta. Kansallisten hankintojen menettelysääntöjen keventäminen korostaa yleisten periaatteiden eli avoimuuden, syrjimättömyyden, tasapuolisuuden ja suhteellisuuden merkitystä sekä antaa aiempaa enemmän merkitystä

hankintayksiköiden omille hankintaohjeistuksille. Suorahankinnoissa noudatettaisiin kuitenkin direktiivissä määriteltyä menettelyä.

Koska kansallisissa hankinnoissa ei tyypillisesti ole EU-jäsenvaltioiden rajat ylittävää ulottuvuutta, jäsenvaltiot pystyvät melko vapaasti ratkaisemaan kansallista menettelyä koskevia asioita. Kansallisissakin menettelyissä tulee kuitenkin ottaa huomioon EU-tuomioistuinkäytäntöön perustuvat yleiset hankintojen avoimuutta ja syrjimättömyyttä koskevat periaatteet.

Hankintamenettely

Ehdotetun 100 §:n mukaisesti hankintayksikön olisi noudatettava hankinnan kilpailuttamisessa sellaista menettelyä, joka olisi tarkoituksenmukainen hankinnan kohteen ja tavoitteen toteuttamiseksi. Lainkohta jättää hankintayksikön harkintavaltaan sen, minkälaista menettelyä se haluaa käyttää hankinnan kilpailuttamisessa. Halutessaan hankintayksikkö voisi käyttää myös menettelyä, jonka se on itse laatinut, esimerkiksi varsinaista neuvottelumenettelyä väljempi, neuvotteluja sisältävä menettely tai toimittajarekistereihin perustuva järjestely. Menettely on kuitenkin kuvattava hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä.

Tietojenvaihto

Kansallisissa hankinnoissa tietojenvaihto on toimitettava hankintayksikön valitsemalla tavalla. Valittujen viestintävälineiden on oltava yleisesti käytettävissä eikä välineen valinta saa vaarantaa toimittajien mahdollisuutta osallistua hankintamenettelyyn. Tämä lainkohta poikkeaa EU-kynnysarvot ylittäviä hankintoja koskevasta sääntelystä, sillä kansallisissa hankinnoissa ei ole velvollisuutta toteuttaa tietojenvaihtoa yksinomaan sähköiseen muotoon perustuen, vaan muutkin muodot ovat vapaasti käytettävissä. Mikäli hankintayksikkö päätyisi käyttämään sähköistä muotoa, sovellettaisiin tietojenvaihtoon, mitä asiasta on 62 §:ssä säädetty. Sähköisestä tietojenvaihdosta tarkemmin jäljempänä kohdassa 13.

Tarjouspyyntö ja tarjous

Tarjouspyyntöä ja tarjousta koskevassa 103 §:ssä ei määritellä tarkemmin tarjouspyynnön sisältöä. Tarjouspyynnön keskeisenä tarkoituksena on kuvata hankinnan kohde syrjimättömällä tavalla sekä pyytää toimittajia määrääjässä esittämään tarjouksensa. Verrattuna voimassaolevassa hankintalaissa tarjouspyynnölle asetettuihin sisältövaatimuksiin, kohta jättää hankintayksikölle paljon harkintavaltaa. Voimassaolevassa hankintalaissa 69 §:ssä tarjouspyynnön sisällölle on asetettu mm. seuraavia vaatimuksia: hankinnan kohteen kuvaus;

ehdokkaiden ja tarjoajien taloudelliseen ja rahoitukseen tilanteeseen, tekniseen kelpoisuuteen ja ammatilliseen pätevyteen liittyvät ja muut vaatimukset jne.

Esityksen perustelujen mukaan hankintayksikkö voi kuitenkin halutessaan hyödyntää voimassaolevan lain mukaista listaa. Tarjouspyyntö on kuitenkin laadittava niin selkeäksi, että tarjoajat voivat antaa sen perusteella vertailukelpoisia tarjouksia.

Tarjoajan soveltuvuus ja poissulkeminen

Voimassaolevan lain 71 §:ssä soveltuvuuden arvioinnissa käytettäviä seikkoja on rajattu (taloudellinen ja rahoituksellinen tilanne, tekninen suorituskyky ja ammatillinen pätevyys tai muut objektiiviset ja syrjimättömät perusteet).

Ehdotetun 104 §:n mukaan hankintayksikkö voi edelleen asettaa vaatimuksia tarjoajan soveltuvuudelle. Soveltuvuutta koskevien vaatimusten tulee olla suhteessa hankinnan kohteeseen. Kuten EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta ehdotuksen 83 §:n perusteluissa todetaan, soveltuvuutta koskevilla ehdoilla pyritään ennakkolisesti varmistautumaan siitä, että tarjoaja pystyy suoriutumaan hankinnan kohteen suorittamisesta. Soveltuvuutta koskevilla vaatimuksilla voidaan suorittaa myös tarjoajien valintaa, jos hankintamenettely on sellainen, että vain hyväksytyt tarjoajat voivat jättää tarjouksen.

Hankintayksikkö voi halutessaan käyttää myös 80 § ja 81§:ssä mainittuja pakollisia ja harkinnanvaraisia poissulkemisperusteita. Hankintayksikkö voi vaatia tarjoajien antavan tarjouksessaan vakuutuksen siitä, että tarjouspyynnössä asetetut ehdot täyttyvät.

Kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen valinta

Esityksen 105 §:ssä säädettäisiin kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen valinnasta. Esitys mukailee siten kansallistenkin hankintojen osalta hankintadirektiivin ja lakiehdotuksen 93 §:ssä EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta esitettyä. Vaikka terminologia muuttuu, vertailuperusteet kuitenkin käytännössä pysyvät samoina. Kansallisissa hankinnoissa ei kuitenkaan vertailuperusteiden alakriteerien painoarvoja tarvitsisi yksilöidä. Lisäksi hankintayksikkö voisi asettaa vertailuperusteet teemoittain siten, että se kuvaisi yleisemmällä tasolla sen, mitä vertaillaan.

Kaupunki toteaa, että kansallisten hankintojen menettelyn joustavoittaminen mietinnössä esitetyllä tavalla (11 luku) on sinänsä

hyvä asia. Se tulee kehittämään hankintamenettelyä olosuhteet ja hankintatoimelle kuntakohtaisesti asetetut tavoitteet huomioon ottaen.

Kaupungin arvion mukaan nykyisiin menettelyihin verrattuna käytäntö tuskin muuttuu olennaisesti ainakaan heti. Esimerkiksi soveltuvuutta koskevien vaatimusten osalta käytännössä tultaneen edelleenkin hyödyntämään voimassaolevassa laissa esitettyjen soveltuvuusvaatimusten kaltaisia perusteita. Kaupunki toteaa, että kansallisten hankintojen osalta tarvitaan kaupungin sisäistä ohjeistusta merkittävässä määrin.

Tarjouksen valintaa koskevan 105 §:n osalta yksityiskohtaiset huomiot on esitetty jäljempänä kohdassa 16.

6. Sosiaali- ja terveystalvet ja muut erityiset palvelut

Esityksessä säädetään omat menettelysäännöt sosiaali- ja terveystalvet ja sekä muita erityisiä palveluhankintoja varten. Esityksessä säädetään ainoastaan keskeisimmistä menettelyjä koskevista seikoista. Näin halutaan lisätä hankintayksiköiden harkinnanmahdollisuuksia ja menettelyiden joustavuutta niin hankintayksiköiden kuin tarjoajienkin kannalta sekä korostaa asiakkaiden aseman parempaa huomioimista osana hankintamenettelyjä.

Sosiaali- ja muiden kevyemmän sääntelyn erityisten palveluiden kilpailuttamisessa käytettävillä menettelyillä on asetettu direktiivitasolla vain vähän reunaehtoja. Direktiivi edellyttää hankintojen ilmoittamista sekä jäsenvaltion asettamia menettelysääntöjä. Direktiivin säännöissä edellytetään ainoastaan avoimuutta ja yhdenvertaista kohtelua koskevien peruseriaatteiden noudattamista. Tässä tarkoitetuille palveluille on luonteenomaista, ettei niillä ole suurta rajat ylittävää ulottuvuutta, jonka vuoksi direktiivissä on jätetty paljon harkintavaltaa jäsenvaltioille. Koska näillä palveluhankinnoilla ei tyypillisesti ole merkittävää rajat ylittävää ulottuvuutta, niitä koskevia hankintasopimuksia varten on mahdollistettu muihin palveluihin sovellettavia kynnsarvoja korkeampi kynnsarvo ja kansallinen liikkumavara on suuri. Kynnsarvoista on lausuttu edellä kohdassa 2.

Hankinnassa noudatettavat tavoitteet

Esityksen 107 §:ssä säädetään sosiaali- ja terveystalvetuissa sekä muissa erityisissä palveluhankinnoissa noudatettavista tavoitteista, muun ohella palvelujen käyttäjien kuulemisesta siten, kuin erityislainsäädännössä asiasta säädetään. Pykälä on uusi. Pykälä perustuu hankintadirektiivin 76 artiklaan, jonka lista on velvoittava suhteessa jäsenvaltioon (mutta ei hankintayksikköön). Hankintayksikön

tulee voida huomioida kyseisiä näkökohtia tehdessään sosiaali- ja muiden erityispalveluiden hankintoja, mutta se ei ole direktiivin mukaan pakollista.

Pykälässä halutaan perustelujen mukaan muistuttaa hankintayksikköjä siitä, että hankintayksikkö sitoo usein myös palveluja koskeva erityislainsäädäntö. Hankintayksikkö ei voisi hankintoja suorittaessaan jättää huomiotta muun lainsäädännön sisällöllisiä velvoitteita.

Esityksen 107 §:n 3 momentin mukaan ” Pitkäkestoisia hoito- ja asiakassuhteita koskevissa sosiaali- ja terveyspalveluissa hankintayksikön on pyrittävä määrittämään sopimusten kesto ja muut ehdot siten, että sopimuksista ei muodostu kohtuuttomia tai epätarkoituksenmukaisia seurauksia asiakkaille”.

Hankintamenettely

108 §:n hankintamenettelyä koskeva sääntely on vastaava kuin kansallisten hankintojen 100 §:ssä kuvattu (ks. edellä kohta 5). Perustelujen mukaan hankintayksikkö voisi lisäksi jo menettelyvaiheessa ottaa huomioon esimerkiksi asiakaskunnan, jolle kyseinen palvelu on suunnattu. Hankintayksikkö voisi esimerkiksi luoda oman, asiakaslähtöisen hankintamenettelyn kyseiseen hankintaan. Reunaehdoista on kuitenkin huolehdittava vastaavasti, kuin kansallisissa hankinnoissa.

Suorahankinta erityistilanteissa

Ehdotettu 109 § vastaa voimassaolevan lain 67 §:ä, joka on kansalliseen käyttöön tarkoitettu suorahankintaa koskeva pykälä. Hankintayksikkö voi esitetyn mukaisesti edelleen tehdä suorahankinnan yksittäisissä tapauksissa, jos tarjouskilpailun järjestäminen tai palvelun tarjoajan vaihtaminen olisi ilmeisen kohtuutonta tai erityisen epätarkoituksenmukaista asiakkaan kannalta merkittävän hoito- tai asiakassuhteen turvaamiseksi.

Kuten voimassaolevassa laissa, esityksen sanamuoto ei mahdollista ryhmäpäätösten tekemistä, vaan kyse on aina yksittäistapauksellisesta harkinnasta. Kuitenkin sellaisia käytännön tilanteita esiintyy, jolloin on useita asiakkaita, joille palveluntuottajan vaihtaminen olisi kohtuutonta. Tällä hetkellä päätös on perusteltava jokaisen osalta yksilöllisesti eikä ryhmää koskevia päätöksiä ole mahdollista tehdä.

Suorahankintaperusteen soveltamisala asiakassuhteen turvaamiseksi ei muutu tällä hetkellä voimassa olevasta. Suorahankintaperusteiden laajentaminen kansallisessa lainsäädännössä ei myöskään ole mahdollista direktiivin kynnyksarvon ylittävien hankintojen osalta.

Kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen valinta

Esityksen 114 § vastaa sisällöllisesti kansallisista hankinnoista ehdotettua 105 §:ä, (josta on lausuttu kohdassa 5). Lisäksi, mikäli hankintayksikkö käyttää kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena ainoastaan halvinta hintaa, sen on perusteltava se hankinta-asiakirjoissa, hankintapäätöksessä tai hankintamenettelyä koskevassa kertomuksessa.

Kaupunki toteaa, että sosiaali- ja terveystaloudellisten sekä muiden erityisten palveluiden hankintojen menettelyn joustavoittaminen mietinnössä esitetyllä tavalla (12 luku) on sinänsä hyvä asia ja se tulee kehittämään hankintamenettelyä olosuhteet ja hankintatoimelle kuntakohtaisesti asetetut tavoitteet huomioon ottaen. Kaupunki toteaa, että lainsäädännön joustavoittaminen merkitsee tältä osalta sitä, että kaupungin tulee laatia merkittävässä määrin sisäistä ohjeistusta.

Kaupunki toteaa, että on kuitenkin vaikeaa ennakoida esitetyn 107 §:n tarkoittamalla tavalla sitä, miten hankintayksikkö voisi sopimuksen kestolla varmistaa, ettei asiakkaalle tule kohtuuttomia seuraamuksia. Jos tarkoitetaan sitä, että asiakaskohtaisesti palvelusopimusta voidaan jatkaa perussopimuskauden jälkeen, tämä edellyttäisi vaadittavien seikkojen huomioimista jo tarjouspyynnössä. Tarjoajat joutuisivat jo tarjouksissaan sitoutumaan sopimuksen sijasta tai ohella myös asiakkaisiin. Tämä voi myös näkyä tarjousten hinnoittelussa.

Palvelun jatkuvuuden osalta voidaan todeta, että toistaiseksi voimassa olevia sopimuksia ei kielletä, mutta hankintasopimusten muuttamista koskevat ehdot voivat tosiasiallisesti rajoittaa niitä. Puitejärjestelyissä palvelun käyttäjät ovat kritisoineet sijoituspaikan ja henkilöstön vaihtumista, jos sopimuskausi on rajattu esimerkiksi neljään vuoteen.

Kaupunki katsoo, että ehdotetun suoraan hankintaa koskevan 109 §:n osalta perusteluissa olisi toivottavaa yksilöidä esimerkkejä pykälän käyttöedellytyksistä.

7. Ehdokkaiden, tarjoajien sekä tarjouksen valinta

Esityksessä muutetaan tarjouksen valintaa koskevaa systematiikkaa siten, että jatkossa tarjouksen valintaperusteena on aina kokonaistaloudellinen edullisuus. Kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena on jatkossa halvin hinta, kustannuksiltaan edullisin tai hinta-laatusuhteeltaan paras ratkaisu. Hinta-laatusuhteen arvioinnissa voidaan käyttää vertailuperusteita, joita asetettaessa voidaan huomioida myös hankinnan kohteeseen liittyviä yhteiskunnallisia, ympäristö- ja sosiaalisia ominaisuuksia.

Tarjouksia voidaan aiempaa enemmän täsmentää ja täydentää. Tällä tavoitellaan joustavuuden lisäämistä hankintamenettelyissä, sillä tarkoituksenmukaisuussyistä ehdokkaiden tai tarjoajien antamissa asiakirjoissa saattaa olla epäolennaisia puutteita, ristiriitoja ja virheitä, joiden täydentäminen tai täsmentäminen ei heikennä muiden ehdokkaiden tai tarjoajien asemaa tarjouskilpailussa. Laissa tuodaan esiin keskeiset reunaehdot täydentämiselle ja täsmentämiselle.

Poissulkemisperusteet

Kansallisesti ei ole sallittua asettaa muita kuin direktiiveissä säädettyjä poissulkemisperusteita. Kansallinen liikkumavara koskee ainoastaan säädettyjen poissulkemisperusteiden tarkempaa soveltamista. Poissulkemisperusteiden yksityiskohtiin on otettu kantaa jäljempänä kohdassa 16.

Esityksessä ehdokkaille ja tarjoajille varattu mahdollisuus poissulkemisperusteita koskeviin korjaaviin toimenpiteisiin perustuu EU-tuomioistuimen oikeuskäytäntöön. Esitetyn näytön arviointi on viisasta jättää esityksessä ehdotetulla tavalla hankintayksikön tehtäväksi, vaikka kunkin yksittäistapauksen arviointi on oletettavasti vaikeaa. Käytännössä näitä tilanteita esiintyy vain harvoin, joten hankintayksiköiden hallinnollinen taakka tuskin lisääntyy kokonaisuudessaan mainittavasti.

Soveltuvuusvaatimusten asettaminen

Tältä osin esitys noudattelee nyt voimassa olevaa lainsäädäntöä, joten ehdokkaille ja tarjoajille voidaan asettaa niiden rekisteröitymistä, taloudellista ja rahoituksellista tilannetta sekä teknistä suorituskäkyä ja ammatillista pätevyyttä koskevia vaatimuksia. Lisäksi esityksessä on täsmennetty ympäristönäkökohtien huomioon ottamista. Soveltumattomat ehdokkaat ja tarjoajat on suljettava pois tarjouskilpailusta.

Poissulkemisen edellytysten ja soveltuvuusvaatimusten täyttymisen selvittäminen

Alustavasti soveltuvuus voidaan arvioida käyttöön otettavan yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan perusteella ja soveltuvuuden tutkimiseen tarvittavat todistukset ja muut asiakirjat pyydetään vain tarjouskilpailun voittavalta tarjoajalta.

Esityksen yksityiskohtia tältä osin arvioidaan jäljempänä kohdassa 16.

Kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen valinta

Tältä osin lain terminologia muuttuu, mutta käytettävät vertailuperusteet eivät. Jatkossakin hankinnoissa voidaan tarvittaessa valinta myös hinnaltaan halvin tarjous, mikä on kaupungin käsityksen mukaan hyväksyttävää. Esityksen mukaan tässä tapauksessa hankintayksikön on perusteltava halvimman hinnan käyttäminen hankinta-asiakirjoissa. Lainkohdalla pyritään kiinnittämään hankintayksiköiden huomiota hankintojen laatuunäkökohtiin.

'Halvimman hinnan' ohella vertailuperusteina voidaan käyttää hankintayksikön kannalta 'kustannuksiltaan edullisinta' tai 'hinta-laatusuhteeltaan parasta'. Vertailuperuste hinta-laatusuhteeltaan paras vastaa nykyisin käytössä olevaa vertailuperustetta 'kokonaistaloudellisesti edullisin'.

Tältä osin esityksen yksityiskohtia arvioidaan jäljempänä kohdassa 16.

8. Ympäristö- ja sosiaaliset näkökohdat

Esityksellä pyritään tehostamaan ympäristönsuojelua ja sosiaalisten tekijöiden huomioimista julkisissa hankinnoissa mm. seuraavin keinoin:

- korostamalla mahdollisuuksia ja vähentämällä epäselvyyttä aiheuttavia tai muita ympäristönäkökohtien huomioon ottamista rajoittavia tekijöitä
- mahdollistamalla tarjousten vertailussa ja hankintasopimusten erityisehdoissa sosiaalisten näkökohtien aiempaa laajemman käyttämisen
- lisäämällä lain pakollisiin poissulkemisperusteisiin rikoslain 47 luvussa tarkoitettuja työrikkoksia
- mahdollistamalla työ-, ympäristö- ja sosiaaioikeuden laiminlyöntien huomioimisen myös alihankkijoita koskevissa toimenpiteissä sekä hankintasopimuksen toteuttamista koskevissa ehdoissa

Edellä mainitut ympäristö- ja sosiaalisia näkökohtia edistävät keinot voidaan jakaa keinoihin, joilla laajennetaan hankintayksikön mahdollisuuksia ottaa kyseiset näkökohdat huomioon hankinnan eri vaiheissa, ja toisaalta keinoihin, joiden avulla kyseisiin näkökohtiin liittyviin laiminlyönteihin tai rikoksiin syyllistyneet toimijat voidaan rajata hankintojen ulkopuolelle.

Vertailuperusteiden laajentaminen

Tarjouksen valinnan osalta esityksessä mainitaan mahdollisina vertailuperusteina (93 §) mm. yhteiskunnalliset, ympäristö- ja sosiaaliset näkökohdat. Vertailuperusteet on muotoiltu laajemmin kuin voimassa olevassa laissa, jossa on mahdollistettu ympäristöystävällisyyden ja ympäristövaatimusten täyttymisen käyttäminen vertailuperusteina, mutta jossa ei mainita yhteiskunnallisia tai sosiaalisia näkökohtia.

Kaupunki toteaa, että vertailuperusteiden joustavampi määrittely laissa antaa mahdollisuuden asettaa hankkeeseen liittyvät vertailuperusteet tarkoituksenmukaisemmin ja paremmin hankkeen tavoitteisiin soveltuvina. Kaupungin näkemyksen mukaan esitys on perusteltu ja käytetyt keinot ovat riittävät ja oikeasuhtaiset niiden tavoitteisiin nähden.

Poissulkemisperusteet

Direktiivin 57 artiklan 4 kohdassa on annettu kansallisesti mahdollisuus sisällyttää poissulkemisperusteisiin ympäristö-, sosiaali- ja työoikeudellisten velvoitteiden rikkominen. Tämän mukaisesti esityksessä on lisätty pakollisiin poissulkemisperusteisiin (80 §) työaika-suojelurikosta, työsyRJintää, työntekijöiden järjestäytymisvapauden loukkaamista ja luvattoman ulkomaisen työvoiman käyttöä koskeva uusi kohta.

Poissulkemisperusteiden ulottaminen alihankkijoihin on direktiivin 71 artiklassa jätetty kansalliseen harkintavaltaan. Esityksen mukaan (78 §) sekä pakollisia että harkinnanvaraisia poissulkemisperusteita voidaan soveltaa myös alihankkijoihin. Poissulkemisperusteiden tarkistaminen alihankkijan osalta on kuitenkin jätetty hankintayksikön harkintavaltaan eli niiden tarkistamista ei ole säädetty pakolliseksi.

Kaupunki katsoo, että poissulkemisperusteiden laajentamisen osalta esityksessä käytetyt keinot ovat riittävät ja oikeasuhtaiset niiden tavoitteisiin nähden. Lisäksi kaupunki toteaa, että alihankkijoiden poissulkemisperusteiden tarkistamisen säätäminen harkinnanvaraiseksi on perusteltua. Mikäli tarkistaminen säädettäisiin pakolliseksi, lisäisi se huomattavasti hankintayksiköiden hallinnollista taakkaa. Esitys on tarkoituksenmukainen.

9. Pienten ja keskisuurten yritysten asema julkisissa hankinnoissa

Esityksellä pyritään helpottamaan ja parantamaan pienten ja keskisuurten yritysten asemaa julkisissa hankinnoissa mm. seuraavin keinoin:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

- yksinkertaistamalla ja rajaamalla tarjoajille ja ehdokkaille syntyviä selvitystoimenpiteitä soveltuvuuden osoittamiseksi, ottamalla mm. käyttöön yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan
- rajoittamalla tarjoajalta vaadittavaa vähimmäisliikevaihtoa
- edellyttämällä, että hankintayksikkö hankkii itse ehdokasta ja tarjoajaa koskevat tiedot, mikäli hankintayksiköllä on pääsy selvitykset sisältävään maksuttomaan tietokantaan
- kannustamalla hankintayksiköitä jakamaan hankinnat osiin, jotta pienillä ja keskisuurilla yrityksillä olisi nykyistä paremmat mahdollisuudet osallistua tarjouskilpailuihin.

Yhteinen eurooppalainen hankinta-asiakirja

Esityksessä ehdotetaan yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan käyttöönottamista (87 §). Esityksen tavoitteena on vähentää tarjouskilpailuun osallistumisesta etenkin pienille ja keskisuurille yrityksille ja yhteisöille syntyvää hallinnollista taakkaa poistamalla toimittajalta suuren asiakirjamäärän hankkimis- ja toimittamisvelvollisuuden. Säännös perustuu direktiivin 59 artiklaan, eikä asiassa ole kansallista harkintavaraa.

Vähimmäisliikevaihto

Vähimmäisliikevaihdon osalta esityksessä rajoitetaan (85 § 2 momentti) ehdokkaille tai tarjoajille asetettuja vaatimuksia niin, että hankintayksikkö voi vaatia enintään kaksi kertaa hankintasopimuksen ennakoidun arvon suuruista vuotuista liikevaihtoa, ellei korkeammalle vaatimukselle ole perusteltuja syitä. Esitys perustuu direktiiviin (58 artikla, alakohta 3), eikä asiassa ole kansallista harkintavaraa.

Vaadittavat selvitykset

Poissulkemisperusteita ja soveltuvuusvaatimusten täyttymistä koskevien selvitysten osalta hankintayksikkö ei voi vaatia tarjoajalta niitä koskevaa näyttöä, mikäli kyseiset selvitykset ovat saatavissa maksuttomasta tietokannasta, tai mikäli hankintayksiköllä on jo kyseiset selvitykset hallussaan (88 § 7 momentti). Esitys perustuu direktiiviin (artikla 59, alakohta 5), eikä asiassa ole kansallista harkintavaraa.

Hankintojen jakaminen osiin

Esityksen säännös (75 §) hankintojen jakamisesta osiin on uusi. Pääsäännön mukaan hankintayksikkö voisi tehdä hankintasopimuksen

erillisinä osina sekä määritellä kyseisten osien koon ja kohteen. Hankintojen jakaminen ei olisi pakollista, vaan hankintayksikkö voi asiallisilla perusteilla päättää olla jakamatta hankintaa osiin. Tällöin hankintayksiköllä olisi kuitenkin perusteluvelvollisuus hankinnan jakamatta jättämisestä EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa. Syitä hankinnan jakamatta jättämiselle voisivat esityksen mukaan olla esimerkiksi se, että hankintayksikön mielestä jakaminen saattaisi rajoittaa kilpailua tai tehdä sopimuksen toteuttamisesta teknisesti liian vaikeaa tai liian kallista, tai se, että eri osien sopimuskumppaneiden koordinoimien tarve voisi vakavasti vaarantaa sopimuksen asianmukaisen toteuttamisen.

Kaupunki toteaa hankinnan jakamista koskevasta 75 §:n osalta, että säännös noudattaa pääosin direktiivin velvoittavaa sisältöä. Kansallisesti sen sijaan voidaan säätää siitä, miten hankintayksikkö voisi yhdistää hankinnan osia samaan hankintasopimukseen. Tästä on esitykseen sisällytetty 75 § 3 momentti. Kaupunki katsoo, että tältä osalta olisi aiheellista täydentää esityksen perusteluja niin, että siinä kuvattaisiin konkreettisemmin direktiivin johdantokappaleen 79 tarkoittamaa arviointimenettelyä. Tämä helpottaisi säännöksen soveltamista käytännössä.

Kaupunki katsoo, että vaikka direktiivi mahdollistaa sen, että kansallisesti voitai-siin määrätä hankintojen jakaminen osiin pakolliseksi, ei tähän ole kansallisesti tarvetta.

10. Hankintaa koskevat päätökset ja hankintasopimus

Hankintapäätösten tekemistä koskevat säännökset ovat pääosin pysyneet sisällöltään muuttumattomina ja eräiltä osin hankintayksikköjen tehtävää on pyritty helpottamaan, mm. lieventämällä päätöksen perustelua koskevia vaatimuksia ja pidentämällä hankintayksikön itsensä tekemää hankintaoikaisuaikaa 60 päivästä 90 päivään. Hankintaoikaisun soveltamisalaa myös laajennettiin koskemaan sellaisia hankintayksikön päätöksiä ja hankintamenettelyissä tehtyjä ratkaisuja, johon ei muutoin sovelleta hankintalakia.

Esityksessä määritellään myös minkälaisia muutoksia hankintasopimukseen voi tehdä sen voimassaolon aikana ja minkälaiset muutokset tulkitaan olennaisiksi eli kielletyiksi sopimusmuutoksiksi. Lisäksi esityksessä säädetään hankintasopimuksen purkamisesta erityistilanteissa.

Sen lisäksi mitä tässä kohdassa (kohta 9) on alla todettu, hankintapäätöksen tiedoksiantoa koskevan 126 §:n ja hankintaoikaisun

tekemistä koskevan 131 §:n osalta yksityiskohtaiset huomiot on esitetty jäljempänä kohdassa 16.

Hankintamenettelyä koskeva kertomus

Hankintayksiköille asetetaan uusi velvoite laatia hankintamenettelyn vaiheista ja etenemisestä erillinen yksityiskohtainen kertomus, elleivät laissa yksilöidyt seikat käy ilmi jo hankintapäätöksestä (123 §).

Kaupunki katsoo hankintamenettelyä koskevan kertomuksen osalta, että säännökseen lisättäisiin direktiivin 84 artiklan 1 kohdassa oleva lievennys siitä, ettei selvitystä tarvitsisi laatia puitejärjestelyssä, joka tehdään vain yhden toimittajan kanssa tai puitejärjestelyssä, jonka kaikki ehdot on vahvistettu.

Kaupunki toteaa, että mitä enemmän ja mitä tarkempia erilaisia selvityksiä hankintayksiköiden tulee laatia, sen enemmän se lisää hallinnollista taakkaa ja hallinnollisia kustannuksia. Jos jo direktiivissä on arvioitu voitavan vapauttaa hankintayksikkö mainittujen puitejärjestelyiden osalta kyseisen kertomuksen laatimiselta, ei hallinnollista taakkaa ole syytä kansallisella sääntelyllä ainakaan lisätä. Tästä syystä kaupunki ehdottaa myös, että ehdotettu 123 § ei koskisi ainakaan pakollisena kansallisia hankintoja.

Hankintasopimuksen tekeminen

Hankintasopimuksen tekemistä koskevaa 127 §:ää on muutettu siten, hankintasopimus syntyisi kirjallisen sopimuksen tekemisellä. Voimassa olevan lain mukaan hankintasopimus syntyy kirjallisen sopimuksen allekirjoittamisella.

Kaupungin näkemyksen mukaan laissa ollut vaatimus allekirjoitetusta hankintasopimuksesta on vähentänyt epäselvyyksiä hankintasopimusten voimaantulossa ja kaupungin ehdotus olisi, että vanha sanamuoto pykälässä säilytettäisiin selkeämpänä.

Suorahankinnasta ilmoittaminen ja hankintasopimuksen tekeminen

Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisu C-19/13 Fastweb muutti olennaisesti Suomen hankintakäytännössä pitkään vallinnutta käsitystä siitä, että suorahankinnasta ilmoittaessaan ja 14 vuorokauden määräaikaan noudattaessaan hankintayksikkö voi varmistua siitä, ettei hankintaan puututa jälkikäteen eikä asiaa voinut saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Kaupunki esittää, että suorahankinnasta ilmoittamista koskevan 130 §:n perusteluissa avattaisiin enemmän EU-tuomioistuimen ratkaisun vaikutuksia ja ennen kaikkea mahdollisia seurauksia hankintayksikölle.

Ilmoittamismahdollisuuden laajennuttua nyt koskemaan myös kansallisia hankintoja, säännöksen perusteluissa tulisi ottaa kantaa myös kyseisen ratkaisun vaikutus EU-kynnysarvon alittavaan kansalliseen suorahankintaan ja mahdollisiin seurauksiin. Perusteluissa olisi hyvä ottaa kantaa myös siihen, kuinka pitkän ajan kuluttua tällaisia väitteitä suorahankinnan perusteiden puuttumisesta voi esittää.

11. Valvonta ja neuvonta

Mietinnössä on arvioitu valvontaan ja neuvontaan liittyviä kysymyksiä ja katsottu neuvonnan osalta, että hankintadirektiivin jättäessä neuvonnan toteuttamisen pääosin jäsenmaiden harkintaan, ei siitä ole tarvetta säätää hankintalaissa. Tällä hetkellä tarjolla olevan runsaan neuvonnan on katsottu täyttävän pääosin direktiivin vaatimukset.

Valvonnan osalta mietinnössä on todettu, että voimassa olevassa hankintalaissa ei ole oikeusturvakeinojen ohella säännöksiä muista valvontaan liittyvistä rakenteista, ja että lakia ei direktiiviuudistuksen johdosta ole myöskään tarvetta muuttaa tältä osin. Mietinnössä on katsottu, että tällä hetkellä käytössä olevat laajat mahdollisuudet valvontaan antavat tarjoajille ja kansalaisille useita vaihtoehtoisia tapoja kiinnittää huomiota julkisissa hankinnoissa havaitsemiinsa ongelmiin. Julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön noudattamisen valvontaa ei ole esitetty lisättäväksi, sillä nykyisin käsillä olevien valvonnan muotojen on arvioitu täyttävän hankintadirektiivin 83 artiklan valvontaa koskevat vaatimukset.

Kaupungilla ei ole valvonnan ja neuvonnan osalta erityistä lausuttavaa.

12. Oikeussuojajärjestelmä

Julkisia hankintoja koskevaa oikeussuojajärjestelmää muutetaan siten, että jatkovalitusoikeus markkinaoikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen edellyttää valituslupaa. Lisäksi hankintapäätöksiin, jotka koskevat dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä, ei saa hakea valittamalla muutosta markkinaoikeudelta, jollei markkinaoikeus tällaisessa tapauksessa ota asiaa käsiteltäväkseen myöntäen muutoksenhakijalle hankintalaissa tarkoitetun käsittelyluvan.

Oikeussuojajärjestelmää muutetaan myös siten, että markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee sitä, että hankintaa ei jaeta osiin tai että kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Edelleen muutoksenhaun kohteena ei edellä kuvatulla tavalla voi olla hankintayksikön päätös tai ratkaisu, joka koskee hankintalaissa esitettyjä ja suosituksenluonteisia tavoitteita ja periaatteita.

Oikeussuojajärjestelmää muutetaan myös siten, että muutoksenhakujärjestelmän ja tuomioistuinseuraamusten tehokkuutta varmistavan odotusajan pituutta lyhennetään 21 päivästä 14 päivään. Hankintayksiköiden käytössä olevaa hankintaoikaisu mahdollisuutta laajennetaan siten, että hankintaoikaisua voidaan käyttää myös muissa kuin lain soveltamiseen liittyvän virheen tilanteessa, minkä lisäksi odotusaika on hankintayksiköllä käytössä voimassa olevan hankintalain 60 päivän sijasta 90 päivän ajan.

Kaupunki katsoo, että valituslupajärjestelmän sisällyttäminen hankinta-asioihin on perusteltua. Muilta osin liittyen oikeussuojakeinojen säännöksiin kaupungilla ei ole erityistä lausuttavaa.

13. Sähköiset viestintävälineet

Sähköisten viestintävälineiden käyttö

Esityksen mukaan hankintadirektiiveissä säädetyn siirtymäkauden päättyessä vuonna 2018 hankintamenettelyissä siirrytään pääsääntöisesti sähköiseen tietojenvaihtoon niin hankintayksikön julkaisemien asiakirjojen ja tietojen kuten hankintailmoituksen ja tarjouspyynnön kuin ehdokkaiden ja tarjoajien toimittamien asiakirjojen kuten osallistumishakemusten ja tarjousten osalta. Koska sähköisen tietojenvaihdon käyttöönotto edellyttää investointeja ja koska sen edut ovat tehokkaampia arvoltaan suuremmissa hankinnoissa, rajataan sähköisen tietojenvaihdon edellytykset EU-kynnysarvon ylittäviin hankintoihin. Laissa säädetään tyhjentävästi niistä tilanteista, joissa sähköistä tietojenvaihtoa ei tarvitsisi käyttää.

Kaupunki esittää näkemyksensä 8 luvun tietojenvaihtoa koskevista säännöksistä, että pyrkimys tehdä sähköisistä tieto- ja viestintävälineistä ensisijaisia viestintävälineitä hankintamenettelyissä on sinänsä kannatettava. Sähköiset viestintävälineet ovat jo tällä hetkellä laajalti käytössä Helsingin kaupungilla.

Hankintayksiköiden kannalta kielteinen muutos on kuitenkin se, että uudet säännökset käytännössä edellyttävät erillisen tietojärjestelmän käyttämistä EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen hankintamenettelyn asiakirjojen julkaisemiseen ja vastaanottamiseen. Nykyisen lain aikana on ollut mahdollista käyttää tähän erillisen tietojärjestelmän sijaan myös sähköpostia ja hankintayksikön Internet-sivuja.

Uusien säännösten vaatimus sähköisen järjestelmän käyttämisestä tuottaa hankintayksiköille kustannuksia ja lisää hallinnollista taakkaa. Sähköisen järjestelmän hankkiminen ja ylläpito aiheuttavat hankintayksiköille kuluja. Hallinnollista työtä hankintamenettelyyn tarkoitettu sähköinen järjestelmä lisää useissa hankintayksiköissä,

koska järjestelmän kautta kulkevat asiakirjat, kuten tarjouspyynnöt ja tarjoukset, on vietävä myös hankintayksikössä muutoin käytössä oleviin asianhallinta- ja arkistointijärjestelmiin, jolloin sama työ tehdään useaan kertaan.

Direktiivi sääntele sähköisen tietojenvaihdon melko kattavasti, eikä kansallista liikkumavaraa juuri ole. Sähköisiä viestintävälineitä koskevat pykälät ovat hyvin yksityiskohtaisia ja niissä asetetaan hankintayksiköille ehdottomia vaatimuksia. Osa vaatimuksista vaikuttaa suhteettomilta ottaen huomioon säännösten tarkoituksen yksinkertaistaa hankintamenettelyä ja lisätä hankintojen tehokkuutta ja avoimuutta.

Kaupunki esittää, että sähköistä tietojenvaihtoa koskevia pykäläiä tarkasteltaisiin vielä kriittisesti jäljempänä esitetyiltä osin. Samoin kaupunki esittää, että kansalliseen hankintalakiin vietäisiin vain ne direktiivin asettamat vaatimukset, jotka ovat ehdottomia ja joita ei voida toteuttaa hankinta- tai muussa lainsäädännössä jo olevin säännöksin.

Turvallisuustaso

64 § 2 momentissa asetetaan vaatimukseksi, että hankintayksikön on määritettävä turvallisuustaso, joka sähköisiltä viestintämuodoilta vaaditaan hankintamenettelyn eri vaiheissa.

Kaupunki esittää näkemyksensä, että 64 § 2 momentin tekstiä tulisi muuttaa siten, että turvallisuustason määrittäminen olisi hankintayksikön harkintavallassa oleva asia, tai se määräytyisi muun lainsäädännön mukaan, silloin jos tällaista, kyseistä hankintayksikköä koskevaa lainsäädäntöä on.

Kaupungin käsityksen mukaan hankintadirektiivin 22 artiklan 6.b. alakohdan sanamuoto on tulkinnanvarainen ("jäsenvaltioiden tai asianomaisen jäsenvaltion vahvistamissa yleisissä puitteissa toimivien hankintaviranomaisten") ja jättää kansalliselle lainsäätäjälle mahdollisuuden poiketa turvallisuustasoa koskevista vaatimuksista tai esimerkiksi jättää sen muun lainsäädännön (esimerkiksi edellä mainittu asetus 681/2010) asettaman sääntelyn varaan.

Myös momentissa käytetty käsite "turvallisuustaso" on merkitykseltään epäselvä, eikä kunnallishallinnossa ole käytössä vastaavaa määritelmää. Valtionhallintoa koskevat omat säännöksensä (valtioneuvoston asetus tietoturvallisuudesta valtiorhallinnossa, 681/2010), mutta tämä ei koske esimerkiksi kuntia. Turvallisuustasolle ei ole myöskään vakiintunutta sisältöä, eikä sen määrittelemiseksi toimintatapoja. Pelkästään julkisia hankintoja varten tällaisten määrittelemisen ei vaikuta tarkoituksenmukaiselta. Kaupunki katsoo,

että käsitettä ”turvallisuuustaso” tulisi täsmentää säännöksen perusteluissa.

Järjestelmille ja laitteille asetetut vaatimukset

Esityksen 64 § 3 momentin 1-8 kohdissa on määritelty vaatimukset, jotka osallistumishakemusten ja tarjousten vastaanottamiseen käytettävien välineiden ja laitteiden on täytettävä.

Kohdassa 3 asetetaan vaatimukseksi, että sähköinen tietojenvaihtojärjestelmä estää hankintayksikön edustajien pääsyn tarjousasiakirjoihin ennen kuin niiden toimittamiselle asetettu määräaika on päättynyt.

Kaupunki esittää näkemyksensä, että 3 kohdan tekstiä tulisi muuttaa siten, ettei tietojenvaihtojärjestelmälle asetettaisi tällaista ehdotonta vaatimusta. Tietoihin pääsyn hallinnan järjestämistapa tulisi olla hankintayksikön päätettävissä.

Viranomaisten tulee noudattaa kaikessa toiminnassaan lainsäädäntöä. Siten esimerkiksi julkisessa hankinnassa tarjousten tietoja saavat käsitellä vain kyseistä hankintaa valmistelevat viranhaltijat ja työntekijät. Lähtökohtaisesti kaikessa viranomaistoiminnassa luotetaan viranomaisten toimintaan ja siihen, että viranomaisten sisäinen hallinnon ohjaus toimii. Tätä taustaa vasten ehdotettu säännös on poikkeava ja suomalaiselle hallintokulttuurille vieras ratkaisu.

Säännös on ongelmallinen myös julkisuuslain kannalta. Julkisuuslain määritelmä viranomaisen asiakirjasta lähtee siitä, että asiakirja on viranomaisen hallussa. Ehdotetun hankintalain 64 § 3 momentin 3 kohdan säätely johtaisi siihen, etteivät tarjoukset ja muut sähköisen tietojenvaihtojärjestelmän kautta hankintayksikölle jätetyt asiakirjat olisi viranomaisen hallussa ennen tietojen toimittamiselle varatun määräajan päättymistä. Tästä huolimatta asiakirjat katsottaneen kuitenkin viranomaisen asiakirjoiksi jo ennen määräajan päättymistä.

Kaupungin käsityksen mukaan hankintadirektiivin 22 artiklan 3 kohdan sanamuoto ”hankintaviranomaiset saavat tarkastella tarjoustensa ja osallistumishakemusten sisältöä vasta niiden esittämiseksi asetetun määräajan päätyttyä” ei edellytä tällaista vaatimusta. Myöskään hankintadirektiivin liitteen IV kohta b ei tätä edellytä. Liitteessä todetaan, että ”sähköisillä vastaanottovälineillä ja -laitteilla on tarkoituksenmukaisia teknisiä keinoja ja menettelytapoja käyttäen varmistettava ainakin, että voidaan kohtuudella varmistaa, että näiden vaatimusten mukaisesti toimitettuihin tietoihin ei ole pääsyä ennen vahvistettuja määräaikoja”. Direktiivi edellyttää vain sitä, että hankintayksikkö huolehtii siitä, ettei tietoihin ole asiattomia pääsyä.

Direktiivi ei sen sijaan edellytä, että sähköisen tietojenvaihtojärjestelmän tulisi olla sellainen, että se estää hankintayksikön edustajien pääsyn tarjousasiakirjoihin ennen niiden toimittamiselle asetetun määräajan päättymistä.

14. Julkiset käyttöoikeussopimukset

Esityksessä muutetaan julkisten käyttöoikeussopimusten sääntelyä siten, että sekä palveluja että urakoita koskevat käyttöoikeussopimukset ovat pääosin samojen menettelysääntöjen piirissä. Käyttöoikeussopimuksen tunnusmerkistöä ja määritelmiä täsmennetään ja selkeytetään lain määritelmäsäännöksissä ja soveltamisalapoikkeuksissa. Käyttöoikeussopimusten hankintamenettelyjen määräaikasäännökset poikkeavat hankintasopimusten vastaavista. Lisäksi käyttöoikeussopimusten sopimuskauden pituutta rajoitetaan käyttöoikeussopimuksista annetun direktiivin mukaisesti.

Kaupunki katsoo, että 13 luvun käyttöoikeussopimukseen sovellettavat menettelysäännöt ottavat riittävällä tavalla huomioon käyttöoikeussopimusten kilpailuttamisen erityispiirteet. Kaupunki katsoo, että esitetyt säännökset voidaan hyväksyä esitetyssä muodossa.

15. Vaikutusten arviointi

Hankintalainsäädännön kehitys

Hankintalainsäädäntö on ollut voimassa vuodesta 1994 ja siinä on toteutettu useita uudistuksia. Lainsäädännön tavoitteena on yleisesti ottaen tehostaa julkisten varojen käyttöä kilpailuttamisen kautta sekä turvata tarjousmenettelyyn osallistuvien tasapuolisen ja syrjimätön kohtelu. Lainsäädännön uudistusten myötä pääasialliset tavoitteet ovat pysyneet samoina ja niihin on tehty lähinnä kullekin aikakaudelle tyypillisiä täsmennyksiä. Hankintayksiköiden kannalta lainsäädännön uudistukset ovat pääsääntöisesti merkinneet työmäärän lisäystä tarkentuvien ja monipuolistuvien menettelysäännösten myötä.

Kaupungin näkemyksen mukaan vuodesta 1994 voimassa olleen hankintalainsäädännön keskeisenä tavoitteena olevaan julkisten varojen käytön tehostamiseen nyt puheena oleva esitys ei tuo merkittävää uutta. Vastaavasti voidaan todeta yritysten tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun turvaamisen osalta.

Esityksen tavoitteena on hankintadirektiivien tavoitteiden mukaisesti nykyaikaistaa, yksinkertaistaa ja joustavoittaa julkisia hankintoja koskevaa oikeudellista kehystä. Tavoitteena on edelleen tehostaa

ympäristö- ja sosiaalisten näkökohtien huomioimista, parantaa pienten ja keskisuurten yritysten osallistumismahdollisuuksia tarjouskilpailuihin sekä kiinnittää huomiota asianmukaisiin menettelytapoihin, kuten harmaan talouden torjuntaan ja korruptioon liittyviin näkökohtiin.

Tavoitteena on lisäksi painottaa erityisesti sosiaali- ja terveystalushankintojen laatutekijöitä sekä edistää yhteiskunnan esteettömyyttä ja kaikkien käyttäjien vaatimukset täyttävää suunnittelua, lisätä hankintamenettelyjen tehokkuutta sähköisin tietojenvaihtomuodoin sekä tehostaa julkisten varojen käyttöä.

Esityksen vaikutuksista

Kaupungin näkemyksen mukaan esitykseen sisältyvät uudistukset eivät käytännössä tuo kaupungin hankintatoimelle merkittäviä hyötyjä. Kaupunki toteaa, että uudistus lisää yksityiskohtaista sääntelyä ja tulee lisäämään kaupungin hankintayksiköiden työmäärää olennaisesti.

Luvun 3 säännös koskien hankintayksiköiden yhteisvastuuta tilapäisissä yhteishankinnoissa (21 §) mitä todennäköisimmin tulee hankaloittamaan hankintayhteistyötä. Hankintayksiköiden hankintayhteistyöllä saavuttama synergiaetu hankinnan valmistelussa vaarantuu ja mahdollisuus hallinnollisten kustannusten pienentämiseen menetetään.

Luvun 4 kynnysarvojen (25 §) noston johdosta osa hankinnoista tulee jatkossa jäämään hankintalainsäädännön ulkopuolelle. Tämä tulee konkreettisesti helpottamaan jossain määrin hallinnollista taakkaa. Huomiota on kuitenkin kiinnitettävä siihen, että pienhankinnoissa on huomioitava hankintalainsäädännön periaatteet, joka merkitsee sitä, että kaupungin on ohjeistettava myös pienhankintojen tekemistä.

Luvun 5 innovaatiokumppanuus (38 § ja 39 §) ei hankintamenettelynä tule olemaan helpokäyttöinen. Menettelyssä on mm. arvioitava toimittajien valmiuksia tutkimukseen ja kehittämiseen sekä innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen. Innovaatiokumppanuus on jaettava peräkkäisiin vaiheisiin ja toimittajalle on asetettava välitavoitteita. Hankkeelle on asetettava suoritustasot ja enimmäiskustannukset. Menettelyn käyttö tulee edellyttämään perusteellista valmistelua ja edellyttää hankintayksiköltä myös enemmän resursointia seurannan ja valvonnan osalta.

Luvun 8 tietojenvaihtoa koskevien uusien säännösten (62 § - 64 §) vaatimus sähköisen järjestelmän käyttämisestä tuottaa hankintayksiköille kustannuksia ja lisää hallinnollista taakkaa. Sähköisen järjestelmän hankkiminen ja ylläpito aiheuttavat hankintayksiköille kuluja. Hallinnollista työtä hankintamenettelyyn

tarkoitettu sähköinen järjestelmä lisää useissa hankintayksiköissä, koska järjestelmän kautta kulkevat asiakirjat, kuten tarjouspyynnöt ja tarjoukset, on vietävä myös hankintayksikössä muutoin käytössä oleviin asianhallinta- ja arkistointijärjestelmiin, jolloin sama työ tehdään useaan kertaan.

Luvussa 9 esitetty hankinnan jakaminen osiin (75 §) tulee lisäämään hallinnollista työtä hankintamenettelyn toteutuksessa ja sopimusten hallinnassa.

Luvun 10 soveltuvuusvaatimusten ja poissulkemisperusteiden selvityksiä koskevilla säännöksillä (87 § ja 88 §) on pyritty helpottamaan pienten ja keskisuurten yritysten hallinnollista taakkaa soveltuvuuden tarkistamisen osalta. Hankintayksiköiden kannalta esityksen vaikutukset ovat päinvastaiset. Hankintayksikön tulee jatkossa selvittää sekä pakollisten että harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolo ja tämä lisää hankintayksikön työmäärää.

Luvun 11 kansallisten hankintojen ja luvun 12 sosiaali- ja terveystalouden sekä muiden erityisten palveluhankintojen osalta lainsäädännön keventäminen merkitsee käytännössä sitä, että kaupunki joutuu ohjeistamaan näiden hankintojen toteuttamista entistä laajemmin ja yksityiskohtaisemmin. Käytännössä lainsäädännön keventäminen ei tuo sellaisia helpotuksia hallinnolliseen työmäärään ja hankintojen läpiviemiseen kuin mietinnössä esitetään. Lisäksi on todettava, että Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystalouden hankinnat ovat yleensä suurempia kuin 750.000 euroa.

Luvussa 14 säädetyn hankintakertomuksen (123 §) osalta kaupunki toteaa, että esitetyn hankintakertomuksen laatiminen tulee lisäämään hankintayksiköiden työtä ja hallinnollisia kustannuksia.

Luvussa 15 on säädetty valituslupajärjestelmä valitettaessa markkinaoikeudesta korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Kaupungin hankintapäätöksiin liittyen muutosta haetaan korkeimmalta hallinto-oikeudelta verraten harvoin. Näin ollen valituslupajärjestelmään liittyvä rajoittava vaikutus valitusprosessien jatkumisessa on kaupungin kannalta vähämerkityksinen.

16. Hankintalain pykäläkohtaiset kommentit

Luku 2

15 § Hankinnat hankintayksikön sidosyksiköltä

Ks. edellä kohta 1, s. 2.

16 § Hankinnat toiselta hankintayksiköltä

Ks. edellä kohta 1, s. 3.

Luku 3

21 § Muut yhteishankinnat

Ks. edellä kohta 3, s. 6.

Luku 4

25 § Kansalliset kynnysarvot

Ks. edellä kohta 2, s. 3.

Luku 5

35 § Neuvottelumenettelyn kulku

1 momentti: Momentin viimeisessä virkkeessä tuodaan esille, että kuvauksessa esitettävien tietojen on oltava riittävän täsmällisiä, jotta toimittajat voivat arvioida hankinnan luonnetta ja laajuutta ja päättää, jättävätkö ne osallistumishakemuksensa.

Käytännössä osallistumishakemus jätetään hankintailmoituksen ja siihen liittyvän ns. osallistumiskutsun perusteella. Näin ollen momentin ensimmäisessä virkkeessä esitetty menettely, jossa kuvauksen voisi liittää yllä mainitussa tarkoituksessa myös ”tarjouspyyntöön” tai ”neuvottelukutsuun”, eli käytännössä sen jälkeen kun osallistumishakemus jo on jätetty, vaikuttaa epäloogiselta. Asia kaipa tekstiin uudelleen muotoilua siten, että mainittu tavoite ja neuvottelumenettelyn kulku ovat keskenään sopusoinnussa. Esityksen sanamuodon perusteella jää epäselväksi, mihin vaiheeseen kuvaus on liitettävä.

2 momentti: Momentissa olisi selvyiden vuoksi hyvä ottaa käyttöön käsite ”alustava tarjouspyyntö” tai vastaava, jolla olisi mahdollista selvästi tehdä ero neuvottelujen kohteena olevan alustavan tarjouksen perusteena olevan dokumentin ja neuvottelujen päätyttyä esitettävän ”lopullisen tarjouspyynnön” välillä. Käytännössä alustava tarjouspyyntö liitetään nykyisin neuvottelukutsuun.

39 § Innovaatiokumppanuuden kulku

2 momentti: Momentin ensimmäisessä virkkeessä on todettu, että hankintayksikkö voi ”päättää” perustaa innovaatiokumppanuuden joko yhden tai useamman tarjoajan kanssa. Termi ”päättää” lienee ymmärrettävä hankinnan valmisteluun liittyväksi tavanomaiseksi

ratkaisuksi, johon ei liity erityistä päätöksenteon tointa. Kun otetaan huomioon, että sanalla ”päättää” ei ole virkkeen ymmärrettävyyden kannalta merkitystä, voisi sen selvyuden vuoksi jättää pois.

42 § Puitejärjestely

Ks. edellä kohta 4, s. 10.

Luku 8

62 § Sähköinen tietojenvaihto hankintamenettelyssä

Ks. edellä kohta 13, s. 24.

64 § Tietoturvaluus

Ks. edellä kohta 13, s. 25.

Luku 9

72 § Merkkien käyttö hankinnan kohteen kuvauksessa

Ehdotuksen säännökset (72 §) koskien merkkien käyttöä hankinnan kohteen kuvauksessa perustuvat direktiivin 43 artiklaan. Uusi sääntely mahdollistaa voimassa olevaa lakia laajemmin viittaamisen ympäristömerkkien lisäksi myös sosiaalisiin ominaisuuksiin tai muihin ominaisuuksiin viittaaviin merkkeihin. Lisäksi uusi säännös mahdollistaisi suoraan tietyn merkin vaatimisen sen perusteisiin viittaamisen sijaan. Muutoksen tavoitteena olisi korostaa ympäristö- ja sosiaalisten näkökohtien huomioimista, yksinkertaistaa menettelyjä ja vähentää hankintayksiköiden hallinnollista taakkaa.

Tarkoituksena ei esityksen mukaan ole kuitenkaan ohjata hankintayksikköä vaatimaan tiettyä merkkiä, vaan hankintayksikön tulisi käyttää tapauskohtaista harkintaa, jottei merkin vaatiminen sulkisi pois pk-yrityksiä. Hankintayksiköllä ei olisi velvollisuutta viitata merkkiin, vaan se voisi edelleen määritellä hankinnan kohteen asettamalla tietyt vaatimukset ja todeta, mitkä merkit ainakin täyttävät vaaditut ominaisuudet.

Merkin vaatimisen ehdoksi asetettaisiin, että merkille asetetut vaatimukset koskevat ainoastaan perusteita, jotka koskevat hankinnan kohdetta. Jos merkki täyttää muut säännöksessä asetetut vaatimukset, mutta siihen liittyy myös vaatimuksia, jotka eivät liity hankinnan kohteeseen, hankintayksiköt eivät voisi vaatia kyseistä merkkiä, mutta voisivat määritellä hankinnan kohteen viittaamalla kyseisen merkin yksityiskohtaisiin eritelmiin tai tarvittaessa niiden osiin, jotka liittyvät hankinnan kohteeseen ja soveltuvat kyseisen kohteen ominaisuuksien

määrittelemiseen. Tarjoajalla olisi myös mahdollisuus käyttää muita asianmukaisia todistuskeinoja, kuten valmistajan teknisiä asiakirjoja, edellyttäen että tarjoaja pystyy todistamaan tietyille merkeille asetetut vaatimukset tai hankintayksikön ilmoittamat tietyt vaatimukset. Tämä poikkeussäännön soveltuminen edellyttäisi, että tarjoajan ei ole ollut mahdollista saada merkkiä määrääjän kuluessa itsestään riippumattomista syistä.

Kaupunki toteaa, että uudet säännökset helpottavat ympäristökriteerien käyttöä hankinnoissa ja siten vähentävät myös hankintayksiköiden hallinnollista taakkaa. Ehdotuksella on näin merkitystä ympäristökriteerien lisäämiseksi hankinnoissa kaupungin ympäristöpolitiikan tavoitteiden mukaisesti.

74 § Tarjouksen ja osallistumishakemuksen vaatimustenmukaisuuden osoittaminen

Ehdotuksen (74 § 2 mom.) säännös tarjouksen ja osallistumishakemuksen vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta antaisi hankintayksikölle nykyistä laajemmat mahdollisuudet pyytää ehdokkaita ja tarjoajia toimittamaan, lisäämään, selventämään tai täydentämään puutteellisia tai virheellisiä tietoja tai asiakirjoja hankintayksikön asettamassa määrääjassa. Direktiivissä on kyseisen säännöksen osalta jätetty mahdollisuus säätää asiasta kansallisesti toisin.

Vaikka hankintamenettelyissä lähtökohtana on edelleen tarjousten ja osallistumishakemusten lopullisuus, tarjousmenettelyn joustavuuden ja sujuvuuden kannalta olisi esityksen mukaan tarkoituksenmukaista mahdollistaa tarjoajien ja ehdokkaiden antamissa tarjousasiakirjoissa olevien epäolennaisten puutteiden, ristiriitojen ja virheiden korjaaminen. Säännös mahdollistaisi sen, ettei hankintayksiköllä olisi velvollisuutta hylätä tarjouksia kokonaisuuden kannalta vähämerkityksellisten virheiden tai puutteiden vuoksi.

Näkemyksensä nykyistä laajemmasta mahdollisuudesta korjata tarjouksissa olevia epäolennaisia puutteita kaupunki toteaa, että ehdotusta voidaan pitää käytännön hankintatoiminnan sujuvuuden ja joustavuuden kannalta myönteisenä. Perusteluissa mainittujen esimerkkien perusteella on kuitenkin vaikea arvioida, kuinka paljon tilanne muuttuu nykyisen oikeuskäytännön mukaisesta tilanteesta.

Kaupungin mielestä on myös perusteltua, että hankintayksikölle jää edelleen harkintavalta sen suhteen, pyytääkö se tarjoajia tai ehdokkaita täydentämään tai täsmentämään hankinta-asiakirjoja.

75 § Hankintasopimuksen jakaminen osiin

Ks. edellä kohta 9, s. 20.

77 § Alihankinta ja 78 § Alihankkijoiden poissulkeminen

Alihankintoja koskien direktiivi jättää useissa kohdissa kansallista harkintavaltaa koskien sääntelyn sitovuutta ja laajuutta. Monia sitovista tai laajemmista säännöksistä, kuten esimerkiksi hankintayksikön suorat maksut alihankkijoille tai alihankkijoiden yksilöiminen pitkälle sopimusketjuun, ei otettu ehdotukseen muun muassa käytännön hankintojen toteuttamiseen liittyvistä syistä.

Ehdotukseen otettiin kuitenkin säännös (78 §) siitä, että hankintayksikön on vaadittava alihankkijan korvaamista, jos tätä koskeva pakollinen poissulkemisperuste todetaan tarkastuksessa. Poissulkemisperusteiden tarkastaminen ei kuitenkaan ehdotuksen mukaan olisi hankintayksikölle pakollista. Harkinnanvaraisen poissulkemisperusteen koskiessa alihankkijaa, hankintayksikkö voisi puolestaan vaatia alihankkijaa korvattavaksi.

Ehdotuksen mukaan (77 §) hankintayksikön on velvoitettava viimeistään hankintasopimuksen toteuttamisen alkaessa valittua tarjoaja ilmoittamaan sellaisten alihankkijoiden nimet, yhteystiedot ja lailliset edustajat, jotka osallistuvat hankintayksikön välittömässä valvonnassa olevissa tiloissa toteutettavaan rakennusurakkaan taikka palveluhankintaan, jos ne ovat kyseisenä ajankohtana tiedossa. Valitun tarjoaja olisi myös ilmoitettava tällaisia alihankkijoita koskevat muutokset hankintasopimuksen voimassaoloaikana. Ehdotettu sääntely koskee vain EU-kynnysarvot ylittäviä hankintoja eikä ehdotuksessa ole kansallisia hankintoja koskevia säännöksiä alihankinnasta.

Kaupungin mielestä ehdotetut säännökset antaisivat hankintayksiköille paremmat edellytykset puuttua harmaan talouden torjuntaan, mutta jättäisivät niille edelleen harkintavaltaa. Kaupunki katsoo, että hankintojen vaihtelevan luonteen vuoksi voidaan pitää hyvänä, että ehdotuksessa on jätetty tältä osin harkintavaltaa hankintayksiköille. Kaupunki kuitenkin toteaa, että ehdotettu sääntely ei merkitsisi tiukennusta sen omien ohjeiden ja mallien mukaisesti, harmaan talouden torjuntaan liittyviin ehtoihin, jotka pääsääntöisesti koskevat myös tarjoajan alihankkijoita ja jotka tarjoajan tulee nimetä samoin kuin alihankinnan osuus hankinnassa.

Uutena säännöksenä ehdotetaan (77 § 4 mom.), että hankintayksikkö voisi rakennusurakka- ja palveluhankinnoissa sekä tavarahankintaan liittyvissä kokoamis- ja asennustöissä vaatia, että tarjoaja tai ryhmittymän jäsen toteuttaa itse tietyt kriittiset tehtävät. Kaupunki katsoo, että säännös selventää nykyistä tilannetta, sillä voimassa olevassa laissa ei ole tarkempia määräyksiä asiasta. Lisäksi säännös

antaa hankintayksiköille paremmat mahdollisuudet varmistaa, että säännöksen tarkoittamat kriittiset työt tehdään sen edellyttämillä tavoin ja resursseilla.

Lakiehdotuksen mukaan hankintayksikön on veloitettava viimeistään hankintasopimuksen toteuttamisen alkaessa valittua tarjoaja ilmoittamaan sellaisten alihankkijoiden nimet, yhteystiedot ja lailliset edustajat, jotka osallistuvat hankintayksikön välittömässä valvonnassa olevissa tiloissa toteutettavaan rakennusurakkaan taikka palveluhankintaan, jos ne ovat kyseisenä ajankohtana tiedossa. Valitun tarjoaja olisi myös ilmoitettava tällaisia alihankkijoita koskevat muutokset hankintasopimuksen voimassaoloaikana.

Tältä osin ehdotuksen sanamuoto vaikuttaa eroavan direktiivin sanamuodosta, sillä ehdotuksessa käytetyn ilmaisun mukaan rakennusurakka ja palveluhankinta rinnastetaan koskien edellytystä, että ne toteutetaan hankintayksikön välittömässä valvonnassa. Direktiivin sanamuodon mukaan ilmoittamisvelvollisuus koskee rakennusurakkasopimuksia ja sellaisia palveluita, jotka suoritetaan hankintaviranomaisen välittömässä valvonnassa olevissa tiloissa. Lisäksi kaupunki esittää, että tältä osin olisi aiheellista täydentää esityksen perusteluja direktiivin johdantokappaleessa (105) mainituilla esimerkkitapauksilla koskien palvelun suorittamispaikkoja, joista hankintaviranomaiset vastaavat tai jotka ovat niiden välittömässä valvonnassa.

Luku 10

79 § Tarjoajan ja tarjousten valinta

1 momentti: 1 momentissa tehdään yhteenveto parhaan tarjouksen valinnan pääkohdista, mikä helpottaa tarjouksen valintaa koskevan sääntelykokonaisuuden hahmottamista.

2 momentti: Tarjousten vertailu ja hankintapäätöksen tekemisen mahdollistaminen ennen soveltuvuuden lopullista arvioimista avoimessa menettelyssä saattaa toki nopeuttaa menettelyä, mutta saattaa myös aiheuttaa merkittävää viivästystä, jos myöhemmin havaitaan, että valittu tarjoaja ei ollutkaan soveltuva. Tämän vuoksi tavallisesti tultaneen menettelemään niin, että kaikki hankintapäätöksen tekemisen edellyttämät seikat tarkistetaan jo ennen hankintapäätöksen tekemistä

3 momentti: Momentista mukaan hankintayksikkö ei voisi enää hankintapäätöksen tekemisen jälkeen kieltäytyä sopimuksen tekemisestä muulla kuin momentissa mainitulla harkinnan varaisella poissulkemisperusteella eikä se saisi tehdä sopimusta, jos voittanut

tarjoaja ei täytä hankintayksikön asettamia soveltuvuusvaatimuksia tai tätä koskee pakollinen poissulkemisperuste. Tässä näyttäisi jäävän avoimeksi tilanne, jossa voittanutta koskee muu kun em. mainittu harkinnanvarainen poissulkemisperuste.

Ilmeisesti edellä mainittu sääntely siis tarkoittanee, että suoraan lain nojalla voi jättää sopimuksen tekemättä em. perusteella, mutta jos onkin kyse jostain muusta harkinnanvaraisesta poissulkemisperusteesta, pitää hankintapäätös ensin poistaa ja sitten käyttää poissuljentaa. Esityksen perusteluja olisi syytä tarkentaa tältä osin.

80 § Pakolliset poissulkemisperusteet

2 momentti: Ilmeisesti muussa valtiossa annetun tuomion ei tarvitse olla vankeutta, jotta pakollinen poissulkemisperuste olisi olemassa.

81 § Harkinnanvaraiset poissulkemisperusteet

1 momentti 4 kohta: Perusteluissa voisi ehkä viitata EU-tuomioistuimen ratkaisuun asiassa c-358/12, jonka periaatteiden mukaan vähäinen laiminlyönti on olennainen ja vakava poissulkemisen perusteena tuomiossa esitetyillä perusteilla.

7 ja 8 kohdat: Kohdissa käytetty sanamuoto 'voi sulkea pois...' on hieman hämäävä. Lienee nimittäin niin, että jos eturistiriitaa (7 kohta) tai vääristynyttä kilpailua (8 kohta) ei voida muuten poistaa, on ehdokas tai tarjoaja suljettava pois tarjouskilpailusta, jotta tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu voisi onnistua. Tätä näkökohtaa voisi avata esityksen perusteluissa.

4 momentti: Momentin perusteluissa puhutaan erheellisesti pakollisista poissulkemisperusteista, vaikka kyse on harkinnanvaraisista poissulkemisperusteista.

82 § Ehdokkaan ja tarjoajan korjaavat toimenpiteet

Esityksestä ei täysin käy selville, mitä perusteluissa tarkoitetaan maininnalla, jonka mukaan riskinä olisi näytön esittäminen vasta tuomioistuinkäsittelyssä. Nykyisen oikeuskäytännön mukaanhan esimerkiksi vasta markkinaoikeudessa esitettyä näyttöä ei oteta huomioon, kun arvioidaan hankintamenettely oikeellisuutta.

Joka tapauksessa esitetyn näytön arvioiminen tullee aiheuttamaan hankintayksiköille ongelmia, vaikka tilanteita tuskin kovin usein esiintyy.

85 § Taloudellinen ja rahoituksellinen tilanne

1 momentti: Toisessa lauseen alun pitäisi kuulua seuraavasti: 'Tätä varten hankintayksikkö voi asettaa vaatimuksia esimerkiksi vähimmäisliikevaihdosta...'. Tällöin kävisi selväksi, että hankintayksikkö voi asettaa muitakin taloudellista suorituskykyä koskevia vaatimuksia kuin vain pykälässä mainitut.

86 § Tekninen suorituskyky ja ammatillinen pätevyys

Pykälän perusteluissa puhutaan erheellisesti taloudellisesta ym. suorituskyvystä, vaikka pykälässä käsitellään teknistä ja ammatillista suorituskykyä.

87 § Yhteinen eurooppalainen hankinta-asiakirja

Vaikuttaisi siltä, että pykälän kohdalle esitykseen kirjatut perustelut koskevatkin pykälää 88.

88 § Poissulkemisen edellytysten ja soveltuvuusvaatimusten täyttymisen selvittäminen

1 momentti: Lienee siis aina hankittava selvitys myös harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolosta, vaikka niiden käyttämien on hankintayksikön harkinnassa. Tästä aiheutuu turhaa hallinnollista työtä, jos hankintayksikkö ei em. perusteita kuitenkaan päätä käyttää.

2 momentti: Jossain määrin epäselväksi jää, miten puitejärjestelyyn voidaan valita toimittajia ilman, että heidän soveltuvuuttaan on tarkistettu. Tätä seikkaa olisi syytä avata lainkohdan perusteluissa.

5 momentti: Sanamuodosta voi saada sen käsityksen, että liitteen D luettelo on taloudellisen suorituskyvyn selvittämisen osalta tyhjentävä, vaikka kyse tosiasiaa on esimerkkiluettelosta.

89 § Sähköinen todistushakemisto

Pykälässä puhutaan sekä poissulkemisen edellytysten että hankintayksikön asettamien soveltuvuusvaatimusten täyttymisen tarkistamisesta. Sen sijaan perustelujen mukaan tässä on kyse vain poissulkemisen edellytysten selvittämisestä, mikä lienee virhe.

90 § Ympäristöasioiden hallinta- ja laadunvarmistustoimenpiteet

Otsikko voi johtaa harhaan, sillä kohdassa ei säännellä ympäristöasioiden laadunvarmistustoimenpiteitä. Otsikko olisi selkeämpi ilman tavuviivaa.

1 momentti: Otsikossa lukee 'ympäristöasioiden hallinta-' ja pykälässä käytetään mm. seuraavia termejä: 'ympäristövaikutusten hallintaa',

'ympäristöasioiden hallintaa', 'ympäristöjärjestelmiin' ja 'ympäristönhallintatoimenpiteistä'. Tältä osin herää kysymys, onko näitä kaikkia termejä käytetty johdonmukaisesti, vai ovatko ne osittain tai kokonaan päällekkäisiä.

92 § Tarjouskilpailuun osallistuminen ryhmittymänä ja muiden yksiköiden voimavarojen käyttö

3 momentti: Lähtökohtaisestihan kaiketi ehdokas, tarjoaja tai näiden ryhmittymä pitäisi sulkea pois tarjouskilpailusta, jos hän tai ao. ryhmittymä yhdessä ei täytä asetettuja soveltuvuuden vähimmäisvaatimuksia. Jos lainkohdassa tarkoitetaan sopimuksen täytäntöönpanon aikaista tilannetta, niin se olisi syytä sanoa ainakin lainkohdan perusteluissa.

93 § Kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen valinta

1 momentti: Kansallisesti asetettu perusteluvelvollisuus käytettäessä halvinta hintaa valintaperusteena lienee hyväksyttävissä, vaikka kaupungin käsityksen mukaan laatu on ainakin kaupungin hankinnoissa jo nykyäänkin otettu huomioon mm. hankinnan kohteen vähimmäisvaatimuksissa ja soveltuvuusvaatimuksissa käytettäessä valintaperusteena halvinta hintaa.

2 momentti: Perusteluissa tulisi ottaa selvästi kantaa siihen, voidaanko soveltuvuusvaatimuksia saa käyttää vertailuperusteina vähimmäisvaatimusten ylittäviltä osin. Kaupungin käsityksen mukaan näin voidaan menetellä.

5 momentti: Momentin mukaan tarjoajan on pystyttävä todentamaan vertailuperusteisiin liittyvät tiedot tarjousten vertailua varten.

Tältä osin momenttia voisi perusteluissa avata nykyistä enemmän. Lainkohdassa on kyse ajankohdasta, jolloin tarjousvertailu tehdään, joten riittävää ei voi olla, että annetut tiedot voidaan todentaa vasta sopimuksen täytäntöönpanon aikana.

Lisäksi on otettava huomioon se, mitä hankintapäätöksen tekemisestä lausutaan 122 §:ssä ja käytettävistä vertailuperusteista 93 §:ssä. Kaupungin käsityksen mukaan näistä lainkohdista seuraa käytännössä se, että hankintayksikön on tosiasiallisesti voitava selvittää mihin konkreettisiin seikkoihin tarjousten väliset erot perustuvat.

Käsitettä "todentaa" voisi sen uutuuden vuoksi selventää tai perustella.

95 § Elinkaarikustannukset

Pykälän sisältö kokonaisuudessaan jää lain soveltajalle jossain määrin epäselväksi seuraavista syistä. Elinkaarikustannusten ”huomioinnista” (po. huomioon ottamisesta) käytetään useita erilaisia käsitteitä, joita ei avata (edes) perusteluissa: pykälässä säädettäisiin ”arviointimenetelmästä”, ”elinkaarikustannusmallista” ja ”elinkaarikustannusten arvioinnista”. Koska pykälä ja sen sisältö on voimassa olevaan lakiin verrattuna täysin uusi, olisi tärkeää, että näitä käsitteitä ja niiden käyttöä selvennettäisiin tai vaihtoehtoisesti käsitteiden lukumäärää vähennettäisiin, jos se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista.

Edellisen lisäksi pykälän neljäs momentti (4 mom.) on kirjaukseltaan epäselvä. Lain soveltaja saa siitä sellaisen, mahdollisesti virheellisen, käsityksen että kaikissa tapauksissa, niin sisäisiä kuin ulkoisia elinkaarikustannuksia arvioitaessa, on sovellettava vain ja ainoastaan joko a) muualla lainsäädännössä tai b) EU-säädöksellä pakolliseksi säädettyä menetelmää. Tätä tulee selventää, jotta momenttiin ja pykälään yleisesti ei jää sen soveltajalle tulkinnanvaraisuutta. Selventäminen tulee tehdä itse säännökseen.

Pykälän perusteluissa, viidennessä kappaleessa, perustellaan menetelmien käyttöä ensin kieltämällä tapauskohtainen arviointimenetelmä, mutta myöhemmin viimeisessä virkkeessä kuitenkin kirjoitetaan ”tiettyä hankintaa varten perustetuista menetelmistä”. Tätä ristiriitaa tulisi selventää.

96 § Poikkeuksellisen alhaiset tarjoukset

1 momentti: Säännös lisää hankintayksiköiden hallinnollista taakkaa merkittävästi, koska:

- Selvitys on pyydettävä kaikilta alihintaisen tarjouksen tehneiltä. Muutenhan ei voida tehdä perusteltua hankintapäätöstä;
- Säännöksen mukaan vaikuttaa siltä, että hankintayksikön olisi määriteltävä, mistä seikoista se haluaa selvitystä. Ongelmalliseksi tietojen pyytämisen tekee se, että hankintayksikkö ei voi tietää, mitä selvitystä tarjoajalla on esitettävänä.

Lisäksi on huomattava, että lainkohdassa on kyse tarjouksen arvioinnista eikä soveltuvuuden arvioinnista, vaikka tässä yhteydessä selvitetään soveltuvuuteen liittyviä seikkoja kuten työehtojen noudattamista. Kaupungin käsityksen mukaan olisi hankintaprosessin kannata johdonmukaista sulkea tarjoaja pois tarjouskilpailusta eikä hylätä tarjousta alihintaisena, jos alihintaisuus perustuu seikkaan, joka muodostaa harkinnanvaraisen poissulkemisperusteen.

Luku 11

102 § Tietojenvaihto kansallisissa menettelyissä

Pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa olisi hyvä tarkentaa sitä, että kansallisissa menettelyissä tulee, silloin jos käytetään tietojenvaihtoon sähköisiä välineitä, noudattaa vain 62 §:n säännöksiä, mutta ei 63 ja 64 §:n säännöksiä.

105 § Kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen valinta

Vertailuperusteiden osalta perusteluissa voisi tarkemmin avata vertailuperusteiden painottamista. Nykylain mukaan (72 §) on riittävä, jos vertailuperusteet ilmoitetaan tärkeysjärjestyksessä, eikä niitä tarvitse painottaa. Eesityksen perusteluissa todetaan puolestaan, ettei vertailuperusteiden alakriteerien painoarvoja tarvitsisi yksilöidä. Verrattuna itse ehdotuksen pykälätekstiin esityksen pykälää vastaava perustelujen kohta vaikuttaa siten hieman yksityiskohtaisemmalta sääntelyltä.

Luku 12

107 § Sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut sekä muissa erityisissä palveluhankinnoissa noudatettavat tavoitteet

Ks. edellä kohta 6, s. 14.

109 § Suorahankinta erityistilanteissa

Ks. edellä kohta 6, s. 15.

Luku 14

123 § Hankintamenettelyä koskeva kertomus

Ks. edellä kohta 10, s. 22.

124 § Hankintamenettelyn keskeyttäminen

Kaupunki ehdottaa, että luettavuuden parantamiseksi hankintamenettelyn keskeyttämistä koskevan 124 §:n perusteluihin kirjattaisiin auki missä tilanteessa keskeyttäminen on sallittu ja missä kielletty huomioiden viimeaikainen oikeuskäytäntö.

126 § Hankintapäätöksen tiedoksi

Kaupunki esittää, että hankintapäätöksen tiedoksiannosta koskevaan 126 §:ään tulisi ottaa nykyisessä laissa oleva kirjaus täsmentämään sähköisen tiedoksiannon ajankohtaa: ”Tällaisena ajankohtana pidetään

viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin." Nyt tuo kirjaus on pykälätekstistä poistettu ja se on omiaan aiheuttamaan tarpeettomia väitteitä siitä, ettei sähköinen tiedoksianto olisi tullut lähettämispäivänään perille.

127 § Hankintasopimuksen tekeminen

Ks. edellä kohta 10, s. 22.

130 § Suorahankinnasta ilmoittaminen ja hankintasopimuksen tekeminen

Ks. edellä kohta 10, s. 22.

131 § Hankintaoikaisun tekeminen

Hankintaoikaisun tekemistä koskevan 131 § perusteluissa todetaan, että mikäli sitova hankintasopimus on jo tehty, hankintayksikkö ei voi yksipuolisesti hankintaoikaisulla muuttaa sopimuksen tekemiseen johtanutta ratkaisuaan ja ilmeisesti tästä syystä pykälätekstistä on poistettu voimassa olevassa laissa oleva kohta: "Päätöstä tai ratkaisua ei kuitenkaan voida korjata hankintaoikaisuna, jos hankintasopimus on tehty." Kaupungin näkemyksen mukaan kyseinen lause olisi hyvä säilyttää pykälätekstissä selvyiden vuoksi.

Laki vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (erityisalojen hankintalaki)

17. Erityisalojen hankintalaki

Esityksessä selkeytetään erityisalojen hankintalain soveltamisalan kannalta keskeisiä käsitteitä ja sääntöjä kuten yksin- ja erityisoikeudet, erityisalatoiminnot, erityisalojen soveltamisalapoikkeukset sekä sidosyritykset ja yhteisyritykset. Esityksessä pysytetään voimassa olevan erityisalojen hankintalain soveltamisalaa koskeva rajaus, jossa lakia ei sovelleta erityisalojen hankintalain EU-kynnysarvon alittaviin hankintoihin.

Esityksessä selkeytetään erityisalojen hankintalain menettelyjä viranomaissektorin hankintalakia vastaavalla tavalla esimerkiksi dynaamista hankintajärjestelmää koskien. Erityisalojen hankintadirektiivin mukaisesti myös puitejärjestelyä koskevia sääntöjä täsmennetään vastaamaan voimassa olevaa erityisalojen hankintalakia enemmän viranomaissektorin hankintasääntöjä.

Esitys sisältää myös säännökset uusista innovaatiokumppanuudesta sekä sähköisestä luettelosta. Erityisalojen hankintalain neuvottelumenettelyt pysyisivät kuitenkin edelleen voimassa olevan lain tavoin hyvin joustavina ja väljinä.

Sidosyksikköhankinnat

Hankintayksiköiden määritelmät on lakiehdotuksen 5 §:ssä eriytetty viranomaishankintayksikköön ja muuhun hankintayksikköön. Lakiehdotuksen 27 §:ssä määritellään muun hankintayksikön sidosyrityksen kriteerit. Edellytyksenä on, että vähintään 80 % sidosyrityksen 3 viimeisen vuoden tavarantoimitusten, palvelujen tai rakennusurakoiden keskimääräisestä liikevaihdosta muodostuu toimituksista hankintayksiköille tai muille yhteisöille, joihin sillä on sidossuhde. Lakiehdotuksen 25 §:ssä määritellyn viranomaishankintayksikön sidosyksikön osalta toiminnan harjoittamisen raja on sen sijaan asetettu 90 %:iin.

Kaupunki katsoo, että viranomaishankintayksikön sidosyksikön osalta raja olisi tarkoituksenmukaista asettaa määrältään vastaavaksi kuin mitä on säädetty muun hankintayksikön sidosyritykseltä, eli 80 %.

Neuvottelumenettely

Lakiehdotus ei aseta rajoituksia neuvottelumenettelyn käytölle. Neuvottelumenettelyn käyttö erityisaloilla olisi siis edelleen varsin vapaata.

Kaupunki katsoo, että tämä tilanne on tärkeitä säilyttää ennallaan. Tämä mahdollistaa esim. Helsingin kaupungin liikennelaitoksen suurissa kalustohankinnoissa, joissa valmista tuotetta ei markkinoilta ole saatavissa, joustavan ja tarkoituksenmukaisen hankintamenettelyn.

Tältä osin mietinnön yksityiskohtaisissa perusteluissa, (38 §, s. 278) on todettu, että tämä uusi pykälä vastaa pääosin voimassa olevan erityisalojen hankintalain 34 §:ssä säädettyä. Sanotussa 34 §:ssä säädetään kuitenkin määräaikojen pidentämisestä.

ESITYS TIEDONSAANTIOIKEUDESTA (harmaan talouden torjunta)

Kaupunginhallitus kiinnittää erityistä huomiota julkisiin hankintoihin liittyvän harmaan talouden torjunnan kannalta keskeisiin käytännön epäkohtiin, jotka tulee huomioida hankintalain kokonaisuudistuksen yhteydessä. Kunta on myös veronsaajayhteisö ja viranomainen, jonka erityisiin intresseihin kuuluu harmaan talouden torjunta ja tasapuolisen kilpailun toteutuminen julkisissa hankinnoissa.

Kunnan hankintayksiköt pyrkivät omin toimenpitein julkisista rekistereistä sekä yrityksiltä ja yhteisöiltä itseltään pyydetyin selvityksin varmistamaan, että nämä ovat hoitaneet julkiset velvoitteensa. Verottaja pyrkii torjumaan harmaata taloutta hyödyntämällä muun muassa rakentamiseen liittyvän tiedonantovelvollisuuden perusteella saamiensa tietoja. Kaupungin vapaaehtoisesti toimittamat palveluhankintoja koskevat tiedot täydentävät Verohallinnon aineistoa myös muilta toimialoilta.

Kaupungin toimenpiteistä huolimatta Verohallinnon tarkastuksissa paljastuu yrityksiä ja yhteisöjä, jotka eivät ole hoitaneet velvoitteitaan. Verohallinnon harmaan talouden selvitysyksikön Helsingin kaupungin hankintoja koskevan raportin (19.5.2015) mukaan myös organisaation yritysten ja yhteisöjen vastuuhenkilöiden henkilökohtaisten verovelkojen ja heidän edustamiensa organisaatioiden verovelkojen välillä on havaittu tilastollinen yhteys. Verottajan kaupungille toimittama harmaan talouden seulontatieto on tilastollista tietoa.

Kaupunginhallitus pitää harmaan talouden torjunnan kannalta merkittävänä epäkohtana sitä, ettei Verohallinto voi verolainsäädännön ja julkisuuslain salassapitosäännöksiin vedoten antaa kaupungille tunnistetietoja niistä kaupungin yhteistyökumppaneista, joiden osalta verottaja on havainnut harmaan talouden piiriin kuuluvaa toimintaa. Yritys- ja yhteisökohtaisten tietojen saanti verottajalta tehostaisi harmaan talouden torjuntaa ja mahdollistaisi kunnalle pidättäytymisen yhteistyöstä sellaisten yritysten ja yhteisöjen kanssa, jotka eivät ole täyttäneet lakisääteisiä velvoitteitaan.

Kaupunki esittää, että julkisia hankintoja tekeville viranomaisille tulisi säätää tiedonsaantioikeus palveluja tarjoavien organisaatioiden julkisten velvoitteiden kuten verojen, eläke-, työttömyys- ja tapaturmavakuuttamisen sekä tullin perimien maksujen hoitamiseen liittyviin tietoihin. Lisäksi julkisia hankintoja tekevän tulisi pystyä tehokkaasti hyödyntämään palveluntarjoajien vastuuhenkilöiden sekä näiden muun yritystoiminnan velvoitteidenhoitoon liittyviä tietoja julkisia hankintoja tehtäessä ja sopimuksen aikaisessa valvonnassa.

Käsittely

Vastaehdotus:

Lasse Männistö: Kaupunginhallitus muuttaa lausuntoa siten, että sidosyksikkörajaa ei esitetä 80 %:iin vaan sitoudutaan työryhmämietinnössä esitettyyn 90 %:iin. Kilpailuneutraliteetin ja markkinoilla toimivien yritysten yhdenvertaisuuden näkökulmasta on erittäin tärkeää, etteivät julkisyhteisöjen täysin omistamat yritykset toimi avoimesti kilpailluilla markkinoilla, jos julkisyhteisöjen niiltä toteuttamiin

hankintoihin ei sovelleta hankintalakia. Vastaavasti julkisomisteisten yhtiöiden toimiessa markkinoilla, tulee niihin soveltaa hankintalakia ja sen velvoitteita kilpailutuksista myös julkisissa hankinnoissa.

Kannattaja: Tatu Rauhamäki

Vastaehdotus:

Pilvi Torsti: Muutetaan kohtaa 2, jossa on lueteltu kansalliset kynnsarvot, siten, että lisätään kaikkiin kohtiin 60 000 € sijaan esitys 100 000 € tavara- ja palveluhankinnat ja suunnittelutyö osalta kynnsarvoksi.

Kannattaja: Antti Koskela

1. äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään kaikkiin kohtiin 60 000€ sijaan esitys 100 000 € tavara- ja palveluhankinnat ja suunnittelutyö osalta kynnsarvoksi.

Jaa-äännet: 7

Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen

Ei-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Antti Koskela, Hannu Oskala, Tuomas Rantanen, Pilvi Torsti, Mirka Vainikka

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 7 - 8 kaupunginhallitus hyväksyi Pilvi Torstin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen.

2. äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kaupunginhallitus muuttaa lausuntoa siten, että sidosyksikkörajaa ei esitetä 80 %:iin vaan sitoudutaan työryhmämietinnössä esitettyyn 90 %:iin. Kilpailuneutraliteetin ja markkinoilla toimivien yritysten yhdenvertaisuuden näkökulmasta on erittäin tärkeää, etteivät julkisyhteisöjen täysin omistamat yritykset toimi

avoimesti kilpailla markkinoilla, jos julkisyhteisöjen niiltä toteuttamiin hankintoihin ei sovelleta hankintalakia. Vastaavasti julkisomisteisten yhtiöiden toimiessa markkinoilla, tulee niihin soveltaa hankintalakia ja sen velvoitteita kilpailutuksista myös julkisissa hankinnoissa.

Jaa-äännet: 9

Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Otso Kivekäs, Antti Koskela, Hannu Oskala, Terhi Peltokorpi, Tuomas Rantanen, Pilvi Torsti, Mirka Vainikka

Ei-äännet: 6

Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 9 - 6 kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän esityksen.

Kahden suoritettun äänestyksen perusteella kaupunginhallitus hyväksyi Pilvi Torstin vastaehdotuksen mukaisesti muutettun esityksen.

Lasse Männistö jätti eriävän mielipiteen kaupunginhallituksen päätöksestä alta ilmenevin perusteluin. Eriävään mielipiteeseen ja siihen jätettyihin perusteluihin yhtyivät Arja Karhuvaara, Laura Rissanen ja Tatu Rauhamäki.

Helsingin valtuustostrategian mukaan kaupungin tavoitteena on olla Suomen yritysmyönteisin kaupunki. Tämän tavoitteen taustalla on olla kaupunki, jossa yksityisen sektorin yritystoiminnan ja markkinatalouden toiminta on mahdollisimman kitkatonta synnyttäen helsinkiläisille työtä ja hyvinvointia.

Helsingissä markkinataloudella on hyvät lähtökohdat, sillä yrityksiä ja liiketoimintaa on alueella paljon. Markkinat toimivat tehokkaasti lähes kaikilla liiketoiminnan sektoreilla.

Kaupunginhallituksen päätös kannattaa julkisomisteisten yhtiöiden sidosyksikkörajan alentamista 80% liiketoiminnan kokonaisvolyymistä on täysin vastakkainen valtuuston strategiatavoitteen kanssa ja asettaa eriarvoiseen asemaan kaupungin usein monopoliasemassa suhteessa kaupunkiin toimivat in-house-yhtiöt ja muut yritykset. Kilpailuneutraaliteetin ja markkinoilla toimivien yritysten

yhdenvertaisuuden näkökulmasta on erittäin tärkeää, etteivät julkisyhteisöjen täysin omistamat yritykset toimi avoimesti kilpailuilla markkinoilla, jos julkisyhteisöjen niiltä toteuttamiin hankintoihin ei sovelleta hankintalakia. Vastaavasti julkisomisteisten yhtiöiden toimiessa markkinoilla, tulee niihin soveltaa hankintalakia ja sen velvoitteita kilpailutuksista myös julkisissa hankinnoissa.

Helsingin linjaa suhteessa hankintalain soveltamiseen ei tulisi myöskään muodostaa puhtaasti kaupungin itse omistamien yhtiöiden näkökulmasta vaan huomioida myös laajempi elinkeinopoliittinen vaikutus. Jos kaikkiin avoimilla markkinoilla kilpaileviin yhtiöihin tulisi soveltaa hankintalakia kaikilta osin, edistäisi se uusia yritystoiminnan mahdollisuuksia, kilpailua markkinoilla sekä talouskasvua.

Näillä perusteilla esitämme eriävän mielipiteemme kaupunginhallituksen päätökseen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Harry Ahlgren, johtava kaupunginasiainjohtaja: 310 36194
harry.ahlgren(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö 13.5.2015
- 2 Työ- ja elinkeinoministeriö, lausuntopyynnön_tustatiedot
- 3 Hankintalain kokonaisuudistuksen valmisteluryhmän mietintö_tivistelmä
- 4 Hankintalain kokonaisuudistuksen valmisteluryhmän mietintö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa työ- ja elinkeinoministeriölle hankintalain kokonaisuudistuksen valmisteluryhmän mietinnöstä seuraavan lausunnon:

Lausunto on jaettu seuraaviin kohtiin:

Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista

1. Lainsäädännön soveltamisala, sidosyksikkö ja hankintayksiköiden yhteistyö s. 2

22.06.2015

Ryj/6

2. Kansalliset kynnyсарvot s. 3
3. Yhteishankinnat s. 6
4. Hankintamenettelyt s. 8
5. Kansalliset menettelyt s. 11
6. Sosiaali- ja terveyspalvelut s. 14
7. Ehdokkaiden ja tarjoajien sekä tarjousten valinta s. 16
8. Ympäristö- ja sosiaaliset näkökohdat s. 18
9. Pienten ja keskisuurten yritysten asema julkisissa hankinnoissa s. 19
10. Hankintaa koskevat päätökset ja hankintasopimus s. 21
11. Valvonta ja neuvonta s. 23
12. Oikeussuojajärjestelmä s. 23
13. Sähköiset viestintävälineet s. 24
14. Julkiset käyttöoikeussopimukset s. 27
15. Vaikutusten arviointi s. 27
16. Hankintalain pykäläkohtaiset kommentit s. 29

Laki vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (erityisalojen hankintalaki)

17. Erityisalojen hankintalaki s. 40

Esitys tiedonsaantioikeudesta (harmaan talouden torjunta) s. 41

Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista

1. Lainsäädännön soveltamisala, sidosyksikkö ja hankintayksiköiden yhteistyö

Soveltamisala

Mietinnössä ei ole esitetty soveltamisalaan olennaisia muutoksia. Näin ollen esimerkiksi lain soveltamista keskeisesti määrittelevät hankintasopimuksen ja hankintayksikön määritelmät pysyvät entisellään.

Sidosyksikköhankinnat

Sidosyksikköhankintojen osalta mietinnön esitys (15 §) perustuu pääosin direktiivin velvoittavaan sisältöön. Näin ollen kansallisessa

laissa ei ole juurikaan liikkumavaraa. Mietinnössä on esitetty sidosyksikön nykyisen määritelmän täsmentämistä siten, että sidosyksikön tulee harjoittaa vähintään 90 % toiminnastaan niiden hankintayksiköiden kanssa, joiden määräysvallassa se on. Sidosyksikkö voisi siten harjoittaa ns. ulosmyyntiä alle 10 % toiminnastaan. Nykyisessä laissa asia on ilmaistu toteamalla, että sidosyksikön on harjoitettava ”pääosa” toiminnastaan emon kanssa. Direktiivin mukaan olisi mahdollista, että sidosyksikkötoiminnan raja asetettaisiin 80 %:iin, jolloin sidosyksikkö voisi harjoittaa ulosmyyntiä alle 20 %:a toiminnastaan.

Lisäksi esitykseen on otettu direktiivistä johtuen laajennus sidosyksikkötoiminnan soveltamisalaan. Sidosyksikköhankinnaksi katsottaisiin myös sidosyksikön hankinnat konsernin emolta ja muilta konserniin kuuluvilta sidosyksiköiltä. Esityksessä on myös täsmennetty määräysvallan käsitettä.

Kaupunginhallitus toteaa, että sidosyksikkösuhdetta koskevat säännökset ja niiden ulottaminen kaupunkikonsernin sidosyksiköiden väliseen hankintaan ovat tarpeellisia. Kaupunkikonsernin tytäryhteisöiden perustaminen johtuu tavanomaisesti siitä, että kaupunki katsoo omista lähtökohdistaan tarkoituksenmukaisemmaksi harjoittaa jotain toimintaa erillisenä oikeushenkilönä. Hankintalain näkökulmasta katsottuna kaupunkikonsernin tytäryhteisöiden asemaa tulisi verrata kaupungin omien yksiköiden asemaan. Näin ollen kaupunkikonsernin yksiköiden välillä tapahtuviin hankintoihin ei lähtökohtaisesti tulisi soveltaa hankintalakia.

Helsingin kaupungilla on huomattava määrä tytäryhteisöitä, jotka täyttävät nykyisin asettamat sidosyksikön vaatimukset. Kaupunki soveltaa hankinnoissa sidosyksikköhankintaa koskevaa säännöstä.

Sidosyksikkösuhteen määritelmään liittyvän toiminnan harjoittamisen määrällisen vaatimuksen osalta kaupunki esittää, että direktiivin artiklan 12.1 mahdollistamalla tavalla riittäväksi katsottaisiin, että sidosyksikön toiminnasta 80 % suuntautuu siihen määräysvaltaan käyttävään hankintayksikköön. Lisäksi kaupunki pitää perusteltuna sitä, että esityksessä on pyritty täsmällisemmin määrittelemään sidosyksikön kriteerit.

Hankintayksiköiden välinen yhteistyö

Hankintayksiköiden välisen yhteistyön osalta mietinnön esitys (16 §) perustuu pääosin direktiivin velvoittavaan sisältöön. Esityksen mukaan lakia ei sovelleta hankintayksiköiden väliseen hankintasopimukseen, jolla hankintayksiköt toteuttavat yhteistyössä niiden vastuulla olevat yleisen edun mukaiset julkiset palvelut. Edellytyksenä on kuitenkin, että

yli 90 % yhteistyön piiriin kuuluvista palveluista tuotetaan sopimuksen osapuolia varten.

Direktiivissä prosentuaalinen markkinoilla toimimisen osuus on määritelty enimmillään 20 %:iin. Esitykseen sisällytetty 10 % perustuu siihen ajatukseen, että tätä suuremman osuuden katsotaan vaarantavan julkisen ja yksityisen välistä kilpailuneutraliteettia.

Kaupungin näkemyksen mukaan direktiivissä määritellyn ulosmyynnin osuuden enimmäismäärän asettamisessa lienee otettu huomioon Euroopan Yhteisön lainsäädännössä ja oikeuskäytännössä vaikuttavaan kilpailuneutraliteettiin liittyvät näkökohdat ja että esityksessä mainitulla perusteella ulosmyynnin enimmäismäärän rajoittaminen kansallisesti 10 %:iin ei ole perusteltua. Yleisen edun mukaisten julkisten palveluiden yhteistyöjärjestelyjen tavoitteena ei lähtökohtaisesti ole markkinoille pyrkiminen. Sen sijaan joissakin olosuhteissa voi syntyä tilanne, jossa esimerkiksi yksityissektorin palveluntarjonnan puutteellisuuden vuoksi on perusteltua, että julkisyhteisöt tarjoavat palveluja myös yksityissektorille. Tällöin tulisi olla käytettävissä direktiivin mahdollistama 20 %:n ulosmyynti. Näistä syistä johtuen kaupunki esittää, että sopimuksen osapuolille tuotettavien palveluiden raja olisi 80 %.

2. Kansalliset kynnsarvot

Direktiivi määrittelee EU-hankintojen kynnsarvot sitovasti. Kansalliset kynnsarvot sen sijaan ovat kansallisesti päätettävissä. Mietinnössä (25 §) ehdotetaan hankintalain uusiksi kansallisiksi kynnsarvoiksi:

- 60.000 euroa tavara- ja palveluhankinnoissa sekä suunnittelukilpailuissa (nykyisin 30.000 euroa)
- 100.000 euroa eräissä koulutuspalveluhankinnoissa (ei muutosta nykyiseen)
- 150.000 euroa rakennusurakoissa (ei muutoksia nykyiseen)
- 300.000 euroa sosiaali- ja terveystalouden palveluja sekä muita erityisiä palveluja koskevissa hankinnoissa (nykyisin 100.000 euroa)
- 500.000 euroa julkisissa käyttöoikeussopimuksissa (nykyisin käyttöoikeusurakoiden kynnsarvo 150.000 euroa, palveluiden osalta 30.000 euroa).

Rakennusurakoiden ja eräiden koulutuspalveluhankintojen kynnsarvoihin ei esitetä muutoksia.

Sosiaali- ja terveystalvaeluiden sekä muiden erityisten palveluiden ja julkisten käyttöoikeussopimusten osalta ehdotetaan, että käytössä on vain yksi kynnysarvo, jonka ylittävissä hankinnoissa sovelletaan hankintadirektiiviin ja käyttöoikeussopimuksista annetun direktiivin määräyksiä täysimääräisinä. Tämä tarkoittaa myös sitä, että näistä hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista tehdään EU-laajuinen hankintailmoitus myös sellaisissa tilanteissa, joissa hankinnan tai käyttöoikeussopimuksen arvo alittaa hankinta- ja käyttöoikeussopimusdirektiiveissä asetetut korkeammat kynnysarvot.

Muiden kuin valtion keskushallintoviranomaisten tai puolustuksen alalla toimivien hankintaviranomaisten osalta EU-kynnysarvot ovat seuraavat:

- 207.000 euroa tavara- ja palveluhankinnoissa sekä suunnittelukilpailuissa
- 5.186.000 euroa rakennusurakoissa

Tavara- ja palveluhankinnat ja suunnittelukilpailu

Esityksessä on ehdotettu, että uudeksi kansalliseksi kynnysarvoksi tavarahankinnoissa, palveluhankinnoissa ja suunnittelukilpailuissa tulisi 60.000 euroa.

Kaupungin näkemyksen mukaan esitettyä 60.000 euron kynnysarvoa voidaan pitää sopivana. Vaikka puheena olevaa kynnysarvoa esitetään nostettavaksi kaksinkertaiseksi nykyiseen verrattuna ja siten lain soveltamisalan ulkopuolelle jäävien hankintojen määrä lisääntyy jonkin verran, on otettava huomioon, että hankintalainsäädännön periaatteita (tasapuolisuus, syrjimättömyys, avoimuus, suhteellisuus) on noudatettava myös kansallisen kynnysarvon alittavissa ns. pienhankinnoissa. Lisäksi kaupungilla on pienhankintoja koskevia määräyksiä mm. kaupungin taloussäädännössä ja talousarvion noudattamisohjeessa.

Rakennusurakat

Esityksessä ei ole esitetty muutosta rakennusurakoita koskevaan 150.000 euron kynnysarvoon.

Kaupunki toteaa, että tavara- ja palveluhankintojen osalta kynnysarvoa on esitetty nostettavaksi 60.000 euroon. Tämä johtaa siihen, että tavara- ja palveluhankintojen kynnysarvon raja lähestyy olennaisesti rakennusurakoiden kynnysarvoa. Kun otetaan huomioon, että tavara ja palveluhankintojen EU-kynnysarvo on 207.000 euroa ja rakennusurakoiden 5.186.000 euroa, tulisi kaupungin näkemyksen mukaan myös rakennusurakoiden kansallista kynnysarvoa nostaa

vähintäänkin samassa suhteessa kuin tavara- ja palveluhankintojen kynnysarvoa.

Näin ollen kaupunki esittää, että rakennusurakoita koskevaa kynnysarvoa tulisi nostaa 300.000 euroon. Kuten edellä tavara- ja palveluhankintojen kohdalla on todettu, myös pienhankintojen kohdalla on otettava huomioon hankintalain periaatteet ja kaupungin sisäiset määräykset.

Sosiaalipalvelut ja muut erityiset palvelut

Esityksessä on ehdotettu, että uudeksi kansalliseksi kynnysarvoksi sosiaali- ja terveystalouksissa tulisi 300.000 euroa.

Kaupunki toteaa, että hankintadirektiivissä säädetään sosiaali- ja terveystalouksien sekä muiden erityisten palveluiden osalta kynnysarvoksi 750.000 euroa. Koska EU-lainsäätaja on todennut, että 750.000 euroa alittavissa kokonaisuuksissa rajat ylittävää intressiä ei ole, on kansallisella tasolla liikkumavaraa kynnysarvon asettamisen suhteen.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystalouksista suuri osa on arvoltaan tämänkin kynnysarvon ylittäviä hankintoja. Kansallisen kynnysarvon nostaminen direktiivin mahdollistamaan 750.000 euroon yksinkertaistaisi hallinnollista menettelyä arvoltaan vähäisempien hankintojen osalta, koska esim. hankintailmoitusta ei tarvitsisi tehdä EU-laajuisena. Lisäksi kaupunki kiinnittää huomiota siihen, että tuleva sote-uudistus tulee johtamaan siihen, että yksittäisten sote-hankintojen euromäärät tulevat nousemaan ja myös tästä syystä olisi perusteltua nostaa kynnysarvoa esitetystä 300.000 eurosta.

Kaupungin esittää kynnysarvon asettamista direktiivin mahdollistamaan 750.000 euroon.

Kaupunki toteaa, että kynnysarvon rajan nostaminen 750.000 euroon ei merkitse sitä, että rajan alle jääviä hankintoja toteutettaisiin ilman ohjeistusta. Kuten edellä tavara- ja palveluhankintojen kohdalla on todettu, myös pienhankintojen kohdalla on otettava huomioon hankintalain periaatteet ja kaupungin sisäiset määräykset

Käyttöoikeussopimukset

Esityksessä on ehdotettu, että uudeksi kansalliseksi kynnysarvoksi käyttöoikeussopimusten osalta tulisi 500.000 euroa.

Kaupungin näkemyksen mukaan esitettyä 500.000 euron kynnysarvoa voidaan pitää sopivana. Vaikka puheena oleva kynnysarvo esitetään nostettavaksi merkittävästi nykyisiin verrattuna (käyttöoikeusurakoiden

kynnysarvo 150.000 euroa, palveluiden osalta 30.000 euroa) ja siten lain soveltamisalan ulkopuolelle jäävien hankintojen määrä lisääntyy jonkin verran, on otettava huomioon, että hankintalainsäädännön periaatteita ja kaupungin sisäisiä määräyksiä on noudatettava myös pienhankinnoissa.

3. Yhteishankinnat

Hankinnat yhteishankintayksiköltä

Esityksen 20 §:ssä käsitellään yhteishankintayksiköltä tehtäviä hankintoja. Pykälä perustuu hankintadirektiivin 37 artiklaan, jossa asiasta säätäminen on jätetty kansallisen harkintavaltaan. Esityksessä mahdollistetaan hankinnat yhteishankintayksiköltä sekä yhteishankintayksikön tekemän hankintasopimuksen, dynaamisen hankintajärjestelmän tai puitejärjestelyn käyttäminen. Esitys vastaa tältä osin pääosin voimassa olevaa lainsäädäntöä. Lisäksi esityksessä täsmennetään voimassa olevan hankintalain sääntelyä erityisesti vastuusuhteiden osalta.

Kaupungilla ei ole tältä osin erityistä lausuttavaa.

Muut yhteishankinnat

Esityksen 21 §:ssä käsitellään hankintayksiköiden yhteistyötä yksittäisissä hankinnoissa. Kyseisen pykälän 1 momentissa asetetaan hankintaan osallistuville hankintayksiköille yhteisvastuu, mikäli hankinta toteutetaan ”kokonaisuudessaan” niiden ”nimissä ja puolesta”. Lisäksi yhteisvastuu koskee tilanteita, joissa yksi hankintayksiköistä ”toteuttaa hankintamenettely” myös muiden hankintayksiköiden ”puolesta”. Säännös perustuu direktiivin 38 artiklan 2 kohtaan, eikä asiassa ole kansallista harkintavaraa.

Kaupunki toteaa, että hankintayksiköt tekevät tällä hetkellä yhteistyötä hankintatoimessa eri tavoin. Yksi usein käytetty yhteistyön muoto on ns. hankintarengas. Käytännössä tämä tarkoittaa usein sitä, että yksi hankintayksikkö huolehtii muiden hankintayksiköiden puolesta kilpailutuksen pääasiallisesta valmistelusta ja teknisestä toteutuksesta. Hankinnan valmistelua varten hankintarengaan jäsenet perustavat joko yhteisen työryhmän tai valmistelu hoidetaan yhteistyössä vähemmän muodollisella tavalla. Valmistelun aikaisen yhteistyön toteutus riippuu hankkeesta. Hankintarengassa mukana olevat hankintayksiköt tekevät hankinnan osalta tavallisesti kaikki itsenäiset hankintapäätökset ja hankintasopimukset. Yhteistyöhön liittyvä synergiaetu siis saavutetaan valmisteluvaiheessa ja yhteistyön muoto ja sisältö vaihtelevat hankinnan kohteesta riippuen.

Tavallisesti kaupunki ei siis siirrä päätösvaltaansa kuntalain 49 §:n mukaisesti toiselle kunnalle, kun se tekee muiden kuntien kanssa hankintayhteistyötä.

Kaupunki toteaa, ettei direktiivin artiklan 38 alakohdasta 2 eikä mietinnössä esitetystä 21 §:stä tai sen perusteluista ilmene selkeästi minkälaisia yhteistyöjärjestelyjä säännös loppujen lopuksi koskee. Säännös ja sen taustalla oleva direktiivin artikla 38 ilmaisevat säännöksen soveltuvan tilanteeseen, jossa ”hankintamenettely toteutetaan kokonaisuudessaan yhteisesti kaikkien asianomaisten hankintaviranomaisten nimissä ja puolesta” (artikla 38.2 ja esitetty 21 § 1 momentti). Yllä kuvatun kaltaisessa yhteistyöjärjestelyssä (hankintarengas) hankintaa ei toteuteta ”kokonaisuudessaan kaikkien asianomaisten viranomaisten nimissä ja puolesta”.

Vastaavasti esitetyn säännöksen 2 momentissa mainitussa tilanteessa (osittain yhdessä toteutettu hankintamenettely) jää avoimeksi se, mitä yhteistyön elementtejä sisältyy toisen nimissä ja puolesta toimimiseen (vrt. artikla 38.2).

Näin ollen kaupunki toteaa, että säännöksen soveltamista koskevia tilanteita on avattava perusteluissa.

Lisäksi kaupunki toteaa, että epäselväksi jää se, mitä direktiivissä ja esitettyssä säännöksessä tarkoitettu yhteisvastuu lain säännösten noudattamisesta käytännössä tarkoittaa. Säännöksen perusteluista on tulkittavissa, että yhteisvastuu merkitsisi sitä, että hankintarengaan yhden ainoan jäsenen hankintapäätökseen kohdistuvan muutoksenhaun katsottaisiin kohdistuvan samalla myös muiden jäsenten hankintapäätöksiin, ja että ne näin jäisivät vaille lainvoimaa.

Kaupunki katsoo, että mikäli tätä tarkoitetaan, tulisi säännöksen soveltamistilanteet säätää ja perustella tarkemmin sekä ottaa tilanne huomioon myös esityksen oikeusturvaa koskevassa osassa.

Oikeussuojakeinoja koskevassa 15 luvussa on säädetty mm. seuraamusten kohdistamisesta ja yhteisvaikutuksesta (152 §). Kyseisessä säännöksessä todetaan, että markkinaoikeus voi kohdistaa määräämänsä seuraamuksen hankintayksikköön, joka on vastannut yhteistyöjärjestelyssä hankintamenettelystä muiden puolesta. Säännös tai sen perustelut eivät selvitä esitetyn 21 §:n tarkoittamia tilanteita.

4. Hankintamenettelyt

Hankintadirektiiviin velvoittaa kansalliseen lakiin otettavaksi kaikki direktiivissä määritellyt hankintamenettelyt, joita ovat:

- avoin menettely
- rajoitettu menettely
- tarjousperusteinen neuvottelumenettely (uusi) / neuvottelumenettely
- kilpailullinen neuvottelumenettely
- innovaatiokumppanuus (uusi)
- suoramarkkinointi
- puitejärjestely
- sähköinen huutokauppa
- dynaaminen hankintajärjestelmä
- sähköinen katalogi / luettelo (uusi)
- suunnittelukilpailu

Uusiksi menettelyiksi mainituista on todettava, että tarjousperusteinen neuvottelumenettely on käytännössä sama kuin voimassa oleva neuvottelumenettely ja sähköinen katalogi ei varsinaisesti ole menettely, vaan se on hankintayksikön vaatimus tarjouksen esittämisestä sähköisen katalogin / luettelon muodossa. Varsinaisena uutena menettelynä on innovaatiokumppanuus.

Mietinnössä ehdotetaan, että nykyisiä hankintamenettelyjä koskevia säännöksiä yksinkertaistetaan, selkeytetään ja tehdään joustavimmiksi.

Avoin ja rajoitettu menettely

Avoimen (32 §) ja rajoitetun (33 §) menettelyn osalta ei ole esitetty muutoksia verrattuna nykyilainsäädäntöön. Kaupungilla ei ole tältä osin lausuttavaa.

Neuvottelumenettely ja kilpailullinen neuvottelumenettely

Neuvottelumenettelyn (34 – 35 §) ja kilpailullisen neuvottelumenettelyn (36 – 37 §) osalta kansalliseen lakiin esitetään otettavaksi direktiivin määräykset menettelyjen käyttöedellytyksistä ja kuluista. Nykylainsäädäntöön verrattuna kysymys on ennen kaikkea käyttöedellytysten osittaisesta laajentamisesta ja neuvottelujen kulkua ohjaavien säännösten täsmentämisestä. Tässä tarkoitettuja hankintamenettelyjä koskevia säännöksiä sovelletaan EU-hankinnoissa.

Kaupunki toteaa, että neuvottelumenettelyn kulkua on selvennetty, jota seikkaa on pidettävä tarpeellisena. Voimassa olevan lain aikana on ollut jonkin verran epäselvyyttä esimerkiksi siitä, mistä voidaan neuvottelumenettelyn kuluissa neuvotella ja mistä ei.

Lakiehdotuksessa ja sen perusteluissa tätä selvennettäisiin uusien säännöksiin. Myös neuvottelujen kulun rakennetta on selvennetty.

Esimerkiksi säännellään, että neuvottelujen pohjana toimisi aina toimittajilta pyydetty alustava kirjallinen tarjous. Uutena ja selventävänä on ehdotukseen myös otettu säännökset siitä mistä ei neuvottelumenettelyn kuluessa saa neuvotella: näitä ovat hankintailmoituksessa tai alkuperäisessä tarjouspyynnössä tai neuvottelukutsussa määritellyt vähimmäisvaatimukset ja vertailuperusteet.

Neuvottelumenettelyn kulkua koskevan 35 §:n osalta yksityiskohtaiset huomiot on esitetty jäljempänä kohdassa 16.

Innovaatiokumppanuus

Innovaatiokumppanuus (38 – 39 §) on kokonaan uusi hankintamenettely. Esitys perustuu direktiivin määräyksiin ja esityksessä on pyritty omaksumaan mahdollisimman ymmärrettävä ja selkeä terminologia. Innovaatiokumppanuudessa hankintayksikkö pyrkii edistämään innovaatioiden kehittämistä ja käyttöönottoa neuvottelemalla menettelyyn valittujen kumppanien kanssa hankinnan ehdoista. Hankintayksikön ei tarvitse järjestää tarjouskilpailua tuotekehityksen perusteella tehtävästä hankinnasta, jos se tehdään tuotekehityksen tai idean kilpailutukseen osallistuneelta tarjoajalta.

Kaupunki toteaa, että liikkumavaraa innovaatiokumppanuuden sisällön osalta ei kansallisessa lainsäädännössä juurikaan ole. Innovaatiokumppanuuden hankintamenettelyn tavoitteena on innovatiivisen tavarahan, palvelun tai rakennusurakan kehittäminen ja tämän tuloksena tuotettavien tavaroiden, palveluiden tai rakennusurakoiden hankkiminen.

Kaupungin arvion mukaan innovaatiokumppanuus ei hankintamenettelynä tule kuitenkaan olemaan helppokäyttöinen. Menettelyssä on mm. arvioitava toimittajien valmiuksia tutkimukseen ja kehittämiseen sekä innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen. Innovaatiokumppanuus on jaettava peräkkäisiin vaiheisiin ja toimittajalle on asetettava välitavoitteita. Hankkeelle on asetettava suoritustasot ja enimmäiskustannukset. Menettelyn käyttö tulee asettamaan haasteita hankintayksikölle ja sen käyttö tulee edellyttämään perusteellista menettelyn suunnittelua. Innovaatiokumppanuuden toteutus tulee myös edellyttämään hankintayksiköltä enemmän resursointia seurannan ja valvonnan osalta. Kaupungilla ei muilta osin ole erityistä lausuttavaa innovaatiokumppanuudesta hankintamenettelynä.

Suorahankinta

Suorahankinnan (40 – 41 §) osalta esitys ei sisällä muutoksia verrattuna nykylainsäädäntöön. Suorahankintaa koskevat säännökset perustuvat sellaisenaan direktiivin määräyksiin. Säännöksiä sovelletaan sekä EU-hankinnoissa että kansallisissa hankinnoissa.

Kaupunki toteaa, että suorahankintaa koskevat säännökset perustuvat direktiivin velvoittaviin määräyksiin, eikä niissä ole kansallista liikkumavaraa.

Puitejärjestely

Puitejärjestelyn perustamisen sääntely perustuu hankintadirektiivin 33 artiklaan ja vastaisi pääosin nykyistä sääntelyä. 42 §:ssä ongelmallista on se, että toimittajien määrä on ilmoitettava etukäteen. Nykyisin on pidetty riittävänä, että ennalta on ilmoitettu suuntaa antava määrä, jonka puitteissa hankintayksikkö on voinut valita toimittajat. Perusteluissa on tuotu esille, että riittävää olisi ilmoittaa ennalta säännöt, joiden perusteella valittavien toimittajien määrä ratkaistaan. Kaupunki katsoo, että tästä tulisi säätää pykälässä, eikä ainoastaan jättää sitä perusteluihin.

Epäselväksi jää 42 §:n perusteluissa se, mitä tarkoitetaan yhteishankintayksikön puitejärjestelyn käyttöön oikeutettujen hankintayksiköiden rekisterillä. Asia liittyy niiden hankintayksiköiden yksilöintiin, joilla on oikeus puitejärjestelyn käyttöön.

Puitejärjestelyyn perustuvista hankinnoista säänneltäisiin 43 §:ssä, joka vastaisi pääosin voimassa olevaa lakia. Uutena toimintamallina esitettäisiin kuitenkin mallia, jonka mukaan osa hankinnoista tehtäisiin kevennetyllä kilpailutuksella ja osa ennalta määrätyllä tavalla esimerkiksi suoraan tilauksina.

Perusteluissa todetaan, että puitejärjestelyissä joissa kaikki ehdot on vahvistettu, voidaan hankinnat tehdä siltä toimittajalta, jonka palvelujen hinnat ovat alhaisemmat hankintayksikön hankkijaprofiiliin mukaisissa hankinnoissa. Perustelujen tätä kohtaa on aiheellista selventää.

Sähköinen huutokauppa ja dynaaminen hankintajärjestelmä

Sähköistä huutokauppaa (44 – 48 §) ja dynaamista hankintajärjestelmää (49 – 52 §) koskevat säännökset sisältyvät nykyään erilliseen lakiin, joka otettiin Suomessa käyttöön vuonna 2012. Hankintamenettelyjä koskevat esitetyt säännökset vastaavat pääosin nykyisin voimassa olevia säännöksiä. Esityksellä lähinnä täsmennetään nykyisiä menettelysäännöksiä.

Kaupungilla ei ole erityistä lausuttavaa sähköistä huutokauppaa ja dynaamista hankintajärjestelmää koskevista säännöksistä.

Sähköinen luettelo

Sähköistä luettelo (53 §)koskevien säännösten perusteella hankintayksikkö voi vaatia, että tarjoukset esitetään sähköisen luettelon muodossa tai että tarjoukseen liitetään sähköinen luettelo. Sähköisen luettelon kautta hankintayksikkö voisi poimia puitejärjestelyissä ja dynaamisissa hankintajärjestelmissä haluamiaan tuotteita tarjoajien toimittamista laajoista nimikeluetteloista.

Kaupungilla ei ole erityistä lausuttavaa sähköistä luettelo koskevista säännöksistä.

Suunnittelukilpailu

Suunnittelukilpailun (54 - 55 §) osalta ehdotetut säännökset vastaavat pääasialliselta sisällöltään voimassaolevia säännöksiä.

Kaupungilla ei ole erityistä lausuttavaa suunnittelukilpailua koskevista säännöksistä.

5. Kansalliset menettelyt

Kansallisten hankintojen menettelysääntöjä kevennetään huomattavasti. Esityksessä säädetään ainoastaan keskeisimmistä menettelyjä koskevista seikoista, kuten mm. hankinnasta ilmoittamisesta. Näin halutaan lisätä hankintayksiköiden harkinnanmahdollisuuksia ja menettelyiden joustavuutta niin hankintayksiköiden kuin tarjoajienkin kannalta. Kansallisten hankintojen menettelysääntöjen keventäminen korostaa yleisten periaatteiden eli avoimuuden, syrjimättömyyden, tasapuolisuuden ja suhteellisuuden merkitystä sekä antaa aiempaa enemmän merkitystä hankintayksiköiden omille hankintaohjeistuksille. Suorahankinnoissa noudatettaisiin kuitenkin direktiivissä määriteltyä menettelyä.

Koska kansallisissa hankinnoissa ei tyypillisesti ole EU-jäsenvaltioiden rajat ylittävää ulottuvuutta, jäsenvaltiot pystyvät melko vapaasti ratkaisemaan kansallista menettelyä koskevia asioita. Kansallisissakin menettelyissä tulee kuitenkin ottaa huomioon EU-tuomioistuinkäytäntöön perustuvat yleiset hankintojen avoimuutta ja syrjimättömyyttä koskevat periaatteet.

Hankintamenettely

Ehdotetun 100 §:n mukaisesti hankintayksikön olisi noudatettava hankinnan kilpailuttamisessa sellaista menettelyä, joka olisi

tarkoituksenmukainen hankinnan kohteen ja tavoitteen toteuttamiseksi. Lainkohta jättää hankintayksikön harkintavaltaan sen, minkälaista menettelyä se haluaa käyttää hankinnan kilpailuttamisessa. Halutessaan hankintayksikkö voisi käyttää myös menettelyä, jonka se on itse laatinut, esimerkiksi varsinaista neuvottelumenettelyä väljempi, neuvotteluja sisältävä menettely tai toimittajarekistereihin perustuva järjestely. Menettely on kuitenkin kuvattava hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä.

Tietojenvaihto

Kansallisissa hankinnoissa tietojenvaihto on toimitettava hankintayksikön valitsemalla tavalla. Valittujen viestintävälineiden on oltava yleisesti käytettävissä eikä välineen valinta saa vaarantaa toimittajien mahdollisuutta osallistua hankintamenettelyyn. Tämä lainkohta poikkeaa EU-kynnysarvot ylittäviä hankintoja koskevasta sääntelystä, sillä kansallisissa hankinnoissa ei ole velvollisuutta toteuttaa tietojenvaihtoa yksinomaan sähköiseen muotoon perustuen, vaan muutkin muodot ovat vapaasti käytettävissä. Mikäli hankintayksikkö päätyisi käyttämään sähköistä muotoa, sovellettaisiin tietojenvaihtoon, mitä asiasta on 62 §:ssä säädetty. Sähköisestä tietojenvaihdosta tarkemmin jäljempänä kohdassa 13.

Tarjouspyyntö ja tarjous

Tarjouspyyntöä ja tarjousta koskevassa 103 §:ssä ei määritellä tarkemmin tarjouspyynnön sisältöä. Tarjouspyynnön keskeisenä tarkoituksena on kuvata hankinnan kohde syrjimättömällä tavalla sekä pyytää toimittajia määräajassa esittämään tarjouksensa. Verrattuna voimassaolevassa hankintalaissa tarjouspyynnölle asetettuihin sisältövaatimuksiin, kohta jättää hankintayksikölle paljon harkintavaltaa. Voimassaolevassa hankintalaissa 69 §:ssä tarjouspyynnön sisällölle on asetettu mm. seuraavia vaatimuksia: hankinnan kohteen kuvaus; ehdokkaiden ja tarjoajien taloudelliseen ja rahoitukselliseen tilanteeseen, tekniseen kelpoisuuteen ja ammatilliseen pätevyyteen liittyvät ja muut vaatimukset jne.

Esityksen perustelujen mukaan hankintayksikkö voi kuitenkin halutessaan hyödyntää voimassaolevan lain mukaista listaa. Tarjouspyyntö on kuitenkin laadittava niin selkeäksi, että tarjoajat voivat antaa sen perusteella vertailukelpoisia tarjouksia.

Tarjoajan soveltuvuus ja poissulkeminen

Voimassaolevan lain 71 §:ssä soveltuvuuden arvioinnissa käytettäviä seikkoja on rajattu (taloudellinen ja rahoituksellinen tilanne, tekninen

suorituskyky ja ammatillinen pätevyys tai muut objektiiviset ja syrjimättömät perusteet).

Ehdotetun 104 §:n mukaan hankintayksikkö voi edelleen asettaa vaatimuksia tarjoajan soveltuvuudelle. Soveltuvuutta koskevien vaatimusten tulee olla suhteessa hankinnan kohteeseen. Kuten EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta ehdotuksen 83 §:n perusteluissa todetaan, soveltuvuutta koskevilla ehdoilla pyritään ennakkollisesti varmistautumaan siitä, että tarjoaja pystyy suoriutumaan hankinnan kohteen suorittamisesta. Soveltuvuutta koskevilla vaatimuksilla voidaan suorittaa myös tarjoajien valintaa, jos hankintamenettely on sellainen, että vain hyväksytyt tarjoajat voivat jättää tarjouksen.

Hankintayksikkö voi halutessaan käyttää myös 80 § ja 81§:ssä mainittuja pakollisia ja harkinnanvaraisia poissulkemisperusteita. Hankintayksikkö voi vaatia tarjoajien antavan tarjouksessaan vakuutuksen siitä, että tarjouspyynnössä asetetut ehdot täyttyvät.

Kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen valinta

Esityksen 105 §:ssä säädettäisiin kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen valinnasta. Esitys mukailee siten kansallistenkin hankintojen osalta hankintadirektiivin ja lakiehdotuksen 93 §:ssä EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta esitettyä. Vaikka terminologia muuttuu, vertailuperusteet kuitenkin käytännössä pysyvät samoina. Kansallisissa hankinnoissa ei kuitenkaan vertailuperusteiden alakriteerien painoarvoja tarvitsisi yksilöidä. Lisäksi hankintayksikkö voisi asettaa vertailuperusteet teemoittain siten, että se kuvaisi yleisemmällä tasolla sen, mitä vertaillaan.

Kaupunki toteaa, että kansallisten hankintojen menettelyn joustavoittaminen mietinnössä esitetyllä tavalla (11 luku) on sinänsä hyvä asia. Se tulee kehittämään hankintamenettelyä olosuhteet ja hankintatoimelle kuntakohtaisesti asetetut tavoitteet huomioon ottaen.

Kaupungin arvion mukaan nykyisiin menettelyihin verrattuna käytäntö tuskin muuttuu olennaisesti ainakaan heti. Esimerkiksi soveltuvuutta koskevien vaatimusten osalta käytännössä tultaneen edelleenkin hyödyntämään voimassaolevassa laissa esitettyjen soveltuvuusvaatimusten kaltaisia perusteita. Kaupunki toteaa, että kansallisten hankintojen osalta tarvitaan kaupungin sisäistä ohjeistusta merkittävässä määrin.

Tarjouksen valintaa koskevan 105 §:n osalta yksityiskohtaiset huomiot on esitetty jäljempänä kohdassa 16.

6. Sosiaali- ja terveystalvetut ja muut erityiset palvelut

Esityksessä säädetään omat menettelysäännöt sosiaali- ja terveystalvetuja sekä muita erityisiä palveluhankintoja varten. Esityksessä säädetään ainoastaan keskeisimmistä menettelyjä koskevista seikoista. Näin halutaan lisätä hankintayksiköiden harkinnanmahdollisuuksia ja menettelyiden joustavuutta niin hankintayksiköiden kuin tarjoajienkin kannalta sekä korostaa asiakkaiden aseman parempaa huomioimista osana hankintamenettelyjä.

Sosiaali- ja muiden kevyemmän sääntelyn erityisten palveluiden kilpailuttamisessa käytettäville menettelyille on asetettu direktiivitasolla vain vähän reunaehtoja. Direktiivi edellyttää hankintojen ilmoittamista sekä jäsenvaltion asettamia menettelysääntöjä. Direktiivin säännöissä edellytetään ainoastaan avoimuutta ja yhdenvertaista kohtelua koskevien peruseriaatteiden noudattamista. Tässä tarkoitetuille palveluille on luonteenomaista, ettei niillä ole suurta rajat ylittävää ulottuvuutta, jonka vuoksi direktiivissä on jätetty paljon harkintavaltaa jäsenvaltioille. Koska näillä palveluhankinnoilla ei tyypillisesti ole merkittävää rajat ylittävää ulottuvuutta, niitä koskevia hankintasopimuksia varten on mahdollistettu muihin palveluihin sovellettavia kynnsarvoja korkeampi kynnsarvo ja kansallinen liikkumavara on suuri. Kynnsarvoista on lausuttu edellä kohdassa 2.

Hankinnassa noudatettavat tavoitteet

Esityksen 107 §:ssä säädetään sosiaali- ja terveystalvetuissa sekä muissa erityisissä palveluhankinnoissa noudatettavista tavoitteista, muun ohella palvelujen käyttäjien kuulemisesta siten, kuin erityislainsäädännössä asiasta säädetään. Pykälä on uusi. Pykälä perustuu hankintadirektiivin 76 artiklaan, jonka lista on velvoittava suhteessa jäsenvaltioon (mutta ei hankintayksikköön). Hankintayksikön tulee voida huomioida kyseisiä näkökohtia tehdessään sosiaali- ja muiden erityistalvetuiden hankintoja, mutta se ei ole direktiivin mukaan pakollista.

Pykälässä halutaan perustelujen mukaan muistuttaa hankintayksikköjä siitä, että hankintayksikkö sitoo usein myös palveluja koskeva erityislainsäädäntö. Hankintayksikkö ei voisi hankintoja suorittaessaan jättää huomiotta muun lainsäädännön sisällöllisiä velvoitteita.

Esityksen 107 §:n 3 momentin mukaan ” Pitkäkestoisia hoito- ja asiakassuhteita koskevissa sosiaali- ja terveystalvetuissa hankintayksikön on pyrittävä määrittämään sopimusten kesto ja muut ehdot siten, että sopimuksista ei muodostu kohtuuttomia tai epätarkoituksenmukaisia seurauksia asiakkaille”.

Hankintamenettely

108 §:n hankintamenettelyä koskeva sääntely on vastaava kuin kansallisten hankintojen 100 §:ssä kuvattu (ks. edellä kohta 5). Perustelujen mukaan hankintayksikkö voisi lisäksi jo menettelyvaiheessa ottaa huomioon esimerkiksi asiakaskunnan, jolle kyseinen palvelu on suunnattu. Hankintayksikkö voisi esimerkiksi luoda oman, asiakaslähtöisen hankintamenettelyn kyseiseen hankintaan. Reunaehdoista on kuitenkin huolehdittava vastaavasti, kuin kansallisissa hankinnoissa.

Suorahankinta erityistilanteissa

Ehdotettu 109 § vastaa voimassaolevan lain 67 §:ä, joka on kansalliseen käyttöön tarkoitettu suorahankintaa koskeva pykälä. Hankintayksikkö voi esitetyn mukaisesti edelleen tehdä suorahankinnan yksittäisissä tapauksissa, jos tarjouskilpailun järjestäminen tai palvelun tarjoajan vaihtaminen olisi ilmeisen kohtuutonta tai erityisen epätarkoituksenmukaista asiakkaan kannalta merkittävän hoito- tai asiakassuhteen turvaamiseksi.

Kuten voimassaolevassa laissa, esityksen sanamuoto ei mahdollista ryhmäpäätösten tekemistä, vaan kyse on aina yksittäistapauksellisesta harkinnasta. Kuitenkin sellaisia käytännön tilanteita esiintyy, jolloin on useita asiakkaita, joille palveluntuottajan vaihtaminen olisi kohtuutonta. Tällä hetkellä päätös on perusteltava jokaisen osalta yksilöllisesti eikä ryhmää koskevia päätöksiä ole mahdollista tehdä. Suorahankintaperusteiden soveltamisala asiakassuhteen turvaamiseksi ei muutu tällä hetkellä voimassa olevasta. Suorahankintaperusteiden laajentaminen kansallisessa lainsäädännössä ei myöskään ole mahdollista direktiivin kynnysarvon ylittävien hankintojen osalta.

Kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen valinta

Esityksen 114 § vastaa sisällöllisesti kansallisista hankinnoista ehdotettua 105 §:ä, (josta on lausuttu kohdassa 5). Lisäksi, mikäli hankintayksikkö käyttää kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena ainoastaan halvinta hintaa, sen on perusteltava se hankinta-asiakirjoissa, hankintapäätöksessä tai hankintamenettelyä koskevassa kertomuksessa.

Kaupunki toteaa, että sosiaali- ja terveystaloudellisten sekä muiden erityisten palveluiden hankintojen menettelyn joustavoittaminen mietinnössä esitetyllä tavalla (12 luku) on sinänsä hyvä asia ja se tulee kehittämään hankintamenettelyä olosuhteet ja hankintatoimelle kuntakohtaisesti asetetut tavoitteet huomioon ottaen. Kaupunki toteaa,

että lainsäädännön joustavoittaminen merkitsee tältä osalta sitä, että kaupungin tulee laatia merkittävässä määrin sisäistä ohjeistusta.

Kaupunki toteaa, että on kuitenkin vaikeaa ennakoida esitetyn 107 §:n tarkoittamalla tavalla sitä, miten hankintayksikkö voisi sopimuksen kestolla varmistaa, ettei asiakkaalle tule kohtuuttomia seuraamuksia. Jos tarkoitetaan sitä, että asiakaskohtaisesti palvelusopimusta voidaan jatkaa perussopimuskauden jälkeen, tämä edellyttäisi vaadittavien seikkojen huomioimista jo tarjouspyynnössä. Tarjoajat joutuisivat jo tarjouksissaan sitoutumaan sopimuksen sijasta tai ohella myös asiakkaisiin. Tämä voi myös näkyä tarjousten hinnoittelussa.

Palvelun jatkuvuuden osalta voidaan todeta, että toistaiseksi voimassa olevia sopimuksia ei kielletä, mutta hankintasopimusten muuttamista koskevat ehdot voivat tosiasiallisesti rajoittaa niitä. Puitejärjestelyissä palvelun käyttäjät ovat kritisoineet sijoituspaikan ja henkilöstön vaihtumista, jos sopimuskausi on rajattu esimerkiksi neljään vuoteen.

Kaupunki katsoo, että ehdotetun suorahankintaa koskevan 109 §:n osalta perusteluissa olisi toivottavaa yksilöidä esimerkkejä pykälän käyttöedellytyksistä.

7. Ehdokkaiden, tarjoajien sekä tarjouksen valinta

Esityksessä muutetaan tarjouksen valintaa koskevaa systematiikkaa siten, että jatkossa tarjouksen valintaperusteena on aina kokonaistaloudellinen edullisuus. Kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena on jatkossa halvin hinta, kustannuksiltaan edullisin tai hinta-laatusuhteeltaan paras ratkaisu. Hinta-laatusuhteen arvioinnissa voidaan käyttää vertailuperusteita, joita asetettaessa voidaan huomioida myös hankinnan kohteeseen liittyviä yhteiskunnallisia, ympäristö- ja sosiaalisia ominaisuuksia.

Tarjouksia voidaan aiempaa enemmän täsmentää ja täydentää. Tällä tavoitellaan joustavuuden lisäämistä hankintamenettelyissä, sillä tarkoituksenmukaisuussyistä ehdokkaiden tai tarjoajien antamissa asiakirjoissa saattaa olla epäolennaisia puutteita, ristiriitoja ja virheitä, joiden täydentäminen tai täsmentäminen ei heikennä muiden ehdokkaiden tai tarjoajien asemaa tarjouskilpailussa. Laissa tuodaan esiin keskeiset reunaehdot täydentämiselle ja täsmentämiselle.

Poissulkemisperusteet

Kansallisesti ei ole sallittua asettaa muita kuin direktiiveissä säädettyjä poissulkemisperusteita. Kansallinen liikkumavara koskee ainoastaan säädettyjen poissulkemisperusteiden tarkempaa soveltamista.

Poissulkemisperusteiden yksityiskohtiin on otettu kantaa jäljempänä kohdassa 16.

Esityksessä ehdokkaille ja tarjoajille varattu mahdollisuus poissulkemisperusteita koskeviin korjaaviin toimenpiteisiin perustuu EU-tuomioistuimen oikeuskäytäntöön. Esitetyn näytön arviointi on viisasta jättää esityksessä ehdotetulla tavalla hankintayksikön tehtäväksi, vaikka kunkin yksittäistapauksen arviointi on oletettavasti vaikeaa. Käytännössä näitä tilanteita esiintyy vain harvoin, joten hankintayksiköiden hallinnollinen taakka tuskin lisääntyy kokonaisuudessaan mainittavasti.

Soveltuvuusvaatimusten asettaminen

Tältä osin esitys noudattelee nyt voimassa olevaa lainsäädäntöä, joten ehdokkaille ja tarjoajille voidaan asettaa niiden rekisteröitymistä, taloudellista ja rahoituksellista tilannetta sekä teknistä suorituskykyä ja ammatillista pätevyyttä koskevia vaatimuksia. Lisäksi esityksessä on täsmennetty ympäristönäkökohtien huomioon ottamista. Soveltumattomat ehdokkaat ja tarjoajat on suljettava pois tarjouskilpailusta.

Poissulkemisen edellytysten ja soveltuvuusvaatimusten täyttymisen selvittäminen

Alustavasti soveltuvuus voidaan arvioida käyttöön otettavan yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan perusteella ja soveltuvuuden tutkimiseen tarvittavat todistukset ja muut asiakirjat pyydetään vain tarjouskilpailun voittavalta tarjoajalta.

Esityksen yksityiskohtia tältä osin arvioidaan jäljempänä kohdassa 16.

Kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen valinta

Tältä osin lain terminologia muuttuu, mutta käytettävät vertailuperusteet eivät. Jatkossakin hankinnoissa voidaan tarvittaessa valinta myös hinnaltaan halvin tarjous, mikä on kaupungin käsityksen mukaan hyväksyttävää. Esityksen mukaan tässä tapauksessa hankintayksikön on perusteltava halvimman hinnan käyttäminen hankinta-asiakirjoissa. Lainkohdalla pyritään kiinnittämään hankintayksiköiden huomiota hankintojen laatuäkökohtiin.

'Halvimman hinnan' ohella vertailuperusteina voidaan käyttää hankintayksikön kannalta 'kustannuksiltaan edullisinta' tai 'hinta-laatusuhteeltaan parasta'. Vertailuperuste hinta-laatusuhteeltaan paras vastaa nykyisin käytössä olevaa vertailuperustetta 'kokonaistaloudellisesti edullisin'.

Tältä osin esityksen yksityiskohtia arvioidaan jäljempänä kohdassa 16.

8. Ympäristö- ja sosiaaliset näkökohdat

Esityksellä pyritään tehostamaan ympäristönsuojelua ja sosiaalisten tekijöiden huomioimista julkisissa hankinnoissa mm. seuraavin keinoin:

- korostamalla mahdollisuuksia ja vähentämällä epäselvyyttä aiheuttavia tai muita ympäristönäkökohtien huomioon ottamista rajoittavia tekijöitä
- mahdollistamalla tarjousten vertailussa ja hankintasopimusten erityisehdoissa sosiaalisten näkökohtien aiempaa laajemman käyttämisen
- lisäämällä lain pakollisiin poissulkemisperusteisiin rikoslain 47 luvussa tarkoitettuja työrikoksia
- mahdollistamalla työ-, ympäristö- ja sosiaaioikeuden laiminlyöntien huomioimisen myös alihankkijoita koskevissa toimenpiteissä sekä hankintasopimuksen toteuttamista koskevissa ehdoissa

Edellä mainitut ympäristö- ja sosiaalisia näkökohtia edistävät keinot voidaan jakaa keinoihin, joilla laajennetaan hankintayksikön mahdollisuuksia ottaa kyseiset näkökohdat huomioon hankinnan eri vaiheissa, ja toisaalta keinoihin, joiden avulla kyseisiin näkökohtiin liittyviin laiminlyönteihin tai rikoksiin syyllistyneet toimijat voidaan rajata hankintojen ulkopuolelle.

Vertailuperusteiden laajentaminen

Tarjouksen valinnan osalta esityksessä mainitaan mahdollisina vertailuperusteina (93 §) mm. yhteiskunnalliset, ympäristö- ja sosiaaliset näkökohdat. Vertailuperusteet on muotoiltu laajemmin kuin voimassa olevassa laissa, jossa on mahdollistettu ympäristöystävällisyyden ja ympäristövaatimusten täyttymisen käyttäminen vertailuperusteina, mutta jossa ei mainita yhteiskunnallisia tai sosiaalisia näkökohtia.

Kaupunki toteaa, että vertailuperusteiden joustavampi määrittely laissa antaa mahdollisuuden asettaa hankkeeseen liittyvät vertailuperusteet tarkoituksenmukaisemmin ja paremmin hankkeen tavoitteisiin soveltuvina. Kaupungin näkemyksen mukaan esitys on perusteltu ja käytetyt keinot ovat riittävät ja oikeasuhtaiset niiden tavoitteisiin nähden.

Poissulkemisperusteet

Direktiivin 57 artiklan 4 kohdassa on annettu kansallisesti mahdollisuus sisällyttää poissulkemisperusteisiin ympäristö-, sosiaali- ja työoikeudellisten velvoitteiden rikkominen. Tämän mukaisesti esityksessä on lisätty pakollisiin poissulkemisperusteisiin (80 §) työaika-suojelurikosta, työsyrintää, työntekijöiden järjestäytymisvapauden loukkaamista ja luvattoman ulkomaisen työvoiman käyttöä koskeva uusi kohta.

Poissulkemisperusteiden ulottaminen alihankkijoihin on direktiivin 71 artiklassa jätetty kansalliseen harkintavaltaan. Esityksen mukaan (78 §) sekä pakollisia että harkinnanvaraisia poissulkemisperusteita voidaan soveltaa myös alihankkijoihin. Poissulkemisperusteiden tarkistaminen alihankkijan osalta on kuitenkin jätetty hankintayksikön harkintavaltaan eli niiden tarkistamista ei ole säädetty pakolliseksi.

Kaupunki katsoo, että poissulkemisperusteiden laajentamisen osalta esityksessä käytetyt keinot ovat riittävät ja oikeasuhtaiset niiden tavoitteisiin nähden. Lisäksi kaupunki toteaa, että alihankkijoiden poissulkemisperusteiden tarkistamisen säätäminen harkinnanvaraiseksi on perusteltua. Mikäli tarkistaminen säädettäisiin pakolliseksi, lisäisi se huomattavasti hankintayksiköiden hallinnollista taakkaa. Esitys on tarkoituksenmukainen.

9. Pienten ja keskisuurten yritysten asema julkisissa hankinnoissa

Esityksellä pyritään helpottamaan ja parantamaan pienten ja keskisuurten yritysten asemaa julkisissa hankinnoissa mm. seuraavin keinoin:

- yksinkertaistamalla ja rajaamalla tarjoajille ja ehdokkaille syntyviä selvitystoimenpiteitä soveltuvuuden osoittamiseksi, ottamalla mm. käyttöön yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan
- rajoittamalla tarjoajalta vaadittavaa vähimmäisliikevaihtoa
- edellyttämällä, että hankintayksikkö hankkii itse ehdokasta ja tarjoajaa koskevat tiedot, mikäli hankintayksiköllä on pääsy selvitykset sisältävään maksuttomaan tietokantaan
- kannustamalla hankintayksiköitä jakamaan hankinnat osiin, jotta pienillä ja keskisuurilla yrityksillä olisi nykyistä paremmat mahdollisuudet osallistua tarjouskilpailuihin.

Yhteinen eurooppalainen hankinta-asiakirja

Esityksessä ehdotetaan yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan käyttöönottamista (87 §). Esityksen tavoitteena on vähentää tarjouskilpailuun osallistumisesta etenkin pienille ja keskisuurille yrityksille ja yhteisöille syntyvää hallinnollista taakkaa poistamalla toimittajalta suuren asiakirjamäärän hankkimis- ja toimittamisvelvollisuuden. Säännös perustuu direktiivin 59 artiklaan, eikä asiassa ole kansallista harkintavaraa.

Vähimmäisliikevaihto

Vähimmäisliikevaihdon osalta esityksessä rajoitetaan (85 § 2 momentti) ehdokkaille tai tarjoajille asetettuja vaatimuksia niin, että hankintayksikkö voi vaatia enintään kaksi kertaa hankintasopimuksen ennakoidun arvon suuruista vuotuista liikevaihtoa, ellei korkeammalle vaatimukselle ole perusteltuja syitä. Esitys perustuu direktiiviin (58 artikla, alakohta 3), eikä asiassa ole kansallista harkintavaraa.

Vaadittavat selvitykset

Poissulkemisperusteita ja soveltuvuusvaatimusten täyttymistä koskevien selvitysten osalta hankintayksikkö ei voi vaatia tarjoajalta niitä koskevaa näyttöä, mikäli kyseiset selvitykset ovat saatavissa maksuttomasta tietokannasta, tai mikäli hankintayksiköllä on jo kyseiset selvitykset hallussa (88 § 7 momentti). Esitys perustuu direktiiviin (artikla 59, alakohta 5), eikä asiassa ole kansallista harkintavaraa.

Hankintojen jakaminen osiin

Esityksen säännös (75 §) hankintojen jakamisesta osiin on uusi. Pääsäännön mukaan hankintayksikkö voisi tehdä hankintasopimuksen erillisinä osina sekä määritellä kyseisten osien koon ja kohteen. Hankintojen jakaminen ei olisi pakollista, vaan hankintayksikkö voi asiallisilla perusteilla päättää olla jakamatta hankintaa osiin. Tällöin hankintayksiköllä olisi kuitenkin perusteluvelvollisuus hankinnan jakamatta jättämisestä EU-kynnsyarvon ylittävissä hankinnoissa. Syitä hankinnan jakamatta jättämiselle voisivat esityksen mukaan olla esimerkiksi se, että hankintayksikön mielestä jakaminen saattaisi rajoittaa kilpailua tai tehdä sopimuksen toteuttamisesta teknisesti liian vaikeaa tai liian kallista, tai se, että eri osien sopimuskumppaneiden koordinoinnin tarve voisi vakavasti vaarantaa sopimuksen asianmukaisen toteuttamisen.

Kaupunki toteaa hankinnan jakamista koskevasta 75 §:n osalta, että säännös noudattaa pääosin direktiivin velvoittavaa sisältöä. Kansallisesti sen sijaan voidaan säätää siitä, miten hankintayksikkö voisi yhdistää hankinnan osia samaan hankintasopimukseen. Tästä on esitykseen sisällytetty 75 § 3 momentti. Kaupunki katsoo, että tältä

osalta olisi aiheellista täydentää esityksen perusteluja niin, että siinä kuvattaisiin konkreettisemmin direktiivin johdantokappaleen 79 tarkoittamaa arviointimenettelyä. Tämä helpottaisi säännöksen soveltamista käytännössä.

Kaupunki katsoo, että vaikka direktiivi mahdollistaa sen, että kansallisesti voitai-siin määrätä hankintojen jakaminen osiin pakolliseksi, ei tähän ole kansallisesti tarvetta.

10. Hankintaa koskevat päätökset ja hankintasopimus

Hankintapäätösten tekemistä koskevat säännökset ovat pääosin pysyneet sisällöltään muuttumattomina ja eräiltä osin hankintayksikköjen tehtävää on pyritty helpottamaan, mm. lieventämällä päätöksen perustelua koskevia vaatimuksia ja pidentämällä hankintayksikön itsensä tekemää hankintaoikaisuaikaa 60 päivästä 90 päivään. Hankintaoikaisun soveltamisalaa myös laajennettiin koskemaan sellaisia hankintayksikön päätöksiä ja hankintamenettelyissä tehtyjä ratkaisuja, johon ei muutoin sovelleta hankintalakia.

Esityksessä määritellään myös minkälaisia muutoksia hankintasopimukseen voi tehdä sen voimassaolon aikana ja minkälaiset muutokset tulkitaan olennaisiksi eli kielletyiksi sopimusmuutoksiksi. Lisäksi esityksessä säädetään hankintasopimuksen purkamisesta erityistilanteissa.

Sen lisäksi mitä tässä kohdassa (kohta 9) on alla todettu, hankintapäätöksen tiedoksianto koskevan 126 §:n ja hankintaoikaisun tekemistä koskevan 131 §:n osalta yksityiskohtaiset huomiot on esitetty jäljempänä kohdassa 16.

Hankintamenettelyä koskeva kertomus

Hankintayksiköille asetetaan uusi velvoite laatia hankintamenettelyn vaiheista ja etenemisestä erillinen yksityiskohtainen kertomus, elleivät laissa yksilöidyt seikat käy ilmi jo hankintapäätöksestä (123 §).

Kaupunki katsoo hankintamenettelyä koskevan kertomuksen osalta, että säännökseen lisättäisiin direktiivin 84 artiklan 1 kohdassa oleva lievennys siitä, ettei selvitystä tarvitsisi laatia puitejärjestelyssä, joka tehdään vain yhden toimittajan kanssa tai puitejärjestelyssä, jonka kaikki ehdot on vahvistettu.

Kaupunki toteaa, että mitä enemmän ja mitä tarkempia erilaisia selvityksiä hankintayksiköiden tulee laatia, sen enemmän se lisää hallinnollista taakkaa ja hallinnollisia kustannuksia. Jos jo direktiivissä

on arvioitu voitavan vapauttaa hankintayksikkö mainittujen puitejärjestelyiden osalta kyseisen kertomuksen laatimiselta, ei hallinnollista taakkaa ole syytä kansallisella sääntelyllä ainakaan lisätä. Tästä syystä kaupunki ehdottaa myös, että ehdotettu 123 § ei koskisi ainakaan pakollisena kansallisia hankintoja.

Hankintasopimuksen tekeminen

Hankintasopimuksen tekemistä koskevaa 127 §:ää on muutettu siten, hankintasopimus syntyisi kirjallisen sopimuksen tekemisellä. Voimassa olevan lain mukaan hankintasopimus syntyy kirjallisen sopimuksen allekirjoittamisella.

Kaupungin näkemyksen mukaan laissa ollut vaatimus allekirjoitetusta hankintasopimuksesta on vähentänyt epäselvyyksiä hankintasopimusten voimaantulossa ja kaupungin ehdotus olisi, että vanha sanamuoto pykälässä säilytettäisiin selkeämpänä.

Suorahankinnasta ilmoittaminen ja hankintasopimuksen tekeminen

Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisu C-19/13 Fastweb muutti olennaisesti Suomen hankintakäytännössä pitkään vallinnutta käsitystä siitä, että suorahankinnasta ilmoittaessaan ja 14 vuorokauden määräaikaan noudattaessaan hankintayksikkö voi varmistua siitä, ettei hankintaan puututa jälkikäteen eikä asiaa voinut saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Kaupunki esittää, että suorahankinnasta ilmoittamista koskevan 130 §:n perusteluissa avattaisiin enemmän EU-tuomioistuimen ratkaisun vaikutuksia ja ennen kaikkea mahdollisia seurauksia hankintayksikölle. Ilmoittamismahdollisuuden laajennuttua nyt koskemaan myös kansallisia hankintoja, säännöksen perusteluissa tulisi ottaa kantaa myös kyseisen ratkaisun vaikutus EU-kynnysarvon alittavaan kansalliseen suorahankintaan ja mahdollisiin seurauksiin. Perusteluissa olisi hyvä ottaa kantaa myös siihen, kuinka pitkän ajan kuluttua tällaisia väitteitä suorahankinnan perusteiden puuttumisesta voi esittää.

11. Valvonta ja neuvonta

Mietinnössä on arvioitu valvontaan ja neuvontaan liittyviä kysymyksiä ja katsottu neuvonnan osalta, että hankintadirektiivin jättäessä neuvonnan toteuttamisen pääosin jäsenmaiden harkintaan, ei siitä ole tarvetta säätää hankintalaissa. Tällä hetkellä tarjolla olevan runsaan neuvonnan on katsottu täyttävän pääosin direktiivin vaatimukset.

Valvonnan osalta mietinnössä on todettu, että voimassa olevassa hankintalaissa ei ole oikeusturvakeinojen ohella säännöksiä muista

valvontaan liittyvistä rakenteista, ja että lakia ei direktiivi uudistuksen johdosta ole myöskään tarvetta muuttaa tältä osin. Mietinnössä on katsottu, että tällä hetkellä käytössä olevat laajat mahdollisuudet valvontaan antavat tarjoajille ja kansalaisille useita vaihtoehtoisia tapoja kiinnittää huomiota julkisissa hankinnoissa havaitsemiinsa ongelmiin. Julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön noudattamisen valvontaa ei ole esitetty lisättäväksi, sillä nykyisin käsillä olevien valvonnan muotojen on arvioitu täyttävän hankintadirektiivin 83 artiklan valvontaa koskevat vaatimukset.

Kaupungilla ei ole valvonnan ja neuvonnan osalta erityistä lausuttavaa.

12. Oikeussuojajärjestelmä

Julkisia hankintoja koskevaa oikeussuojajärjestelmää muutetaan siten, että jatkovalitusoikeus markkinaoikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen edellyttää valituslupaa. Lisäksi hankintapäätöksiin, jotka koskevat dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä, ei saa hakea valittamalla muutosta markkinaoikeudelta, jollei markkinaoikeus tällaisessa tapauksessa ota asiaa käsiteltäväkseen myöntäen muutoksenhakijalle hankintalaissa tarkoitetun käsittelyluvan.

Oikeussuojajärjestelmää muutetaan myös siten, että markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee sitä, että hankintaa ei jaeta osiin tai että kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Edelleen muutoksenhaun kohteena ei edellä kuvatulla tavalla voi olla hankintayksikön päätös tai ratkaisu, joka koskee hankintalaissa esitettyjä ja suosituksenluonteisia tavoitteita ja periaatteita.

Oikeussuojajärjestelmää muutetaan myös siten, että muutoksenhakujärjestelmän ja tuomioistuinseuraamusten tehokkuutta varmistavan odotusajan pituutta lyhennetään 21 päivästä 14 päivään. Hankintayksiköiden käytössä olevaa hankintaoikaisumahdollisuutta laajennetaan siten, että hankintaoikaisua voidaan käyttää myös muissa kuin lain soveltamiseen liittyvän virheen tilanteessa, minkä lisäksi odotusaika on hankintayksiköllä käytössä voimassa olevan hankintalain 60 päivän sijasta 90 päivän ajan.

Kaupunki katsoo, että valituslupajärjestelmän sisällyttäminen hankinta-asioihin on perusteltua. Muilta osin liittyen oikeussuojakeinojen sääntöksiin kaupungilla ei ole erityistä lausuttavaa.

13. Sähköiset viestintävälineet

Sähköisten viestintävälineiden käyttö

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alvno FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

Esityksen mukaan hankintadirektiiveissä säädetyn siirtymäkauden päättyessä vuonna 2018 hankintamenettelyissä siirrytään pääsääntöisesti sähköiseen tietojenvaihtoon niin hankintayksikön julkaisemien asiakirjojen ja tietojen kuten hankintailmoituksen ja tarjouspyynnön kuin ehdokkaiden ja tarjoajien toimittamien asiakirjojen kuten osallistumishakemusten ja tarjousten osalta. Koska sähköisen tietojenvaihdon käyttöönotto edellyttää investointeja ja koska sen edut ovat tehokkaampia arvoltaan suuremmissa hankinnoissa, rajataan sähköisen tietojenvaihdon edellytykset EU-kynnysarvon ylittäviin hankintoihin. Laissa säädetään tyhjentävästi niistä tilanteista, joissa sähköistä tietojenvaihtoa ei tarvitsisi käyttää.

Kaupunki esittää näkemyksensä 8 luvun tietojenvaihtoa koskevista säännöksistä, että pyrkimys tehdä sähköisistä tieto- ja viestintävälineistä ensisijaisia viestintävälineitä hankintamenettelyissä on sinänsä kannatettava. Sähköiset viestintävälineet ovat jo tällä hetkellä laajalti käytössä Helsingin kaupungilla.

Hankintayksiköiden kannalta kielteinen muutos on kuitenkin se, että uudet säännökset käytännössä edellyttävät erillisen tietojärjestelmän käyttämistä EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen hankintamenettelyn asiakirjojen julkaisemiseen ja vastaanottamiseen. Nykyisen lain aikana on ollut mahdollista käyttää tähän erillisen tietojärjestelmän sijaan myös sähköpostia ja hankintayksikön Internet-sivuja.

Uusien säännösten vaatimus sähköisen järjestelmän käyttämisestä tuottaa hankintayksiköille kustannuksia ja lisää hallinnollista taakkaa. Sähköisen järjestelmän hankkiminen ja ylläpito aiheuttavat hankintayksiköille kuluja. Hallinnollista työtä hankintamenettelyyn tarkoitettu sähköinen järjestelmä lisää useissa hankintayksiköissä, koska järjestelmän kautta kulkevat asiakirjat, kuten tarjouspyynnöt ja tarjoukset, on vietävä myös hankintayksikössä muutoin käytössä oleviin asianhallinta- ja arkistointijärjestelmiin, jolloin sama työ tehdään useaan kertaan.

Direktiivi sääntelee sähköisen tietojenvaihdon melko kattavasti, eikä kansallista liikkumavaraa juuri ole. Sähköisiä viestintävälineitä koskevat pykälät ovat hyvin yksityiskohtaisia ja niissä asetetaan hankintayksiköille ehdottomia vaatimuksia. Osa vaatimuksista vaikuttaa suhteettomilta ottaen huomioon säännösten tarkoituksen yksinkertaistaa hankintamenettelyä ja lisätä hankintojen tehokkuutta ja avoimuutta.

Kaupunki esittää, että sähköistä tietojenvaihtoa koskevia pykäläiä tarkasteltaisiin vielä kriittisesti jäljempänä esitetyiltä osin. Samoin kaupunki esittää, että kansalliseen hankintalakiin vietäisiin vain ne

direktiivin asettamat vaatimukset, jotka ovat ehdottomia ja joita ei voida toteuttaa hankinta- tai muussa lainsäädännössä jo olevin säännösin.

Turvallisuustaso

64 § 2 momentissa asetetaan vaatimukseksi, että hankintayksikön on määritettävä turvallisuustaso, joka sähköisiltä viestintämuodoilta vaaditaan hankintamenettelyn eri vaiheissa.

Kaupunki esittää näkemyksensä, että 64 § 2 momentin tekstiä tulisi muuttaa siten, että turvallisuustason määrittäminen olisi hankintayksikön harkintavallassa oleva asia, tai se määräytyisi muun lainsäädännön mukaan, silloin jos tällaista, kyseistä hankintayksikköä koskevaa lainsäädäntöä on.

Kaupungin käsityksen mukaan hankintadirektiivin 22 artiklan 6.b. alakohdan sanamuoto on tulkinnanvarainen ("jäsenvaltioiden tai asianomaisen jäsenvaltion vahvistamissa yleisissä puitteissa toimivien hankintaviranomaisten") ja jättää kansalliselle lainsäätäjälle mahdollisuuden poiketa turvallisuustasoa koskevista vaatimuksista tai esimerkiksi jättää sen muun lainsäädännön (esimerkiksi edellä mainittu asetus 681/2010) asettaman sääntelyn varaan.

Myös momentissa käytetty käsite "turvallisuustaso" on merkitykseltään epäselvä, eikä kunnallishallinnossa ole käytössä vastaavaa määritelmää. Valtionhallintoa koskevat omat säännöksensä (valtioneuvoston asetus tietoturvallisuudesta valtionhallinnossa, 681/2010), mutta tämä ei koske esimerkiksi kuntia. Turvallisuustasolle ei ole myöskään vakiintunutta sisältöä, eikä sen määrittelemiseksi toimintatapoja. Pelkästään julkisia hankintoja varten tällaisten määrittelemisen ei vaikuta tarkoituksenmukaiselta. Kaupunki katsoo, että käsitettä "turvallisuustaso" tulisi täsmentää säännöksen perusteluissa.

Järjestelmille ja laitteille asetetut vaatimukset

Esityksen 64 § 3 momentin 1-8 kohdissa on määritelty vaatimukset, jotka osallistumishakemusten ja tarjousten vastaanottamiseen käytettävien välineiden ja laitteiden on täytettävä.

Kohdassa 3 asetetaan vaatimukseksi, että sähköinen tietojenvaihtojärjestelmä estää hankintayksikön edustajien pääsyn tarjousasiakirjoihin ennen kuin niiden toimittamiselle asetettu määräaika on päättynyt.

Kaupunki esittää näkemyksensä, että 3 kohdan tekstiä tulisi muuttaa siten, ettei tietojenvaihtojärjestelmälle asetettaisi tällaista ehdotonta

vaatimusta. Tietoihin pääsyn hallinnan järjestämistapa tulisi olla hankintayksikön päätettävissä.

Viranomaisten tulee noudattaa kaikessa toiminnassaan lainsäädäntöä. Siten esimerkiksi julkisessa hankinnassa tarjousten tietoja saavat käsitellä vain kyseistä hankintaa valmistelevat viranhaltijat ja työntekijät. Lähtökohtaisesti kaikessa viranomaistoiminnassa luotetaan viranomaisten toimintaan ja siihen, että viranomaisten sisäinen hallinnon ohjaus toimii. Tätä taustaa vasten ehdotettu säännös on poikkeava ja suomalaiselle hallintokulttuurille vieras ratkaisu.

Säännös on ongelmallinen myös julkisuuslain kannalta. Julkisuuslain määritelmä viranomaisen asiakirjasta lähtee siitä, että asiakirja on viranomaisen hallussa. Ehdotetun hankintalain 64 § 3 momentin 3 kohdan säätely johtaisi siihen, etteivät tarjoukset ja muut sähköisen tietojenvaihtojärjestelmän kautta hankintayksikölle jätetyt asiakirjat olisi viranomaisen hallussa ennen tietojen toimittamiselle varatun määräajan päättymistä. Tästä huolimatta asiakirjat katsottaneen kuitenkin viranomaisen asiakirjoiksi jo ennen määräajan päättymistä.

Kaupungin käsityksen mukaan hankintadirektiivin 22 artiklan 3 kohdan sanamuoto ”hankintaviranomaiset saavat tarkastella tarjousten ja osallistumishakemusten sisältöä vasta niiden esittämiseksi asetetun määräajan päätyttyä” ei edellytä tällaista vaatimusta. Myöskään hankintadirektiivin liitteen IV kohta b ei tätä edellytä. Liitteessä todetaan, että ”sähköisillä vastaanottovälineillä ja -laitteilla on tarkoituksenmukaisia teknisiä keinoja ja menettelytapoja käyttäen varmistettava ainakin, että voidaan kohtuudella varmistaa, että näiden vaatimusten mukaisesti toimitettuihin tietoihin ei ole pääsyä ennen vahvistettuja määräaikoja”. Direktiivi edellyttää vain sitä, että hankintayksikkö huolehtii siitä, ettei tietoihin ole asiattonta pääsyä. Direktiivi ei sen sijaan edellytä, että sähköisen tietojenvaihtojärjestelmän tulisi olla sellainen, että se estää hankintayksikön edustajien pääsyn tarjousasiakirjoihin ennen niiden toimittamiselle asetetun määräajan päättymistä.

14. Julkiset käyttöoikeussopimukset

Esityksessä muutetaan julkisten käyttöoikeussopimusten säätelyä siten, että sekä palveluja että urakoita koskevat käyttöoikeussopimukset ovat pääosin samojen menettelysääntöjen piirissä. Käyttöoikeussopimuksen tunnusmerkistöä ja määritelmiä täsmennetään ja selkeytetään lain määritelmäsäännöksissä ja soveltamisalapoikkeuksissa. Käyttöoikeussopimusten hankintamenettelyjen määräaika säännökset poikkeavat hankintasopimusten vastaavista. Lisäksi käyttöoikeussopimusten

sopimuskauden pituutta rajoitetaan käyttöoikeussopimuksista annetun direktiivin mukaisesti.

Kaupunki katsoo, että 13 luvun käyttöoikeussopimukseen sovellettavat menettelysäännöt ottavat riittävällä tavalla huomioon käyttöoikeussopimusten kilpailuttamisen erityispiirteet. Kaupunki katsoo, että esitetyt säännökset voidaan hyväksyä esitetystä muodosta.

15. Vaikutusten arviointi

Hankintalainsäädännön kehitys

Hankintalainsäädäntö on ollut voimassa vuodesta 1994 ja siinä on toteutettu useita uudistuksia. Lainsäädännön tavoitteena on yleisesti ottaen tehostaa julkisten varojen käyttöä kilpailuttamisen kautta sekä turvata tarjousmenettelyyn osallistuvien tasapuolisen ja syrjimätön kohtelu. Lainsäädännön uudistusten myötä pääasialliset tavoitteet ovat pysyneet samoina ja niihin on tehty lähinnä kullekin aikakaudelle tyypillisiä täsmennyksiä. Hankintayksiköiden kannalta lainsäädännön uudistukset ovat pääsääntöisesti merkinneet työmäärän lisäystä tarkentuvien ja monipuolistuvien menettelysäännösten myötä.

Kaupungin näkemyksen mukaan vuodesta 1994 voimassa olleen hankintalainsäädännön keskeisenä tavoitteena olevaan julkisten varojen käytön tehostamiseen nyt puheena oleva esitys ei tuo merkittävää uutta. Vastaavasti voidaan todeta yritysten tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun turvaamisen osalta.

Esityksen tavoitteena on hankintadirektiivien tavoitteiden mukaisesti nykyaikaistaa, yksinkertaistaa ja joustavoittaa julkisia hankintoja koskevaa oikeudellista kehystä. Tavoitteena on edelleen tehostaa ympäristö- ja sosiaalisten näkökohtien huomioimista, parantaa pienten ja keskisuurten yritysten osallistumismahdollisuuksia tarjouskilpailuihin sekä kiinnittää huomiota asianmukaisiin menettelytapoihin, kuten harmaan talouden torjuntaan ja korruptioon liittyviin näkökohtiin.

Tavoitteena on lisäksi painottaa erityisesti sosiaali- ja terveystalouden hankintojen laatutekijöitä sekä edistää yhteiskunnan esteettömyyttä ja kaikkien käyttäjien vaatimukset täyttävää suunnittelua, lisätä hankintamenettelyjen tehokkuutta sähköisin tietojenvaihtomuodoin sekä tehostaa julkisten varojen käyttöä.

Esityksen vaikutuksista

Kaupungin näkemyksen mukaan esitykseen sisältyvät uudistukset eivät käytännössä tuo kaupungin hankintatoimelle merkittäviä hyötyjä.

Kaupunki toteaa, että uudistus lisää yksityiskohtaista sääntelyä ja tulee lisäämään kaupungin hankintayksiköiden työmäärää olennaisesti.

Luvun 3 säännös koskien hankintayksiköiden yhteisvastuuta tilapäisissä yhteishankinnoissa (21 §) mitä todennäköisimmin tulee hankaloittamaan hankintayhteistyötä. Hankintayksiköiden hankintayhteistyöllä saavuttama synergiaetu hankinnan valmistelussa vaarantuu ja mahdollisuus hallinnollisten kustannusten pienentämiseen menetetään.

Luvun 4 kynnysarvojen (25 §) noston johdosta osa hankinnoista tulee jatkossa jäämään hankintalainsäädännön ulkopuolelle. Tämä tulee konkreettisesti helpottamaan jossain määrin hallinnollista taakkaa. Huomiota on kuitenkin kiinnitettävä siihen, että pienhankinnoissa on huomioitava hankintalainsäädännön periaatteet, joka merkitsee sitä, että kaupungin on ohjeistettava myös pienhankintojen tekemistä.

Luvun 5 innovaatiokumppanuus (38 § ja 39 §) ei hankintamenettelyinä tule olemaan helppokäyttöinen. Menettelyssä on mm. arvioitava toimittajien valmiuksia tutkimukseen ja kehittämiseen sekä innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen. Innovaatiokumppanuus on jaettava peräkkäisiin vaiheisiin ja toimittajalle on asetettava välitavoitteita. Hankkeelle on asetettava suoritustasot ja enimmäiskustannukset. Menettelyn käyttö tulee edellyttämään perusteellista valmistelua ja edellyttää hankintayksiköltä myös enemmän resursointia seurannan ja valvonnan osalta.

Luvun 8 tietojenvaihtoa koskevien uusien säännösten (62 § – 64 §) vaatimus sähköisen järjestelmän käyttämisestä tuottaa hankintayksiköille kustannuksia ja lisää hallinnollista taakkaa. Sähköisen järjestelmän hankkiminen ja ylläpito aiheuttavat hankintayksiköille kuluja. Hallinnollista työtä hankintamenettelyyn tarkoitettu sähköinen järjestelmä lisää useissa hankintayksiköissä, koska järjestelmän kautta kulkevat asiakirjat, kuten tarjouspyynnöt ja tarjoukset, on vietävä myös hankintayksikössä muutoin käytössä oleviin asianhallinta- ja arkistointijärjestelmiin, jolloin sama työ tehdään useaan kertaan.

Luvussa 9 esitetty hankinnan jakaminen osiin (75 §) tulee lisäämään hallinnollista työtä hankintamenettelyn toteutuksessa ja sopimusten hallinnassa.

Luvun 10 soveltuvuusvaatimusten ja poissulkemisperusteiden selvityksiä koskevilla säännöksillä (87 § ja 88 §) on pyritty helpottamaan pienten ja keskisuurten yritysten hallinnollista taakkaa soveltuvuuden tarkistamisen osalta. Hankintayksiköiden kannalta esityksen vaikutukset ovat päinvastaiset. Hankintayksikön tulee

jatkossa selvittää sekä pakollisten että harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolo ja tämä lisää hankintayksikön työmäärää.

Luvun 11 kansallisten hankintojen ja luvun 12 sosiaali- ja terveystalouden sekä muiden erityisten palveluhankintojen osalta lainsäädännön keventäminen merkitsee käytännössä sitä, että kaupunki joutuu ohjeistamaan näiden hankintojen toteuttamista entistä laajemmin ja yksityiskohtaisemmin. Käytännössä lainsäädännön keventäminen ei tuo sellaisia helpotuksia hallinnolliseen työmäärään ja hankintojen läpiviemiseen kuin mietinnössä esitetään. Lisäksi on todettava, että Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystalouden hankinnat ovat yleensä suurempia kuin 750.000 euroa.

Luvussa 14 säädetyn hankintakertomuksen (123 §) osalta kaupunki toteaa, että esitetyn hankintakertomuksen laatiminen tulee lisäämään hankintayksiköiden työtä ja hallinnollisia kustannuksia.

Luvussa 15 on säädetty valituslupajärjestelmä valitettaessa markkinaoikeudesta korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Kaupungin hankintapäätöksiin liittyen muutosta haetaan korkeimmalta hallinto-oikeudelta verraten harvoin. Näin ollen valituslupajärjestelmään liittyvä rajoittava vaikutus valitusprosessien jatkumisessa on kaupungin kannalta vähämerkityksinen.

16. Hankintalain pykäläkohtaiset kommentit

Luku 2

15 § Hankinnat hankintayksikön sidosyksiköltä

Ks. edellä kohta 1, s. 2.

16 § Hankinnat toiselta hankintayksiköltä

Ks. edellä kohta 1, s. 3.

Luku 3

21 § Muut yhteishankinnat

Ks. edellä kohta 3, s. 6.

Luku 4

25 § Kansalliset kynnysarvot

Ks. edellä kohta 2, s. 3.

Luku 5

35 § Neuvottelumenettelyn kulku

1 momentti: Momentin viimeisessä virkkeessä tuodaan esille, että kuvauksessa esitettävien tietojen on oltava riittävän täsmällisiä, jotta toimittajat voivat arvioida hankinnan luonnetta ja laajuutta ja päättää, jättävätkö ne osallistumishakemuksensa.

Käytännössä osallistumishakemus jätetään hankintailmoituksen ja siihen liittyvän ns. osallistumiskutsun perusteella. Näin ollen momentin ensimmäisessä virkkeessä esitetty menettely, jossa kuvauksen voisi liittää yllä mainitussa tarkoituksessa myös ”tarjouspyyntöön” tai ”neuvottelukutsuun”, eli käytännössä sen jälkeen kun osallistumishakemus jo on jätetty, vaikuttaa epäloogiselta. Asia kaippaa tekstiin uudelleen muotoilua siten, että mainittu tavoite ja neuvottelumenettelyn kulku ovat keskenään sopusoinnussa. Esityksen sanamuodon perusteella jää epäselväksi, mihin vaiheeseen kuvaus on liitettävä.

2 momentti: Momentissa olisi selvyiden vuoksi hyvä ottaa käyttöön käsite ”alustava tarjouspyyntö” tai vastaava, jolla olisi mahdollista selvästi tehdä ero neuvottelujen kohteena olevan alustavan tarjouksen perusteena olevan dokumentin ja neuvottelujen päätyttyä esitettävän ”lopullisen tarjouspyynnön” välillä. Käytännössä alustava tarjouspyyntö liitetään nykyisin neuvottelukutsuun.

39 § Innovaatiokumppanuuden kulku

2 momentti: Momentin ensimmäisessä virkkeessä on todettu, että hankintayksikkö voi ”päättää” perustaa innovaatiokumppanuuden joko yhden tai useamman tarjoajan kanssa. Termi ”päättää” lienee ymmärrettävä hankinnan valmisteluun liittyväksi tavanomaiseksi ratkaisuksi, johon ei liity erityistä päätöksenteon tointa. Kun otetaan huomioon, että sanalla ”päättää” ei ole virkkeen ymmärrettävyyden kannalta merkitystä, voisi sen selvyiden vuoksi jättää pois.

42 § Puitejärjestely

Ks. edellä kohta 4, s. 10.

Luku 8

62 § Sähköinen tietojenvaihto hankintamenettelyssä

Ks. edellä kohta 13, s. 24.

64 § Tietoturvallisuus

Ks. edellä kohta 13, s. 25.

Luku 9

72 § Merkkien käyttö hankinnan kohteen kuvauksessa

Ehdotuksen säännökset (72 §) koskien merkkien käyttöä hankinnan kohteen kuvauksessa perustuvat direktiivin 43 artiklaan. Uusi sääntely mahdollistaa voimassa olevaa lakia laajemmin viittaamisen ympäristömerkkien lisäksi myös sosiaalisiin ominaisuuksiin tai muihin ominaisuuksiin viittaaviin merkkeihin. Lisäksi uusi säännös mahdollistaisi suoraan tietyn merkin vaatimisen sen perusteisiin viittaamisen sijaan. Muutoksen tavoitteena olisi korostaa ympäristö- ja sosiaalisten näkökohtien huomioimista, yksinkertaistaa menettelyjä ja vähentää hankintayksiköiden hallinnollista taakkaa.

Tarkoituksena ei esityksen mukaan ole kuitenkaan ohjata hankintayksikköä vaatimaan tiettyä merkkiä, vaan hankintayksikön tulisi käyttää tapauskohtaista harkintaa, jottei merkin vaatiminen sulkisi pois pk-yrityksiä. Hankintayksiköllä ei olisi velvollisuutta viitata merkkiin, vaan se voisi edelleen määritellä hankinnan kohteen asettamalla tietyt vaatimukset ja todeta, mitkä merkit ainakin täyttävät vaaditut ominaisuudet.

Merkin vaatimisen ehdoksi asetettaisiin, että merkille asetetut vaatimukset koskevat ainoastaan perusteita, jotka koskevat hankinnan kohdetta. Jos merkki täyttää muut säännöksessä asetetut vaatimukset, mutta siihen liittyy myös vaatimuksia, jotka eivät liity hankinnan kohteeseen, hankintayksiköt eivät voisi vaatia kyseistä merkkiä, mutta voisivat määritellä hankinnan kohteen viittaamalla kyseisen merkin yksityiskohtaisiin eritelmiin tai tarvittaessa niiden osiin, jotka liittyvät hankinnan kohteeseen ja soveltuvat kyseisen kohteen ominaisuuksien määrittelemiseen. Tarjoajalla olisi myös mahdollisuus käyttää muita asianmukaisia todistuskeinoja, kuten valmistajan teknisiä asiakirjoja, edellyttäen että tarjoaja pystyy todistamaan tietyille merkille asetetut vaatimukset tai hankintayksikön ilmoittamat tietyt vaatimukset. Tämä poikkeussäännön soveltuminen edellyttäisi, että tarjoajan ei ole ollut mahdollista saada merkkiä määräajan kuluessa itsestään riippumattomista syistä.

Kaupunki toteaa, että uudet säännökset helpottavat ympäristökriteerien käyttöä hankinnoissa ja siten vähentävät myös hankintayksiköiden hallinnollista taakkaa. Ehdotuksella on näin merkitystä ympäristökriteerien lisäämiseksi hankinnoissa kaupungin ympäristöpolitiikan tavoitteiden mukaisesti.

74 § Tarjouksen ja osallistumishakemuksen vaatimustenmukaisuuden osoittaminen

Ehdotuksen (74 § 2 mom.) säännös tarjouksen ja osallistumishakemuksen vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta antaisi hankintayksikölle nykyistä laajemmat mahdollisuudet pyytää ehdokkaita ja tarjoajia toimittamaan, lisäämään, selventämään tai täydentämään puutteellisia tai virheellisiä tietoja tai asiakirjoja hankintayksikön asettamassa määräajassa. Direktiivissä on kyseisen säännöksen osalta jätetty mahdollisuus säätää asiasta kansallisesti toisin.

Vaikka hankintamenettelyissä lähtökohtana on edelleen tarjousten ja osallistumishakemusten lopullisuus, tarjousmenettelyn joustavuuden ja sujuvuuden kannalta olisi esityksen mukaan tarkoituksenmukaista mahdollistaa tarjoajien ja ehdokkaiden antamissa tarjousasiakirjoissa olevien epäolennaisten puutteiden, ristiriitojen ja virheiden korjaaminen. Säännös mahdollistaisi sen, ettei hankintayksiköllä olisi velvollisuutta hylätä tarjouksia kokonaisuuden kannalta vähämerkityksellisten virheiden tai puutteiden vuoksi.

Näkemyksenään nykyistä laajemmasta mahdollisuudesta korjata tarjouksissa olevia epäolennaisia puutteita kaupunki toteaa, että ehdotusta voidaan pitää käytännön hankintatoiminnan sujuvuuden ja joustavuuden kannalta myönteisenä. Perusteluissa mainittujen esimerkkien perusteella on kuitenkin vaikea arvioida, kuinka paljon tilanne muuttuu nykyisen oikeuskäytännön mukaisesta tilanteesta.

Kaupungin mielestä on myös perusteltua, että hankintayksikölle jää edelleen harkintavalta sen suhteen, pyytääkö se tarjoajia tai ehdokkaita täydentämään tai täsmentämään hankinta-asiakirjoja.

75 § Hankintasopimuksen jakaminen osiin

Ks. edellä kohta 9, s. 20.

77 § Alihankinta ja 78 § Alihankkijoiden poissulkeminen

Alihankintoja koskien direktiivi jättää useissa kohdissa kansallista harkintavaltaa koskien sääntelyn sitovuutta ja laajuutta. Monia sitovista tai laajemmista säännöksistä, kuten esimerkiksi hankintayksikön suorat maksut alihankkijoille tai alihankkijoiden yksilöiminen pitkälle sopimusketjuun, ei otettu ehdotukseen muun muassa käytännön hankintojen toteuttamiseen liittyvistä syistä.

Ehdotukseen otettiin kuitenkin säännös (78 §) siitä, että hankintayksikön on vaadittava alihankkijan korvaamista, jos tätä

koskeva pakollinen poissulkemisperuste todetaan tarkastuksessa. Poissulkemisperusteiden tarkastaminen ei kuitenkaan ehdotuksen mukaan olisi hankintayksikölle pakollista. Harkinnanvaraisen poissulkemisperusteen koskiessa alihankkijaa, hankintayksikkö voisi puolestaan vaatia alihankkijaa korvattavaksi.

Ehdotuksen mukaan (77 §) hankintayksikön on veloitettava viimeistään hankintasopimuksen toteuttamisen alkaessa valittua tarjoaja ilmoittamaan sellaisten alihankkijoiden nimet, yhteystiedot ja lailliset edustajat, jotka osallistuvat hankintayksikön välittömässä valvonnassa olevissa tiloissa toteutettavaan rakennusurakkaan taikka palveluhankintaan, jos ne ovat kyseisenä ajankohtana tiedossa. Valitun tarjoaja olisi myös ilmoitettava tällaisia alihankkijoita koskevat muutokset hankintasopimuksen voimassaoloaikana. Ehdotettu sääntely koskee vain EU-kynnysarvot ylittäviä hankintoja eikä ehdotuksessa ole kansallisia hankintoja koskevia säännöksiä alihankinnasta.

Kaupungin mielestä ehdotetut säännökset antaisivat hankintayksiköille paremmat edellytykset puuttua harmaan talouden torjuntaan, mutta jättäisivät niille edelleen harkintavaltaa. Kaupunki katsoo, että hankintojen vaihtelevan luonteen vuoksi voidaan pitää hyvänä, että ehdotuksessa on jätetty tältä osin harkintavaltaa hankintayksiköille. Kaupunki kuitenkin toteaa, että ehdotettu sääntely ei merkitsisi tiukennusta sen omien ohjeiden ja mallien mukaisesti, harmaan talouden torjuntaan liittyviin ehtoihin, jotka pääsääntöisesti koskevat myös tarjoajan alihankkijoita ja jotka tarjoajan tulee nimetä samoin kuin alihankinnan osuus hankinnassa.

Uutena säännöksenä ehdotetaan (77 § 4 mom.), että hankintayksikkö voisi rakennusurakka- ja palveluhankinnoissa sekä tavarahankintaan liittyvissä kokoamis- ja asennustöissä vaatia, että tarjoaja tai ryhmittymän jäsen toteuttaa itse tietyt kriittiset tehtävät. Kaupunki katsoo, että säännös selventää nykyistä tilannetta, sillä voimassa olevassa laissa ei ole tarkempia määräyksiä asiasta. Lisäksi säännös antaa hankintayksiköille paremmat mahdollisuudet varmistaa, että säännöksen tarkoittamat kriittiset työt tehdään sen edellyttämillä tavoin ja resursseilla.

Lakiehdotuksen mukaan hankintayksikön on veloitettava viimeistään hankintasopimuksen toteuttamisen alkaessa valittua tarjoaja ilmoittamaan sellaisten alihankkijoiden nimet, yhteystiedot ja lailliset edustajat, jotka osallistuvat hankintayksikön välittömässä valvonnassa olevissa tiloissa toteutettavaan rakennusurakkaan taikka palveluhankintaan, jos ne ovat kyseisenä ajankohtana tiedossa. Valitun tarjoaja olisi myös ilmoitettava tällaisia alihankkijoita koskevat muutokset hankintasopimuksen voimassaoloaikana.

Tältä osin ehdotuksen sanamuoto vaikuttaa eroavan direktiivin sanamuodosta, sillä ehdotuksessa käytetyn ilmaisun mukaan rakennusurakka ja palveluhankinta rinnastetaan koskien edellytystä, että ne toteutetaan hankintayksikön välittömässä valvonnassa. Direktiivin sanamuodon mukaan ilmoittamisvelvollisuus koskee rakennusurakkasopimuksia ja sellaisia palveluita, jotka suoritetaan hankintaviranomaisen välittömässä valvonnassa olevissa tiloissa. Lisäksi kaupunki esittää, että tältä osin olisi aiheellista täydentää esityksen perusteluja direktiivin johdantokappaleessa (105) mainituilla esimerkkitapauksilla koskien palvelun suorittamiskohteita, joista hankintaviranomaiset vastaavat tai jotka ovat niiden välittömässä valvonnassa.

Luku 10

79 § Tarjoajan ja tarjousten valinta

1 momentti: 1 momentissa tehdään yhteenveto parhaan tarjouksen valinnan pääkohdista, mikä helpottaa tarjouksen valintaa koskevan sääntelykokonaisuuden hahmottamista.

2 momentti: Tarjousten vertailu ja hankintapäätöksen tekemisen mahdollistaminen ennen soveltuvuuden lopullista arvioimista avoimessa menettelyssä saattaa toki nopeuttaa menettelyä, mutta saattaa myös aiheuttaa merkittävää viivästystä, jos myöhemmin havaitaan, että valittu tarjoaja ei ollutkaan soveltuva. Tämän vuoksi tavallisesti tultaneen menettelemään niin, että kaikki hankintapäätöksen tekemisen edellyttämät seikat tarkistetaan jo ennen hankintapäätöksen tekemistä

3 momentti: Momentista mukaan hankintayksikkö ei voisi enää hankintapäätöksen tekemisen jälkeen kieltäytyä sopimuksen tekemisestä muulla kuin momentissa mainitulla harkinnan varaisella poissulkemisperusteella eikä se saisi tehdä sopimusta, jos voittanut tarjoaja ei täytä hankintayksikön asettamia soveltuvuusvaatimuksia tai tätä koskee pakollinen poissulkemisperuste. Tässä näyttäisi jäävän avoimeksi tilanne, jossa voittanutta koskee muu kuin em. mainittu harkinnanvarainen poissulkemisperuste.

Ilmeisesti edellä mainittu sääntely siis tarkoittanee, että suoraan lain nojalla voi jättää sopimuksen tekemättä em. perusteella, mutta jos onkin kyse jostain muusta harkinnanvaraisesta poissulkemisperusteesta, pitää hankintapäätös ensin poistaa ja sitten käyttää poissuljentaa. Esityksen perusteluja olisi syytä tarkentaa tältä osin.

80 § Pakolliset poissulkemisperusteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

2 momentti: Ilmeisesti muussa valtiossa annetun tuomion ei tarvitse olla vankeutta, jotta pakollinen poissulkemisperuste olisi olemassa.

81 § Harkinnanvaraiset poissulkemisperusteet

1 momentti 4 kohta: Perusteluissa voisi ehkä viitata EU-tuomioistuimen ratkaisuun asiassa c-358/12, jonka periaatteiden mukaan vähäinen laiminlyönti on olennainen ja vakava poissulkemisen perusteena tuomiossa esitetyillä perusteilla.

7 ja 8 kohdat: Kohdissa käytetty sanamuoto 'voi sulkea pois...' on hieman hämävä. Lienee nimittäin niin, että jos eturistiriitaa (7 kohta) tai vääristynyttä kilpailua (8 kohta) ei voida muuten poistaa, on ehdokas tai tarjoaja suljettava pois tarjouskilpailusta, jotta tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu voisi onnistua. Tätä näkökohtaa voisi avata esityksen perusteluissa.

4 momentti: Momentin perusteluissa puhutaan erheellisesti pakollisista poissulkemisperusteista, vaikka kyse on harkinnanvaraisista poissulkemisperusteista.

82 § Ehdokkaan ja tarjoajan korjaavat toimenpiteet

Esityksestä ei täysin käy selville, mitä perusteluissa tarkoitetaan maininnalla, jonka mukaan riskinä olisi näytön esittäminen vasta tuomioistuinkäsittelyssä. Nykyisen oikeuskäytännön mukaanhan esimerkiksi vasta markkinaoikeudessa esitettyä näyttöä ei oteta huomioon, kun arvioidaan hankintamenettelyn oikeellisuutta.

Joka tapauksessa esitetyn näytön arvioiminen tullee aiheuttamaan hankintayksiköille ongelmia, vaikka tilanteita tuskin kovin usein esiintyy.

85 § Taloudellinen ja rahoituksellinen tilanne

1 momentti: Toisessa lauseen alun pitäisi kuulua seuraavasti: 'Tätä varten hankintayksikkö voi asettaa vaatimuksia esimerkiksi vähimmäisliikevaihdoista...'. Tällöin kävisi selväksi, että hankintayksikkö voi asettaa muitakin taloudellista suorituskykyä koskevia vaatimuksia kuin vain pykälässä mainitut.

86 § Tekninen suorituskyky ja ammatillinen pätevyys

Pykälän perusteluissa puhutaan erheellisesti taloudellisesta ym. suorituskyvystä, vaikka pykälässä käsitellään teknistä ja ammatillista suorituskykyä.

87 § Yhteinen eurooppalainen hankinta-asiakirja

Vaikuttaisi siltä, että pykälän kohdalle esitykseen kirjatut perustelut koskevatkin pykälää 88.

88 § Poissulkemisen edellytysten ja soveltuvuusvaatimusten täyttymisen selvittäminen

1 momentti: Lienee siis aina hankittava selvitys myös harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolosta, vaikka niiden käyttämien on hankintayksikön harkinnassa. Tästä aiheutuu turhaa hallinnollista työtä, jos hankintayksikkö ei em. perusteita kuitenkaan päätä käyttää.

2 momentti: Jossain määrin epäselväksi jää, miten puitejärjestelyyn voidaan valita toimittajia ilman, että heidän soveltuvuuttaan on tarkistettu. Tätä seikkaa olisi syytä avata lainkohdan perusteluissa.

5 momentti: Sanamuodosta voi saada sen käsityksen, että liitteen D luettelo on taloudellisen suorituskyvyn selvittämisen osalta tyhjentävä, vaikka kyse tosiasiaa on esimerkkiluettelosta.

89 § Sähköinen todistushakemisto

Pykälässä puhutaan sekä poissulkemisen edellytysten että hankintayksikön asettamien soveltuvuusvaatimusten täyttymisen tarkistamisesta. Sen sijaan perustelujen mukaan tässä on kyse vain poissulkemisen edellytysten selvittämisestä, mikä lienee virhe.

90 § Ympäristöasioiden hallinta- ja laadunvarmistustoimenpiteet

Otsikko voi johtaa harhaan, sillä kohdassa ei säännellä ympäristöasioiden laadunvarmistustoimenpiteitä. Otsikko olisi selkeämpi ilman tavuviivaa.

1 momentti: Otsikossa lukee 'ympäristöasioiden hallinta-' ja pykälässä käytetään mm. seuraavia termejä: 'ympäristövaikutusten hallintaa', 'ympäristöasioiden hallintaa', 'ympäristöjärjestelmiin' ja 'ympäristönhallintatoimenpiteistä'. Tältä osin herää kysymys, onko näitä kaikkia termejä käytetty johdonmukaisesti, vai ovatko ne osittain tai kokonaan päällekkäisiä.

92 § Tarjouskilpailuun osallistuminen ryhmittymänä ja muiden yksiköiden voimavarojen käyttö

3 momentti: Lähtökohtaisestihan kaiketi ehdokas, tarjoaja tai näiden ryhmittymä pitäisi sulkea pois tarjouskilpailusta, jos hän tai ao. ryhmittymä yhdessä ei täytä asetettuja soveltuvuuden vähimmäisvaatimuksia. Jos lainkohdassa tarkoitetaan sopimuksen

täytäntöönpanon aikaista tilannetta, niin se olisi syytä sanoa ainakin lainkohdan perusteluissa.

93 § Kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen valinta

1 momentti: Kansallisesti asetettu perusteluvelvollisuus käytettäessä halvinta hintaa valintaperusteena lienee hyväksyttävissä, vaikka kaupungin käsityksen mukaan laatu on ainakin kaupungin hankinnoissa jo nykyäänkin otettu huomioon mm. hankinnan kohteen vähimmäisvaatimuksissa ja soveltuvuusvaatimuksissa käytettäessä valintaperusteena halvinta hintaa.

2 momentti: Perusteluissa tulisi ottaa selvästi kantaa siihen, voidaanko soveltuvuusvaatimuksia saa käyttää vertailuperusteina vähimmäisvaatimusten ylittäviltä osin. Kaupungin käsityksen mukaan näin voidaan menetellä.

5 momentti: Momentin mukaan tarjoajan on pystyttävä todentamaan vertailuperusteisiin liittyvät tiedot tarjousten vertailua varten.

Tältä osin momenttia voisi perusteluissa avata nykyistä enemmän. Lainkohdassa on kyse ajankohdasta, jolloin tarjousvertailu tehdään, joten riittävää ei voi olla, että annetut tiedot voidaan todentaa vasta sopimuksen täytäntöönpanon aikana.

Lisäksi on otettava huomioon se, mitä hankintapäätöksen tekemisestä lausutaan 122 §:ssä ja käytettävistä vertailuperusteista 93 §:ssä. Kaupungin käsityksen mukaan näistä lainkohdista seuraa käytännössä se, että hankintayksikön on tosiasiallisesti voitava selvittää mihin konkreettisiin seikkoihin tarjousten väliset erot perustuvat.

Käsitettä "todentaa" voisi sen uutuuden vuoksi selventää tai perustella.

95 § Elinkaarikustannukset

Pykälän sisältö kokonaisuudessaan jää lain soveltajalle jossain määrin epäselväksi seuraavista syistä. Elinkaarikustannusten "huomioinnista" (po. huomioon ottamisesta) käytetään useita erilaisia käsitteitä, joita ei avata (edes) perusteluissa: pykälässä säädettäisiin "arviointimenetelmästä", "elinkaarikustannusmallista" ja "elinkaarikustannusten arvioinnista". Koska pykälä ja sen sisältö on voimassa olevaan lakiin verrattuna täysin uusi, olisi tärkeää, että näitä käsitteitä ja niiden käyttöä selvennettäisiin tai vaihtoehtoisesti käsitteiden lukumäärää vähennettäisiin, jos se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista.

Edellisen lisäksi pykälän neljäs momentti (4 mom.) on kirjaukseltaan epäselvä. Lain soveltaja saa siitä sellaisen, mahdollisesti virheellisen,

käsityksen että kaikissa tapauksissa, niin sisäisiä kuin ulkoisia elinkaarikustannuksia arvioitaessa, on sovellettava vain ja ainoastaan joko a) muualla lainsäädännössä tai b) EU-säädöksellä pakolliseksi säädettyä menetelmää. Tätä tulee selventää, jotta momenttiin ja pykälään yleisesti ei jää sen soveltajalle tulkinnanvaraisuutta. Selventäminen tulee tehdä itse säännökseen.

Pykälän perusteluissa, viidennessä kappaleessa, perustellaan menetelmien käyttöä ensin kieltämällä tapauskohtainen arviointimenetelmä, mutta myöhemmin viimeisessä virkkeessä kuitenkin kirjoitetaan ”tiettyä hankintaa varten perustetuista menetelmistä”. Tätä ristiriitaa tulisi selventää.

96 § Poikkeuksellisen alhaiset tarjoukset

1 momentti: Säännös lisää hankintayksiköiden hallinnollista taakkaa merkittävästi, koska:

- Selvitys on pyydettävä kaikilta alihintaisen tarjouksen tehneiltä. Muutenhan ei voida tehdä perusteltua hankintapäätöstä;
- Säännöksen mukaan vaikuttaa siltä, että hankintayksikön olisi määriteltävä, mistä seikoista se haluaa selvitystä. Ongelmalliseksi tietojen pyytämisen tekee se, että hankintayksikkö ei voi tietää, mitä selvitystä tarjoajalla on esitettävänä.

Lisäksi on huomattava, että lainkohdassa on kyse tarjouksen arvioinnista eikä soveltuvuuden arvioinnista, vaikka tässä yhteydessä selvitetään soveltuvuuteen liittyviä seikkoja kuten työehtojen noudattamista. Kaupungin käsityksen mukaan olisi hankintaprosessin kannata johdonmukaista sulkea tarjoaja pois tarjouskilpailusta eikä hylätä tarjousta alihintaisena, jos alihintaisuus perustuu seikkaan, joka muodostaa harkinnanvaraisen poissulkemisperusteen.

Luku 11

102 § Tietojenvaihto kansallisissa menettelyissä

Pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa olisi hyvä tarkentaa sitä, että kansallisissa menettelyissä tulee, silloin jos käytetään tietojenvaihtoon sähköisiä välineitä, noudattaa vain 62 §:n säännöksiä, mutta ei 63 ja 64 §:n säännöksiä.

105 § Kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen valinta

Vertailuperusteiden osalta perusteluissa voisi tarkemmin avata vertailuperusteiden painottamista. Nykylain mukaan (72 §) on riittävää,

jos vertailuperusteet ilmoitetaan tärkeysjärjestyksessä, eikä niitä tarvitse painottaa. Esityksen perusteluissa todetaan puolestaan, ettei vertailuperusteiden alakriteerien painoarvoja tarvitsisi yksilöidä. Verrattuna itse ehdotuksen pykälätekstiin esityksen pykälää vastaava perustelujen kohta vaikuttaa siten hieman yksityiskohtaisemmalta sääntelyltä.

Luku 12

107 § Sosiaali- ja terveystalvissa sekä muissa erityisissä palveluhankinnoissa noudatettavat tavoitteet

Ks. edellä kohta 6, s. 14.

109 § Suorahankinta erityistilanteissa

Ks. edellä kohta 6, s. 15.

Luku 14

123 § Hankintamenettelyä koskeva kertomus

Ks. edellä kohta 10, s. 22.

124 § Hankintamenettelyn keskeyttäminen

Kaupunki ehdottaa, että luettavuuden parantamiseksi hankintamenettelyn keskeyttämistä koskevan 124 §:n perusteluihin kirjattaisiin auki missä tilanteessa keskeyttäminen on sallittu ja missä kielletty huomioiden viimeaikainen oikeuskäytäntö.

126 § Hankintapäätöksen tiedoksianto

Kaupunki esittää, että hankintapäätöksen tiedoksiantoa koskevaan 126 §:ään tulisi ottaa nykyisessä laissa oleva kirjaus täsmentämään sähköisen tiedoksiannon ajankohtaa: ”Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.” Nyt tuo kirjaus on pykälätekstistä poistettu ja se on omiaan aiheuttamaan tarpeettomia väitteitä siitä, ettei sähköinen tiedoksianto olisi tullut lähettämispäivänään perille.

127 § Hankintasopimuksen tekeminen

Ks. edellä kohta 10, s. 22.

130 § Suorahankinnasta ilmoittaminen ja hankintasopimuksen tekeminen

Ks. edellä kohta 10, s. 22.

131 § Hankintaoikaisun tekeminen

Hankintaoikaisun tekemistä koskevan 131 § perusteluissa todetaan, että mikäli sitova hankintasopimus on jo tehty, hankintayksikkö ei voi yksipuolisesti hankintaoikaisulla muuttaa sopimuksen tekemiseen johtanutta ratkaisuaan ja ilmeisesti tästä syystä pykälätekstistä on poistettu voimassa olevassa laissa oleva kohta: ”Päätöstä tai ratkaisua ei kuitenkaan voida korjata hankintaoikaisuna, jos hankintasopimus on tehty.” Kaupungin näkemyksen mukaan kyseinen lause olisi hyvä säilyttää pykälätekstissä selvyiden vuoksi.

Laki vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (erityisalojen hankintalaki)

17. Erityisalojen hankintalaki

Esityksessä selkeytetään erityisalojen hankintalain soveltamisalan kannalta keskeisiä käsitteitä ja sääntöjä kuten yksin- ja erityisoikeudet, erityisalatoiminnot, erityisalojen soveltamisalapoikkeukset sekä sidosyritykset ja yhteisyritykset. Esityksessä pysytetään voimassa olevan erityisalojen hankintalain soveltamisalaa koskeva rajaus, jossa lakia ei sovelleta erityisalojen hankintalain EU-kynnysarvon alittaviin hankintoihin.

Esityksessä selkeytetään erityisalojen hankintalain menettelyjä viranomaissektorin hankintalakia vastaavalla tavalla esimerkiksi dynaamista hankintajärjestelmää koskien. Erityisalojen hankintadirektiivin mukaisesti myös puitejärjestelyä koskevia sääntöjä täsmennetään vastaamaan voimassa olevaa erityisalojen hankintalakia enemmän viranomaissektorin hankintasääntöjä.

Esitys sisältää myös säännökset uusista innovaatiokumppanuudesta sekä sähköisestä luettelosta. Erityisalojen hankintalain neuvottelumenettelyt pysyisivät kuitenkin edelleen voimassa olevan lain tavoin hyvin joustavina ja väljinä.

Sidosyksikköhankinnat

Hankintayksiköiden määritelmät on lakiehdotuksen 5 §:ssä eriytetty viranomais- ja hankintayksikköön ja muuhun hankintayksikköön. Lakiehdotuksen 27 §:ssä määritellään muun hankintayksikön sidosyrityksen kriteerit. Edellytyksenä on, että vähintään 80 % sidosyrityksen 3 viimeisen vuoden tavarantoimitusten, palvelujen tai rakennusurakoiden keskimääräisestä liikevaihdosta muodostuu toimituksista hankintayksiköille tai muille yhteisöille, joihin sillä on

sidossuhde. Lakiehdotuksen 25 §:ssä määritellyn viranomaishankintayksikön sidosyksikön osalta toiminnan harjoittamisen raja on sen sijaan asetettu 90 %:iin.

Kaupunki katsoo, että viranomaishankintayksikön sidosyksikön osalta raja olisi tarkoituksenmukaista asettaa määrältään vastaavaksi kuin mitä on säädetty muun hankintayksikön sidosyrittämiseltä, eli 80 %.

Neuvottelumenettely

Lakiehdotus ei aseta rajoituksia neuvottelumenettelyn käytölle. Neuvottelumenettelyn käyttö erityisaloilla olisi siis edelleen varsin vapaata.

Kaupunki katsoo, että tämä tilanne on tärkeätä säilyttää ennallaan. Tämä mahdollistaa esim. Helsingin kaupungin liikennelaitoksen suurissa kalustohankinnoissa, joissa valmista tuotetta ei markkinoilta ole saatavissa, joustavan ja tarkoituksenmukaisen hankintamenettelyn.

Tältä osin mietinnön yksityiskohtaisissa perusteluissa, (38 §, s. 278) on todettu, että tämä uusi pykälä vastaa pääosin voimassa olevan erityisalojen hankintalain 34 §:ssä säädettyä. Sanotussa 34 §:ssä säädetään kuitenkin määräaikojen pidentämisestä.

ESITYS TIEDONSAANTIOIKEUDESTA (harmaan talouden torjunta)

Kaupunginhallitus kiinnittää erityistä huomiota julkisiin hankintoihin liittyvän harmaan talouden torjunnan kannalta keskeisiin käytännön epäkohtiin, jotka tulee huomioida hankintalain kokonaisuudistuksen yhteydessä. Kunta on myös veronsaajayhteisö ja viranomainen, jonka erityisiin intresseihin kuuluu harmaan talouden torjunta ja tasapuolisen kilpailun toteutuminen julkisissa hankinnoissa.

Kunnan hankintayksiköt pyrkivät omin toimenpitein julkisista rekistereistä sekä yrityksiltä ja yhteisöiltä itseltään pyydetyin selvityksin varmistamaan, että nämä ovat hoitaneet julkiset velvoitteensa. Verottaja pyrkii torjumaan harmaata taloutta hyödyntämällä muun muassa rakentamiseen liittyvän tiedonantovelvollisuuden perusteella saamiensa tietoja. Kaupungin vapaaehtoisesti toimittamat palveluhankintoja koskevat tiedot täydentävät Verohallinnon aineistoa myös muilta toimialoilta.

Kaupungin toimenpiteistä huolimatta Verohallinnon tarkastuksissa paljastuu yrityksiä ja yhteisöjä, jotka eivät ole hoitaneet velvoitteitaan. Verohallinnon harmaan talouden selvitysyksikön Helsingin kaupungin hankintoja koskevan raportin (19.5.2015) mukaan myös organisaation yritysten ja yhteisöjen vastuuhenkilöiden henkilökohtaisten

verovelkojen ja heidän edustamiensa organisaatioiden verovelkojen välillä on havaittu tilastollinen yhteys. Verottajan kaupungille toimittama harmaan talouden seulontatieto on tilastollista tietoa.

Kaupunginhallitus pitää harmaan talouden torjunnan kannalta merkittävänä epäkohtana sitä, ettei Verohallinto voi verolainsäädännön ja julkisuuslain salassapitosäännöksiin vedoten antaa kaupungille tunnistetietoja niistä kaupungin yhteistyökumppaneista, joiden osalta verottaja on havainnut harmaan talouden piiriin kuuluvaa toimintaa. Yritys- ja yhteisökohtaisten tietojen saanti verottajalta tehostaisi harmaan talouden torjuntaa ja mahdollistaisi kunnalle pidättäytymisen yhteistyöstä sellaisten yritysten ja yhteisöjen kanssa, jotka eivät ole täyttäneet lakisääteisiä velvoitteitaan.

Kaupunki esittää, että julkisia hankintoja tekeville viranomaisille tulisi säätää tiedonsaantioikeus palveluja tarjoavien organisaatioiden julkisten velvoitteiden kuten verojen, eläke-, työttömyys- ja tapaturmavakuuttamisen sekä tullin perimien maksujen hoitamiseen liittyviin tietoihin. Lisäksi julkisia hankintoja tekevän tulisi pystyä tehokkaasti hyödyntämään palveluntarjoajien vastuuhenkilöiden sekä näiden muun yritystoiminnan velvoitteidenhoitoon liittyviä tietoja julkisia hankintoja tehtäessä ja sopimuksen aikaisessa valvonnassa.

Esittelijän perustelut

Lausunnon valmistelu

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian oikeuspalveluiden, hankintakeskuksen, rakennusviraston, sosiaali- ja terveysviraston, kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston ja Helsingin kaupungin liikelaitoksen kanssa. Lisäksi valmistelun aikana on varattu Helen Oy:lle tilaisuus lausua asiasta.

Lausuntopyyntö ja mietinnön keskeinen sisältö

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoa hankintalain kokonaisuudistuksen valmisteluryhmän mietinnöstä, jossa on ehdotettu säädettäväksi uusi laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista. Laki korvaa vuoden 2007 hankintalain, hankinta-asetuksen sekä vuoden 2011 lain sähköisestä huutokaupasta ja dynaamisesta hankintajärjestelmästä.

Mietintö sisältää myös ehdotuksen laiksi vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (erityisalojen hankintalaki), joka korvaisi vuoden 2007 erityisalojen hankintalain.

Esityksellä pannaan täytäntöön 26 päivänä helmikuuta 2014 annetut julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (2014/24/EU), vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (2013/25/EU) sekä julkisista käyttöoikeussopimuksista annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (2013/23/EU). Esityksessä huomioidaan myös Euroopan unionin tuomioistuimen julkisia hankintoja koskeva oikeuskäytäntö.

Esityksessä pyritään säilyttämään voimassa olevan hankintalainsäädännön rakenne ja systematiikka mahdollisimman laajasti esimerkiksi keskeisten osien osalta. Pysyttämällä mahdollisimman laajasti nykyainsäädännön systematiikka lainsäädännön soveltajien resurssit ja huomio voidaan keskittää uuden lainsäädännön muuttuneeseen sisältöön.

Hankintalain tarkoitus ja tavoitteet sekä julkisissa hankinnoissa noudatettavat periaatteet (tasapuolisuus, syrjimättömyys, avoimuus, suhteellisuus) pysyvät ennallaan. Samoin hankintayksikön määritelmä vastaa eräitä tarkistuksia lukuun ottamatta nykyainsäädäntöä.

Direktiiveistä johtuvat keskeisimmät muutokset koskevat uusia kilpailuttamismenettelyjä, hankintojen jakamista osiin, hankintojen laadullisten näkökohtien huomioimista, ympäristö- ja sosiaalisten näkökohtien huomioimismahdollisuuksia, hankintamenettelyihin liittyviä sähköisiä viestintävälineitä, sekä sosiaali- ja terveystalouden sekä muiden erityisten palveluiden hankintamenettelyjä. Ehdotetulla hankintalailla myös kevennetään merkittävästi kansallisissa hankinnoissa noudatettavaa menettelyä. Lisäksi kansallisiin kynnysarvoihin esitetään tehtäväksi korotuksia.

Esitykseen sisältyvien ehdotusten tarkoituksena on tehostaa julkisten varojen käyttöä, yksinkertaistaa hankintamenettelyjä, selkeyttää lain keskeisiä käsitteitä, parantaa pienten ja keskisuurten yritysten osallistumismahdollisuuksia tarjouskilpailuissa, parantaa mahdollisuuksia huomioida ympäristö- ja sosiaalisia näkökohtia sekä turvata kaikille tarjoajille tasapuolinen ja syrjimätön kohtelu julkisissa hankinnoissa. Ehdotusten tarkoituksena on lisäksi tuoda kilpailuttamissääntöjä julkisia käyttöoikeussopimuksia koskeviin järjestelyihin.

Esittelijän kannanotto

Esitys perustuu merkittäviltä osin hankintadirektiivin sitovaan sääntelyyn, jonka johdosta kansallista harkintavaltaa lain säännöksen

sisällön osalta ei ole. Lausunnossa on pyritty tuomaan esille ne kohdat, joissa direktiivi määrää lain sisällön. Kaupungin kannanotot on kohdistettu niihin säännöksiin, joissa lainsäätäjällä on kansallista harkintavaltaa.

Lausunto on rakennettu siten, että mietintöön sisältyviä esityksiä tarkastellaan asiakokonaisuuksina (kohdat 1-15 ja 17) ja lisäksi pykäläkohtaisina yksityiskohtaisempina kommentteina (kohta 16). Asiakokonaisuuksiin on valittu esityksen keskeiset kohdat.

Hankintalainsäädäntö on ollut voimassa vuodesta 1994 ja siinä on toteutettu useita uudistuksia. Lainsäädännön tavoitteena on yleisesti ottaen tehostaa julkisten varojen käyttöä kilpailuttamisen kautta sekä turvata tarjousmenettelyyn osallistuvien tasapuolisen ja syrjimätön kohtelu. Lainsäädännön uudistusten myötä pääasialliset tavoitteet ovat pysyneet samoina ja niihin on tehty lähinnä kullekin aikakaudelle tyypillisiä täsmennyksiä.

Esittelijän näkemyksen mukaan vuodesta 1994 voimassa olleen hankintalainsäädännön keskeisenä tavoitteena olevaan julkisten varojen käytön tehostamiseen nyt puheena oleva esitys ei tuo merkittävää uutta. Vastaavasti voidaan todeta yritysten tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun turvaamisen osalta. Uudistusten myötä keinot tavoitteiden toteuttamiseksi ovat toki täsmentyneet.

Esityksen tavoitteena on hankintadirektiivien tavoitteiden mukaisesti nykyaikaistaa, yksinkertaistaa ja joustavoittaa julkisia hankintoja koskevaa oikeudellista kehystä. Tavoitteena on edelleen tehostaa ympäristö- ja sosiaalisten näkökohtien huomioimista, parantaa pienten ja keskisuurten yritysten osallistumismahdollisuuksia tarjouskilpailuihin sekä kiinnittää huomiota asianmukaisiin menettelytapoihin, kuten harmaan talouden torjuntaan ja korruptioon liittyviin näkökohtiin.

Tavoitteena on lisäksi painottaa erityisesti sosiaali- ja terveystaloushankintojen laatutekijöitä sekä edistää yhteiskunnan esteettömyyttä ja kaikkien käyttäjien vaatimukset täyttävää suunnittelua, lisätä hankintamenettelyjen tehokkuutta sähköisiin tietojenvaihtomuodoin sekä tehostaa julkisten varojen käyttöä.

Esittelijän näkemyksen mukaan esitykseen sisältyvät uudistukset eivät käytännössä tuo kaupungin hankintatoimelle merkittäviä hyötyjä. Esittelijä toteaa, että uudistus lisää yksityiskohtaista sääntelyä ja tulee lisäämään kaupungin hankintayksiköiden työmäärää olennaisesti.

Esittelijä toteaa, että kaupungin hankintatoimi on hyvin hoidettua ja ohjeistettua sekä henkilökunta asiantuntevaa. Näin ollen mietinnössä

esitetyn kaltaisen hankintalainsäädännön voimaantulo ei aiheuta isoja ongelmia.

Siltä osalta kuin kysymys on esitykseen omaksutusta hankintalainsäädännön joustavoittamisesta esimerkiksi kansallisten sekä sosiaali- ja terveystaloudellisia palveluita koskevien hankintojen osalta, esittelijä toteaa, että joustavoittaminen ei vaikuta haitallisesti tarjoajien tasapuoliseen ja syrjimättömään kohteluun, koska joustavoittaminen edellyttää kaupungin sisäistä ohjeistusta, jossa huomioidaan hankinnoissa vaikuttavat periaatteet (tasapuolisuus, syrjimättömyys, avoimuus, suhteellisuus).

Kynnysarvojen nostamisen osalta voidaan todeta, että lain soveltamisalan ulkopuolelle jäävien hankintojen lukumäärä jonkin verran kasvaa. Esittelijä katsoo, että koska näissä ns. pienhankinnoissa on noudatettava myöskin sanottuja hankintalainsäädännön periaatteita, ja koska kaupungilla on omaa sisäistä ohjeistusta hankintojen taloudellisesta toteuttamisesta (kaupungin taloussääntö 2 § 9 kohta), ei kynnysarvojen nostaminen käytännössä juurikaan muuta tilannetta nykyisestä. Esittelijä toteaa, että pienhankinnoista ei voi hakea muutosta markkinaoikeudelta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Harry Ahlgren, johtava kaupunginasiainjohtaja: 310 36194
harry.ahlgren(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö 13.5.2015
- 2 Työ- ja elinkeinoministeriö, lausuntopyynnön_taloudelliset_tiedot
- 3 Hankintalain kokonaisuudistuksen valmisteluryhmän mietintö_tuotteen
- 4 Hankintalain kokonaisuudistuksen valmisteluryhmän mietintö

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 15.06.2015 § 640

22.06.2015

Ryj/6

HEL 2015-005975 T 03 00 00

TEM/221/00.04.01/2013

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Harry Åhlgren, johtava kaupunginasiainjohtaja: 310 36194
harry.ahlgren(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

22.06.2015

Ryj/7

§ 676

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 24 ja 25 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Liikennelaitos-liikelaitoksen johtokunta	16.6.2015
pelastuslautakunta	9.6.2015
yleisten töiden lautakunta	16.6.2015

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Timo Linden, vs. apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

22.06.2015

Stj/1

§ 677

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 25 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

sosiaali- ja terveyslautakunta	16.6.2015
varhaiskasvatustalautakunta	16.6.2015

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

22.06.2015

Sj/1

§ 678

Työllisyydenhoidon Helsinki-lisän myöntämisperusteiden uudistaminen

HEL 2015-006992 T 01 02 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle syyskauden ensimmäiseen kokoukseen asti.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Heikki Vento, erityissuunnittelija, puhelin: 310 23115
heikki.vento(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteenä 1. olevat työllisyydenhoidon Helsinki-lisän myöntämistä koskevat perusteet noudatettavaksi 1.7.2015 lukien ja oikeuttaa kaupunginkanslian elinkeinojohtajan antamaan tarvittaessa täydentäviä ohjeita periaatteiden soveltamiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää kumota kaupunginhallituksen 6.5.2013 tekemän päätöksen § 567 Helsinki-lisän myöntämisen perusteista.

Esittelijän perustelut

Työllistämistoimikunta on kokouksessaan 4.6.2015 päättänyt esittää kaupunginhallitukselle, että työllisyydenhoidon Helsinki-lisän myöntämisperusteet uudistetaan. Ehdotetut myöntämisperusteet ovat liitteenä 1. Työllistämistoimikunnan esitys on liitteenä 2.

Helsingin kaupunki on maksanut työllisyydenhoidon kuntalisää, ns. Helsinki-lisää vuodesta 1998 alkaen. Lisää maksettiin aluksi vain säätiöille ja yhdistyksille, vuonna 2007 sitä ryhdyttiin maksamaan myös yrityksille. Nykyiset myöntämisperusteet ovat kaupunginhallituksen vuonna 2103 päättämät.

Helsinki-lisän myöntämisen edellytyksenä on TE-hallinnon tekemä myönteinen päätös palkkatuen myöntämisestä. Helsinki-lisää on maksettu helsinkiläisille työnantajille, jotka ovat palkanneet helsinkiläisen pitkäaikaistyöttömän tai Respan asiakkaan. Vuonna 2014 Helsinki-lisää maksettiin 292 eri työnantajalle 825 ihmisen palkkauskustannuksiin. Vuonna 2015 Helsinki-lisän maksamiseen on varattu 3,6 miljoonan euron määräraha. Nyt voimassa olevat Helsinki-lisän myöntämisperusteet ovat liitteenä 3.

Valtion myöntämän palkkatuen perusteita on uudistettu asettamalla elinkeinonharjoittajille myönnettävälle palkkatuelle katto. Tuki voi olla korkeintaan 50 prosenttia palkkauskustannuksista, eli samansuuruinen kuin korkein valtion myöntämä palkkatuki. Valtion palkkatuki ja nykymuotoinen Helsinki-lisä ovat voineet tuoda suuremman korvauksen palkkakustannuksista. Tämän vuoksi Helsinki-lisän myöntämisen periaatteita on arvioitava uudelleen. Kun kyseessä on elinkeinonharjoittaja, ei tukea ole tarkoituksenmukaista myöntää palkkauskustannuksiin, vaan se on perusteltua kohdentaa henkilön palkkaamisesta syntyviin muihin kustannuksiin kuten työvälinekustannuksiin ja perehdytyksestä ja ohjaamisesta syntyviin kustannuksiin. Muille työnantajille kuin elinkeinonharjoittajille voidaan edelleen myöntää palkkauskustannuksiin Helsinki-lisää. Palkattaessa vajaakuntoisia voidaan Helsinki-lisää myöntää palkkauskustannuksiin kaikille työnantajille. Helsinki-lisän myöntämisen perusteet on tämän vuoksi jaettava kahteen osaa, rekrytointitukeen ja työllistämistukeen. Samalla kummankin tukimuodon myöntämisperiaatteita täsmennetään vaikuttavuuden parantamiseksi.

Myös koulutuspalvelujen osalta tapahtuu muutos: Helsinki-lisällä palkattavat henkilöt voivat jatkossa hyödyntää kaupungin työllisyyspalveluiden etukäteen kilpailuttamia koulutuksia. Työllisyyspalveluiden koulutusvalikossa on tällä hetkellä monipuolinen valikoima ammatillisia lyhyt- ja kielikoulutuksia sekä uravalmennusta ja työnhakukoulutuksia. Tarjolla oleva koulutus lisää rekrytointi- ja työllistämistuen houkuttelevuutta työnantajille samalla kun koulutus parantaa työntekijöiden jatkotyöllistymismahdollisuuksia.

Ehdotetut uudet Helsinki-lisän myöntämisperiaatteet sisältävät määräykset tuen saajien kohderyhmistä, tuen kohdentumisesta, kohderyhmistä, tuen enimmäismäärästä sekä kestosta. Tarkoituksena on, että kaupunginkanslian elinkeinojohtaja päättää tarkemmista soveltamisohjeista. Ohjeet päivitetään vuosittain toimintasuunnitelman ja talousarvion tekemisen yhteydessä niin, että ohjeet vastaavat sen hetkistä työmarkkinatilannetta, valtion palkkatukilinjauksia ja määrärahavaroja.

Työllistämistoimikunnan esityksessä arvioidaan, että uudet myöntämisperusteet lisäävät Helsinki-lisän vaikuttavuutta: Rekrytointituki lähentää matkaa välityö- ja avointen työmarkkinoiden välillä ja työllistämistuki kohdentuu aiempaa useammille työnantajille ja työntekijöille, leikkaamatta valtion palkkatukea.

Rekrytointi- ja työllistämistuen myöntämisessä noudatettavat periaatteet

Helsinki-lisän eli rekrytointi- tai työllistämistuen myöntämisessä noudatetaan kaupungin avustusohjeita. Tuki on aina harkinnanvarainen. Elinkeinotoiminnan harjoittajille myönnettävä tuki kuuluu aina de minimis -sääntelyn piiriin. Työnantaja ei voi saada työntekijän palkkaamisesta molempia tukia yhtä aikaa. Työllistämistukijakson jälkeen on mahdollista saada rekrytointitukea.

Työnantajaa, palkkatasoa ja työnantajatoimintaa koskevat vaatimukset säilyvät ennallaan. Nämä vaatimukset on kirjattu myöntämisperusteisiin.

Rekrytointituen erityispiirteet

Rekrytointitukea voivat saada kaikki työnantajat. Tukeen on kytketty myös kertapalkkio, jonka tavoitteena on edistää työpaikkojen syntymistä ja avoimille työmarkkinoille siirtymistä. Kertapalkkion edellytyksenä on, että työsuhde jatkuu rekrytointitukijakson jälkeen vähintään vuoden määräaikaisena tai toistaiseksi voimassa olevana täydellä työajalla. Rekrytointituen keskeisenä tavoitteena on edistää työllistymistä ja katkaista pitkäaikaistyöttömyyden jaksoja niin, että tuoreen työkokemuksen avulla paluu avoimille työmarkkinoille helpottuu.

Tuki kohdentuu muihin kuin palkkakustannuksiin, eli työtila-, työväline-, perehdytys- ja ohjauskustannuksiin. Tällaisen tuen tason on vastattava työllistämisestä todellisuudessa aiheutuvia kustannuksia. Kustannusten tarkka kirjaaminen ja seuraaminen tuottaisi sekä elinkeinonharjoittajalle että kaupungille mittavan määrän hallinnollista työtä. Siten tuki on asetettava tasolle, joka ei vaadi tarkan seurantajärjestelmän kehittämistä. Soveltamisohjeissa tullaan kuitenkin määrittämään tuen käytön seuranta, joka voi tapahtua esimerkiksi pistetarkastuksin.

Rekrytointitukea maksetaan kaupungin työllisyydenhoidossa määriteltyihin kohderyhmiin kuuluvia työllistettäessä. Nykyistä Helsinki-lisän kohderyhmää lavennetaan niin, että tuen piiriin kuuluisivat kaikki alle 30-vuotiaat helsinkiläiset, joiden työttömyys on pitkittynyt ja jotka ovat vaarassa syrjäytyä. Tällä hetkellä Helsinki-lisä koskee vain Respan uravalmennuksen asiakkaita. Soveltamisohjeessa tullaan täsmentämään, miten pitkä työttömyysjakso nuorella on täytynyt olla,

ennen kuin hänen palkkaamiseensa voidaan myöntää rekryointitukea. Rekryointitukea maksetaan myös pitkäaikaistyöttömien ja heihin rinnastettavien henkilöiden sekä vajaakuntoisten työllistämiseen.

Rekryointitukea voidaan maksaa riippumatta siitä, maksaako TE-toimisto palkkatukea samasta työntekijästä. Rekryointitukea maksetaan myös oppisopimusopiskelijoista, mikä on muutos aiempaan verrattuna.

Uusissa periaatteissa rekryointituki on korkeintaan 500 euroa kuukaudessa ja sitä maksettaisiin enintään 8 kuukauden ajan. Lisäksi jos työsuhde jatkuu toistaiseksi voimassaolevana tai vähintään vuoden määräaikaisena täydellä työajalla työnantaja saa enintään 2 000 euron kertapalkkion. Tarkat euromääräiset summat vahvistaa vuosittain elinkeinojohtaja Helsinki-lisää koskevassa soveltamisohjeessa.

Työllistämistuen erityispiirteet

Työllistämistukea myönnetään muille kuin elinkeinotoiminnan harjoittajille, kun ne palkkaavat korkeinta palkkatukea saavia pitkäaikaistyöttömiä. Kaikki työnantajat voivat saada työllistämistukea palkatessaan korkeinta palkkatukea saavia vajaakuntoisia henkilöitä.

Valtiontukia koskevat säädökset eivät koske muille kuin elinkeinotoimijoille maksettavaa tukea. Siten Helsinki-lisän työllistämistuki voidaan kohdistaa samoihin palkkauskustannuksiin kuin TE-toimiston myöntämä palkkatuki. Yhteenlasketun tuen kattona on palkkakustannusten määrä. Korkeinta palkkatukea saavien vajaakuntoisten kohdalla sovelletaan vastaavaa kattoa, eli palkkakustannusten määrää, vaikka työnantaja olisi elinkeinotoiminnan harjoittaja.

Ehdotuksen mukaan työllistämistuen enimmäismäärä on 800 euroa kuukaudessa. Tuen kestoksi ehdotetaan kahdeksaa kuukautta. Tämän pituisen jakson arvioidaan olevan riittävän parantamaan työllistetyn henkilön mahdollisuuksia työllistyä joko palkkatuen varassa tai mahdollisesti palkkatuen ja rekryointituen avulla.

Nykyisin voimassa olevien Helsinki-lisän myöntämisperusteiden mukainen tuki on 350 - 600 euroa kuukaudessa. Esitetyt uudet rekryointituen määrät asettuvat tähän haarukkaan, työllistämistuen maksimimäärä on taas jonkin verran suurempi. Arviona on, että jos rekryointituen määrä kuukaudessa on 300 euroa, ja kertapalkkion suuruus 1 500 euroa, niin Helsinki-lisää voidaan myöntää vastaavalle määrälle henkilöitä ja vastaavalle ajalle kuin nykyisin.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

22.06.2015

Sj/1

Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Heikki Vento, erityissuunnittelija, puhelin: 310 23115
heikki.vento(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Työllisyydenhoidon Helsinki-lisän myöntämisen perusteet
- 2 Työllistämistoimikunnan esitys 4.6.2015
- 3 Helsinkilisän_myöntämishjeet_Khs06052013

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Työllistämistoimikunta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 679

Helsingin kaupungin tietokeskuksen tutkimuspäällikön virkaan ottaminen

HEL 2015-004056 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti ottaa erikoistutkija, filosofian tohtori Katja Vilkaman tietokeskuksen tutkimuspäällikön virkaan 1.7.2015 lukien 6 058,90 euron mukaisen kokonaispalkan mukaan määräytyvin palkkaeduin.

Mikäli virkaan valitaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa, eikä hänen terveydellisiä tietojaan ole käytettävissä virkaan otettaessa, on päätös ehdollinen kunnes virkaan ottaminen on vahvistettu terveydentilasta saadun selvityksen perusteella. Selvitys on esitettävä kuukauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien.

Käsittely

Esittelijä muutti esitystään siten, että esittelijän perusteluiden kohtaan, jossa todetaan, että henkilöarviointiin lähetettiin kaksi hakijaa lisätään seuraavaa:

Näihin kahteen päädyttiin kahdella haastattelukierroksella muodostuneen arvioinnin perusteella. AR:n alue, kulutustutkimus, on tietokeskuksen kannalta merkittävä tutkimusalue ja AR pystyi hyvin osoittamaan tutkimustaustansa yhteyden kaupunkitutkimukseen. Lisäksi arvioinnissa kiinnitettiin huomiota hänen kokemukseensa tutkimuspäällikkönä ja tutkimustiimin vetäjänä. Katja Vilkaman vei jatkoon hänen osaamisensa kaupunkitutkimuksen piirissä sekä näkemyksellisyys, jonka hän oli tuonut esille haastatteluissa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakuilmoitus.HS
- 2 HakuilmoitusHBL
- 3 Tietokeskuksen_kirje_20052015.pdf
- 4 Yhteenvedo hakijoista

22.06.2015

Sj/2

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Virkaan otettu

Muut virkaa hakeneet

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää ottaa erikoistutkija, filosofian tohtori Katja Vilkaman tietokeskuksen tutkimuspäällikön virkaan 1.7.2015 lukien 6 058,90 euron mukaisen kokonaispalkan mukaan määräytyvin palkkaedin.

Mikäli virkaan valitaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa, eikä hänen terveydellisiä tietojaan ole käytettävissä virkaan otettaessa, on päätös ehdollinen kunnes virkaan ottaminen on vahvistettu terveydentilasta saadun selvityksen perusteella. Selvitys on esitettävä kuukauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus päätti myöntää tutkimuspäällikkö Timo Cantellille eron tutkimuspäällikön virasta 1.4.2015 lukien ja kehotti samalla tietokeskusta julistamaan viran haettavaksi tietokeskuksen johtosäännössä mainituin kelpoisuusehdoin sekä HAY-palkkaluokan 21 mukaan määräytyvin palkkaedin

Virka on ollut julkisesti haettavana 29.3.2015 - 20.4.2015. Hakuilmoitus julkaistiin Helsingin Sanomissa ja Hufvudstadsbladetissa sekä kaupungin sähköisessä rekrytointipalvelussa.

Tietokeskuksen johtosäännön 12 §:n mukaan osastojen päälliköt valitsee kaupunginhallitus.

Tutkimuspäällikkö johtaa kaupunkitutkimusosaston toimintaa ja vastaa siitä, että hyväksytyt tavoitteet saavutetaan. Tutkimuspäällikön tehtävänä on suorittaa kaupunginjohtajan, apulaiskaupunginjohtajan ja virastopäällikön määräämät tehtävät. Osasto tekee ja hankkii

kaupungin kannalta tarpeellisia tutkimuksia ja selvityksiä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

Tietokeskuksen johtosäännön 11 §:n mukaan tutkimuspäällikön virankelpoisuusvaatimuksena on virkaan soveltuva ylempikorkeakoulututkinto, minkä lisäksi hänellä tulee olla kokemusta hallinto- ja johtamistehtävistä. Kielitaitovaatimuksena on suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito.

Muodollisten kelpoisuusvaatimusten lisäksi hakuilmoituksessa todettiin, että eduksi katsotaan näytöt asiantuntijaorganisaation johtamistehtävistä, perehtyneisyys kaupunkitutkimusosaston toimialaan, erinomaiset yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot ja kyky kehittää toimintaa asiakaslähtöisesti sekä kansainvälinen osaaminen. Lisäksi eduksi lasketaan hyvä englannin kielen taito ja muu kielitaito.

Perustuslain 125 §:n mukaan viran yleiset nimitysperusteet ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto.

Määräajassa hakemuksen jätti 67 hakijaa. Yhteenveto hakemuksen jättäneistä on liitteenä. Vaadittu ylempi korkeakoulututkinto on 66 hakijalla. Hakemusten perusteella ensimmäiseen haastatteluun kutsuttiin 12 hakijaa.

Tarkasteltaessa 12 haastatellun kokemusta sekä hallinto- ja johtamistehtävistä että hakuilmoituksessa kuvattuja tutkimuspäällikön päällikön viran menestyksellisessä hoitamisessa korostuvia taitoja, kokemuksia sekä hakijoiden selvityksiä koulutuksestaan, työkokemuksestaan ja muista ansioistaan, seuraavat hakijat kutsuttiin toiseen haastatteluun:

SR *****

AR *****

ML *****

PB *****

ja FT Katja Vilkama.

Ensimmäisen haastattelun suorittivat ajalla 27.4.–30.4.2015 tietokeskuksen johtaja Timo Cantell, kehittämisspäälikkö Merja Koski ja Personnel Groupin rekrytointikonsultti Timo Tuohimaa. Toisen haastattelun 13.5.2015 suorittivat tietokeskuksen johtaja Timo Cantell, tilasto- ja tietopalvelupäälikkö Ari Jaakola ja Personnel Groupin rekrytointikonsultti Timo Tuohimaa.

PB ***** on koulutukseltaan filosofian tohtori. Hän on suorittanut tohtorintutkintonsa vuonna 2008 Helsingin yliopistossa pääaineenaan kulttuurimaantiede. Hän on työskennellyt Helsingin kaupungin tietokeskuksessa vuosina 1995–2008 tutkimuskonsulttin, projektitutkijan, tutkijan ja erikoistutkijan tehtävissä. PB vastasi useista tutkimus- ja kehittämisprojekteista tietokeskuksessa, esimerkiksi kansainvälisestä Tietojohtaminen Helsingissä -hankkeesta. Vuodesta 2010 hän on työskennellyt Tampereen yliopiston Johtamiskorkeakoulussa tutkijatohtorina keskittyen erityisesti julkishallinnon organisaatioihin, kuntademokratiaan, tutkimustiedon ja päätöksenteon suhteisiin sekä hallinnan verkostoihin. Vuosina 2013–2014 PB työskenteli vierailevana tutkijana Global Urban Research Unitissa Newcastle'n yliopistossa.

ML ***** on koulutukseltaan hallintotieteiden tohtori. Hän suoritti tohtorintutkintonsa vuonna 2003 Tampereen yliopistossa pääaineenaan ympäristöpolitiikka. Hän on suorittanut johtamisen erikoisammattitutkinnon vuonna 2009. ML toimi tutkijatohtorina Tampereen yliopistossa vuosina 2005–2006. Helsingin kaupungin tietokeskuksessa hän on työskennellyt vuosina 2006–2012 erikoistutkijan tehtävässä. Tähän jaksoon sisältyy noin kolmen vuoden ajalta tutkimuspäällikön sijaisuus, jolloin hän toimi kaupunkitutkimusyksikön esimiehenä. Kaupunkitutkimusyksikössä työskenteli tuolloin noin 20 työntekijää. ML on ollut työvapaalla 1.1.2013 alkaen tietokeskuksen erikoistutkijan toimesta ja toiminut aluetieteen yliopistonlehtorina Tampereen yliopistolla.

AR ***** on koulutukseltaan maa- ja metsätieteen tohtori. AR suoritti tohtorintutkintonsa vuonna 1997 Helsingin yliopistossa pääaineenaan kuluttajaekonomia. Vuosina 1998–1999 AR työskenteli Helsingin yliopistossa kuluttajaekonomian professorina. AR toimi vuosina 2000–2002 LTT-Tutkimuksessa tutkijana. Vuosina 2000–2001 hän toimi tutkijatohtorina Helsingin kauppakorkeakoulussa ja vuosina 2002–2006 yliopistonlehtorina Helsingin yliopistossa. Työura jatkui tämän jälkeen Kuluttajatutkimuskeskuksessa erikoistutkijana ja tutkimuspäällikkönä vuodesta 2006 vuoteen 2013. Tutkimuspäällikön virassa vuosina 2008–2013 hän johti seitsemän hengen tutkimustiimiä ja vastasi ulkopuolisen rahoituksen hakemisesta sekä kuului tutkimuslaitoksen johtoryhmään. Vuonna 2014 AR siirtyi Kilpailu- ja kuluttajavirastoon osana valtionhallinnon uudelleenorganisointia. Hän työskentelee viraston markkinatutkimusyksikössä tutkimuspäällikkönä ja on yksikön päällikön sijainen.

SR ***** on koulutukseltaan valtiotieteiden tohtori. Hän suoritti tohtorintutkintonsa vuonna 2006 Helsingin yliopistossa pääaineenaan yhteiskuntapolitiikka, erityisesti kaupunkitutkimus. SR työskenteli

Helsingin kaupungin tietokeskuksessa vuosina 1994–1998 yhteensä 26 kuukautta määräaikaisena projektitutkijana. Vuosina 1999–2006 hän toimi tutkijana ja tutkijakoulutettavana Helsingin yliopistossa. Ura jatkui Kiinteistöalan koulutussäätiössä projektitutkijana puolen vuoden ajan vuosina 2006–2007. Sitten vuosina 2006–2010 SR toimi johtavana konsulttina Net Effect Oy:ssä tehtävänään arviointi-, tutkimus- ja konsultointiprojektien suunnittelu, toteuttaminen ja johtaminen. Vuonna 2010 SR siirtyi tutkimusjohtajaksi Turun yliopistoon johtamaan Turun kaupungin, Turun yliopiston ja Åbo Akademin kaupunkitutkimusohjelmaa. Tehtäviin kuuluu tutkimusprojektien suunnittelu, rahoituksen hankkiminen, ohjelman konseptointi ja johtaminen sekä toteuttaminen.

Katja Vilkama on koulutukseltaan filosofian tohtori. Hän suoritti tohtorintutkintonsa pääaineenaan aluetiede, kaupunkimaantiede vuonna 2011 Helsingin yliopistossa. KV toimi AFS Intercultural Programs Ry:ssä vuonna 2004 ohjelmakoordinaattorina kansainvälisen kesävaihto-ohjelmaan liittyvissä tehtävissä. Vuosina 2005–2006 hän toimi viiden kuukauden ajan avustajana työministeriössä maahanmuuttopoliittisen ohjelmaesityksen ja toimeenpano-ohjelman valmistelussa ja virkamiestyöryhmän sihteerinä sekä OECD:n International Migration Outlook Finland 2005 -raportin kirjoittajana. Vuosina 2006–2009 KV toimi tohtorikoulutettavana ja projektitutkijana Helsingin yliopistossa Alueellinen eriytyminen ja naapurustovaikutus - tutkimusprojektissa. Vuonna 2010–2012 KV työskenteli vastuullisena tutkijatohtorina viisi kuukautta ja projektitutkijana ja tohtorikoulutettavana 24 kuukautta NODES-tutkimusprojektissa. Tehtävät olivat kansainvälisen vertailevan tutkimushankkeen vetäminen, suunnittelu ja toteutus. KV aloitti vuonna 2012 Helsingin kaupungin tietokeskuksessa erikoistutkijana ja vastaa segregatioon ja muuttoliikkeeseen liittyvistä tutkimustehtävistä ja vetää kaupunkitutkimusosastolla hyvinvointitiimiä sisältävää vastaavana sekä toiminnan koordinoijana ja suunnittelijana.

Toisen haastattelujen perusteella henkilöarviointiin kutsuttiin kaksi hakijaa, AR ***** ja FT Katja Vilkama. Henkilöarvioinnin suoritti Personnel Group.

Toimenkuvan vuoksi henkilöarvioinnissa kiinnitettiin erityistä huomiota hyviin vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoihin sekä kehittävään johtamisotteeseen.

Esittelijä toteaa, että edellä kuvattu selostus hakumenettelystä ja hakijoiden ansioista pohjautuu tietokeskuksen kirjeeseen 28.5.2015, joka on liitteenä. Esittelijä toteaa edelleen, että kaikilla viidellä toiselle haastattelukierrokselle kutsutuista hakijoista oli näytettyä

22.06.2015

Sj/2

korkeatasoisesta tutkimuksellisesta osaamisesta sekä kelpoisuusvaatimukset täyttävä kokemus hallinto- ja johtamistehtävistä. Tietokeskus päätyy omassa arviossaan esittämään, että kahdesta henkilöarviointiin ohjatusta hakijasta tutkimuspäällikön virkaan otetaan erikoistutkija, filosofian tohtori Katja Vilkama. Arvioinnin perustana ovat Vilkaman koulutus, työkokemus, sekä haastatteluissa ja henkilöarvioinnissa ilmenneet seikat. Tietokeskus toteaa, että Vilkaman erityisiä vahvuuksia ovat laaja-alainen soveltavan kaupunkitiedon ja -tutkimuksen osaaminen ja perehtyneisyys kaupunkitutkimusosaston päätehtäviin sekä syvälinen Helsinki-tieto. Hänellä on innostava ja aikaansaapa työskentelytapa, vahva kehittämisorientaatio sekä erinomaiset yhteistyö- ja organisointikyvyt. Hänellä on näyttöä projektien johtamisesta, kaupunkitutkimuksen keskeisten teemojen kehittämisestä, henkilöstön ohjaamisesta ja tiimin rakentamisesta sekä verkostojen kanssa tehtävästä yhteistyöstä.

Esittelijä viittaa tietokeskuksen perusteluihin ja toteaa, että kokonaisarvioinnin perusteella Katja Vilkamalla on parhaimmat edellytykset tutkimuspäällikön viran menestykselliseen hoitamiseen.

Kaikki hakuasiakirjat ovat nähtävillä lisätietojen antajaksi merkityllä kaupunginsihteerillä sekä kaupunginhallituksen kokouksessa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hakuilmoitus.HS
- 2 HakuilmoitusHBL
- 3 Tietokeskuksen_kirje_20052015.pdf
- 4 Yhteenveto hakijoista

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Virkaan otettu

Muut virkaa hakeneet

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Esitysteksti

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

22.06.2015

Sj/2

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Tiedoksi

Taloushallintopalvelut -liikelaitos

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 15.06.2015 § 647

HEL 2015-004056 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

08.06.2015 Poistettiin

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

22.06.2015

Sj/3

§ 680

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 24 ja 25 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta
kaupunginmuseon johtokunta
kaupunginorkesterin johtokunta
kulttuuri- ja kirjastolautakunta
liikuntalautakunta 16.6.2015
nuorisolautakunta
opetuslautakunta 16.6.2015
opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto 11.6.2015
opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto 16.6.2015
ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta
suomenkielisen työväenopiston johtokunta
taidemuseon johtokunta
Henkilöstön kehittämispalvelut -johtokunta
eläintarhan johtaja
museojohtaja
kaupunginorkesterin intendentti
ruotsinkielisen työväenopiston rehtori
suomenkielinen työväenopisto:
- rehtori
- apulaisrehtori
- osastopäällikkö (asiakaspalveluosasto)
- osastopäällikkö (hallinto-osasto)
taidemuseon johtaja
tietokeskus:
- johtaja
- tutkimuspäällikkö
- tietohuoltopäällikkö
- kehittämispäällikkö
työterveysjohtaja
Henkilöstön kehittämispalvelut
- toimitusjohtaja

22.06.2015

Sj/3

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi
Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

22.06.2015

Kaj/1

§ 681

Sopimuksen ja esisopimuksen tekeminen Latokartanon Urheilu- ja kulttuurisäätiön kanssa (12282)

HEL 2015-004949 T 10 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä kiinteistölautakunnan ja Helsingin kaupungin 36. kaupunginosan (Viikki) kiinteistön 91-434-6-0 omistajan Latokartanon Urheilu- ja kulttuuritalosäätiön (jäljempänä säätiö) keskenään ehdollisesti allekirjoittaman liitteen 1 mukaisen esisopimuksen ja sopimuksen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Latokartanon maankäyttösopimus
- 2 VU-alueen vuokrasopimus
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12282 kartta

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Laatokartanon Urheilu- ja kulttuurisäätiö

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus
Liite 1
Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Kaupunkisuunnittelulautakunta on hyväksynyt 18.11.2014 asemakaavan muutosehdotuksen nro 12282.

Asemakaavan muutosehdotus mahdollistaa uusien asuinkerrostalojen rakentamisen Latokartanon asuinalueelle, luo edellytykset Viikin monitoimitalon laajentamiselle sekä parantaa Viikin ulkoliikuntakäytön mahdollisuuksia.

Asemakaavan muutos korottaa säätiön omistaman kiinteistön 91-434-6-0 arvoa merkittävästi, joten tontinomistajan kanssa on käyty kaupunginhallituksen 9.6.2014 tekemän päätöksen mukaiset maapoliittiset neuvottelut.

Säätiön kanssa esitetään tehtäväksi sopimus, jonka mukaan tontinomistaja suorittaa kaupungille 461 000 euron suuruisen korvauksen sekä luovuttaa vastikkeetta yleisiä alueita yhteensä 2 090 m² osallistumisena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin.

Kaavan toteuttaminen edellyttää kaupungin ja säätiön välillä aluejärjestelyjä sekä muutosta nykyiseen Viikin urheilukentän vuokrasopimukseen. Aluejärjestelyistä on neuvoteltu esisopimus, jossa säätiö ostaa kaupungilta alueita yhteensä noin 1,38 miljoonalla eurolla.

Esittelijän perustelut

Kaavaehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta on lähettänyt aluetta koskevan asemakaavan muutosehdotuksen nro 12282 kaupunginhallitukselle puoltaen sen hyväksymistä ja esittää, etteivät tehdyt muistutukset ja annetut lausunnot anna aihetta muihin toimenpiteisiin.

Maanomistus ja liikuntaviraston vuokraus

Latokartanon Urheilu- ja kulttuuritalosäätiö omistaa muutosalueen kiinteistön 91-434-6-0. Kaupunki omistaa osan urheilu- ja virkistyspalvelujen alueesta sekä katualueet.

Liikuntavirasto on ylläpitänyt alueella Viikin urheilukenttätoimintaa. Koska säätiö on saanut tilan omistukseensa lahjoituksena eikä lahjakirjaehtojen vuoksi voi myydä tilaa, kiinteistölautakunta on vuokrannut säätiöltä yhteensä noin 15 715 m²:n suuruisen alueen 31.12.2030 asti. Lautakunta on vuokrannut alueen edelleen sisäisesti liikuntavirastolle. Vuokrasopimus on liitteenä 2.

Voimassa olevat asemakaavat

Voimassa olevien asemakaavojen mukaan Viikin monitoimitalon tontti 36202/2 on osoitettu urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi (YU). Alueelle saa sijoittaa myös kulttuuritoimintaa palvelevia tiloja. Viikin kentän alue on merkitty urheilu- ja

virkestyspalvelujen alueeksi (VU). Lisäksi alueella on yleinen pysäköintialue (LP) sekä katualuetta.

Asemakaavamuutoksen sisältö

Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12282 tavoitteena on täydennysrakentaa asuntoja hyvien kulkuyhteyksien ja palvelujen äärelle sekä parantaa Viikin kentän ulkoliikuntakäyttöä ja luoda edellytykset nykyisen monitoimitalon laajentamiselle.

Asemakaavan muutosehdotuksessa monitoimitalon tontin käyttötarkoitus (YU) säilyy nykyisenä, mutta tontin rajausta muutetaan. Muutoksessa tontin rakennusoikeus kasvaa nykyisestä yhteensä 1 000 k-m².

Säätiön ja kaupungin omistamista alueista muodostetaan kaksi uutta asuin kerrostalojen tonttia 36202/4 ja 6 (AK ja AKS), joille on osoitettu asuinrakennusoikeutta yhteensä 6 750 k-m² ja liiketilaa 120 k-m². Uusien asuinrakennusten pysäköintiä varten on muodostettu kaksi uutta autopaikkojen korttelialuetta (LPA).

Urheilu- ja virkestyspalvelujen (VU) alueesta osa liitetään viereiseen asuintonttiin ja osa osoitetaan lähiliikunta-alueeksi (VL).

Muutettavaksi ehdotettavan asemakaavan kartta on liitteenä 3.

Säätiön omistaman alueen arvo nousee

Asemakaavan muutoksen seurauksena kiinteistön 91-434-6-0 arvo nousee merkittävästi, joten tontinomistajan kanssa on käyty kaupunginhallituksen 9.6.2014 tekemän päätöksen mukaiset maapoliittiset neuvottelut. Samalla on neuvoteltu asemakaavan muutokseen liittyvät alue- ja vuokrausjärjestelyt.

Neuvottelujen tuloksena on laadittu liitteenä 1 oleva sopimus ja esisopimus.

Maankäytösopimus

Rahakorvaus

Kiinteistön 91-434-6-0 omistajan Latokartanon Urheilu- ja kulttuuritalosäätiön kanssa esitetään tehtäväksi maankäytösopimus, jonka mukaan säätiö sitoutuu suorittamaan kaupungille 461 000 euron suuruisen korvauksen.

Yleiset alueet

Rahakorvauksen lisäksi säätiö luovuttaa yhteensä noin 2 090 m²:n suuruiset yleiset alueet osallistumisena yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin.

Edelleen tontinomistaja sitoutuu muuttamaan säätiön ja kaupungin välillä voimassa olevaa, 21.5.2011 allekirjoitettua VU-alueita koskevaa maanvuokrasopimusta kaupungin liikuntaviraston toimesta ja kustannuksella tapahtuvaa asemakaavan toteutusta varten maankäytösopimuksesta ilmenevin ehdoin.

Koska tontinomistajan tulee voimassa olevien maankäytösopimusperiaatteiden mukaisesti luovuttaa yleiset alueet korvauksetta kaupungille, ei maanvuokraa peritä niin kauan kuin aluetta käytetään kaupungin toimesta urheilu- ja virkistyspalvelutarkoitukseen.

Esisopimus alueluovutuksista

Säätiö ja kaupunki sopivat esisopimuksella kaavamuutoksen toteuttamiseen liittyvistä alueluovutuksista. Liitteenä 1 olevan sopimuksen ja esisopimuksen liitteenä on kartta, jossa osoitetaan alueluovutukset puolin ja toisin.

Kaupunki luovuttaa tontinomistajalle kiinteistöistä 91-434-1-27-M601, 91-36-9901-0 ja 91-36-9906-4 yhteensä noin 4 613 m²:n suuruiset määräalat tontteihin 36202/3-7.

Kaupungin luovutettavat alueet ja niiden hinnoittelu:

YU-tontin 36202/3 osien (13 m²) kauppahinta on 1 575 euroa (7 k-m² x 225 euroa/k-m²),

LPA-tontin 36202/7 osan (108 m²) kauppahinta 5 400 euroa (108 m² x 50 euroa/m²),

AKS-tontin 36202/6 osien (867 m²) kauppahinta 289 080 euroa (657 k-m² x 440 euroa/k-m²),

AK-tontin 36202/4 osien (2 786 m²) kauppahinta 1 041 200 euroa (asuinkerrosala 1 856 k-m² x 550 euroa/k-m² ja liiketila 51 k-m² x 400 euroa/k-m²)

LPA-tontin 36202/5 osan (839 m²) kauppahinta 41 950 euroa (839 m² x 50 euroa/m²) eli yhteensä 1 379 205 euroa.

Tontinomistaja luovuttaa kaupungille kiinteistöistä 91-434-6-0 yhteensä noin 2 090 m²:n suuruiset määräalat liitettäväksi katualueeseen 36 K ja

VL-alueeseen 91-36-9904-1. Tontinomistaja luovuttaa alueet kaupungille korvauksetta aiemmin mainitun sopimuksen mukaisesti.

Lisäksi tontinomistaja luovuttaa kaupungille kiinteistöstä 91-434-6-0 noin 285 m²:n suuruisen määräälan asemakaavan nro 9865 mukaisesti liitettäväksi katualueeseen 36 K.

Tontinomistajan omistamien katualueiden kauppahinta on 14 250 euroa (285 m² x 50 e/m²).

Lopuksi

Sopimus ja esisopimus on kaupunginhallituksen päätöksen ja noudatetun käytännön mukainen ja ehdotus vastaavasti kiinteistölautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Latokartanon maankäyttösopimus
- 2 VU-alueen vuokrasopimus
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12282 kartta

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Latokartanon Urheilu- ja kulttuurisäätiö

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Liite 1

Liite 2

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta
Liikuntavirasto

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

22.06.2015

Kaj/1

Kiinteistölautakunta 28.04.2015 § 206

HEL 2015-004949 T 10 01 00

Kiinteistökartta 105/679 501, Maakaari 3

Esitys

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että lautakunta oikeutettaisiin tekemään Helsingin kaupungin 36. kaupunginosan (Viikki) kiinteistön 91-434-6-0 omistajan Latokartanon Urheilu- ja kulttuuritalosäätiön (jäljempänä säätiö) kanssa liitteen nro 4 mukainen sopimus ja esisopimus sekä siihen mahdollisia vähäisiä tarkistuksia ja lisäyksiä.

(MA136-3)

Esittelijä

osastopäällikkö
Juhani Tuuttila

Lisätiedot

Kirsi Federley, tonttiasiamies, puhelin: 310 36451
kirsi.federley(a)hel.fi
Esko Patrikainen, apulaisosastopäällikkö, puhelin: 310 36471
esko.patrikainen(a)hel.fi

22.06.2015

Kaj/2

§ 682

Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi: yhteistyö Lasipalatsin Mediakeskuksen ja Amos Anderssonin museon kanssa

HEL 2014-007178 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 21.5.2014 hyväksymän toivomusponnen (Tuomas Rantanen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1 Rantanen Tuomas toivomusponsi, Kvsto 21.5.2014 asia 8

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään 21.5.2014 (198 §) Keskinäisen kiinteistöyhtiön perustamisen Amos Andersonin taidemuseota ylläpitävän Föreningen Konstsamfundet rf:n kanssa ja Lasipalatsi-rakennuksen luovuttaminen apporttina perustettavalle yhtiölle kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

"Valtuusto edellyttää, että hyväksyessään keskinäisen kiinteistöyhtiön perustamisen kaupunki myös selvittää a) miten kaupungin omistamaan Lasipalatsin Mediakeskus Osakeyhtiöön kertynyttä kokemusta, erityisiä toimintakäytäntöjä ja vakiintunutta ulkoista rahoitusta voidaan jatkossakin hyödyntää, ja b) voisiko Lasipalatsin Mediakeskus huolehtia jatkossa vanhan linja-autoaseman kehittämisestä sekä siihen nojautuvasta toiminnallisesta yhteistyöstä perustettavan keskinäisen yhtiön ja Amos Andersonin taidemuseon kanssa." (Tuomas Rantanen)

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen

selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnin hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Lausunnot

Kaupunkisuunnitteluvirasto, kiinteistövirasto, kulttuurikeskus ja nuorisosiainkeskus ovat antaneet lausuntonsa ponnin johdosta. Lausunnot kokonaisuudessaan ilmenevät päätöshistoriasta.

Kaupunkisuunnitteluvirasto

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa lausunnossaan mm. seuraavaa:

Lasipalatsin valmisteilla oleva asemakaava ei ole ristiriidassa kaupunginvaltuuston hyväksymän toivomusponnen kanssa. Rakennusten ja Lasipalatsinaukion käyttötarkoitukset säilyvät nykyisen kaltaisina myös tulevaisuudessa. Taidemuseo on uusi toiminnallinen lisä kortteliin. Asemakaavassa ei kuitenkaan käsitellä omistajuutta, organisaatioita tai vuokrauskysymyksiä.

Mediakeskuksen asiantuntemus ja kokemukset korttelin rakennusten toiminnoista sekä Lasipalatsinaukion sopivuudesta erityyppisiin kaupunkitapahtumiin ovat arvokkaita ja niitä voi hyödyntää. Mediakeskukselta saatavat tiedot ja aineistot liitetään myös asemakaavaselostukseen.

Mediakeskuksen kokemukset ovat hyödyllisiä lähtötietoja Lasipalatsinaukion toteutussuunnittelulle ja sen käytölle tapahtumiin sekä myös Vanhan linja-autoaseman toiminnan kehittämiseksi.

Amos Andersonin taidemuseon sijoittamiseksi Lasipalatsiin ja korttelipihan alaisiin tiloihin valmistellaan asemakaavan muutosta. Rakennukset suojellaan, aukio kunnostetaan yleiseen jalankuluun, oleskeluun, tapahtuma-, näyttely- ja ulkotarjoilualuekäyttöön. Korttelin tilojen ja aukion käyttötarkoitukset säilyvät muutoin nykyisen kaltaisina.

Kiinteistövirasto

Lasipalatsi

Kiinteistövirasto lausuu Lasipalatsi-rakennuksen ja piha-aukion osalta mm. seuraavaa:

Kaupunki omistaa 4. kaupunginosan korttelissa 194 olevan tontin nro 1 rakennuksineen. Tontilla sijaitsevat Lasipalatsi sekä ns. Turun kasarmi (entinen linja-autoasema).

Tilakeskus on vuokrannut omistajahallinnossaan olevan Lasipalatsin tilat Lasi-palatsin Mediakeskus Oy:lle (jäljempänä Mediakeskus) liikehuoneiston vuokra-sopimuksella 15.10.1998 lukien. Sopimus on voimassa toistaiseksi ja irtisanomis-aika vuokranantajan puolelta on 6 kuukautta. Yhtiön toimialana on media- ja elokuvakeskustoiminnan harjoittaminen ja toiminnan edellyttämien tilojen, laitteiden sekä järjestelmien ja tieto- ja muiden verkkojen omistaminen, hallinta ja ylläpito. Yhtiö vuokraa Lasipalatsin tiloja media- ja elokuvakeskuksen toimintaa tukeviin tarkoituksiin.

Tilakeskus on edelleen vuokrannut omistajahallinnossaan olevan Turun kasarmin tilat kaupunginkanslialle, kaupunkisuunnitteluvirastolle, Aseman Lapset ry:lle ja kahdelle ravintolayrittäjälle.

Kaupunginvaltuusto päätti 21.5.2014 (198 §) ja kaupunginhallitus 9.6.2014 (682 §) hyväksyä Amos Anderssonin taidemuseo -hankkeen toteutukseen liittyen Lasi-palatsia hallinnoimaan perustettavan keskinäisen kiinteistöyhtiön perustamis-toimenpiteet sekä Lasipalatsi -rakennuksen luovuttamisen apporttina yhtiölle ja tontin vuokrauserusteet. Apportti on tarkoitus luovuttaa vasta sen jälkeen, kun hankkeen edellyttämä asemakaavan muutos on tullut voimaan.

Fastighets Ab Glaspalatset i Helsingfors -nimisen keskinäisen kiinteistöyhtiön osakkeenomistajina ovat Föreningen Konstsamfundet r.f. (75 %) ja Helsingin kaupunki (25 %). Konstsamfundetin osakkeet oikeuttavat rakennettaviin uusiin maanalaisiin tiloihin, yhtiöjärjestyksessä erikseen määriteltyihin toimisto- ja näyttelytiloihin sekä auditorioon Lasipalatsin 2. kerroksessa ja sisäänkäynti- ja aulatiloihin rakennuksen 1. kerroksessa.

Kaupungin osakkeet oikeuttavat Lasipalatsin ravintola- ja muihin liiketiloihin. Torialue (Lasipalatsin aukio) jää yhtiön hallintaan ja sen alapuolelle rakennetaan taidemuseon uudet näyttelytilat.

Kiinteistövirasto toteaa, että, Mediakeskuksen kokemus ja toimintakäytännöt korttelin rakennusten ja Lasipalatsinaukion käytöstä erityyppisiin kaupunkitapahtumiin ovat arvokkaita ja niitä voidaan hyödyntää sekä vireillä olevien kaavamuutoksen valmistelussa että Lasipalatsinaukion toimintojen suunnittelussa.

Koska tehtyjen kaupungin toimivaltaisten elinten päätösten mukaisesti Lasipalatsin -rakennus tullaan luovuttamaan apporttina ja tontti vuokraamaan pitkäaikaisella maanvuokrasopimuksella Fastighets Ab Glaspalatset i Helsingfors -nimiselle keskinäiselle kiinteistöyhtiölle, ei Mediakeskuksen toimintaa kiinteistöviraston kannan mukaan kuitenkaan ole perusteltua jatkaa nykyisessä muodossaan kiinteistössä.

Föreningen Konstsamfundet r.f:n kanssa tehdyn osakassopimuksen mukaisesti kaupunki on sitoutunut vastaamaan siitä, että kaikki Lasipalatsin tiloja koskevat vuokrasopimukset päättyvät viimeistään 30.10.2015, mikä viraston mukaan on välttämätöntä Amos Anderssonin taidemuseohankkeen toteuttamiseksi.

Kun kiinteistöyhtiö on peruskorjannut Lasipalatsin tilat, museokäyttöön varatut tilat vuokrataan edelleen taidemuseolle ja kaupungin hallitsemat tilat toimijoille, joiden toiminta tukee osapuolten tavoitteita uuden keskeisen kulttuuritapahtuma- ja kohtaamispaikan luomiseksi ja ylläpitämiseksi.

Ainakin osa näistä voi olla myös rakennuksen nykyisiä toimijoita. Lasipalatsinaukion käyttöä tulevat määrittämään kaavamutoksen korttelipihan käyttöä koskevat määräykset ja eri hallintokuntien kesken sovittavat maanvuokrasopimukseen otettavat erityisehdot.

Vanha linja-autoasema (Turun kasarmi)

Turun kasarmin osalta kiinteistövirasto toteaa, että rakennuksen noin 1 560 m²:n suuruisten tilojen vuokrausaste on nykyisellään 100 %. Puolet tiloista on kaupungin omassa käytössä. Viraston lausunnon mukaan kaupunkisuunnitteluviraston näyttelytilan Laiturin toimintaa kaupungin keskeisenä tiedotustilana on tarkoitus jatkaa myös tulevaisuudessa.

Tilassa järjestettäviin näyttelyihin tutustuu vuosittain noin 50 000 kävijää ja sijaintinsa vuoksi tila on nykyiseen käyttöönsä erittäin sopiva. Pisanan toteutuessa rakennuksen nykyisistä toimisto- ja liiketiloista poistuu noin kolmannes. Tilat tarvittaneen myöhemmin Pisanan lippuhallia ja kulkuyhteyksiä varten.

Mediakeskus harjoittaa toimintaa, johon liittyvä osaaminen on syytä säilyttää. Nykyisen langattoman informaatiotekniikan ansiosta toiminta ei kuitenkaan ole enää paikkaan sidottua eikä edellytä nykyisenkaltaista vuokrausjärjestelyä.

Mediakeskuksen vuokrasopimukseen sisältyvä huomattava vuokrasubventio ei myöskään ole kaupungin voimassa olevien toimintaperiaatteiden mukainen. Mikäli yhtiön toimintaa halutaan jatkossa tukea, tulisi mahdollisen subvention olla vuokralaisen tulo- ja menoarviossa näkyvä toiminta-avustus.

Mediakeskuksella on osaamista, jota kaupunki voi hyödyntää myös jatkossa. Näin ollen toimintaan tulisi tutkia sellaisia tilaratkaisuja, joissa pääoma- ja ylläpitokustannukset olisivat halvemmat ja sen toiminnasta saataisiin synergiaetuja.

Tiloja voitaisiin ensi sijassa etsiä jonkin toisen peruskorjaushankkeen yhteyteen tai vastaaviin vaikeasti hyödynnettäviin kohteisiin, kuten rakennuksiin, joista ei voida kulttuurihistoriallisten syiden vuoksi luopua.

Kulttuurikeskus

Kulttuurikeskus lausuu mm. seuraavaa:

Kulttuurikeskus toteaa sillä olevan erinomaisia kokemuksia yhteistyöstä Lasipalatsin mediakeskus Oy:n kanssa. Yhtiöllä on erityisosaamista lukuisilla alueilla, joista myös kulttuurinen Helsinki voi hyötyä jatkossakin. EU-hankekoordinointi ja joustava ja matalakynnyksinen IT-osaaminen ovat yhtiön perinteisiä toimialoja, mutta sen tekemä työ Lasipalatsin pihan kehittämisessä on varsinkin viime vuosina ollut kesäisen Helsingin kulttuuritarjonnan yksi merkittävistä kokoavista voimista.

Kaikki mainitut toiminnot palvelevat eniten juuri sitä notkeinta ja heiveröisintä vapaan sektorin toimintaa, joka nostaa Helsingin kulttuuritarjonnan Itämeren alueen kärkikastiin.

Kulttuurikeskus toteaa kuitenkin, että Lasipalatsin nykyään melko staattisen vuokralaiskannan vuoksi on vaikeampi arvioida yhtiön kykyä koota kiinnostava vuokralaisjoukko, joka täyttäisi sekä Lasipalatsin tulevalle museotoiminnalle tarpeettomat että Turun Kasarmin tilat.

Kulttuurikeskus pitää joka tapauksessa ilmeisenä, että tuleva uusi Lasipalatsi ansaitsisi vastinparikseen nykyistä Turun Kasarmia dynaamisemman kokonaisuuden. Rakennuksen vuokralaiskanta näyttää kertyneen enemmän sattuman kuin suunnitelmallisuuden johdattamana, mikä ei rakennuksen sijaintiin ja tulevaan ympäristöön nähden ole kulttuurikaupungiksi itseään kutsuvalle Helsingille eduksi.

Historiallinen rakennus kaupungin vilkkaimmassa kävelyliikenteen pisteessä ansaitsisi täytyä vuokralaisista, joiden toiminnasta ainakin suurin osa olisi suhteessa yleisöihin, asiakkaisiin tai oppilaisiin.

Kulttuurikeskusta itseäänkin kiinnostaa, miten Turun Kasarmia tullaan kehittämään. Viraston kansainvälisen kulttuurikeskus Caisan uutta toimintakonseptia ollaan parhaillaan päättämässä. On melko selvää, että tulevakin toiminta tarvitsee tiloja keskustasta. Nykyiset tilat eivät vastaa kovinkaan hyvin Caisan toiminnallisia tarpeita.

Vanhakantainen tapa, jossa jokainen esitystila, galleria ja luokkahuone on yhden - ja vain yhden - toimijan käytössä, ei edusta tehokasta nykypäivää. Verkostomaisesti ja suunnitelmallisesti kehitetty, erilaisia

julkisia tiloja sisällään pitävä rakennus olisi laajasti Helsingin etu, mutta myös luonteva vaihtoehto osalle Caisan toiminnoista.

Nuorisoasiainkeskus

Nuorisoasiainkeskus keskittyy lausunnossaan lähinnä arvioimaan Vanhan linja-autoaseman käyttöä.

Virasto toteaa, että Vanhan linja-autoaseman, niin sanotun Turun kasarmin sijainti keskellä kaupungin ydintä tekee siitä oivallisen paikan kaupunkilaisten ja eri toimijoiden kohtaamiselle. Kampin halki kulkee päivittäin valtava määrä väkeä ja Narinkkatori toimii erityisesti nuorten kaupunkilaisten luontevana kohtaamispaikkana kulkuväylien risteyksessä.

Kun otetaan huomioon keskustan alueen vetovoima ja rooli nuorten vapaa-ajanviettopaikkana, on tärkeää, että nuorison näkemykset ja tarpeet otettaisiin riittävästi huomioon Kampin alueen toimintoja hahmoteltaessa.

Tällä hetkellä Turun kasarmissa toimii erittäin vetovoimainen Aseman Lapset ry:n osin kaupungin tuella ylläpitämä nuorisokahvila, jossa on noin 30 000 käyntikertaa vuosittain. Nuorisoasiainkeskus on mukana toteuttamassa alueelle jalkautunutta nuorisotyötä yhdessä mainitun järjestön kanssa.

Keskustassa tarvitaan nuorille jatkossakin kaupallisten ympäristöjen rinnalla maksuttomia toiminta-, palvelu- ja ajanviettotiloja. Nuorisoasiainkeskus lisää yhteistyötä mm. keskustan museoiden ja kirjastojen kanssa. Keskustan alueella on viisasta lisätä hallintokuntien ja kolmannen sektorin yhteistyötä tilankäytössä.

Nuorisoasiainkeskus hakee tällä hetkellä aktiivisesti tilaa Kampin alueelta Helsinkiin suunnitellulle monialaiselle ja ennaltaehkäisevälle Nuorten palvelupisteelle. Toiminta on tarkoitettu Helsingissä oleville alle 29-vuotiaille. Toiminnan kannalta tiivis yhteys muihin nuorten palveluihin on ensiarvoisen tärkeää ja nuorten kannalta toiminnan menestymisen edellytys on se, että tilan saavutettavuus on mahdollisimman hyvä.

Nuorisoasiainkeskus pitää tärkeänä Turun kasarmin kehittämisessä nimenomaan kokonaisuuden muodostumista sellaiseksi, että sen toimintakonseptia muotoiltaessa kaupunkilaisten rooli otettaisiin huomioon niin, että se mahdollistaisi asukkaiden osallisuuden ja vuorovaikutteisuuden. Huolimatta alueen kaupallisesta potentiaalista näiden asioiden arvo pitkällä aikavälillä on merkittävä tekijä hyvinvoivaa ja hausempaa Helsinkiä rakennettaessa.

Esittelijän kannanotto

Vanhan linja-autoaseman tulevaisuus kiinteänä osana koko alueen kulttuuritarjontaa edellyttää toimintaa, joka on avointa kaikille, ei kohderyhmäajattelun mukaista.

Yksi Mediakeskuksen vahvuus kehittäjänä on monivuotisessa kokemuksessa kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Matalan kynnyksen galleria ja pop up -kaupat sekä bio Rexin ohjelmatoiminta ovat kasvattaneet verkostoja Helsingin ulkopuolelle. Joskin tietty staattisuus on pitänyt paikkansa Lasipalatsin vakinaisessa vuokralaiskannassa, näin ei kuitenkaan ole yllä mainitun kulttuurityön osalta.

Urban Pilot ohjelman mukaisesti vuokralaiset valittiin alun perin sisällöllisten ansioiden perusteella (MTV, Jyrki, Yle Aamu TV, Sitra Nykyaika, Luckan tietokeskus, Nuorisoasiainkeskus kompassi jne.), mutta kaikki mainitut ovat muuttaneet korkeina pitämiensä neliövuokrien vuoksi. Nykyisellä tai siitä vielä nousevalla vuokratasolla tuleekin olemaan erittäin vaikea toteuttaa keskeistä kulttuuritapahtuma - ja toimintapaikkaa kaupungille jäävien tilojen osalta.

Tulossa olevan peruskorjauksen myötä Lasipalatsin tilat ovat alkaneet tyhjäntyä, jolloin on samalla syntynyt mahdollisuus vuokrata näitä tiloja muutaman viikoksi kerrallaan. Mediakeskuksen käsitys halukkaista vuokralaisista ja käyvästä vuokratasosta perustuukin kokemukseen.

Virastojen lausunnoissaan ilmaisema yksimielinen näkemys siitä, Mediakeskuksen kokemusta tarvitaan, ja että keskustelut asemakaavan valmisteluvaiheessa olisivat tärkeitä, ei kuitenkaan ole valmisteluvaiheessa ei toteutunut. Pimention on myös jäänyt hankerahoituksen, teknisten sovellusten, tapahtumatoiminnan osaaminen varsin edullisesti yhteistyössä monien toimijoiden kanssa.

Mediakeskus on hankkinut ulkopuolista rahoitusta sekä kansallisista että kansainvälisistä lähteistä erityishankkeille, joiden onnistuminen on paljolti perustunut tietotekniikan kautta saatuihin yhteyksiin. Aiheellisena voikin pitää huolta siitä, miten hankerahoituksen etsiminen jatkossa Helsingissä toteutetaan. Esimerkiksi alueellisen toiminnan kokeilut ovat tapahtuneet Kontupisteessä, jossa kehitetty Albumit auki on saanut rahoitusta useaan otteeseen, viimeksi valtakunnallisen verkon kehittämiseen.

Tietotekniikan toteutuksissa käytetään avoimen lähdekoodin sivustonhallintajärjestelmiä. Lasipalatsin alue on poikkeuksellisen hyvä palvelinpalvelujen sijoituspaikka, sillä talojakamosta on suora valokuituyhteys neljän valtakunnallisen internet-operaattorin verkkoon.

Erityisenä huolenaiheena Mediakeskuksen tapauksessa on siksi se, miten yhtiön hallinnoimille palvelimille löydetään järkevä vaihtoehtoinen sijoitus, kun niihin tukeutuu runsaasti myös kaupungin omia palveluja.

Jos vertailukohtana pidetään esimerkiksi Kaapelitehdasta Suvilahtineen tai keskustakortteleita, on ilmeistä, että näiden tyyppisten tilojen käytön ja toiminnan kehittämiseksi on otollisempaa käyttää hyväksi Kaapelitehtaan, Helsingin Leijonan tai Mediakeskuksen kaltaisia siihen erikoistuneita toimijoita kaupungin hallinnollisen perusorganisaation sijasta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1 Rantanen Tuomas toivomusponsi, Kvsto 21.5.2014 asia 8

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu ja täytäntöönpano

Toivomusponnen ehdottaja
Kaupunkisuunnitteluvirasto
Kiinteistövirasto
Kulttuurikeskus
Nuorisoasiainkeskus

Päätöshistoria

Nuorisoasiainkeskus 12.12.2014

HEL 2014-007178 T 00 00 03

Vanhan linja-autoaseman, niin sanotun Turun kasarmin sijainti keskellä kaupungin ydintä tekee siitä oivallisen paikan kaupunkilaisten ja eri toimijoiden kohtaamiselle. Kampin halki kulkee päivittäin valtava määrä väkeä ja Narinkkatori toimii erityisesti nuorten kaupunkilaisten luontevana kohtaamispaikkana kulkuväylien risteyksessä. Keskustan alueen vetovoiman ja roolin nuorten vapaa-ajanviettopaikkana huomioiden, on tärkeää että mainitun ryhmän näkemykset ja tarpeet

otettaisiin riittävästi huomioon Kampin alueen toimintoja hahmoteltaessa. Tällä hetkellä Turun kasarmissa toimii erittäin vetovoimainen Aseman Lapset ry:n osin kaupungin tuella ylläpitämä nuorisokahvila, jossa on noin 30 000 käyntikertaa vuosittain. Nuorisoasiainkeskus on mukana toteuttamassa alueelle jalkautunutta nuorisotyötä yhdessä mainitun järjestön kanssa.

Kampin alue kehittyy ja nuorille suunnatut palvelut ja visio siitä, miten näitä voisi toteuttaa eri toimijoiden yhteisenä työnä jalostuu koko ajan. Keskustassa tarvitaan nuorille jatkossakin kaupallisten ympäristöjen rinnalla maksuttomia toiminta-, palvelu- ja ajanviettotiloja. Nuorisoasiainkeskus lisää yhteistyötä mm. keskustan museoiden ja kirjastojen kanssa. Keskustan alueella on viisasta lisätä hallintokuntien ja kolmannen sektorin yhteistyötä tilankäytössä.

Nuorisoasiainkeskus hakee tällä hetkellä aktiivisesti tilaa Kampin alueelta Helsinkiin suunnitellulle monialaiselle ja ennaltaehkäisevälle Nuorten palvelupisteelle. Toiminta on tarkoitettu Helsingissä oleville alle 29-vuotiaille. Toiminnan kannalta tiivis yhteys muihin nuorten palveluihin on ensiarvoisen tärkeää ja nuorten kannalta toiminnan menestymisen edellytys on se, että tilan saavutettavuus on mahdollisimman hyvä.

Nuorisoasiainkeskus pitää tärkeänä Turun kasarmin kehittämisessä nimenomaan kokonaisuuden muodostumista sellaiseksi, että sen toimintakonseptia muotoiltaessa kaupunkilaisten rooli otettaisiin huomioon niin, että se mahdollistaisi asukkaiden osallisuuden ja vuorovaikutteisuuden. Huolimatta alueen kaupallisesta potentiaalista näiden asioiden arvo pitkällä aikavälillä on merkittävä tekijä hyvinvoivaa ja hausempaa Helsinkiä rakennettaessa.

Lisätiedot

Martti Poteri, toimistopäällikkö, puhelin: 310 71687
martti.poteri(a)hel.fi

Kulttuurikeskus 28.11.2014

HEL 2014-007178 T 00 00 03

Kulttuurikeskuksella on erinomaisia kokemuksia yhteistyöstä Lasipalatsin mediakeskus Oy:n kanssa. Yhtiöllä on erityisosaamista lukuisilla alueilla, joista myös kulttuurinen Helsinki voi hyötyä jatkossakin. EU-hankekoordinointi ja joustava ja matalakynnyksinen IT-osaaminen ovat yhtiön perinteisiä toimialoja, mutta sen tekemä työ Lasipalatsin pihan kehittämisessä on varsinkin viime vuosina ollut

kesäisen Helsingin kulttuuritarjonnan yksi merkittävistä kokoavista voimista.

Kaikki mainitut toiminnot palvelevat eniten juuri sitä notkeinta ja heiveröisintä vapaan sektorin toimintaa, joka nostaa Helsingin kulttuuritarjonnan Itämeren alueen kärkikastiin.

Lasipalatsin melko staattisen vuokralaiskannan vuoksi on vaikeampi arvioida yhtiön kykyä koota kiinnostava vuokralaisjoukko, joka täyttäisi sekä Lasipalatsin tulevalle museotoiminnalle tarpeettomat että Turun Kasarmin tilat.

On kuitenkin ilmeistä, että tuleva uusi Lasipalatsi ansaitsisi vastinparikseen nykyistä Turun Kasarmia dynaamisemman kokonaisuuden. Rakennuksen vuokralaiskanta näyttää kertyneen enemmän sattuman kuin suunnitelmallisuuden johdattamana, mikä ei rakennuksen sijaintiin ja tulevaan ympäristöön nähden ole kulttuurikaupungiksi itseään kutsuvalle Helsingille eduksi. Historiallinen rakennus kaupungin vilkkaimmassa kävelyliikenteen pisteessä ansaitsisi täytyä vuokralaisista, joiden toiminnasta ainakin suurin osa olisi suhteessa yleisöihin, asiakkaisiin tai oppilaisiin.

Kulttuurikeskusta itseäänkin kiinnostaa, miten Turun Kasarmia tullaan kehittämään. Viraston kansainvälisen kulttuurikeskus Caisan uutta toimintakonseptia ollaan parhaillaan päättämässä. On melko selvää, että tulevakin toiminta tarvitsee tiloja keskustasta. Nykyiset tilat eivät vastaa kovinkaan hyvin Caisan toiminnallisia tarpeita. Vanhakantainen tapa, jossa jokainen esitystila, galleria ja luokkahuone on yhden - ja vain yhden - toimijan käytössä, ei edusta tehokasta nykypäivää. Verkostomaisesti ja suunnitelmallisesti kehitetty, erilaisia julkisia tiloja sisällään pitävä rakennus olisi laajasti Helsingin etu, mutta myös luonteva vaihtoehto osalle Caisan toiminnoista.

Lisätiedot

Stuba Nikula, kulttuurijohtaja, puhelin: 310 37000
stuba.nikula(a)hel.fi

Kiinteistövirasto 14.11.2014

HEL 2014-007178 T 00 00 03

Toivomusponsi

Kaupunginvaltuusto edellytti 21.5.2014 (198 §) hyväksyessään Lasipalatsi -rakennuksen luovuttamisen apporttina perustettavalle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Fastighets Ab Glaspalatseti Helsingfors -nimiselle keskinäiselle kiinteistöyhtiölle, että hyväksyessään yhtiön perustamisen, kaupunki myös selvittää:

- a) miten kaupungin omistamaan Lasipalatsin Mediakeskus Osakeyhtiöön kertynyttä kokemusta, erityisiä toimintakäytäntöjä ja vakiintunutta ulkoista rahoitusta voidaan jatkossa hyödyntää, ja
- b) voisiko Lasipalatsin Mediakeskus huolehtia jatkossa vanhan linja-autoaseman kehittämisestä sekä siihen nojautuvasta toiminnallisesta yhteistyöstä perustettavan keskinäisen yhtiön ja Amos Andersonin taidemuseon kanssa. (Tuomas Rantanen)

Lausunto

Kiinteistövirasto toteaa, että kaupunki omistaa 4. kaupunginosan korttelissa 194 olevan tontin nro 1 rakennuksineen. Tontilla sijaitsevat Lasipalatsi sekä ns. Turun kasarmi (entinen linja-autoasema).

Tilakeskus on vuokrannut omistajahallinnossaan olevan Lasipalatsin tilat Lasi-palatsin Mediakeskus Oy:lle (jäljempänä Mediakeskus) liikehuoneiston vuokra-sopimuksella 15.10.1998 lukien. Sopimus on voimassa toistaiseksi ja irtisanomis-aika vuokranantajan puolelta on 6 kuukautta. Yhtiön toimialana on media- ja elokuvakeskustoiminnan harjoittaminen ja toiminnan edellyttämien tilojen, laitteiden sekä järjestelmien ja tieto- ja muiden verkkojen omistaminen, hallinta ja ylläpito. Yhtiö vuokraa Lasipalatsin tiloja media- ja elokuvakeskuksen toimintaa tukeviin tarkoituksiin.

Tilakeskus on edelleen vuokrannut omistajahallinnossaan olevan Turun kasarmin tilat kaupunginkanslialle, kaupunkisuunnitteluvirastolle, Aseman Lapset ry:lle ja kahdelle ravintolayrittäjälle.

Kaupunginvaltuusto päätti 21.5.2014 (198 §) ja kaupunginhallitus 9.6.2014 (682 §) hyväksyä Amos Anderssonin taidemuseo -hankkeen toteutukseen liittyen Lasi-palatsia hallinnoimaan perustettavan keskinäisen kiinteistöyhtiön perustamis-toimenpiteet sekä Lasipalatsi -rakennuksen luovuttamisen apporttina yhtiölle ja tontin vuokrausperusteet. Apportti on tarkoitus luovuttaa vasta sen jälkeen, kun hankkeen edellyttämä asemakaavan muutos on tullut voimaan.

Fastighets Ab Glaspalatset i Helsingfors -nimisen keskinäisen kiinteistöyhtiön osakkeenomistajina ovat Föreningen Konstsamfundet r.f. (75 %) ja Helsingin kaupunki (25 %). Konstsamfundetin osakkeet oikeuttavat rakennettaviin uusiin maanalaisiin tiloihin, yhtiöjärjestyksessä erikseen määriteltyihin toimisto- ja näyttelytiloihin sekä auditorioon Lasipalatsin 2. kerroksessa ja sisäänkäynti- ja

aulatiloihin rakennuksen 1. kerroksessa. Kaupungin osakkeet oikeuttavat Lasipalatsin ravintola- ja muihin liiketiloihin. Torialue (Lasipalatsin aukio) jää yhtiön hallintaan ja sen alapuolelle rakennetaan taidemuseon uudet näyttelytilat.

Kaupunkisuunnitteluvirastossa valmistellaan parhaillaan museohankkeeseen liittyen asemakaavan muutosta, jolla Lasipalatsin ja Turun kasarmin rakennuksille muodostetaan kullekin oma tontti. Kaavamuutoksessa rakennusten tilojen ja Lasipalatsinaukion käyttötarkoitukset säilyisivät nykyisen kaltaisina. Ainoastaan taidemuseo olisi uusi toiminnallinen lisä kortteliin. Pisaran vaatimat tilavaraukset huomioitaisiin Turun kasarmiin kuuluneen rakennuksen ja molempien tonttien kaavamääräyksissä.

Kiinteistövirasto toteaa, että, Mediakeskuksen kokemus ja toimintakäytännöt korttelin rakennusten ja Lasipalatsinaukion käytöstä erityyppisiin kaupunkitapahtumiin ovat arvokkaita ja niitä voidaan hyödyntää sekä vireillä olevien kaavamuutoksen valmistelussa että Lasipalatsinaukion toimintojen suunnittelussa.

Koska tehtyjen kaupungin toimivaltaisten elinten päätösten mukaisesti Lasipalatsin -rakennus tullaan luovuttamaan apporttina ja tontti vuokraamaan pitkäaikaisella maanvuokrasopimuksella Fastighets Ab Glaspalatset i Helsingfors -nimiselle keskinäiselle kiinteistöyhtiölle, ei Mediakeskuksen toimintaa ole perusteltua jatkaa nykyisessä muodossaan kiinteistössä. Osakassopimuksen mukaisesti kaupunki on sitoutunut vastaamaan siitä, että kaikki Lasipalatsin tiloja koskevat vuokrasopimukset päättyvät viimeistään 30.10.2015, mikä on välttämätöntä Amos Anderssonin taidemuseohankkeen toteuttamiseksi. Kun kiinteistöyhtiö on peruskorjannut Lasipalatsin tilat, museokäyttöön varatut tilat vuokrataan edelleen taidemuseolle ja kaupungin hallitsemat tilat toimijoille, joiden toiminta tukee osapuolten tavoitteita uuden keskeisen kulttuuritapahtuma- ja kohtaamispaikan luomiseksi ja ylläpitämiseksi. Ainakin osa näistä voi olla myös rakennuksen nykyisiä toimijoita. Lasipalatsinaukion käyttöä tulevat määrittämään kaavamuutoksen korttelipihan käyttöä koskevat määräykset ja eri hallintokuntien kesken sovittavat maanvuokrasopimukseen otettavat erityisehdot.

Turun kasarmin osalta kiinteistövirasto toteaa, että rakennuksen noin 1 560 m²:n suuristen tilojen vuokrausaste on nykyisellään 100 %. Puolet tiloista on kaupungin omassa käytössä. Laiturin toimintaa kaupungin keskeisenä tiedotustilana on tarkoitus jatkaa myös tulevaisuudessa. Tilassa järjestettäviin näyttelyihin tutustuu vuosittain noin 50 000 kävijää ja sijaintinsa vuoksi tila on nykyiseen käyttöönsä erittäin sopiva. Pisaran toteutuessa rakennuksen nykyisistä toimisto- ja liiketiloista

poistuu noin kolmannes. Tilat tarvitaan Pisaran lippuhallia ja kulkuyhteyksiä varten.

Mediakeskus harjoittaa toimintaa, johon liittyvä osaaminen on syytä säilyttää. Nykyisen langattoman informaatiotekniikan ansiosta toiminta ei kuitenkaan ole enää paikkaan sidottua eikä edellytä nykyisenkaltaista vuokrausjärjestelyä. Mediakeskuksen vuokrasopimukseen sisältyvä huomattava vuokrasubventio ei myöskään ole kaupungin voimassa olevien toimintaperiaatteiden mukainen. Mikäli yhtiön toimintaa halutaan jatkossa tukea, tulisi mahdollisen subvention olla vuokralaisen tulo- ja menoarviossa näkyvä toiminta-avustus.

Mediakeskuksella on osaamista, jota kaupunki voi hyödyntää myös jatkossa. Näin ollen toimintaan tulisi tutkia sellaisia tilaratkaisuja, joissa pääoma- ja ylläpitokustannukset olisivat halvemmat ja sen toiminnasta saataisiin synergiaetuja.

Tiloja voitaisiin ensi sijassa etsiä jonkin toisen peruskorjaushankkeen yhteyteen tai vastaaviin vaikeasti hyödynnettäviin kohteisiin, kuten rakennuksiin, joista ei voida kulttuurihistoriallisten syiden vuoksi luopua.

Lisätiedot

Esko Patrikainen, apulaisosastopäällikkö, puhelin: 310 36471
esko.patrikainen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnitteluvirasto 21.10.2014

HEL 2014-007178 T 00 00 03

Lasipalatsin valmisteilla oleva asemakaava ei ole ristiriidassa kaupunginvaltuuston hyväksymän toivomusponnen kanssa. Rakennusten ja Lasipalatsin aukion käyttötarkoitukset säilyvät nykyisen kaltaisina myös tulevaisuudessa. Taidemuseo on uusi toiminnallinen lisä kortteliin.

Asemakaava käsittelee käyttötarkoituksia, rakennusten ominaispiirteitä, suojelukysymyksiä ja muita suunnitteluohjeita asemakaavatasoisesti. Asemakaavassa ei käsitellä omistajuutta, organisaatioita tai vuokrauskysymyksiä.

Lasipalatsin Mediakeskus Oy on nykyisenä Lasipalatsin omistaja- ja kehittäjäyhtiönä asemakaavan osallinen. Sen korvaa jatkossa kaupunginvaltuuston 21.5.2014 päätöksen mukainen uusi omistajayhtiö (Fastighets Ab Glaspalatset i Helsingfors). Mediakeskuksen

22.06.2015

asiantuntemus ja kokemukset korttelin rakennusten toiminnoista sekä Lasipalatsinaukion sopivuudesta erityyppisiin kaupunkitapahtumiin ovat arvokkaita ja niitä voi hyödyntää. Mediakeskukselta saatavat tiedot ja aineistot liitetään myös asemakaavaselostukseen.

Mediakeskuksen kokemukset ovat hyödyllisiä lähtötietoja Lasipalatsinaukion toteutussuunnittelulle ja sen käytölle tapahtumiin sekä myös Vanhan linja-autoaseman toiminnan kehittämiseksi.

Amos Andersonin taidemuseon sijoittamiseksi Lasipalatsiin ja korttelipihan alaisiin tiloihin valmistellaan asemakaavan muutosta. Rakennukset suojellaan, aukio kunnostetaan yleiseen jalankuluun, oleskeluun, tapahtuma-, näyttely- ja ulkotarjoilualuekäyttöön. Korttelin tilojen ja aukion käyttötarkoitukset säilyvät muutoin nykyisen kaltaisina. Asemakaavaehdotus valmistellaan kaupunkisuunnittelulautakunnan käsiteltäväksi alkuvuonna 2015.

Kaupunginvaltuusto päätti 21.5.2014 perustaa Lasipalatsia hallinnoimaan keskinäisen kiinteistöyhtiön (Fastighets Ab Glaspalatset i Helsingfors). Sen osakkeenomistajat ovat Konstsamfundet (75 %) ja Helsingin kaupunki (25 %). Konstsamfundetin osakkeet oikeuttavat rakennettaviin uusiin maanalaisiin tiloihin sekä yhtiöjärjestyksessä erikseen määriteltyihin toimisto- ja näyttelytiloihin sekä auditorioon Lasipalatsin 2. kerroksessa ja sisäänkäynti- ja aulatiloihin 1. kerroksessa. Kaupungin osakkeet oikeuttavat muihin Lasipalatsin tiloihin (liiketilat). Torialue (Lasipalatsinaukio) jää yhtiön hallintaan.

Päätökseen liittyi toivomusponsi, jonka mukaan valtuusto edellyttää, että hyväksyessään keskinäisen kiinteistöyhtiön perustamisen kaupunki myös selvittää a) miten kaupungin omistamaan Lasipalatsin Mediakeskus Osakeyhtiöön kertynyttä kokemusta, erityisiä toimintakäytäntöjä ja vakiintunutta ulkoista rahoitusta voidaan jatkossakin hyödyntää ja b) voisiko Lasipalatsin Mediakeskus huolehtia jatkossa vanhan linja-autoaseman kehittämisestä sekä siihen nojautuvasta toiminnallisesta yhteistyöstä perustettavan keskinäisen yhtiön ja Amos Andersonin taidemuseon kanssa.

Lisätiedot

Ilpo Forssen, projektipäällikkö, puhelin: 310 37199
ilpo.forssen(a)hel.fi

§ 683

Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi: kaupungin tilojen myynnissä tavoitteeksi kokonaistaloudellinen etu

HEL 2014-003002 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 26.2.2014 (65 §) hyväksymän toivomusponnen (Tuomas Rantanen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1 Rantanen Tuomas toivomusponsi, Kvsto 26.2.2014 asia 23

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään 26.2.2014 (65 §) valtuutettu Kaarin Taipaleen kiinteistöjen myynnin periaatteiden laatimisesta ja hyväksymisestä tekemään aloitteeseen annetun vastauksen kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

"Valtuusto edellyttää, että kaupungin omistamien tilojen myynnissä tavoitteena tulee olla kaupungin kokonaistaloudellinen etu eli myyntiä tulee kohdentaa välittömien myyntituottojen maksimoinnin sijaan huonosti tuottavien korjausvelkaisten rakennusten myyntiin." (Tuomas Rantanen)

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Toivomusponnen johdosta annettu lausunto

Kiinteistölautakunta antoi ponnen johdosta päätöshistoriasta ilmenevän lausunnon, jossa todettiin mm. seuraavaa:

Kaupunginvaltuuston valtuustokaudelle 2013 - 2016 hyväksymässä kaupungin strategiaohjelmassa asetettiin yhdeksi tavoitteeksi se, että ulkopuolisille vuokrattujen toimitilojen omistuksesta luovutaan. Tavoitteena on luopua 60 000 htm²:stä tiloja vuosittain.

Lisäksi valtuusto päätti, että toteutetaan virastojen ja hallintokuntien poikki ulottuva toimitilaohjelma, jonka tavoitteena on tilankäytön tehokkuuden kasvattaminen ja säästöt tilakustannuksissa.

Rakennusten ja tilojen omistuksesta luopumisen ensisijaisena tarkoituksena on vähentää kaupungin omistaman rakennuskannan korjausvastuuta. Korjausvelka on kasvanut tasaisesti koko tilakeskuksen olemassa olon ajan vuodesta 2005 lähtien. Talousarvioissa esitetyt korjausinvestointimäärärahat ovat vaihdelleet noin 120 - 130 miljoonassa eurossa vuodessa. Tulevina vuosina tavoitteena on nostaa korjausinvestointitasoa 130 - 160 miljoonaan euroon uudisrakentamisen vähentyessä.

Uusinvestointien määrään vaikuttaa uusien aluerakentamiskohteiden käynnistyminen. Korjausinvestoinnit eivät riitä kattamaan kaupungin omistaman rakennuskannan vuosittaista kulumaa, vaan uutta korjausvelkaa syntyy joka vuosi noin 60 - 70 miljoonan euron verran.

Trellum Consulting Oy on viimeksi vuonna 2013 arvioinut kaupungin suorassa omistuksessa olevan rakennuskannan kuntoa eli teknistä arvoa sekä investointitarvetta. Kaupungin suorassa omistuksessa olevan rakennuskannan vuosittainen kuluma on yli 200 miljoonaa euroa vuodessa ja korjausvelka yhteensä 1 350 miljoonaa euroa. Korjausvelkaa alkaa kertyä käytetyn laskentamallin mukaan, kun rakennuksen tekninen arvo alittaa 75 % jälleenhankinta-arvosta. Laskettua korjausvelkaa on noin 2 200 euroa jokaista helsinkiläistä kohden. Eniten korjausvelkaa on opetusrakennuksissa, yhteensä 525 miljoonaa euroa (674 euroa/m²).

Tilakeskuksen omistajahallinnossa olevista tiloista noin 75 % on kaupungin omassa käytössä olevia palvelutiloja. Tilakeskus on jakanut omistamansa rakennuskannan neljään salkkuun: pidä, pidä/kehitä, luovu ja kehitä/luovu. Luovu ja kehitä/luovu -salkkuihin kuuluu 440 rakennusta, joiden pinta-ala on yhteensä noin 310 000 m². Niiden korjausvelka on 20 % koko omaisuuskannan korjausvelasta.

Myyntiin tulevista kohteista esitetään nettotuotto, korjausvelka ja korjaustarve päätöksenteon pohjaksi.

Luopumalla huonokuntoisista rakennuksista voidaan myös niukkoja isännöitsijäresursseja suunnata entistä paremmin hallintokuntien käytössä olevien rakennusten ennakoivaan kunnossapitoon.

Kiinteistölautakunta päätti 6.9.2012 ”hyväksyä seuraavassa mainitut yleisperiaatteet, joita noudatetaan valmisteltaessa niiden kaupungin omistamien kiinteistöjen, rakennusten ja osaketilojen myyntiä, joita kaupungin ei ole tarkoituksenmukaista omistaa ja joista voidaan siten luopua, jotta kaupungin omassa pitkäaikaisessa palvelukäytössä olevien rakennusten ja palvelutilojen riittävä korjaus- ja parannustoiminta voidaan turvata kaupungin taloustilanteen mahdollistamalla rahoituksella.

Kiinteistövirasto jatkaa alla määriteltyjen rakennusten ja osaketilojen myynnin valmistelua ja myyntiesitykset tuodaan johtosäännöistä ja niihin liittyvistä delegointipäätöksistä poiketen lautakunnan päätettäväksi:

- Asuinpientalot, joissa on vain ulkopuolisia vuokrauksia.
- Muut pientalot, jotka ovat tyhjänä tai joissa on ulkopuolinen käyttäjä.
- Toimitilaosakkeet yhtiöissä, joissa kaupungin omistusosuus on alle 50 %.
- Muut toimitilaosakkeet, joita ei tarvita kaupungin käyttöön.
- Suoraan omistetut rakennukset, joille ei ole tiedossa kaupungin omaa käyttöä.

Niissä kohteissa, joihin liittyy suojelutavoitteita, suojelutavoitteiden toteutuminen varmistetaan asemakaavamääräyksillä ja niissä tapauksissa, joissa myytävään rakennukseen liittyvä tontti vuokrataan pitkäaikaisella maanvuokrasopimuksella, myös maanvuokrasopimukseen liitetyillä ehdoilla.

Samalla lautakunta päätti todeta, että tämä päätös ei muuta lautakunnan 18.11.1997 tekemiä 769 §:ssä mainittuja pientalojen myyntiin liittyviä yleisiä periaatteita”.

Lautakunnan 18.11.1997 (769 §) tekemä päätös käsittelee muun muassa muiden virastojen mahdollisten tarpeiden selvittämistä ja pientalojen pitkäaikaisten, vakiintuneiden vuokralaisten kanssa käytävien myyntineuvottelujen käymistä sekä myytävien kohteiden asemakaavojen ajan tasalle saattamista.

Omistukseen kuuluu myös erilaisia kulttuurihistoriallisesti merkittäviä rakennuksia, joita nyt on vuokrattu yksityisille toimijoille. Tilakeskuksen

näkemyksen mukaan näille kohteille on löydettävissä hyviä yksityisiä omistajia, joilla on sekä kulttuurista ymmärrystä että taloudellisia resursseja huolehtia tilojen kunnosta ja kehittää tilojen käyttöä myös kaupungin kokonaisedun kannalta järkevästi.

Merkittävien kohteiden yhteydessä myyntiä tarkastellaan sekä kiinteistötalouden näkökulmasta että kaupungin kokonaisedun kannalta. Kokonaisetua arvioitaessa otetaan huomioon kiinteistötalouden tiedot, kuten kiinteistöistä saatavat vuokratulot, ylläpitokustannukset, korjausvelka ja tulevien investointien tarve sekä kaupunkikuvalliset, rakennushistorialliset ja kaupungin elävyyden näkökulmat.

Kaupungilla on tarve pitkällä aikavälillä luoda tasapaino omistamansa rakennuskannan vuotuisen korjaustarpeen ja käytettävissä olevien korjausinvestointimäärärahojen välille. Kaupunki on asettanut talouden tasapainottamisen vuoksi 435 miljoonan euron investointikaton, josta tilakeskuksen investointien osuus on noin 170 - 180 miljoonaa euroa. Tasapainon saavuttaminen rakennusten kulumisen ja korjaamisen välillä edellyttää sitä, että kaupunki luopuu merkittävästä määrästä omassa omistuksessa olevia rakennuksia ja tiloja, joita kaupunki ei käytä palvelutuotannossaan. Kaupungin kokonaistaloudellisen edun määrittämiseksi myytävistä kohteista esitetään kohteiden korjausvelka ja korjaustarve, vuokratuotot ja ylläpitokustannukset sekä kaavoitustilanne.

Lopuksi

Esittelijä viittaa vastauksena toivomusponteen kiinteistölautakunnan antamaan lausuntoon.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1 Rantanen Tuomas toivomusponsi, Kvsto 26.2.2014 asia 23

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu ja täytäntöönpano

Toivomusponnen ehdottaja
Kiinteistölautakunta

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 29.04.2014 § 229

HEL 2014-003002 T 00 00 03

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuutettu Tuomas Rantasen 26.2.2014 tekemästä toivomusponnosta seuraavan lausunnon:

Kaupunginvaltuusto on päätti 24.4.2013 kaupungin strategiaohjelmassa valtuustokaudelle 2013 - 2016, että ulkopuolisille (= ei kaupungin omaan käyttöön) vuokrattujen toimitilojen omistuksesta luovutaan. Tavoitteena on luopua 60 000 htm²:tä tiloja vuosittain. Lisäksi valtuusto päätti, että toteutetaan virastojen ja hallintokuntien poikki ulottuva toimitilaohjelma, jonka tavoitteena on tilankäytön tehokkuuden kasvattaminen ja säästöt tilakustannuksissa.

Rakennusten ja tilojen omistuksesta luopumisen ensisijaisena tarkoituksena on vähentää kaupungin omistaman rakennuskannan korjausvastuuta. Korjausvelka on kasvanut tasaisesti koko tilakeskuksen olemassa olon ajan vuodesta 2005 lähtien. Talousarvioissa esitetyt korjausinvestointimäärärahat ovat vaihdelleet noin 120 - 130 miljoonassa eurossa vuodessa. Tulevina vuosina tavoitteena on nostaa korjausinvestointitasoa 130 - 160 miljoonaan euroon uudisrakentamisen vähentyessä. Uusinvestointien määrään vaikuttaa uusien aluerakentamiskohteiden käynnistyminen. Korjausinvestoinnit eivät riitä kattamaan kaupungin omistaman rakennuskannan vuosittaista kulumaa, vaan uutta korjausvelkaa syntyy joka vuosi noin 60 - 70 miljoonan euron verran.

Trellum Consulting Oy on viimeksi vuonna 2013 arvioinut kaupungin suorassa omistuksessa olevan rakennuskannan kuntoa eli teknistä arvoa sekä investointitarvetta. Kaupungin suorassa omistuksessa olevan rakennuskannan vuosittainen kuluma on yli 200 miljoonaa euroa vuodessa ja korjausvelka yhteensä 1 350 miljoonaa euroa. Korjausvelkaa alkaa kertyä käytetyn laskentamallin mukaan, kun rakennuksen tekninen arvo alittaa 75 % jälleenhankinta-arvosta. Laskettua korjausvelkaa on noin 2 200 euroa jokaista helsinkiläistä kohden. Eniten korjausvelkaa on opetusrakennuksissa yhteensä 525 miljoonaa euroa (674 euroa/m²).

Tilakeskuksen omistajahallinnossa olevista tiloista noin 75 % on kaupungin omassa käytössä olevia palvelutiloja. Tilakeskus on salkuttanut omistamansa rakennuskannan neljään salkkuun: pidä,

pidä/kehitä, luovu ja kehitä/luovu. Luovu ja kehitä/luovu -salkkuihin kuuluu 440 rakennusta, joiden pinta-ala on yhteensä noin 310 000 m². Niiden korjausvelka on 20 % koko omaisuuskannan korjausvelasta.

Myyntiin tulevista kohteista esitetään nettotuotto, korjausvelka ja korjaustarve päätöksenteon pohjaksi.

Luopumalla huonokuntoisista rakennuksista voidaan myös niukkoja isännöitsijäresursseja suunnata entistä paremmin hallintokuntien käytössä olevien rakennusten ennakoivaan kunnossapitoon.

Kiinteistölautakunta päätti 6.9.2012 ”hyväksyä seuraavassa mainitut yleisperiaatteet, joita noudatetaan valmisteltaessa niiden kaupungin omistamien kiinteistöjen, rakennusten ja osaketilojen myyntiä, joita kaupungin ei ole tarkoituksenmukaista omistaa ja joista voidaan siten luopua, jotta kaupungin omassa pitkäaikaisessa palvelukäytössä olevien rakennusten ja palvelutilojen riittävä korjaus- ja parannustoiminta voidaan turvata kaupungin taloustilanteen mahdollistamalla rahoituksella.

Kiinteistövirasto jatkaa alla määriteltyjen rakennusten ja osaketilojen myynnin valmistelua ja myyntiesitykset tuodaan johtosäännöistä ja niihin liittyvistä delegointipäätöksistä poiketen lautakunnan päätettäväksi:

- Asuinpientalot, joissa on vain ulkopuolisia vuokrauksia.
- Muut pientalot, jotka ovat tyhjänä tai joissa on ulkopuolinen käyttäjä.
- Toimitilaosakkeet yhtiöissä, joissa kaupungin omistusosuus on alle 50 %.
- Muut toimitilaosakkeet, joita ei tarvita kaupungin käyttöön.
- Suoraan omistetut rakennukset, joille ei ole tiedossa kaupungin omaa käyttöä.

Niissä kohteissa, joihin liittyy suojelutavoitteita, suojelutavoitteiden toteutuminen varmistetaan asemakaavamääräyksillä ja niissä tapauksissa, joissa myytävään rakennukseen liittyvä tontti vuokrataan pitkäaikaisella maanvuokrasopimuksella, myös maanvuokrasopimukseen liitetyillä ehdoilla.

Samalla lautakunta päätti todeta, että tämä päätös ei muuta lautakunnan 18.11.1997 tekemiä 769 §:ssä mainittuja pientalojen myyntiin liittyviä yleisiä periaatteita”.

Lautakunnan 18.11.1997 (769 §) tekemä päätös käsittelee muun muassa muiden virastojen mahdollisten tarpeiden selvittämistä ja pientalojen pitkäaikaisten, vakiintuneiden vuokralaisten kanssa

käytävien myyntineuvottelujen käymistä sekä myytävien kohteiden asemakaavojen ajan tasalle saattamista.

Omistukseen kuuluu myös erilaisia kulttuurihistoriallisesti merkittäviä rakennuksia, joita nyt on vuokrattu yksityisille toimijoille. Tilakeskuksen näkemyksen mukaan näille kohteille on löydettävissä hyviä yksityisiä omistajia, joilla on sekä kulttuurista ymmärrystä että taloudellisia resursseja huolehtia tilojen kunnosta ja kehittää tilojen käyttöä myös kaupungin kokonaisedun kannalta järkevästi.

Merkittävien kohteiden yhteydessä myyntiä tarkastellaan sekä kiinteistötalouden näkökulmasta että kaupungin kokonaisedun kannalta. Kokonaisetua arvioitaessa otetaan huomioon kiinteistötalouden tiedot, kuten kiinteistöistä saatavat vuokratulot, ylläpitokustannukset, korjausvelka ja tulevien investointien tarve sekä kaupunkikuvalliset, rakennushistorialliset ja kaupungin elävyyden näkökulmat.

Kaupungilla on tarve pitkällä aikavälillä luoda tasapaino omistamansa rakennuskannan vuotuisen korjaustarpeen ja käytävissä olevien korjausinvestointimäärärahojen välille. Kaupunki on asettanut talouden tasapainottamisen vuoksi 435 miljoonan euron investointikaton, josta tilakeskuksen investointien osuus on noin 170 - 180 miljoonaa euroa. Tasapainon saavuttaminen rakennusten kulumisen ja korjaamisen välillä edellyttää sitä, että kaupunki luopuu merkittävästä määrästä omassa omistuksessa olevia rakennuksia ja tiloja, joita kaupunki ei käytä palvelutuotannossaan. Kaupungin kokonaistaloudellisen edun määrittämiseksi myytävistä kohteista esitetään kohteiden korjausvelka ja korjaustarve, vuokratuotot ja ylläpitokustannukset sekä kaavoitustilanne.

Esittelijä

tilakeskuksen päällikkö
Arto Hiltunen

Lisätiedot

Hannu Kurki, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 36285
hannu.kurki(a)hel.fi

22.06.2015

Kaj/4

§ 684

Kiinteistöviraston tonttiosaston osastopäällikön virkaan valinta

HEL 2015-004398 T 01 01 01 01

Esitys

Kaupunginhallitus päätti valita kiinteistöviraston tonttiosaston osastopäällikön virkaan 1.10.2015 lukien oikeustieteiden maisteri Sami Haapasen 6 712,77 euron kokonaiskuukausipalkan mukaan määräytyvin palkkaeduin.

Mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa, eikä terveydellisiä tietoja ole käytettävissä virkaan otettaessa, päätös on ehdollinen, kunnes henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella virkaan ottaminen on vahvistettu. Selvitys on esitettävä kuukauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien.

Mikäli virkaan otetaan henkilö, joka virkaan valittaessa on jo kaupungin palveluksessa, koeaikaa ei viran täyttämisen yhteydessä edellytetä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1 Kooste hakijoista

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakijat

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus päätti 23.3.2015 (313 §) myöntää kiinteistöviraston tonttiosaston osastopäällikön viran haltijalle eron 1.10.2015 lukien eläkkeelle siirtymisen vuoksi. Samalla kaupunginhallitus päätti kehottaa kiinteistölautakuntaa julistamaan viran haettavaksi.

Virka on ollut julkisesti haettavana 9.4. - 30.4.2015. Hakuilmoitus on julkaistu kaupungin sähköisen rekrytointipalvelun lisäksi kaupungin ilmoituslehdissä.

Kiinteistötoimen johtosäännön mukaan (15 §) osaston päällikön ottaa kaupunginhallitus kiinteistölautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa.

Kiinteistötoimen johtosäännön 10 §:n mukaan tonttiosasto huolehtii maa- ja vesialueiden hankinnasta ja luovuttamisesta sekä kaupungin maaomaisuuden hallinnasta ja kehittämisestä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti. Tonttiosaston osastopäällikkö johtaa ja kehittää osaston toimintaa sekä huolehtii kaupungin strategisten linjausten toteuttamisesta omalla vastuualueellaan.

Kiinteistötoimen johtosäännön (14 §) mukaan osaston päällikön kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto sekä kokemusta hallinto- ja johtamistehtävistä. Kaupungin kielitaitosäännön mukaan osastotasaisen yksikön päälliköltä vaaditaan suomen kielen erinomaista ja ruotsin kielen tyydyttävää suullista ja kirjallista taitoa.

Perustuslain 125 §:n mukaan viran yleiset nimitysperusteet ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto.

Viran menestyksellinen hoitaminen edellyttää maa-, asunto- ja elinkeinopolitiikan syvällistä osaamista sekä kaupungin toimintaympäristön tuntemusta. Vuosia kestävät erittäin suuret ja laajat maankäytön ja kiinteistöjen kehittämishankkeet ja -kilpailut vaativat poikkeuksellisen laajaa ammattitaitoa ja alan kokemusta.

Virkaan hakemuksen jätti määräajassa 20 hakijaa. Luettelo hakemuksen jättäneistä on asian liitteenä nro 1. Vaadittu ylempi korkeakoulututkinto on 17 hakijalla. Hakemusten perusteella ensimmäiseen haastatteluun kutsuttiin kuusi hakijaa: Haapanen Sami,
*****

Haastattelun suorittivat ajalla 11.5. - 13.5.2015 virastopäällikkö Jaakko Stauffer, hallinto-osaston osastopäällikkö Pirkko Vainio ja henkilöstöpäällikkö Anne Lappalainen.

Henkilöarviointiin ja kiinteistölautakunnan suorittamaan toiseen haastatteluun kutsuttiin seuraavat neljä hakijaa: Haapanen Sami,

***** Henkilöarvioinnin suoritti Personnel Oy. Kiinteistölautakunta haastatteli kaikki neljä edellä mainittua hakijaa 28.5.2015.

Sami Haapanen on koulutukseltaan oikeustieteiden maisteri. Hän on työskennellyt Helsingin kaupungilla kiinteistöviraston tonttiosastolla vuodesta 2006 lähtien ensin tonttiosaston kiinteistölakimiehenä ja vuosina 2008 - 2012 kehittämislakimiehen tehtävissä kolme vuotta. Asuntotonttitoimiston toimistopäällikön tehtävään hän siirtyi vuonna 2012. Ennen Helsingin kaupungille siirtymistä vuonna 2006 hän toimi Espoon kaupungin kaupunkisuunnittelukeskuksessa lakimiehen tehtävissä, jolloin hän toimi myös muun muassa kaupunkisuunnittelulautakunnan sihteerin sijaisena ja hallintopäällikön estyneenä ollessa myös esittelijänä tälle kuuluvissa asioissa.

***** on koulutukseltaan arkkitehti. ***** on toiminut vuodesta 2012 lähtien Helsingin kaupunginkansliassa talous- ja suunnitteluosastolla projektinjohtajana. Tätä ennen hän on toiminut 2006 - 2012 Helsingin kaupungin kaupunkisuunnitteluvirastossa asemakaavaosastolla muun muassa projektipäällikön ja aluearkkitehdin tehtävissä sekä Turun kaupungin ympäristö- ja kaavoitusvirastossa kaavoitusarkkitehdin tehtävissä vuosina 2003 - 2006. Lisäksi hänellä on noin seitsemän vuoden työkokemus yksityiseltä sektorilta eri arkkitehtitoimistoista projektiarkkitehdin ja projektipäällikön tehtävistä.

***** on koulutukseltaan oikeustieteen kandidaatti ja varatuomari. ***** on työskennellyt Helsingin kaupungin palveluksessa kiinteistöviraston tonttiosastolla yli 30 vuotta. Hän aloitti kiinteistölakimiehen tehtävässä vuonna 1984, toimi maanhankintatoimiston toimistopäällikkönä vuodesta 2006 lähtien ja maanluovutustoimiston (nykyinen asuntonttitoimisto) toimistopäällikkönä vuonna 2011. Nykyiseen apulaisosastopäällikön tehtäväänsä hän siirtyi vuonna 2012.

***** on koulutukseltaan diplomi-insinööri. Hän on työskennellyt vuodesta 2000 alkaen Sipoon kunnassa ensin lupavalmistelijana, vuodesta 2001 lähtien maankäyttöinsinöörinä ja vuosina 2006 - 2008 hän toimi maankäyttöyksikön esimiehenä. Nykyiseen mittaus- ja kiinteistöpäällikön tehtäväänsä hän siirtyi vuonna 2010 hoitaen samalla myös kehitysjohtajan virkaa. Lisäksi hän on työskennellyt vuosina 1998 - 2000 suunnitteluinsinöörin tehtävässä Uudenmaan liitossa.

Hakemusten ja haastattelujen perusteella kaikilla haastatelluilla on vahvaa osaamista monelta tonttiosaston osastopäällikön viran toimenkuvaan kuuluvalla osa-alueella. Sami Haapasella on erityisen kattava kokemus asuntotuotannosta ja erilaisten projektialueiden

toteutussuunnittelusta sekä asemakaavoitukseen liittyvistä kysymyksistä. Hänen asiantuntemustaan on hyödynnetty useissa Helsingin kaupungin asuntopoliittisissa työryhmissä ja kehittämishankkeissa sekä kaikista vaativimpien tonttien kilpailutusprosesseissa. Hänellä on runsaasti kokemusta kiinteistötoimen toimialalta, maankäytöstä ja sen hallinnasta, tontinluovutus sopimusten valmisteluista sekä kunnallishallinnosta ja siihen liittyvästä päätöksentekoprosessista. Hänellä on myös usean vuoden esimies- ja johtamiskokemus, hyvät verkostot ja kokemusta myös kiinteistötoimen kehittämisestä.

***** on hyvä kunnallishallinnon tuntemus ja monipuolinen kokemus rakennusosalta ja hän on vastannut kaupunginkansliassa projektinjohtajan tehtävässä muun muassa asuin- ja työpaikka-alueiden elinvoimaisuuden kehittämisestä sekä suunnittelun ja toteutuksen koordinoinnista yhteistyössä kaupunginhallinnon eri tahojen kanssa. Lisäksi aluearkkitehdin ja projektipäällikön tehtävät Helsingin kaupungin kaupunkisuunnitteluvirastossa ja kaavoitusarkkitehdin tehtävät Turun kaupungin ympäristö- ja kaavoitusvirastossa ovat tuoneet hänelle runsaasti kokemusta useista maankäytön suunnitteluhankkeista.

***** on pitkä ja kattava kokemus kiinteistölakimiehen asiantuntijatehtävistä sekä erilaisista esimies- ja johtotehtävistä kiinteistöviraston tonttiosastolla. Toimistopäällikkönä hän vastasi johtamansa yksikön toiminnasta ja kehittämisestä sekä päivittäisestä esimiestyöstä. Apulaisosastopäällikön tehtävässä hän on avustanut osastopäällikköä osaston johtamisessa sekä vastannut kaikkein vaativampien hankkeiden ja maakauppojen valmistelusta. Lisäksi hän on edustanut tonttiosastoa useissa poikkihallinnollisissa asemakaava-, maankäyttösopimus- ja asuntojen täydentämiskäytännön prosessien kehittämissä hankkeissa.

***** on toiminut Sipoon kunnan virkaa tekevänä kehitysjohtajana yli kaksi vuotta johtaen samalla kehitys- ja kaavoituskeskuksen toimintaa. Lisäksi hän toimii Sipoon kunnan mittaus- ja kiinteistöpäällikkönä sekä vastaa muun muassa kunnan maapolitiikasta, maanhankinnasta ja -luovutuksesta sekä maanmittaustoiminnasta. Hänellä on runsaasti kokemusta maankäytön suunnittelusta ja maa- ja asuntopoliitiikasta, maankäyttösopimusten laadinnasta sekä maapolitiikan seudullisesta yhteistyöstä. Hän toimii myös Uudenmaan maapolitiikkaryhmän puheenjohtajana kaudella 2014 - 2015 ja hänellä on hyvät verkostot kiinteistöalalla.

Toimenkuvan vuoksi haastatteluissa kiinnitettiin erityistä huomiota viraston toimialan hyvään tuntemukseen, maa-, asunto- ja

elinkeinopolitiikan osaamiseen, kaupungin toimintaympäristön ja kunnallisen päätöksenteon tuntemukseen, johtamiskokemukseen sekä viran hoitamisen edellyttämiin alan verkostoihin. Haastattelussa kiinnitettiin erityistä huomiota myös hakijan muutosvalmiuksiin ja kehittämisorientoituneisuuteen toimialan nopeasti muuttuvassa ympäristössä.

Esittelijä katsoo viraston suorittamaan valmisteluun viitaten, että parhaat edellytykset viran menestykselliseen hoitamiseen on Sami Haapasella. Hän on osoittanut vankkaa osaamista ja ammattitaitoa vaativissa kiinteistö-, asunto- ja maapolitiikan kehittämishankkeissa toimiessaan tonttiosastolla toimistopäällikön sekä kehittämislakimiehen ja kiinteistölakimiehen tehtävissä. Hänen vahvuutensa ovat asiakaslähtöinen toimintatapa, hyvät vuorovaikutus- ja neuvottelutaidot sekä huolellinen tehtävään paneutuminen. Erilaisista kehittämishankkeista hankitun kokemuksen perusteella Haapanen pystyy vastaamaan hyvin myös alan tulevaisuuden haasteisiin. Muutosjohtamisen näkökulmasta hänen vahvuutenaan on myös muut ihmiset huomioiva, innostava, käytännönläheinen ja ratkaisunhakuinen johtamisote. Lisäksi hänellä on laaja sisäisten ja ulkoisten yhteistyökumppaneiden ja asiakkaiden verkosto sekä kyky hahmottaa laajoja asiakokonaisuuksia, mikä luo hyvät edellytykset hoitaa tehtävää menestyksekkäästi kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamiseksi. Edellä esitetyn perusteella tonttiosaston osastopäällikön virkaan tulisi valita Sami Haapanen.

Hakemusasiakirjat ja muu aineisto ovat kokonaisuudessaan nähtävänä kokouksessa ja sitä ennen valmistelijalla.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

1 Kooste hakijoista

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakijat

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje,

22.06.2015

Kaj/4

kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kiinteistölautakunta
Henkilöstöosasto
Taloushallintopalvelu-liikelaitos

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 11.06.2015 § 260

HEL 2015-004398 T 01 01 01 01

Esitys

Kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kiinteistöviraston tonttiosaston osastopäällikön virkaan valittaisiin 1.10.2015 lukien oikeustieteiden maisteri Sami Haapanen 6 712,77 euron kokonaiskuukausipalkan mukaan määräytyvin palkkaeduin.

Samalla kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että mikäli virkaan otetaan henkilö, joka ei ole kaupungin palveluksessa, eikä terveydellisiä tietoja ole käytettävissä virkaan otettaessa, päätös on ehdollinen, kunnes henkilön terveydentilasta saadun selvityksen perusteella virkaan ottaminen on vahvistettu. Selvitys on esitettävä kuukauden kuluessa virkaan ottamista koskevan päätöksen tiedoksisaannista lukien.

Edelleen kiinteistölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että mikäli virkaan otetaan henkilö, joka virkaan valittaessa on jo kaupungin palveluksessa, koeaikaa ei viran täyttämisen yhteydessä edellytetä.

Esittelijä

virastopäällikkö
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Anne Lappalainen, henkilöstöpäällikkö, puhelin: 310 64928
anne.k.lappalainen(a)hel.fi

22.06.2015

Kaj/5

§ 685

Rakennusvalvontaviraston eräiden virkanimikkeiden muuttaminen

HEL 2015-004951 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että rakennusvalvontaviraston kolmen vakanssin nimikkeet muutetaan 1.7.2015 lukien seuraavasti:

Vakanssi	Virkanimike	Uusi virkanimike	Tehtäväkohtainen palkka	Vakanssin haltija
017608	toimistopäällikkö	arkkitehti	3 991,16	avoin
017621	valvontainsinööri	lupa-arkkitehti	3 276,34	
017634	lupainsinööri	arkkitehti	3 850,75	

Nimikemuutokset eivät vaikuta vakanssien palkkoihin.

Vakanssinhaltijat ovat antaneet suostumuksensa nimikkeiden muuttamiseen. Toimistopäällikön vakanssi on avoinna, joten suostumusta ei sen osalta tarvita.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rakennusvalvontaviraston esitys eräiden virkojen nimikkeiden muuttamiseksi
- 2 Vakanssin 017608 muutoksia koskeva päätös
- 3 Päätös mikrokuvaussihteerin toimen lakkauttamisesta

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Vakanssin haltijat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Rakennusvalvontavirasto esittää kaupunginhallitukselle, että rakennusvalvontaviraston kolmen (3) viran nimikkeet muutettaisiin alla olevassa taulukossa esitetyn mukaisesti 1.7.2015 lukien. Nimikemuutokset eivät vaikuta vakanssien palkkoihin.

Tarkoitus on yhtenäistää rakennusvalvontaviraston virkanimikkeet ja saattaa nimike paremmin kuvaamaan jo voimassa olevia tehtäviä ja niille jo vahvistettuja pätevyysvaatimuksia. Kaikki muutettaviksi ehdotettavissa viroissa toimivat viranhaltijat täyttävät vahvistetut pätevyys- /koulutusvaatimukset ja palkka viroissa on pätevyys- /koulutusvaatimuksen mukainen, joten palkkoja ei muutoksen yhteydessä ole tarkoitus muuttaa.

Nimikemuutoksia on käsitelty rakennuslautakunnassa 5.5.2015 vuoden 2016 talousarvioehdotuksen käsittelyn yhteydessä.

Kaupunginkanslian nimike- ja palkkalausuntoja käsittelevä kokous on puoltanut nyt esitettäviä nimikemuutoksia 4.3.2015 ja 10.4.2015 kokouksissaan. Lausunnot ovat tämän asiakirjan liitteinä.

Viran muuttamista ja tehtävänimikkeitä koskevan ohjeen (henkilöstökeskus 16.1.2012) mukaan viran nimikkeen voi muuttaa vain kaupunginhallitus tai -valtuusto. Esityksen virkanimikkeen muuttamisesta tekee lauta- tai johtokunta taikka viraston tai liikelaitoksen päällikkö. Kaupunginkanslian nimike- ja palkkalausunto tarvitaan aina ennen virallisen päätösprosessin käynnistämistä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rakennusvalvontaviraston esitys eräiden virkojen nimikkeiden muuttamiseksi
- 2 Vakanssin 017608 muutoksia koskeva päätös
- 3 Päätös mikrokuvaussihteerin toimen lakkauttamisesta

Muutoksenhaku

22.06.2015

Kaj/5

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Vakanssin haltijat

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Tiedoksi

Henkilöstöosasto
Rakennuslautakunta
Taloushallintopalvelu-liikelaitos

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

22.06.2015

Kaj/6

§ 686

Rakennusvalvontaviraston kahden toimen muuttaminen viraksi

HEL 2015-005149 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että rakennusvalvontaviraston insinöörin ja arkkitehdin seuraavat työsuhteiset tehtävät muutetaan viroiksi 1.7.2015 lukien:

Vakanssi	Työsuhteinen nimike	Uusi virkanimike	
017635	insinööri	tarkastusinsinööri	avoin
017675	arkkitehti	arkkitehti	avoin

Molemmat vakanssit ovat tällä hetkellä avoinna, joten suostumuksia toimen muuttamisesta viraksi ei tarvita.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rakennusvalvontaviraston esitys kahden toimen muuttamisesta viraksi
- 2 Päätös insinöörin toimen uudelleen järjestelystä
- 3 Päätös lupasihteerin toimen muuttamisesta arkkitehdiksi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Rakennusvalvontavirasto esittää (20.5.2015) päätösehdotuksessa mainittua virkamuutosta. Järjestely koskee kahta vakanssia, joista toinen on sijoitettu rakennusteknisen osaston talotekniikkayksikköön ja toinen kaupunkikuvaosaston lupayksikköön.

Kuntalain 44 § 2 momentin mukaan tehtävää, jossa käytetään julkista valtaa, hoidetaan virkasuhteessa. Kaupunginhallitus päättää muiden kuin kaupunginjohtajan, apulaiskaupunginjohtajan sekä viraston tai laitoksen päällikön viran perustamisesta ja lakkauttamisesta.

Rakennusvalvontavirasto esittää, että rakennusteknisen osaston talotekniikkayksikköön sijoitetun insinöörin toimen (vakanssi 017635, tehtäväkohtainen palkka 3 278,34 euroa) tilalle perustetaan tarkastusinsinöörin virka 1.7.2015 lukien. Viraston vuoden 2015 talousarviossa on määrärahat palkkoihin. Tarkastusinsinöörin tehtävät ovat julkisen vallan käyttöä ja tehtäviin kuuluu mm. lupien ennakkoneuvotteluja, oman erityisalan viranomaisneuvottelujen johtaminen, erityissuunnittelijoiden kelpoisuudesta päättäminen ja erityissuunnitelmien arviointi, vaativien kohteiden lvi-aloitus- ja seurantakokousten johtaminen, lvi-loppukatselmukset, MRL 125.6 §:n mukaiset rakennuslupapäätökset jne. Talotekniikkayksikössä on ennestään 9 tarkastusinsinöörin vakanssia, jotka kaikki ovat virkoja.

Edelleen rakennusvalvontavirasto esittää, että kaupunkikuvaosaston lupayksikköön sijoitetun arkkitehdin toimen (vakanssi 017675, tehtäväkohtainen palkka enintään 3 991,16 euroa) tilalle perustetaan vastaava arkkitehdin virka 1.7.2015 lukien. Viraston vuoden 2015 talousarviossa on määrärahat palkkoihin. Kaupunkikuvaosaston arkkitehdin tehtävät ovat julkisen vallan käyttöä ja tehtäviin kuuluu mm. rakennuslupahakemusten käsittely ja niistä päättäminen subdelegoinnin mukaisesti, ennakkoneuvottelut asiakkaiden kanssa, suunnittelijoiden pätevyys/kelpoisuuden arviointi, rakennusaikaisten muutosten hyväksyminen jne. Kaupunkikuvaosastolla on ennestään 15 arkkitehdin vakanssia, jotka kaikki ovat virkoja.

Rakennusvalvonnan johtosäännön 1 §:n mukaan Helsingin kaupungin rakennuslautakunta toimii kaupungin rakennusvalvontaviranomaisena. Lautakunnan alaisuudessa toimii Helsingin kaupungin rakennusvalvontavirasto. Rakennuslautakunta on viimeksi 9.12.2014 määrännyt ne vakanssit/virat, joiden kulloisetkin viranhaltijat kukin osaltaan huolehtivat maankäyttö- ja rakennuslainsäädännössä rakennustarkastajalle säädetyistä tehtävistä. Em. virkoja/vakansseja on tällä hetkellä yhteensä 71. Mikäli kaupunginhallitus päättää rakennusvalvontaviraston esityksestä muuttaa insinöörin toimen tarkastusinsinöörin viraksi ja arkkitehdin toimen arkkitehdin viraksi, tekee rakennuslautakunta vastaavan määräyksen myös näiden kahden vakanssin osalta.

Molemmat tehtävät ovat tällä hetkellä avoinna, joten suostumuksia toimen muuttamisesta viraksi ei tarvita.

Kaupunginkanslian henkilöstöosasto on antanut asiasta lausunnon, eikä sillä ole esityksestä huomautettavaa.

Kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosasto on puoltanut rakennusvalvontaviraston esitystä edellyttäen, että muutos ei aiheuta heijastusvaikutuksia muihin palkkoihin.

Esittelijä toteaa, että viroista maksettava tehtäväkohtainen palkka sijoittuu viraston muiden vastaavien vakanssien tehtäväkohtaisen palkan tasolle.

Esittelijä toteaa lisäksi, että kyseessä oleva arkkitehdin toimi on entinen lupasihteerin toimi, joka on rakennusvalvontaviraston virastopäällikön päätöksellä 25.3.2015 muutettu arkkitehdiksi ja samalla on lakkautettu mikrokuvaussihteerin toimi. Vakanssin lopettamisesta säästyvät rahat käytetään arkkitehdin palkkauksen tarkistamiseen vastaavien vakanssien tasolle.

Asia on ollut esillä rakennuslautakunnassa talousarvioehdotuksen 2016 käsittelyn yhteydessä 5.5.2015.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rakennusvalvontaviraston esitys kahden toimen muuttamisesta viraksi
- 2 Päätös insinöörin toimen uudelleen järjestelystä
- 3 Päätös lupasihteerin toimen muuttamisesta arkkitehdiksi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Henkilöstöosasto
Taloushallintopalvelu-liikelaitos
Rakennusvalvontavirasto
Rakennuslautakunta

§ 687

Lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle poikkeamishakemuksesta Suomenlinnan tilalle Rnro 6:3 (Suomenlinna H 9)

HEL 2015-002901 T 10 04 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Suomenlinnan hoitokunnan poikkeamishakemuksesta seuraavan hakemusta puoltavan lausunnon:

Suomenlinnan hoitokunta (jättöpäivämäärä 17.2.2015) pyytää (piirustukset 21.1.2015) poikkeamislupaa 52. kaupunginosan (Suomenlinna) Töölön kylässä 432 olevalle tilalle RN:o 6:3 (Lonna, Suomenlinna H9).

Hakijan tarkoituksena on saunan (130 k-m²) rakentaminen alueelle, jolla ei ole asemakaavaa.

Hakija perustelee hakemustaan sillä, että saunan rakentaminen tukee saaren palvelutarjontaa ja tarkoituksenmukaista käyttöä. Uusi saunarakennus suunnitellaan esteettömäksi muiden tilojen paitsi löylyhuoneen osalta. Asiaan on saatu puoltava kannanotto Helsinki kaikille -hankkeen projektinjohtajalta 17.12.2014 perusteena alueen historiallisuus ja rakennuksen kesäkäyttöisyys. Esteetön WC sijaitsee viereisessä rakennuksessa.

Hakemus koskee ranta-aluetta, jolla ei ole asemakaavaa tai sellaista oikeusvaikutteista yleiskaavaa, jossa on erityisesti määrätty yleiskaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvan myöntämisen perusteena. Haettu toimenpide on siten vastoin maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:n 1 momenttia. Alueen asemakaavan laatiminen on vireillä.

Rannalle voidaan rakentaa poikkeamispäätöksin, jos maankäyttö- ja rakennuslain 171 ja 172 §:n edellytykset täyttyvät (poikkeaminen rannan suunnittelutarpeesta).

Selostus

Lonna on osa Suomenlinnan merilinnoitusta. Rakennuskanta on pääasiassa venäläiseltä kaudelta. Lonna ei kuulu varsinaiseen Suomenlinnan UNESCO -maailmanperintökohteeseen, mutta sijaitsee kohteen suoja-alueen (Buffer Zone) sisällä.

Suomenlinnan alue on Museoviraston inventoinnissa (RKY 2009) sisällytetty valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen luetteloon.

Hakemus koskee ranta-aluetta, jolla ei ole asemakaavaa. Helsingin yleiskaava 2002:ssa (kaupunginvaltuusto 26.11.2003) alue on virkistysaluetta ja sillä on kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävän alueen merkintä. Uudenmaan maakuntakaavassa alue on osoitettu kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi alueeksi.

Suomenlinnan merilinnoituksen alueelle on valmisteilla asemakaava. Kaupunkisuunnittelulautakunta on 7.5.2009 hyväksynyt Suomenlinnan alueen asemakaavaluonnoksen jatkosuunnittelun pohjaksi. Kaavaluonnoksen mukaan alue on tarkoitus suojella rakennussuojelulain sekä valtion omistamien rakennusten suojelusta annetun asetuksen nojalla. Museovirasto valmistelee tällä hetkellä suojelupäätöstä nykyisen lain mukaan.

Lonnan pääkäyttötarkoitus on kaavaluonnoksessa muiden Suomenlinnan saarien tavoin Suojelualue (S). Korvattavan saunarakennuksen kohdalla on merkintä nykyisen rakennuksen mukaisesti yksikerroksista talousrakennusta varten. Rakennusala on pienempi kuin hakemuksessa esitetty hanke.

Lonnan saari on otettu yleisökäyttöön kesällä 2014. Saarta on tarkoitus kehittää matkailun ja virkistyskäyttöön. Nykyinen huonokuntoinen saunarakennus puretaan. Saunan kunnostaminen ei ole tarkoituksenmukaista.

Hakijan tarkoituksena on rakentaa uusi sauna vastaamaan saaren palvelutarjontaa paremmin.

Saadut lausunnot

Museovirasto toteaa lausunnossaan (13.2.2015), että uudisrakennus jatkaa aiempaa käyttöperinnettä. Rakennus tulee muodostamaan näkyvän osan Lonnan saaren merijulkisivua. Uudisrakennus on volyymiltaan kompakti ja sen moderni arkkitehtuuri jatkaa luontevasti Suomenlinnan viime vuosikymmenten uudisrakennusten traditiota. Sauna toteutetaan hirsirunkoisena. Rakennuksen päätyseinät on suunnitelmassa verhottu mustalla lankulla. Pääosin näkyvissä oleva hirsirunko ei ole Suomenlinnalle ominainen julkisivumateriaali, vaikkakin saunarakennukselle tyypillinen. Museovirasto on painottanut, että uudisrakennuksen tulee mm. kokonaishahmoltaan ja väritykseltään olla tasapainossa olevan rakennuskannan kanssa. Tästä syystä Museovirasto esittää, että jatkosuunnittelussa tutkitaan

puu/lautaverhoilun käyttämistä julkisivussa. Myös mahdollisuutta lisätä aukotusta on syytä tutkia. Edellä olevin huomautuksin Museovirasto puoltaa poikkeamisluvan myöntämistä Lonnan H9 uudisrakennushankkeelle.

Kaupunkikuvaneuvottelukunta toteaa lausunnossaan 25.2.2015, että on positiivista, että Lonnaan saadaan saaren toimintaa rikastuttava saunarakennus. Esitetynlaisen rakennuksen mittakaava samoin kuin sen tuore muotokieli soveltuvat hyvin saaren maisemaan. Rakennuksessa on hyvin tavoitettu venäläisajan arkkitehtuuriin liittyvää karun jykevää ilmettä. Neuvottelukunta pohti saunan julkisivumateriaalin luonnetta ja sen soveltuvuutta saaren rakennuskantaan, laajempaan maisemaan sekä merellisten olosuhteiden kannalta. Neuvottelukunta esitti, että jatkossa julkisivujen materiaalikysymystä vielä selvitettäisiin. Lautaverhousta pidettiin luontevampana ratkaisuna. Neuvottelukunta esitti, että saunan ympärivuotisen käytön mahdollisuutta tutkittaisiin. Neuvottelukunta toivoi, että varauduttaisiin rakenteiltaan vähäeleisen ja historialliseen ympäristöön sopivan uimapaikan rakentamiseen varauduttaisiin.

Osallisten kuuleminen

Hakemuksesta on tiedotettu naapureille ja muille, joiden oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa, kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä (2.4.2015) sekä ilmoituksella kunnan ilmoitustaululla 10.4.–24.4.2015. Osallisille on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Muistutuksia ei ole esitetty.

Lausunto

Kaupunginhallitus toteaa, että nykyisen saunarakennuksen korvaaminen uudella on valmisteilla olevan asemakaavan hengen mukaista ja tukee saaren toiminnan kehittämistä. Saunan julkisivumateriaalia on tutkittava puu/lautaverhoiluna soveltumaan paremmin Suomenlinnan historialliseen ympäristöön.

Kaupunginhallitus puoltaa poikkeamista. Poikkeamisen erityinen syy on saaren palvelutason parantaminen.

Haettu toimenpide ei aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle taikka alueiden käytön muulle järjestämiselle, eikä vaikeuta luonnonsuojelun taikka rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista. Haettu toimenpide ei myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Kaupunginhallitus puoltaa poikkeamista edellyttäen, että rakentamisessa noudatetaan 21.1.2015 päivättyjen suunnitelmien periaatteita rakennuksen volyymin sekä kattomuodon piirteiden osalta, ja että rakennuksen julkisivumateriaaliksi selvitetään hirsipinnan sijaan lautaverhousta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 O7 Ympäristökartta
- 2 Lonna_Suomenlinna_Sijaintikartta_UUSI.pdf
- 3 Lonna H9 poikkeaminen piirustukset pienennetty
- 4 11 Valokuva
- 5 02 Poikkeamishakemus
- 6 12 Museoviraston lausunto
- 7 13 KNK lausunto
- 8 Ote yleiskaavasta ja -kaavamääräykset
- 9 Ote asemakaavaluonnoksesta
- 10 Hallintaoikeusselvitys

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Liite 8

Liite 9

Liite 10

Suomenlinnan hoitokunta

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

22.06.2015

Kaj/7

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Liite 8

Liite 9

Liite 10

Museovirasto,
kulttuuriympäristön suojelu

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Esittelijä toteaa, että 1.1.2011 voimaan tulee lain 1257/2010 (Laski kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta) mukaan poikkeuksen rakentamisesta tai muuta toimenpidettä koskevista säännöksistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista, lukuun ottamatta ranta-alueelle haettua poikkeamista, myöntää Helsingin kaupunki. Tämän vuoksi kaupunginhallitus antaa kyseisestä hakemuksesta lausunnon Uudenmaan ELY -keskukselle, jolla on toimivalta poikkeamisen ratkaisussa.

Kaupunkisuunnitteluvirasto puoltaa lausunnossaan 21.5.2015 hakemuta edellyttäen, että rakentamisessa noudatetaan päätösehdotuksessa mainittuja ehtoja.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi

Liitteet

- 1 O7 Ympäristökartta
- 2 Lonna_Suomenlinna_Sijaintikartta_UUSI.pdf
- 3 Lonna H9 poikkeaminen piirustukset pienennetty
- 4 11 Valokuva
- 5 02 Poikkeamishakemus
- 6 12 Museoviraston lausunto
- 7 13 KNK lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

22.06.2015

- 8 Ote yleiskaavasta ja -kaavamääräykset
9 Ote asemakaavaluonnoksesta
10 Hallintaoikeusselvitys

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne-
ja ympäristökeskus

Suomenlinnan hoitokunta

Museovirasto,
kulttuuriympäristön suojelu

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Liite 8

Liite 9

Liite 10

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Liite 8

Liite 9

Liite 10

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto
Rakennusvalvontavirasto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

22.06.2015

Kaj/7

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnitteluvirasto 21.5.2015

HEL 2015-002901 T 10 04 01

Rakvv 52-497-15-S, Ksv 5044_4

Hakija

Suomenlinnan hoitokunta (jättöpäivämäärä 17.2.2015)

Rakennuspaikka

52. kaupunginosan (Suomenlinna) Töölön kylässä 432 oleva tila RN:o 6:3 (Lonna, Suomenlinna H9)

Haettu toimenpide

Saunan (130 k-m2) rakentaminen ranta-alueelle, jolla ei ole asemakaavaa.

Hakija perustelee hakemustaan sillä, että saunan rakentaminen tukee saaren palvelutarjontaa ja tarkoituksenmukaista käyttöä. Uusi saunarakennus suunnitellaan esteettömäksi muiden tilojen paitsi löylyhuoneen osalta. Asiaan on saatu puoltava kannanotto Helsinki kaikille -hankkeen projektinjohtajalta 17.12.2014 perusteena alueen historiallisuus ja rakennuksen kesäkäyttöisyys. Esteetön WC sijaitsee viereisessä rakennuksessa.

Säännökset, joista poiketaan

Hakemus koskee ranta-aluetta, jolla ei ole asemakaavaa tai sellaista oikeusvaikutteista yleiskaavaa, jossa on erityisesti määrätty yleiskaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvan myöntämisen perusteena. Haettu toimenpide on siten vastoin maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:n 1 momenttia.

Selostus

Lonna on osa Suomenlinnan merilinnoitusta. Rakennuskanta on pääasiassa venäläiseltä kaudelta. Lonna ei kuulu varsinaiseen Suomenlinnan UNESCO-maailmanperintökohteeseen, mutta sijaitsee suoja-alueen (Buffer Zone) sisällä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Suomenlinnan alue on Museoviraston inventoinnissa (RKY) sisällytetty valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen luetteloon.

Alue on ranta-alueita, jolla ei ole asemakaavaa. Helsingin yleiskaava 2002:ssa (kaupunginvaltuusto 26.11.2003) alue on virkistysaluetta ja sillä on kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävän alueen merkintä. Maakuntakaavassa alue on osoitettu kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi alueeksi.

Suomenlinnan merilinnoituksen alueelle on valmisteilla asemakaava. Asemakaavaluonnos on esitelty kaupunkisuunnittelulautakunnassa 7.5.2009. Kaavaluonnoksen mukaan Lonnan pääkäyttötarkoitus on muiden Suomenlinnan saarien tavoin Suojelualue (S). Korvattavan saunarakennuksen kohdalla on merkintä nykyisen rakennuksen mukaisesti yksikerroksista talousrakennusta varten. Rakennusala on pienempi kuin hakemuksessa esitetty hanke.

Lonnan saari on otettu yleisökäyttöön kesällä 2014. Saarta on tarkoitus kehittää matkailun ja virkistykseen käyttöön. Nykyinen huonokuntoinen saunarakennus puretaan. Saunan kunnostaminen ei ole tarkoituksenmukaista.

Hakijan tarkoituksena on rakentaa uusi sauna vastaamaan saaren palvelutarjontaa paremmin.

Saadut lausunnot

Museovirasto toteaa lausunnossaan (13.2.2015), että uudisrakennus jatkaa aiempaa käyttöperinnettä. Rakennus tulee muodostamaan näkyvän osan Lonnan saaren merijulkisivua. Uudisrakennus on volyymiltaan kompakti ja sen moderni arkkitehtuuri jatkaa luontevasti Suomenlinnan viime vuosikymmenten uudisrakennusten traditiota. Sauna toteutetaan hirsirunkoisena. Rakennuksen päätyseinät on suunnitelmassa verhottu mustalla lankulla. Pääosin näkyvissä oleva hirsirunko ei ole Suomenlinnalle ominainen julkisivumateriaali, vaikkakin saunarakennukselle tyypillinen. Museovirasto on painottanut, että uudisrakennuksen tulee mm. kokonaishahmoltaan ja väritykseltään olla tasapainossa olevan rakennuskannan kanssa. Tästä syystä Museovirasto esittää, että jatkosuunnittelussa tutkitaan puu/lautaverhoilun käyttämistä julkisivussa. Myös mahdollisuutta lisätä aukotusta on syytä tutkia. Edellä olevin huomautuksin Museovirasto puoltaa poikkeamisluvan myöntämistä Lonnan H9 uudisrakennushankkeelle.

Kaupunkikuvaneuvottelukunta toteaa lausunnossaan 25.2.2015, että on positiivista, että Lonnaan saadaan saaren toimintaa rikastuttava saunarakennus. Esitetynlaisen rakennuksen mittakaava samoin kuin sen tuore muotokieli soveltuvat hyvin saaren maisemaan. Rakennuksessa on hyvin tavoitettu venäläisajan arkkitehtuuriin liittyvää karun jykevää ilmettä. Neuvottelukunta pohti saunan julkisivumateriaalin luonnetta ja sen soveltuvuutta saaren rakennuskantaan, laajempaan maisemaan sekä merellisten olosuhteiden kannalta. Neuvottelukunta esitti, että jatkossa julkisivujen materiaalikysymystä vielä selvitettäisiin. Lautaverhousta pidettiin luontevampana ratkaisuna. Neuvottelukunta esitti, että saunan ympärivuotisen käytön mahdollisuutta tutkittaisiin. Neuvottelukunta toivoi, että varauduttaisiin rakenteiltaan vähäeleisen ja historialliseen ympäristöön sopivan uimapaikan rakentamiseen varauduttaisiin.

Osallisten kuuleminen

Hakemuksesta on tiedotettu naapureille ja muille, joiden oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa, kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä (2.4.2015) sekä ilmoituksella kunnan ilmoitustaululla 10.4.–24.4.2015. Osallisille on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Muistutuksia ei ole esitetty.

Lausunto

Kaupunkisuunnitteluvirasto toteaa, että nykyisen saunarakennuksen korvaaminen uudella on valmisteilla olevan asemakaavan hengen mukainen ja tukee saaren toiminnan kehittämistä. Saunan julkisivumateriaalia on tutkittava puu/lautaverhoilu soveltumaan paremmin Suomenlinnan historialliseen ympäristöön.

Poikkeamisen erityinen syy on saaren palvelutason parantaminen.

Haettu toimenpide ei aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle taikka alueiden käytön muulle järjestämiselle, eikä vaikeuta luonnonsuojelun taikka rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista. Haettu toimenpide ei myöskään johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Kaupunkisuunnitteluvirasto puoltaa hakemusta edellyttäen, että rakentamisessa noudatetaan 21.1.2015 päivättyjen suunnitelmien periaatteita rakennuksen volyymin sekä kattomuodon piirteiden osalta, ja että rakennuksen julkisivumateriaaliksi selvitetään hirsipinnan sijaan lautaverhousta.

22.06.2015

Kaj/7

Lisätiedot

Janne Prokkola, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37233
janne.prokkola(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

22.06.2015

Kaj/8

§ 688

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 24 ja 25 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

kaupunkisuunnittelulautakunta	9.6.2015
kiinteistölautakunta	11.6.2015
asuntotuotantotoimisto - toimitusjohtaja	12.6. ja 16.6.2015

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi
Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Katri Erroll, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
katri.erroll(a)hel.fi
Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

22.06.2015

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 654, 655, 656, 656, 657, 658, 659, 660, 662, 667, 668, 669, 670, 671, 675, 676, 677, 678, 680, 687 ja 688 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 661, 663, 664, 665, 666, 672, 673, 674, 679, 681, 684, 685 ja 686 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

22.06.2015

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto, Energia ja Satama)

(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)

(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)

(09) 310 13703 (Sivistystoimi)

(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

22.06.2015

Kaupunginhallitus

Tatu Rauhamäki
puheenjohtaja

Lauri Menna
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Hannu Oskala

Marcus Rantala

Arja Karhuvaara

Otso Kivekäs

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaamossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 30.06.2015.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566